



မိဟိလာရိုတလင်တန်

ခက်ခဲသော ရွေးချယ်မှု

[နိုင်ငံတကာ သံခင်းတမန်ခင်း အတွေ့အကြုံများ
အတွေးအမြင်များ၊ ဝိစာမူများ]

ဝင်းထွဋ်ဇော်

Hillary Rodham Clinton
HARD CHOICES

မာတိကာ

စာရေးသူ၏ အမှာစာ	၅
အပိုင်း (၁)	
အခန်း - ၁	
၂၀၀၈ ပြိုင်ဘက်များ၏ အဖွဲ့	၁၁
အခန်း - ၂	
မြို့တွေ့ဆိုင်းနေသော အောက်ခြေကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော အာဏာ	၃၅
အပိုင်း (၂)	
အခန်း - ၃	
ပစိဖိတ်ကို ကျော်ဖြတ်၍	
အာရှ သို့မဟုတ် ဆုံမှတ်	၅၃
အခန်း - ၄	
တရုတ်နိုင်ငံ ရေပုံ၊ ရေးဆွဲထားခြင်း မရှိသည့် ရေပြင်	၈၁
အခန်း - ၅	
ဘေလင်း၊ အစိုးရအတိုက်အခံ	၉၇
အခန်း - ၆	
မြန်မာနိုင်ငံ၊ ဂုဏ်သရေရှိ အမျိုးသမီးကြီးနှင့် ဝိုင်းချုပ်ကြီးများ	၁၁၃
အခန်း - ၇	
ဘဝါဒီ တိုက်ခိုက်ခံရခြင်း	၁၄၃



၂၀၀၈ ခုနှစ် ဇွန်လက ရက်စနုက
 ပါလိုင်တန်ရှိ ဘီမံဝတ်ကို
 မဉ္ဇန်ဌာမီ တီးလ်ဖွဲ ကျွန်မတို့
 နတ်ဆတ်မိန့်ဝှမ်းကို
 တင်ညတကာလ် အချိန်ယူကာ
 ဝေဖာသားဖိုကြဲသည်။



ဒီဖိုကရက်တစ်မိတ် သမ္မတလောင်းခနုရာအတွက် နှစ်ဦးသားဝက်ဝက်ပိပိ ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြပြီး ဝေဖာက နယူးဟာမ်၊
 ဗိုင်းယောန်ပြည်နယ် ယူနိုက်တီဒတွင် ပထမဆုံးပုလွေအစမ်းအနား တစ်ခု တွင် ပရန်အတွက် သားရက်နှင့်ဟီလာရီတို့
 သတ်(၆) ကား အတူစီးကာ ဝါးနှင့် ခွဲကြဲသည်။



ဘားရက်နှင့်ဟိလာရီတို့သည် ပရိုက်ဟာရီဓမ္မေချယ်တွင် အကြိတ်အနယ် ပျဉ်းပိုင်ခဲ့ကြပေမယ့် ချောက်ဆုံးတွင် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီအောင်နိုင်ရေးသတွက် ညီညွတ်ခဲ့ကြသည်။



၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဘားရက်တွင်
သားကလေးများနှင့်အတူခရီးထွက်ခဲ့သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဘားရက်တွင်
သားကလေးများနှင့်အတူခရီးထွက်ခဲ့သည်။



၂၀၀၉ ခုနှစ် ဝေခေတ်ဝင်ရှိ ၂ ရက်နေ့က ဘဝိယာသမ္မတ ရှိသည့်ခင်က ဟိလာရီ နိုင်ပြားရလေ့ရှိကြသဖြင့် ကျွမ်းသောဆိုခဲ့သည် အခမ်းအနားကို ကြိုကြိုခန့်ခန့်



၂၀၀၉ ခုနှစ် ဝေခေတ်ဝင်ရှိ ၂ ရက်နေ့က ဘဝိယာသမ္မတ ရှိသည့်ခင်က ဟိလာရီ နိုင်ပြားရလေ့ရှိကြသဖြင့် ကျွမ်းသောဆိုခဲ့သည် အခမ်းအနားကို ကြိုကြိုခန့်ခန့်



ထိပ်ဖြူတော်အလုပ်ခန့်မည့် အသိရှိကြားမြင်ရုံစွာ နေခဲ့ရသော အသိရှိများတွင် ဂျွန်ကိုင်ဂင်စ် ငွေခထွေးမှုနှင့်ဟာသစကားလုံးများက ဟိလာရီကို အစောပြင်စေပါသည်။



သမ္မတဝင်
 ၂၀၀၁ ခု ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့ ဟိလာရီကလင်တန်နှင့် ဘီလ်ကလင်တန်တို့၏ အိမ်ထောင်စုနှင့် အမှုထမ်းများ ပူးတွဲရက်ပုံရိပ်။



အီလာနီနိုင်းဝဲမြားဇေရုဇေန်တြီအမဲမြဲဃ် တာဝန်ထမ်းရွက်ဇသာ ပထမဆုံးခန္တည် မိန့်ခွန်း ဝဲပြာဇနဇဏ် (ခေတာ့တွင် အိုဘားမားနိုင့်ဘုဝီယသပ္ပတဂ်ျူးဘိုင်ခင်တို့ကို ခေက္ခရုပမ်းမည်)



သပ္ပတိဆီဆားမား (ဝီလျားမား) အီလာနီနိုင်းဝဲမြား ဇေရုဇေန်တြီအမဲမြဲဃ် တာဝန်ထမ်းရွက်ဇသာ ပထမဆုံးခန္တည် မိန့်ခွန်း ဝဲပြာဇနဇဏ် (ခေတာ့တွင် အိုဘားမားနိုင့်ဘုဝီယသပ္ပတဂ်ျူးဘိုင်ခင်တို့ကို ခေက္ခရုပမ်းမည်)



၂၀၀၉ ခုနှစ် ခေမောက်ပီရီ ဝမ် ရက်က ဟိလာရီသည် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတာဝန် ပထမဆုံးရရှိရာတွင် ကျွန်ုပ်နိုင်ငံ တို့ကဦးစားပေးသည့် ဝေဖန်ရေးပေါ်မှ ဆင်းသက်စဉ်



ဟိလာရီကလင်တန်၊ ကျွန်ုပ်နိုင်ငံ၏ မိဂုဏ် ၁၆



အမေရိကန်အစိုးရက အာရှတိုက်မှာ ကလေးငယ်တွေ ပညာသင်ပို့ခဲ့တာ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဂျာကာတာမြို့ရှိ စာသင်ကျောင်းတွင် ကလေးငယ်များနှင့်အတူ ခေတ္တရသော ဟီလာရီကလပ်တာနီ



ဝင်းထွဋ်စုတ်က ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ခေဘာ့ဂ်ဟ်နှင့်ဟီလာရီတို့ စစ်ပိုင်းခံနိုင်စွမ်းကောင်းမှု မြှောက်ပုံရိပ်ဟာ နိုင်ငံအတွင်းသို့ ပျံ့နှံ့ပြင်းတိုက်လာခြင်းကြောင့်ရသဖြင့်လည်း အမေရိကန်အစိုးရက အာရှတိုက်မှာ ကလေးငယ်တွေ ပညာသင်ပို့ခဲ့တာ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဂျာကာတာမြို့ရှိ စာသင်ကျောင်းတွင် ကလေးငယ်များနှင့်အတူ ခေတ္တရသော ဟီလာရီကလပ်တာနီ



၂၀၀၉ ခုနှစ် ခေမတ်လလအတွင်းက တရုတ်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် ဗိုလ်သင်္ဃာတို့နှင့် တွေ့ဆုံရင်း တွေ့ဆုံပုံ



အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဌာနသို့ လာရောက်လည်ပတ်သော အခါ



ထင်ထင်မတ် ချစ်ခင်သူ ချစ်ခင်မိ လက်ထပ်သည့်နေ့တွင် ချစ်ခင်မိနှင့်သူ၏ မင်္ဂလာ၊ Mare တို့နှင့် အတူ ကလောင်ထန်မောင်နှံနှင့် ဘီလာနီ၏ မိမိကြီးတို့ တစ်ဖက်တည်း ဓာတ်ပုံရိုက်ခံခဲ့ကြသည်။

မင်္ဂလာမင်္ဂလာ
မင်္ဂလာမင်္ဂလာ



တာဝန်ခိုင်ခံ့မှု မျက်မမြင်လူ့ဘဝနှင့် အခမဲ့ ဝတ္တုချယ် မက်ဂျန်းနှင့်အတူ ဖိရှင်တန်၌ ဝတ္တုချယ်ဟာ ဟိလာရီ



၂၀၀၁ ဝတ္တုချယ် ဒီဇင်ဘာလအတွင်း ဩန်ဟန်နိုင်ငံ မျန်ကျန်မြို့ကို ဝေဟာန်ရှိစဉ် ဝတ္တုချယ် ဝေဟာန်တော်လှမ်းမှုမှ ဟိလာရီ



၂၀၀၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံသို့ အလည်အပတ်ရောက်စဉ်က အိမ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် အသေဆုံးအကြိမ်အဖြစ် တွေ့ဆုံစဉ်



အိမ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ခက်လိုတကင်း နှစ်ဆက်နေသည့် ပီလာရီ
 နိုဝင်ဘာ ၂၀၁၄



ဓမ္မဝင်္ဂုဗ္ဗဝေတီတော်ဝင်ပြင်ရှိ ခမိင်္ဂလောင်ကြီးကို ထိုးနှက်နေသည့် ဟိလာရီ



သမ္မတအိုဘားမား၏ Marine One ဂုဏ်တံယာဉ်ပေါ်တွင် သမ္မတအိုဘားမား အမျိုးသားလုံခြုံရေးအကြံပေး
ချင်(မ)ဂျွန်နီး(၆)၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနဟုဂ်၊ ပူးတွဲစစ်ဦးစီးအရာရှိချုပ် ဗိုက်မူလန်တို့နှင့်အတူ ဟီလာရီ



ဟီလာရီအား အာဂေန်နီနယ်နှင့်ပိရီ ပူပေါင်းတပ်ဖွဲ့များ၏ စစ်ဦးစီးချုပ် စတန်နီလေ မော်ဂျင်ဂေဟယ် သံတမန်ကြီး
ချစ်ချင်တိုက်သည့်တပ်၊ အာဂေန်နီနိုင်ငံတိုင်ရာ အမေရိကန်သံ အမတ် ကာလင်ဆိုက်ကင် သယံဇာတနှင့်အထူး တွေ့ရှိရခြင်း



ထိုခေတ်က ဟိလာရီကလင်တန်နှင့် အဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးချုပ် အယ်ဘတ် ဟာမစ်ကတိုင်နှင့် စကားလက်ဆုံ



၂၀၀၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလအတွင်းက ဂျာမနီနိုင်ငံတွင်းမြို့တွင် ကျင်းပခဲ့သော နိုင်ငံတကာ ကွန်ဂရက်စ်တစ်ခု၌ အဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးချုပ် အယ်ဘတ် ဟာမစ်ကတိုင်နှင့် ရှားလှူ အမျိုးသမီးများ နှစ်ဖက်တွဲ



၂၀၁၀ ခုနှစ် မေလ ၈ ရက်က အိုစမာဘင်လားဘင် ပုန်းခိုရာနေအိမ်အား ခန့်ခိုက်လှည့်ပတ်များ၏ ဝင်ရောက်စီးနင်းမှုကို ရုပ်တင်ဖတ်ဖတ်ဖြင့် ဝီဒီယိုမှ ကြည့်ရှုနေကြစဉ်



အိုစမာဘင်လားဘင်ကို အခမဲ့အိမ်ထောင်စုအဖြစ်ကြောင်း ထုဖော်ဆိုသောမားက နိုင်ငံ တစ်ဝန်းသို့ ရုပ် / သံ မှတစ်ဆင့် မြေညာသည့်ကို ကြည့်ရှုရောင်းထောင်နေကြသော အမျိုးသား လုံခြုံရေးအဖွဲ့ဝင်များ

— ဝင်းထွန်းမတ်



ဘရာဇီးနိုင်ငံ သမ္မတ ဒီလ်မာရှဆက်စ်၏ တွင်းသမ္မတကိန်းဆိုပွဲတွင် ဒီလ်မာရှနှင့် အတူတွေ့ဆုံသော ဟိလာရီ



ပိုလန်နိုင်ငံ သမ္မတ မိချယ်ဂါ့ဘာဆူလက်အား ခန့်တီယာဂိုလေဆိုင်တွင် ငြိမ့်ဆိုနတ် ဆက်ခနစဉ်



လိုင်ဘီးရီးယားနိုင်ငံ မွန်ဂိုဗီယားဗြိတိ ချောက်ပို့စဉ်က လိုင်ဘီးရီးယားသမ္မတ အယ်လင်ဗြန်ဆန်ဆာလိပ်နှင့် စကားလက်ဆိုတူခနသော ဟိလာရီ



၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလကတွင်း ပယ်ပင်နိုင်ငံ စာနာပြုညွှန် သွားရောက်လေ့လာခဲ့စဉ်က အသက်ထယ်နှစ်အရွယ်တွင် အမွေလက်ထပ်ပေးခဲ့မှုကို အောင်မြင်စွာ တွန်းလှန်ခဲ့သော နက္ခတ်ဘာလီနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရည်



ခင်ဆွေစုအားကာကွယ် မှုမဟုတ်ဘဲ ထိခိုက်လိမ့်မူ ထွက်ပြေးခဲ့ပြီးနောက် ဟိုလဟာရီ သည် လစ်ဇားသို့ သွားရောက်ကာ အချစ်ကူးပြောင်းရေး အင်နိုဗေးအား အမေရိကန်နိုင်ငံက ထောက်ခံမည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပေးခဲ့သည်။



8/14/92



5/10/93



3/21/94



8/31/99



2/22/99



3/1/99



2/18/08



3/17/09



5/5/09



7/1/96



10/20/97



8/28/06



11/10/07



11/7/11



1/27/14

T

ဟိလာရီကလင်တန် - စက်ဝိုင်းဝင် ဝတ္ထုရှင်

TIME

AN
AMERICAN
LIFE

HILLARY





စာရေးသူ၏အမှာ

ကျွန်မတို့ အားလုံးဟာ မိမိတို့ရဲ့ ဘဝမှာ ခက်ခဲတဲ့ ရွေးချယ်မှုတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်နေကြရတာပါ။ အချို့က တော့ သူတို့ရဲ့ စေတနာကို ပိုပြီး ရင်ဆိုင်နေကြရတယ်။ နာမကျန်း ပြစ်နေတဲ့ ကလေး တစ်ယောက် သို့မဟုတ် သက်ကြီး၊ ရွယ်အို မိဘတစ်ဦးကို ပြုစုစောင့်ရှောက်နေကြရတယ်။ ကောလိပ်ကျောင်း စရိတ်တွေကို ဘယ်လို ဖေးရပါမလဲ ဆိုတာကိုလည်း နည်းလမ်းရှာနေကြရတယ်။ အလုပ်အကိုင် ကောင်း တစ်ခုကို ရှာဖွေနေရပြီး အကယ်၍ ထိုအလုပ်ကို လက်လွှတ်ရတဲ့ အခါမှာ ဘာလုပ်ရမလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့လည်း ရင်မောနေရတယ်။ အိမ်ထောင်ပြုဖို့ သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်ကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းဖို့။

ကျွန်မတို့ရဲ့ ကလေးငယ်တွေကို သူတို့နဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ သူတို့ မျှော်မှန်းတဲ့ အခွင့်အလမ်းတွေ ကို ရရှိအောင် ဘယ်လို ဆောင်ရွက်ပေးရမယ် ဆိုတာကိုလည်း စဉ်းစား ရပါသေးတယ်။ ဘဝဆိုတာ ဟာ အဲဒီလို ရွေးချယ်မှုတွေကို လုပ်ကြရတာပါ။

ကျွန်မတို့ရဲ့ ဘဝတွေဟာ မိမိတို့ရဲ့ ရွေးချယ်မှုတွေနဲ့ အဲဒီ ရွေးချယ်မှုတွေကို ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ ဘယ်လို ပုံဖော်ခဲ့သလဲဆိုတဲ့ အချက်တွေပေါ် မူတည်ပြီး ပြစ်တည်လာရတာပါ။

ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ နိုင်ငံတွေ အတွက်ကတော့ စစ်နဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး အကြားမှာ ဖြစ်စေ ဆင်းရဲနဲ့စေတော့မို့ စည်ပင်ပြောမှုတို့မှာပဲ ဖြစ်စေ ကွဲပြားခြားနားတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်နိုင်ပါတယ်။

ကျွန်မကတော့ မိမိ ဦးတည်ခဲ့တဲ့ ဘဝနဲ့ မိမိထွေးပိုက်ခဲ့တဲ့ တန်ဖိုးတွေနဲ့ ယုံကြည်မှုတို့အတွက် စင်မြင့်တစ်ခုကို တည်ဆောက်ပေးခဲ့တဲ့ ကျွန်မ ကိုယ်တိုင် မထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့ အခြေခံ အကြောင်းတွေ နဲ့ အခွင့်အလမ်း မှန်သမျှနဲ့ ကောင်းအိုး မတ်လာ အပြာပြာကို ကျွန်မကို ပေးဆပ်တဲ့ ဒီနိုင်ငံမှာ မွေးဖွားခဲ့ရတဲ့ အတွက်ရော ကျွန်မကို ချစ်ခင် ကြင်နာပြီး အထောက်အကူပေးခဲ့တဲ့ မိဘနှစ်ပါးထံမှာ မွေးဖွားခဲ့ရတဲ့ အတွက်ရော ထာဝရ ကျေးဇူးတင် ဂုဏ်ယူမိပါတယ်။

ကျွန်မဟာ ဝါရှင်တန်မှာ လုပ်ကိုင်နေတဲ့ ရွှေ နေပေါက်စ အလုပ်ကို စွန့်လွှတ်ကာ ဘီလ်နဲ့ လက်ထပ်ပြီး မိသားစု ဘဝတစ်ခုကို စတင်ဖို့အတွက် အာကန်ဆက် ပြည်နယ်ကို ပြောင်းရွှေ့ဖို့ ရွေးချယ်ခဲ့ချိန်မှာတော့ ကျွန်မရဲ့ သူငယ်ချင်းတွေက 'ခင်ဤသွားပြီလား'လို့ မေးခဲ့ကြတယ်။

စစ်ပွဲတွေနဲ့ မဟာစီးပွားရေး ဆုတ်ကပ်တို့မှ ရရှိခဲ့တဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုတွေနဲ့ တောင်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ နိုင်ငံဟာ ယခုထက်ပိုမို ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ရမှာပါ။ ကျွန်မကတော့ လုပ်နိုင် လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ ထိုနှစ် ကာလတွေဟာ တကယ့်အဖြစ်မှာရော တင်စားပြောဆိုရရင်ရော ကျွန်မအတွက် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ခရီးသွားနှစ်တွေလို့ ဆိုရမှာပါ။ (ထိုနှစ်တွေ အတွင်းမှာ ကျွန်မဟာ ၁၁) နိုင်ငံကို သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ပြီး မိုင်တစ်သန်းနီးပါး ခရီးသွားခဲ့ရတယ်။)

ကျွန်မဟာ ၂၀၀၈ သမ္မတရွေးပွဲမှာ နာကျင်စွာနဲ့ အဆုံးသတ်ခဲ့ရပြီးနောက် ကျွန်မရဲ့ ပြိုင်ဘက်ဟောင်း ဘားရက်အိုဘားမားနဲ့ မမျှော်လင့်ဘဲ မိတ်ဆွေဖွဲ့ခဲ့ရပြီး လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ကျွန်မဟာ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာကြာမှ တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း နိုင်ငံအတွက် တာဝန် ထမ်းရွက်ခဲ့တယ်။

သို့ပေမယ့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့စဉ် ကာလအတွင်းမှာ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံရဲ့ ထူးခြားတဲ့ အင်အားကြောင့် ကျွန်မတို့ဟာ နိုင်ငံအတွင်းနဲ့ ပြည်ပမှာ ယှဉ်ပြိုင်မှု ပြုနိုင်ပြီး ရှင်သန် နေတယ်ဆိုတာကို ပိုပြီး သိရှိလာရတယ်။

၂၀ ရာစုရဲ့ စောစောပိုင်း ကာလအတွင်းမှာ အမေရိကန် နိုင်ငံဟာ ဘာအတွက် ရပ်တည်ခဲ့ တယ်ဆိုတာနဲ့ အိုဘားမား အစိုးရဟာ အန္တရာယ် ထူးပြောတဲ့ ကာလအတွင်းမှာ ကြီးမားတဲ့ စိန်ခေါ်မှု တွေကို ဘယ်လို ရင်ဆိုင်ခဲ့တယ်ဆိုတာကို သိရှိလိုသူတိုင်းအတွက် ယခုစာအုပ်ဟာ အသုံးဝင်လိမ့် မယ်လို့ ကျွန်မ မျှော်လင့်ပါတယ်။

ကျွန်မဟာ လွှတ်ပြန်စွာ ပြောင်းလဲနေတဲ့ ကမ္ဘာကြီး အကြောင်းကို သိရှိလိုကြတဲ့ အမေရိကန် တွေနဲ့ ကမ္ဘာ အရပ်ရပ်မှာ နေထိုင်ကြသူ အားလုံးအတွက် ဒီစာအုပ်ကို ရေးခဲ့တာပါ။ ခေါင်းဆောင် တွေနဲ့ နိုင်ငံတွေဟာ အလုပ်တွေကို ဘယ်လို အတူတကွ ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်နိုင်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံမှာ သူတို့ဟာ ဘာကြောင့် ဆန့်ကျင် တွဲလွဲကြရပြီး သူတို့ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေဟာ ကျွန်မတို့ အားလုံးရဲ့ ဘဝတွေ အပေါ်မှာ ဘာကြောင့် သက်ရောက်မှုတွေ ရှိတယ်ဆိုတာကို သိရှိလိုသူ အပေါင်းအတွက် ဒီစာအုပ်ကို ရေးချင်လှပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဂမိုနိုင်ငံက အေသင်တွေရဲ့ စီးပွားရေး ပြိုကွဲမှုက ကျော်ကျီယာ ပြည်နယ်မှာ ရှိတဲ့ အေသင် တွေရဲ့ စီးပွားရေးအပေါ် ဘယ်ပုံဘယ်နည်း သက်ရောက်မှု ရှိပုံနဲ့ အီဂျစ်နိုင်ငံ ကိုင်ရိုမြို့မှာ တော်လှန် ရေးတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့မှုက အီလီနွိုက်(စ)ပြည်နယ်က ကိုင်ရိုမြို့ သို့ ငြိမ်းသားတွေ(အီဂျစ်တွေ)ရဲ့ ဘဝ တွေအပေါ် ဘယ်လို သက်ရောက်မှု ရှိတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းခြင်းရာတွေကိုလည်း သိရှိကြစေဖို့ ရေးသားခြင်း ဖြစ်တယ်။

ယခုစာအုပ်မှာ ပါဝင်တဲ့ ဖြစ်ရပ်တိုင်းဟာ ဖျော်ရွှင်စရာတွေနဲ့ချည်း အဆုံးသတ်တာ မဟုတ် ပါဘူး။ အချို့ဆိုရင် အဆုံးသတ်ခြင်းပင် မရှိပါဘူး။ သို့ပေမယ့် ထိုဖြစ်ရပ်တွေ အားလုံးဟာ ကျွန်မတို့ နဲ့ အမြင်ဆွမ်း မတူသူတွေရော အမြင်တူသူတွေရော ပါဝင်တဲ့ လူတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အကြောင်း အရာတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သူရဲကောင်းတွေကတော့ ဆက်လက်ရှိနေဆဲပါ။ အောင်မြင်မှုရဖို့ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ထင်ရတဲ့ အချိန်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေး ရအောင် မဆုတ်မနစ် ကြိုးပမ်းသူတွေ၊ ခက်ခဲတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို ချဖို့ အတွက် နိုင်ငံရေးနဲ့ ဖိအားတွေကို လျစ်လျူရှုနိုင်တဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ အနာဂတ် အသစ်ကို ပုံဖော်ဖို့အတွက် အတိတ်ကို နောက်မှာ ချန်ခဲ့ဖို့အတွက် သတ္တိရှိကြတဲ့ အမျိုးသား

အမျိုးသမီးတွေ စတဲ့ သူရဲကောင်းတွေပါ။ ယခုစာအုပ်ထဲမှာ သူတို့ရဲ့ အကြောင်းခြင်းရာ အချို့လည်း ပါဝင်ပါတယ်။

ကျွန်မ ဒီစာအုပ်ကို ရေးသားရတာကတော့ ကျွန်မအနေနဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ မြောက်ဆယ့် ဂုနစ်ဦးမြောက် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းရွက်ခဲ့စဉ်ကာလက ဦးဆောင်ခွင့်ရခဲ့တဲ့ ထူးချွန်တဲ့ သံတမန်တွေနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူတွေကို ဂုဏ်ပြုဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်လည်း ပါဝင်တယ်။

ကျွန်မဟာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ထွက်ခွာခဲ့ပြီးနောက် မကြာမြင့်မီ အချိန်မှာပဲ ဒီစာအုပ်ကို ရေးခဲ့တာပါ။ ကျွန်မဟာ ဒီစာအုပ်ကို စတင်ရေးသားချိန်မှာ စာအုပ်ရဲ့ အမည်ကို ဘယ်လိုပေးရပါမလဲလို့ စဉ်းစားခဲ့ပါတယ်။ ဝါရှင်တန်ပို့စ် သတင်းစာကလည်း ကျွန်မကို ကူညီတဲ့ အနေနဲ့ သူ့ရဲ့ စာဖတ်သူတွေကို အကြံဉာဏ်ပေးကြဖို့ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့တယ်။

အဆိုပြုခဲ့သူတစ်ဦးက 'ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုကို ရယူခြင်း' (It Takes a World) လို့ အမည်ပေးခဲ့ တယ်။ ထိုအမည်ကတော့ 'ရွာတစ်ရွာကို သိမ်းပိုက်ယူငင်ခြင်း' (It Takes a Village) ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ ဆက်နွှယ်နေပါတယ်။

ကျွန်မ အနှစ်သက်ဆုံး အမည်ကတော့ 'ကျွတ်ကျွတ်ဝဲယားတဲ့ သမိုင်းမှတ်တမ်း ၁၁၂ နိုင်ငံနှင့် ကျွန်မအတွက် အရေးပါနေဆဲဖြစ်ရပ်များ' (The Scrunchie Chronicles: 112 Countries and It's Still All About My Hair) ပဲဖြစ်တယ်။

သို့ပေမယ့် နောက်ဆုံးမှာတော့ နိုင်ငံတကာ ဒီပလိုမေစီနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကျွန်မရဲ့ အတွေ့ အကြုံတွေနဲ့ ၂၁ ရာစုအတွက် အမေရိကန် ခေါင်းဆောင်မှုကို ဒိုင်မာတောင့်တင်းစေမယ့် ကျွန်မရဲ့ အတွေးအမြင်တွေနဲ့ ခံစားမှုတွေကို ခြုံငုံဖော်ပြနိုင်တဲ့ စာအုပ်အမည်အဖြစ်တဲ့ Hard Choices (ခက်ခဲသော ရွေးချယ်မှုများ)ကိုပဲ ရွေးချယ်လိုက်ပါတယ်။

ကျွန်မအတွက် ခက်ခဲသော ရွေးချယ်မှု မဟုတ်တဲ့ အရာတစ်ခုကတော့ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံ အတွက် အလုပ်အကျွေး ပြုရခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ တကယ်တော့ ထိုတာဝန်ဟာ ကျွန်မရဲ့ ဘဝအတွက် အကြီးမားဆုံး ဂုဏ်ပြုခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အပိုင်း(၁)

အခန်း - ၁

၂၀၀၈ ပြိုင်ဘက်များ၏ အဖွဲ့

ကျွန်မဟာ မြေပြင်ပေါ်မှာ ရှိနေစဉ်မှာ ဝါကြန့်ကြန့် ပြာတာတာ အရောင်မှိုတဲ့ အပြာရောင် ပိနီပင်ကားရဲ့ နောက်ဘက်က ထိုင်ခဲ့ပေါ့မှာ ဘာကြောင့် လဲလျောင်းနေရတာလဲတဲ့။ တကယ့်ကို မေးသင့်မေးထိုက်တဲ့ မေးခွန်းကောင်း တစ်ခုပါ။ ဝါရှင်တန် ဒီစီက ကျွန်မရဲ့ နေအိမ်မှ ထွက်ခွာရာမှာ သတင်းထောက်တွေ မမြင်အောင် ကြိုးစားခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဇွန်လ ၅ ရက် ညနေကပါ။ ကျွန်မဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ လအနည်းငယ်တုန်းက ဆိုရင် တွေ့ဆုံဖို့ ဘယ်လိုမှ မမျှော်လင့်ခဲ့တဲ့ စိတ်မကူးခဲ့ဖူးတဲ့ ဘားရက်ဘိုဘားဟားနဲ့ ပြုလုပ်မယ့် လျှို့ဝှက် အစည်းအဝေးတစ်ခုကို သွားခဲ့ခြင်းပါပဲ။

သမ္မတရွေးပွဲမှာ ကျွန်မက ရွေးနိုင်ခဲ့ပြီး သူ့အနိုင်ရခဲ့ပါတယ်။ တကယ်တော့ ယခု အချိန်ဟာ ထိုအချိန်တရားကို လက်ခံနိုင်လောက်အောင် ရင့်ကျက်မှုတွေ ရှိနေတဲ့ အချိန်မဟုတ်သေးပါဘူး။ သို့ပေမယ့် ယခုအခါမှာတော့ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦး အတူရှိနေကြပါပြီ။

သမ္မတ ရွေးပွဲအတွက် ပထမအဆင့် မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး လှုပ်ရှားမှုဟာ သမိုင်းဝင် လှုပ်ရှားမှု တစ်ရပ်ပါ။ သူ့ရဲ့ မိုးနွယ်နဲ့ ကျွန်မရဲ့ ဣတ္ထိယလိင် ဖြစ်မှုတို့ကြောင့် မဲဆွယ်ပွဲဟာ အလွန်ခက်ခဲပင်ပန်းပြီး ပြင်းထန်ခဲ့တယ်။ အချိန်ကာလအားဖြင့်ဆိုရင် ရွယ်ကြာမှုလည်း ရှိခဲ့တယ်။

ကျွန်မကတော့ စိတ်ပျက်နေပြီး ခြေကုန်လက်ပန်းလည်း ကျနေပါပြီ။ ကျွန်မဟာ နောက်ဆုံး အချိန်အထိ မဲဆွယ်စည်းရုံးမှုတွေကို အပြင်းအထန် လုပ်ခဲ့တယ်။ သို့ပေမယ့် ဘားရက်က အောင်နိုင်ခဲ့တယ်။ ယခုအခါမှာတော့ သူ့ကို ထောက်ခံရမယ့် အချိန်ကို ရောက်လို့ လာပါပြီ။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ရက်က မွန်တာနာနဲ့ တောင်ပိုင်း ဒါကိုတာမှာ နောက်ဆုံး ပထမဆင့် ဝဲဘယ်စည်းရုံးမှုတွေ ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ နေ့ရဲ့ နောက်တစ်နေ့ ညနေနှောင်းပိုင်းမှာ ဘားရက်နဲ့ ကျွန်မတို့ စကားပြောဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ အရင်းနှီးဆုံး လက်ထောက်တွေဟာ ကျွန်မ တို့ နှစ်ယောက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနိုင်ဖို့အတွက် ပြောဆို ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်မဘက်က ဆွေးနွေးခဲ့သူတော့ ကျွန်မရဲ့ ခရီးသွားလာမှုဆိုင်ရာ ဦးစီးအရာရှိ ချုပ် ဟူမာအေဘီဒင်ပါပဲ။ သူကတော့ အိမ်ဖြူတော်မှာ ကျွန်မရဲ့ရှိခဲ့စဉ် ကတည်းက ကျွန်မ အတွက် မမောနိုင် မပန်းနိုင်ဘဲ အလုပ်လုပ်ခဲ့တဲ့ ယဉ်ကျေးပျူငှာလှသူပဲ ဖြစ်တယ်။

တိုဘားမားအတွက် အလုပ်လုပ်ခဲ့သူကတော့ ဘားရက်ရဲ့ ဘေးမှာ အမြဲရှိနေခဲ့တဲ့ ဒဗ္ဗယူနီတစ်တီရဲ့ ဘတ်စကက်ဘော ကစားသမားဟောင်း ရက်ဂီလာမ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးကြတဲ့အခါမှာ မီဒီယာတွေရဲ့ မီးရောင်တွေမှ လွတ်ကင်းဖို့လိုတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မက ကျွန်မရဲ့ မိတ်ဆွေကောင်းဖြစ်တဲ့ ကယ်လီဖိုး နီးယား ပြည်နယ်မှ ဆီနေတာဖြစ်သူ ဒိုင်ဟာနီဖိုင်စတိန်းကို ဝါရှင်တန်မှာရှိတဲ့ သူ့ရဲ့ အိမ်ကို အသုံးပြုခွင့်ပေးဖို့ ပြောခဲ့တယ်။

ကျွန်မက ထိုအိမ်ကို အရင်ရောက်ခဲ့တယ်။ ဘားရက်ရောက်လာတဲ့ အခါမှာတော့ ဒိုင်ယာနီက ကျွန်မတို့ကို ကယ်လီဖိုးနီးယား ချာဂွန်နေ့ ဝိုင်တစ်ခွက်စီနဲ့ ဧည့်ဝတ်ပြုပြီး ကျွန်မ တို့ကို ဧည့်ခန်းထဲမှာ ထားခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးဟာ မီးလင်းဖို ရွှေမှာ မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်ခဲ့ကြတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အတွင်းက ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးအကြားမှာ ပဋိပက္ခတွေ ရှိခဲ့ပေမယ့်လည်း ကျွန်မတို့ဟာ နှစ်ဦးစလုံးမှာ အခိုင်အမာရှိနေတဲ့ ဗဟုသုတတွေအပေါ်မှာ အခြေခံပြီး တစ်ယောက်အပေါ် တစ်ယောက် လေးစားမှု ရှိနေပါတယ်။

သမ္မတ ရာထူးအတွက် ဝင်ရောက် အရွေးခံတဲ့ အလုပ်ကတော့ ဦးနှောက်ရဲ့ စေ့ခိုင်း မှု ဖြစ်ပြီး စိတ်ခံစားမှုအရ အားအင်ကုန်ခန်းစေတယ်။ နောက် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ ခက်ခဲ ပင်ပန်းတဲ့ အလုပ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ တွေ့ဆုံချိန်မှာတော့ ဘားရက်ကို ကျွန်မ သိရှိခဲ့တာ လေးနှစ်ကြာခဲ့ပါပြီ။ အမေရိကန် အများအပြားလိုပဲ ကျွန်မဟာလည်း ၂၀၀၄ ခုနှစ်က တော်စတွန်မှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ ဒီမိုကရက်တစ် အဖွဲ့သား ကွန်ဗင်းရှင်းမှာ ပြောခဲ့တဲ့ သူ့ရဲ့ မိန့်ခွန်းကို လေးစားတန်ဖိုးထားခဲ့ တယ်။

ထိုနှစ် စောစောပိုင်းတုန်းကလည်း သူ့ဆီးနိတ် လွှတ်တော်အမတ် အရွေးခံတာကို ထောက်ခံတဲ့ အနေနဲ့ ဝါရှင်တန်မှာ သူ့အတွက် ရန်ပုံငွေ မြှင့်တင်ပေးခဲ့တယ်။ ဒါ့ကတိမှာ ပြုလုပ်တဲ့ ရန်ပုံငွေ မြှင့်တင်ရေး အခမ်းအနား တစ်ခုကိုလည်း တက်ရောက်ခဲ့တယ်။

ကျွန်မရဲ့ ဆီးနိတ်လွှတ်တော် အမတ်ရုံးမှာလည်း သူ့ရဲ့ ဇနီး မိရှဲလ်နဲ့ သူတို့ရဲ့ သမီး ကလေးတွေနဲ့ ကျွန်မတို့ အတူတကွ ရိုက်ကူးခဲ့တဲ့ ဓာတ်ပုံကို ဒိုက်ဆွဲထားခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးဟာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေ ဖြစ်ကြတဲ့ နှစ်ဦးစလုံးနဲ့ ဆိုင်တဲ့ ဦးစားပေး အလုပ်တွေကို

အတူတကွ လုပ်ခဲ့ကြတယ်။ ကာထရီနာ မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ပြီး နောက်မှာတော့ ဘီလ်နဲ့ ကျွန်မက ဟောက်စတန်ကို လာရောက်ပြီး သမ္မတ ကျော့ အိပ်ချ် ဒဗလျူဘုရားနဲ့ ဘာဘရာဘုရား တို့နဲ့အတူ မုန်တိုင်း ဒုက္ခသည်တွေထံ သွားရောက်လည်ပတ်ပြီး အရေးပေါ်အခြေအနေ စီမံခန့်ခွဲရေး အရာရှိတွေနဲ့ တွေ့ဆုံဖို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့တယ်။

တကယ်တော့ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးစလုံးဟာ လူမှုရေး တရားမျှတမှုအတွက် အခြေခံ ပြည်သူ့တွေ့အကြားမှာ တက်ကြွ လှုပ်ရှားသူတွေ အဖြစ်နဲ့ စတင်ခဲ့ကြသူတွေပါ။ ကျွန်မဟာ မိမိရဲ့ လုပ်ငန်း စတင်ချိန်မှာ တက္ကဆက် ပြည်နယ်မှာ မှတ်ပုံတင်ထားကြတဲ့ စပိန်စတားပြော လက်တင် အမေရိကန် မဲဆန္ဒရှင်တွေ အကြားမှာ ကလေးသူငယ်များ ကာကွယ်ရေး ရန်ပုံငွေ အဖွဲ့အတွက် အလုပ်လုပ်ခဲ့တယ်။

ဒါ့အပြင် ဆင်းရဲသား ပြည်သူ့တွေ့အတွက် ဥပဒေရေးရာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အကူအညီ ပေးတဲ့ ရှေ့နေတစ်ယောက်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။

ဘားရက်ကတော့ ဒျီကာဂိုတောင်ပိုင်းမှာ ကွန်မြူနီတီ စည်းရုံးရေးပျံ့ တစ်ယောက်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။

ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး ဆောင်ရွက်မှုတိုင်းမှာ တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦးအကြား မှာရှိတဲ့ ကွဲပြားခြားနားမှုတွေကို မီးမောင်းထိုးပြလေ့ရှိကြတယ်။ ကျွန်မတို့နှစ်ဦးဟာလည်း ထို့အတူပါပဲ။

ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးဟာ ပြဿနာအများစုကို ယေဘုယျအားဖြင့် သဘောတူကြပေမယ့် သဘောမတူနိုင်တဲ့ အကြောင်းပြချက်တွေလည်း အများအပြား ရှိနေတယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်မတို့ရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာဝန်ထမ်းတွေ အကြားမှာလည်း မကျေနပ်ချက်တွေ ရှိနေတာပါ။

ပထမတော့ ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက်ဟာ ဆယ်ကျော်သက် အရွယ်နှစ်ဦး ပထမဆုံး အကြိမ် ချိန်းတွေ့ကြသလိုပဲ ချာဒွန်နေ ဝိုင် အနည်းငယ်ကို မြည်းရင်း စကားတစ်ခွန်းစ နှစ်ခွန်းစ ပြောခဲ့ကြတယ်။ ဒီနောက်မှာတော့ ဘားရက်က စတင်ပြီး ရေခဲပြင်ကြီးကို ခွဲလိုက်တယ်။ သူက ကျွန်မ သူနဲ့ ပြိုင်ခဲ့တဲ့ သမ္မတလောင်း ပြိုင်ပွဲအကြောင်းကို စတင်ပြောခဲ့တယ်။

ထို့နောက်မှာတော့ ဘားရက်က ကျွန်မတို့ ပါတီရဲ့ ညီညွတ်ရေးနဲ့ သမ္မတ ရွေးပွဲမှာ အောင်မြင်မှု ရဖို့အတွက် ကူညီဖို့ ကျွန်မကို မေတ္တာရပ်ခံခဲ့တယ်။ သူက မကြာမြင့်မီမှာပဲ ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက် အတူတကွ လက်တွဲပြီး လူထုရှေ့မှောက်ကို ထွက်ပြကြဖို့နဲ့ ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီက ဒင်ဗာမှာ ကျင်းပမယ့် အမျိုးသား ကွန်ဗင်းရှင်းမှာ ညီညွတ်ညွတ်နဲ့ အင်အား တည်ဆောက်ကြဖို့ ပြောဆိုပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ဘားရက်က သူ့အနေနဲ့ ဘီလ်ရဲ့ အကူအညီကိုလည်း လိုချင်ပါတယ်လို့ အလေးအနက်ထားပြီး ပြောပါသေးတယ်။ ကျွန်မက သူ့ အကူအညီ တောင်းတာကို သဘောတူ လက်ခံဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်မအနေနဲ့ ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်အတွင်းမှာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့ မနှစ်မြို့စရာကောင်းခဲ့တဲ့ အချိန်ကာလတွေ အကြောင်းကို ပြောပြဖို့တော့ လိုပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်က ပါတီ

သမ္မတလောင်း ရွေးပွဲအတွက် မဲဆွယ်စည်းရုံးခဲ့ကြရာမှာ ကျွန်မတို့ကို ထောက်ခံသူတွေကို မဆိုထားနဲ့ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦး ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိတို့ ပြောဆိုခဲ့တဲ့ စကားတိုင်းကိုရော လုပ်ခဲ့ကြတဲ့ အလုပ်တိုင်းကိုရော မထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့ကြပါဘူး။

ကျွန်မကိုယ်တိုင် ပြောဆိုခဲ့တဲ့ စကားတွေ အပါအဝင် နှစ်ဖက်စလုံးရဲ့ မှတ်ချက်စကားတွေထဲမှာ ဗလာချီတိုက်ခိုက်တာမျိုးတွေ ရှိခဲ့တယ်။ အသားအရောင် ခွဲခြားမှုနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး ဘီလ်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့ လုပ်ရပ်ဟာဆိုရင် နာကျင်စရာကောင်းလှပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ဘားရက်က 'သူ့ကိုယ်တိုင်ရော သူ့ရဲ့ လူတွေကပါ ထိုစွပ်စွဲချက်တွေကို သဘောမတူပါဘူး' လို့ ပြောဆိုခဲ့တယ်။

စည်းရုံးလှုပ်ရှားမှုတွေ လုပ်ခဲ့စဉ်က ကျား၊ မ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု ဝါဒနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောဆိုမှုတွေဟာလည်း လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာ ရှိနေတဲ့ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ စိတ်ဓာတ်နေရာ ဆိုင်ရာ သဘောထား အမြင်တွေမှ ပေါ်ထွက်လာတာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်မ သိရှိပါတယ်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်မနဲ့ ကျွန်မကို ထောက်ခံသူတွေ အတွက်တော့ ထိုပြောဆိုမှုတွေကို မေ့ပျောက်ပစ်ဖို့ သိပ်မလွယ်လှပါဘူး။

ထိုကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တုံ့ပြန်ပြောဆိုရာမှာတော့ ဘားရက်က သူ့ရဲ့ အဘွားဖြစ်သူ ဟာ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းမှာ ဘယ်လို ကြိုးစား ရုန်းကန်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းတွေကို ပြောဆိုခဲ့တယ်။ ဒါ့အပြင် သူ့ရဲ့ ဇနီးဖြစ်တဲ့ မီရှလ်နဲ့ သမီးနှစ်ဦး ဖြစ်ကြတဲ့ မာလီယာနဲ့ ဆာဟာတို့အတွက် သူ့ဘယ်မျှအထိ ဂုဏ်ယူတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းကိုလည်း ပြောပြခဲ့တယ်။

သူတို့တွေဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာ အခွင့်အရေးတွေ အပြည့်အဝ တန်းတူညီမျှ ရထိုက်သူတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းကိုလည်း ဘားရက်က ပြောဆိုပါတယ်။ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးအကြား ဆွေးနွေးပွဲရဲ့ ပွင့်လင်းမှုက သူ့ကို ထောက်ခံမှုပေးဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တဲ့ ကျွန်မရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပိုပြီး ခိုင်မာလာစေတယ်။

ယခုအခါမှာတော့ သူ့ရဲ့ အောင်မြင်မှုဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်နှစ်က ကျွန်မစွဲကိုင်ခဲ့တဲ့ တိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ပေါ်လစီ အစီအစဉ်ရဲ့ တန်ဖိုးတွေကို မြှင့်တင်ဖို့ အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းပဲ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်မ သဘောပေါက်လာပါတယ်။ တစ်နာရီခွဲလောက် ကြာတဲ့ အချိန်အတွင်းမှာ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးစလုံးဟာ မိမိတို့ ပြောလိုတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို ပြောခဲ့ကြပြီး ရွှေ့ကို ဘယ်လို ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ကြမယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းကိုလည်း ပြောဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ထိုညနှောင်းပိုင်း အချိန်မှာတော့ ဘားရက်က သူ့အဆိုပြုထားတဲ့ ပူးတွဲ ကြေညာချက်ကို ကျွန်မထံ အီးမေးလ်နဲ့ ပို့ခဲ့တယ်။ ထိုကြေညာချက်ထဲမှာ ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက် တွေ့ဆုံခဲ့ကြတဲ့ အချက်ကို အတည်ပြုထားပြီး ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက်ရဲ့ ဆွေးနွေးပွဲဟာ အကျိုး ဖြစ်ထွန်းမှု ရှိတယ်ဆိုတာကိုလည်း ဖော်ပြထားတယ်။ ထိုကြေညာချက်ကို သူ့ရဲ့ ရွေးတောက်ပွဲ အောင်နိုင်ရေး စည်းရုံး လှုပ်ရှားမှု အဖွဲ့က ထုတ်ပြန်မှာပါ။

ဒါအပြင် ဘားရက်က သူ့အနေနဲ့ ဘီလ်(ကလင်တန်)နဲ့ တိုက်ရိုက် စကားပြောဖို့ အတွက် ဘီလ်ရဲ့ ဖုန်းနံပါတ်ကိုလည်း ကျွန်မထံက တောင်းခဲ့တယ်။ နောက်နေ့ ဖြစ်တဲ့ ဇွန် ၆ ရက်မှာ ဘီလ်နဲ့ ကျွန်မဟာ ကျွန်မရဲ့ မဲဆွယ် စည်းရုံးရေး ဝန်ထမ်းတွေနဲ့ ပါရောင်တန်မှာ ရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ အိမ်ရဲ့ နောက်ဘက်က ခြံထဲမှာ တွေ့ဆုံခဲ့ကြတယ်။

ထိုနေ့ကတော့ အတော်ကို ပူပြင်းတဲ့ နေ့တစ်နေ့ပါ။ ပါတီရဲ့ သမ္မတလောင်း ရွေးပွဲ မှာ ကျွန်မ အနိုင်ရဖို့အတွက် အားကြီးမာန်တက် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြတဲ့ အဖွဲ့သားတွေဟာ ကျွန်မ တို့ကို ဝန်းရံပြီး ထိုင်နေကြပါတယ်။ သူတို့ အထဲက အချို့ဟာ အာကန်ဆက်(စ်) ရွေးကောက် ပွဲကတည်းက ကျွန်မ အောင်နိုင်ရေးအတွက် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေးအဖွဲ့မှာ ပါဝင်ခဲ့ကြသူ တွေပါ။

အသက်အရွယ် ပိုမို ငယ်ရွယ်တဲ့ သူတွေအတွက်ကတော့ ယခု ပြိုင်ပွဲဟာ ပထမ အကြိမ် ပြိုင်ပွဲပဲ ဖြစ်တယ်။ ကျွန်မ အနေနဲ့ ရှုံးနိမ့်မှုကြောင့် ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲနိုင်ငံရေး ကြောင့် ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း လုပ်ငန်းရဲ့ အချိုးအကွေ့ကြောင့်ဖြစ်စေ သူတို့ကို စိတ်ဓာတ် မကျစေချင်ပါဘူး။

ထို့ကြောင့်ပဲ ကျွန်မက 'ကျွန်မတို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ ပါတီရဲ့ သမ္မတလောင်း ရွေးပွဲမှာ လုပ်ဆောင်ချက်တွေအတွက် ဂုဏ်ယူဖို့နဲ့ ကျွန်မတို့ ယုံကြည်တဲ့ သမ္မတလောင်းနဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ နိုင်ငံရေး ရည်မှန်းချက်အတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုတယ်' ဆိုတာကို သူတို့ကို ပြောခဲ့တယ်။

ထိုကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ကတော့ ကျွန်မ ကိုယ်တိုင်က နမူနာ အနေနဲ့ ပြသရမယ်ဆို တာကို သိရှိခဲ့ပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ ညဉ့်က မီးလင်းဖိုဘေးမှာ ဘားရက်နဲ့ ကျွန်မတို့ ပြောဆို ဆွေးနွေးခဲ့ကြရာမှာလည်း ထိုအချက် ပါဝင်ပါတယ်။

လူခပ်များများအတွက် အတိတ်က ဖြစ်ခဲ့တဲ့ အရာတွေကို မေ့ပျောက်နိုင်ဖို့ ဆိုတာက တော့ အချိန်လိုပါတယ်။ ဒါအပြင် ကျွန်မတို့ရဲ့ စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေး အဖွဲ့သားတွေ အနေနဲ့ ကျွန်မထံမှ အချိတ်အဆက် မိစေမယ့် နိမိတ်ပြမှုကိုလည်း တွေ့မြင်ကြဖို့ လိုပါတယ်။

ကျွန်မက သူတို့အတွက် နိမိတ်ပြစကားကို ပြောဆိုခဲ့ပြီး နောက်မှာတော့ ကျွန်မ အနေနဲ့ ဘားရက်အိုဘားမားကို ရာနှုန်းပြည့် ထောက်ခံမှာ ဖြစ်တယ်လို့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပဲ ပြောလိုက်တယ်။

ထိုနောက်မှာတော့ ကျွန်မဟာ မနက်ဖြန်မှာ ပြုလုပ်မယ့် ပါတီသမ္မတလောင်း ရွေးချယ်မယ့် နောက်ဆုံး ပရိုင်မာရီ Primary ရွေးပွဲမှာ ပြောရမယ့် မိန့်ခွန်းကို ပြင်ဆင်ခဲ့ တယ်။ ထိုမိန့်ခွန်းကို ရေးရတဲ့ အလုပ်ကတော့ ကျွန်မအတွက် တကယ်ပဲ ရှုပ်ထွေးခက်ခဲလှ ပါတယ်။

ထိုမိန့်ခွန်းကို ပြောရာမှာ ကျွန်မကို ထောက်ခံသူတွေတို့ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောဆိုတဲ့ အချက်လည်း ပါဝင်ရပါတယ်။ ဒါအပြင် ပရိုင်မာရီ Primary ရွေးပွဲကို ဝင်တဲ့ ထမဆုံး အဖိုးသမီးတစ်ဦးရဲ့ မဲဆွယ်စည်းရုံးပွဲဆိုတဲ့ သမိုင်းဝင်ဖြစ်ရပ်ကိုလည်း မှတ်တမ်း

တင် ဖော်ပြရပါမယ်။ ဒါအပြင် လာမယ့် အတွေ့တွေ ရွှေ့ကောက်ပွဲ (သမ္မတရွှေ့ပွဲ)မှာ ဘားရက် ကို ထောက်ခံကြောင်းကိုလည်း ထည့်သွင်း ဖော်ပြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါအပြင် ၁၉၈၀ ခုနှစ်တုန်းက ပါတီသမ္မတလောင်း ရွှေ့ပွဲမှာ တက်ကနေဒီက ဂျင်မီ ကာတာကို ရွှေ့နိုင်ခဲ့ရတဲ့အဖြစ် အပါအဝင် ကျွန်မတို့ ပါတီရဲ့ ပရိုဂရက်ဆစ် ရွှေ့ပွဲတွေမှာ ခါးသီး စွာ ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြရတဲ့ ပြိုင်ပွဲတွေကို အမှတ်ရလာခဲ့တယ်။ တကယ်တော့ ထိုဖြစ်ရပ်မျိုးတွေ ဟာ ကျွန်မတို့ ပါတီအတွက်ရော နိုင်ငံအတွက်ပါ ကောင်းတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်မ အနေနဲ့ကတော့ သမိုင်းမှာ ထိုဖြစ်ရပ်မျိုးတွေကို နောက်ထပ်ဖြစ်မလာစေချင်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် ကျွန်မဟာ ကျွန်မရဲ့ မဲဆန္ဒရှင်တွေရဲ့ ထောက်ခံမှုနဲ့ အနာဂတ်ကို မျှော်ရွှေ ပူဆို့တဲ့ အလုပ်နှစ်ခုကို ဟန်ချက်ညီညီနဲ့ လုပ်ဆောင်ဖို့လိုနေပါတယ်။ ကျွန်မဟာ လူကိုယ် ကိုင်ရော တယ်လီဖုန်းမှ တစ်ဆင့်ပါ ကျွန်မရဲ့ မိန့်ခွန်းရေးသူတွေနဲ့ အကြံပေးတွေကို မိန့်ခွန်း ကို ရေးသားရာမှာ မှန်ကန်တဲ့ စကားပုံ အသုံးအနှုန်းတွေကိုပါ မှန်မှန်ကန်ကန် ရွှေ့ချယ်ဖို့ ပြောဆိုရပါတယ်။

လူတွေရဲ့ စိတ်နှလုံးကို ခိုးကြားတက်ကြွစေတဲ့ စကားလုံးတွေကို ရွှေ့ချယ်ရာမှာ အလွန်တော်တဲ့ ကျွန်မရဲ့ မိတ်ဆွေဟောင်းကြီး ဂျင်(မ)ကနေဒီကိုဆိုရင် ညဉ့်နက်သန်းခေါင် အချိန်မှာ နှိုးပြီး ကျွန်မကို ထောက်ခံပေးခဲ့ကြတဲ့ ပြည်သူ ၁၈ သန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြော စရာ စကားတွေကို စဉ်းစားခိုင်းခဲ့တယ်။

ကျွန်မက ဘီလီနဲ့အတူ မနက်အရက်တက် အချိန်အထိ မီးဖိုဆောင် စားပွဲရဲ့ ဘေးမှာ ထိုင်ရင်း မိန့်ခွန်းပူကြမ်းတွေ တစ်ခုပြီး တစ်ခု ပြင်ဆင်ရေးသားခဲ့တယ်။

ဇွန်လ ၇ ရက် စနေနေ့မှာ ဝါရှင်တန်မှာ ရှိတဲ့ အမျိုးသား ပြတိုက် အဆောက်အအုံမှာ ကျွန်မရဲ့ မိန့်ခွန်းကို ပြောခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မဟာ ဘီလီ၊ ချယ်လ်ဆီနဲ့ ထိုအချိန်မှာ အသက် ၈၉ နှစ်ရှိပြီ ဖြစ်တဲ့ ကျွန်မရဲ့ မိခင်ကြီး ဒေါ်ရီသီရော့ဟမ်နဲ့အတူ လူအုပ်ကြားထဲက ဖြတ်ပြီး စကားပြောစင်မြင့်ဆီကို သွားခဲ့တယ်။

လူထုပရိသတ်ရဲ့ အနေအထားဟာ ပမ်းနည်းခြင်း၊ ခံပြင်းဒေါသ ထွက်ခြင်း ဆိုတဲ့ ခံစားမှုတွေကို လွှမ်းမိုးနေတယ်။ သို့ပေမဲ့ ဂုဏ်ယူဝင်ကြားမှုနဲ့ ချစ်ခင်မှုဆိုတဲ့ ခံစားမှုတွေကို လည်း တွေ့ရတယ်။ အမျိုးသမီး တစ်ဦးဆိုရင် 'ဟိလာရီလာ ပုပ်ရဟန်းမင်းနဲ့ နှိုင်းခိုင်းထိုက် တယ်' လို့ ရေးသားထားတဲ့ ကြီးမားတဲ့ တံဆိပ်တစ်ခုကို တပ်ဆင်ထားတာတွေ့ရတယ်။

ကျွန်မအနေနဲ့ မိမိအတွက် မဲဆွယ်စည်းရုံးမှုတွေ လုပ်ပေးခဲ့သူတွေနဲ့ ကျွန်မကို ထောက်ခံပေးခဲ့သူ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောဆိုရင်းနဲ့ ကျွန်မရဲ့ မိန့်ခွန်းကို တောင်ခဲ့တယ်။ ဒီနောက်မှာတော့ ကျွန်မဟာ အများပြည်သူကို ဝန်ဆောင်မှုပေးတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်ရမယ်လို့ ယုံကြည်ကြောင်း ပြည်သူတွေ အနေနဲ့ သူတို့ရဲ့ ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းရာ မှာရော သူတို့ရဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေကို အကောင်အထည် ဖော်ဖို့ ဆောင်ရွက်ရာမှာပါ ကျွန်မ အနေနဲ့ ဆက်လက် တူညီမှာ ဖြစ်ကြောင်း ပြောခဲ့တယ်။

ထို့နောက်မှာတော့ ကျွန်မဟာ အမျိုးသမီးတွေ ဆန္ဒခဲယေခွင့် မရမီ ကာလက မွေးဖွားခဲ့ကြပေမယ့် ကျွန်မ သမ္မတ ရွေးပွဲဝင်တာကို မြင်တွေ့ကြရတဲ့ ကျွန်မ မိခင်ရဲ့ မျိုးဆက်ဖြစ်တဲ့ အမျိုးသမီးကြီးတွေအတွက် အထူးပြုပြီး ပြောဆိုခဲ့တယ်။ သူတို့ အထဲက တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ တောင်ပိုင်း ဒါကိုတာပြည်နယ်မှ အသက် ၈၈ နှစ်အရွယ် ဖလောရင့် စတင်းဆိုရင် သူ့အနေနဲ့ ဒီမိုကရက်တစ် ပရိုင်မာရီ ရွေးပွဲမှာ မဲယေနိုင်ဖို့အတွက် မဲပြားတစ်ခု သူ့ဆီကို ယူလာဖို့ သမီးဖြစ်သူကို မရမက တောင်းခဲ့ပါတယ်။

သို့ပေမဲ့ ဖလောရင့်စတင်းဟာ ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်မီမှာ ကွယ်လွန်သွားခဲ့တဲ့အတွက် သူပေးခဲ့တဲ့ မဲပြားဟာ ရေတွက်ခြင်း မခံခဲ့ရပါဘူး။

ကျွန်မဟာ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်နေတဲ့ မိမိကို ထောက်ခံကြသူတွေကို ရည်စူးပြီး ပြောခဲ့တယ်။ 'ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ ဒီတစ်ကြိမ်မှာ အမြင့်ဆုံးနဲ့ အမာကျောဆုံး ဖြစ်တဲ့ ဖန် မျက်နှာကြက်ကြီးကို မခွဲဖျက်နိုင်ခဲ့ပေမယ့် ပြည်သူ ၁၈ သန်းက ယင်းကို ခွဲဖို့ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြ တယ်။ အလင်းရောင်ဟာ ယခင် ဘယ်အချိန်ကနဲ့မှ မတူအောင် တောက်ပနေပြီး ကျွန်မတို့ ကို မျှော်လင့်ချက်တွေ ပြည့်ဆည်းပေးခဲ့တယ်။ နောက်တစ်ကြိမ်မှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ ခရီးလမ်း ဟာ ပိုမိုလွယ်ကူလာလိမ့်မယ် ဆိုတဲ့ သေချာပေါက် အသိအမြင်ကိုလည်း ပေးခဲ့တယ်။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ တိုးတက်မှု သမိုင်းဟာ အမြဲတမ်း ရှိနေတာပါ'

ထို့နောက် ဆက်ပြီး ကျွန်မက ကတိပြုခဲ့တယ်။ 'သင်တို့ အားလုံး ကျွန်မလို အနာဂတ်အတွက် တိုက်ပွဲဝင်တဲ့ ဒီမိုကရေစီရဲ့ ရှေ့တန်းစွမ်းချက်မှာ အမြဲတမ်း တွေ့ကြရ ပါပါ။ ယခုအချိန်မှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်တွေ အောင်မြင်လာအောင် ကျွန်မ တို့ရဲ့ တိုက်ပွဲကို ဆက်လက် ဆင်နွှဲဖို့ကတော့ ကျွန်မတို့ရဲ့ စွမ်းအင်၊ ကျွန်မတို့ရဲ့ စိတ်အား ထက်သန်မှု၊ ကျွန်မတို့ရဲ့ အင်အားတွေကို ဘားရက်အိုဘားမား အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရဲ့ နောက် သမ္မတ ဖြစ်လာရေးအတွက် ကူညီကြပါစို့'

ကျွန်မဟာ ရှုံးနိမ့်မှုတွေမှ သင်ခန်းစာ အများအပြား ရရှိခဲ့ပြီးပါပြီ။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာ အတွင်းမှာ ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာနဲ့ ပတ်သက်လို့ရော အများလူထုနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ ကိစ္စတွေမှာရော စိတ်ပျက်စရာ ဖြစ်ရပ်တွေ တွေ့ကြုံခဲ့ရဖူးပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ ၂၀၀၈ ခုနှစ် မတိုင်မီမှာတော့ ကျွန်မဟာ ထူးထူးခြားခြားပဲ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ အောင်မြင် မှုတွေရခဲ့ပါတယ်။

ပထမဦးဆုံး ရရှိခဲ့တဲ့ အောင်မြင်မှုကတော့ အာကန်ဆက်(၈) ပြည်နယ်မှာ ကျွန်မ ခင်ပွန်းရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲ အောင်မြင်မှုပါ။ အဲဒီ ရွေးပွဲမှာ ကျွန်မက တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ပါဝင် သူပဲရှားခဲ့တာပါ။ ထို့နောက်မှာတော့ ကျွန်မ ခင်ပွန်းရဲ့ သမ္မတ အရွေးခံခဲ့ရမှာ ရရှိခဲ့တဲ့ အောင်မြင်မှုပါပဲ။ ထို့နောက်မှာတော့ ကျွန်မဟာ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်နဲ့ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွေမှာ ဆီနေတာ ရွေးပွဲတွေမှာ ဝင်ရောက် အရွေးခံခဲ့ပြီး အောင်မြင်မှုတွေ ရခဲ့တယ်။

အိုင်အိုဝါ ပြည်နယ်ရဲ့ ကိုယ်စားလှယ် ရွေးချယ်ပွဲမှာ တတိယ နေရာသာ ရရှိခဲ့ရင်တ ကျွန်မဟာ အကြီးအကျယ် ခံစားခဲ့ရပါတယ်။ နယူးဟမ်ရှိုင်းယားပြည်နယ်ကို ကျွန်မ

ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ပြီး နိုင်ငံ တစ်လွှားကို သွားရောက်ခဲ့စဉ်မှာ ကျွန်မဟာ မိမိရဲ့ ခြေကုပ်စခန်းနဲ့ မိမိရဲ့ အသံတို့ကို တွေ့ရှိလာခဲ့တယ်။

လမ်းခရီး တစ်လွှားမှာ ကျွန်မ တွေ့ခဲ့ရတဲ့ အမေရိကန် အများအပြားကြောင့် ကျွန်မရဲ့ စိတ်ဓာတ်ဟာ မြင့်တက်လာခဲ့ပြီး ကျွန်မရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ ပိုမိုခိုင်မာလာခဲ့ပါတယ်။ အိုဟိုင်အို ပြည်နယ်မှာ ရရှိခဲ့တဲ့ ကျွန်မရဲ့ အောင်ပွဲဟာ လဲကျခဲ့ပေမယ့် အမှတ်ရေတွက်မှု မဆုံးခင် အလဲထိုးမခံဘဲ ပြန်ထခဲ့ကြတဲ့၊ ခလုတ်တိုက်တာ လဲကျခဲ့ပေမယ့် ပြန်ထခဲ့ကြတဲ့ အလုပ်ကို ပင်ပင်ပန်းပန်းလုပ်ပြီး လက်မြောက် အနှုံးပေးခြင်း မရှိတဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံ တစ်နံတစ်လွှားမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ နိုင်ငံသားတိုင်းကြောင့် ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆပါတယ်။

ပါတီသမ္မတလောင်း ရွေးပွဲအတွက် မဲဆွယ် စည်းရုံးမှုဟာ ရှည်ကြာပြီး ငွေကြေး ကုန်ကျစရိတ်ကလည်း သိပ်များပါတယ်။ သို့ပေမယ့် အဆုံးသတ်မှာတော့ နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ် နဲ့ ပတ်သက်ပြီး စစ်မှန်တဲ့ ရွေးချယ်မှုကို မဲဆန္ဒရှင်တွေထံ တင်ဆက်ရာမှာ အောင်မြင်မှု ရခဲ့တယ်။

ပရိုဂရက်ဆစ် Primary (ပါတီ သမ္မတလောင်း) ရွေးပွဲမှာ ရွေးကောက်ပွဲပေမယ့် ကျွန်မအနေ နဲ့ အနှုံးထဲက အမြတ်ဆိုတာကို ရရှိခဲ့တာကတော့ မိမိနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောဆို ဝေဖန်မှုတွေကို သိပ်ပြီး နာနာကျင်ကျင် သဘောမထားတော့တာဘဲ ဖြစ်တယ်။

ဝေဖန်မှုတွေကို ကျွန်မအနေနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ငံရေးအရ ခံယူပေမယ့် သိပ်ပြီး အသည်းအသန် တော့ သဘောမထားတော့ပါဘူး။ ထိုက်စွနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး လှုပ်ရှားမှုက ကျွန်မကို စမ်းသပ်ပြီးခဲ့ပါပြီ။

တစ်ခါက ကျွန်မ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်စဉ် အိန္ဒိယနိုင်ငံကို သွားရောက်ခဲ့စဉ်တုန်းက လေယာဉ်နဲ့ ခရီးရှည်ကြီးတွေ စီးနင်းလိုက်ပါခဲ့ပြီးနောက် မျက်နှာ မှာ မိတ်ကပ်တွေ ခြယ်မှုန်းထားခြင်း မရှိဘဲ နေကာမျက်မှန် တပ်ဆင်ထားတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စီအင်န်အင်န်သတင်းထောက် ဂျီလ်ဒိုဂါတီက ကျွန်မကို 'မိဒီယာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အစွဲအလမ်း တစ်မျိုးရှိနေလို့လား' လို့ မေးခဲ့ပါတယ်။ သူက Hillary Natural လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်မ ရယ်ခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်မ ခုအရွယ်ကို ရောက်ရှိနေတာကို သိပ်ပြီး ကျေနပ်အားရလှပါတယ်။ ကျွန်မ ဘဝမှာ ခုအချိန်ကို သိပ်ပြီး သဘောကျမိတယ် ဂျီလ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်မအနေနဲ့ ကျွန်မရဲ့ နေကာမျက်မှန်တွေကို တပ်ဆင်ချင်တယ်ဆိုရင်လည်း နေကာ မျက်မှန်တွေ တပ်ပါတယ်။ တကယ်လို့ ကျွန်မ စိတ်ထဲမှာ ကျွန်မရဲ့ ဆံပင်ကို နောက်မှာ စုထားချင်ရင်လည်း ကျွန်မဆံပင်ကို နောက်မှာ စုထားပါတယ်' လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှာ ကျွန်မရဲ့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြတဲ့ သတင်းထောက်တွေက ကျွန်မ အနေနဲ့ သံတမန် ပရိယာယ် မသုံးဘဲ စိတ်ထဲရှိတာကို ဖိုးဖိုးဒေါက်ဒေါက် ပြောတဲ့ အတွက် အံ့အားသင့်ကြတယ်။ ကျွန်မဟာ မြောက်တိုင်းနား ခေါင်းဆောင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောတဲ့ အခါမှာ ဖြစ်စေ ပါကစ္စတန် နိုင်ငံမှ တာဝန်ရှိသူတွေကို အိုစမာဘင်လာဒင်ဘက်မှာ ရှိတယ် ဆိုတာကို ပြောကြားဖို့ တွန်းအားပေးတဲ့ အခါမှာ ဖြစ်စေ တညှိပုံပြောခဲ့တယ်။ ဝေဖန်

ဝိုက်ကာနဲ့ ပြောရတာမျိုးကို ကျွန်မ စိတ်မရှည်ပါဘူး။

ကျွန်မဟာ မွှေးနိမ့်မှုကြောင့်ပဲ မိမိရဲ့ နိုင်ငံအတွင်းမှာ ခက်ခဲတဲ့ အဆုံးအဖြတ်တွေကို ဘယ်လို လက်ခံပြီး နိုင်ငံရဲ့ ကောင်းကျိုးအတွက် ရွှေ့ကို ဘယ်လို တက်လှမ်းရမယ် ဆိုတာ တွေ့နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အခြား နိုင်ငံတွေမှ ခေါင်းဆောင်တွေကို ပြောခွင့်ရခဲ့တယ်။

ကမ္ဘာတစ်လွှားမှာ ဒီမိုကရေစီအတွက် ရပ်တည်နေတယ်လို့ ကြွေးကြော်နေကြတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေ ရှိကြပါတယ်။ သို့ပေမယ့် မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူတွေက သူတို့ကို ကန့်ကွက် ကြတဲ့အခါမှာပဲ ဖြစ်စေ၊ ရာထူးမှ ဖြုတ်ချဖို့ ဆုံးဖြတ်ကြတဲ့အခါမှာ ဖြစ်စေ သူတို့ အနေနဲ့ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်မှုကို သူတို့ တတ်စွမ်းသမျှ နှိုက်ကွပ်ကြပါတော့တယ်။ ကျွန်မကတော့ အဲဒါနဲ့ ကွဲပြား ခြားနားတဲ့ မော်ဒယ် ပုံစံတစ်ခုကို ကမ်းလှမ်းဖို့ အခွင့်အရေး ရခဲ့ပါတယ်။



ပြတိုက်အဆောက်အအုံမှာ ကျွန်မ မိန့်ခွန်း ပြောကြားခဲ့ပြီးနောက် သုံးရက် အကြာ မှာ ကျွန်မဟာ နယူးဟာဗ်ဗိုင်းယား ပြည်နယ်က ယူနတီဆိုတဲ့ မြို့ဆီကို ခရီးသွားနေပါတယ်။ ထိုမြို့မှာ ကျွန်မအနေနဲ့ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် လူထုရှေ့မှောက်ကို ဘားရက်နဲ့အတူ ထွက်ရပ်ပြမှာပါ။

ထိုမြို့ရဲ့ အမည်ဟာ ယူနတီ (ညီညွတ်ခြင်း) ဆိုတဲ့အတွက်သာ ကျွန်မတို့ ထိုမြို့ကို နွေးချယ်ခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပရိုင်မာရီခေါ် အကြံဉာဏ်ပွဲတန်းက ထိုမြို့မှာ ဘားရက်ရော ကျွန်မပါ ထောက်ခံမဲ ၁၀၇ မဲစီ ရခဲ့ကြတာပါ။

ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက်ဟာ ဝါရှင်တန်မှာ တွေ့ဆုံခဲ့ကြပြီးနောက် သူ့ရဲ့ နွေးကောက်ပွဲ ခံဆွယ်စည်းရုံးရေး လေယာဉ်နဲ့အတူတကွ သွားခဲ့ကြတယ်။ လေယာဉ် ဆင်းသက်တဲ့အခါမှာ တော့ ခရီးသွားဘတ်(စ်)ကားကြီး တစ်စီးက လေဆိပ်မှာ စောင့်ကြိုနေပါတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ ညိုကားကြီးနဲ့ နှစ်နာရီကြာမျှ မောင်းနှင်ရတဲ့ ယူနတီကို စီးခဲ့ရတယ်။

ဘားရက်နဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ ဘတ်(စ်)ကားရဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ထိုင်ပြီး ပေါ့ပေါ့ပါးပါး အကြောင်းအရာတွေကို ပြောခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်မက အိမ်ဖြူတော်မှာ သမီးကလေးကို ကြီးပြင်း လာအောင် ပြုစုခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကို ပြောပြခဲ့တယ်။ ဘားရက်ကလည်း အကယ်၍ နွေးကောက်ပွဲမှာ သူ့အနိုင်ရခဲ့ရင် 'မာလီယာနဲ့ ဆာဟာတို့ အိမ်ဖြူတော်မှာ နေထိုင်ရတဲ့ ဘဝဟာ ဘယ်လို ဖြစ်မလဲဆိုတာကို သူနဲ့ မိရဲ့လဲတို့ တွေးတောနေကြတယ်'လို့ ပြောဆိုတယ်။ သူ့အချိန်မှာတော့ အကြံဉာဏ်ပွဲလောင်း နွေးပွဲဟာ ပြီးဆုံးသွားခဲ့ပါပြီ။ ယခုအခါမှာတော့ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးဟာ တစ်သားတည်း ရှိနေကြပါပြီ။

ကျွန်မတို့ နှစ်ဦး စင်မြင့်ပေါ်ကနေ လမ်းလျှောက်ကာ သွားကြစဉ်မှာ လူထုကြီးက ကျွန်မတို့ရဲ့ နာမည်တွေကို အော်ဟစ်ကြွေးကြော်ခဲ့ကြတယ်။ လူထုကြီးရဲ့ နောက်ဘက်မှာ ဦးအင်န်အိုင်တီပိုင် (U.N.I.T.Y) ဆိုတဲ့ စာလုံးတွေ ရှိနေပြီး စင်မြင့်ရဲ့ နောက်မှာတော့ 'အပြောင်းအလဲအတွက် ညီညွတ်ကြ' လို့ ရေးထားတဲ့ ဝိုစတာကြီး ရှိနေတယ်။

ကျွန်မက ပရိသတ်ကို စကားပြောခဲ့ပါတယ်။ 'ယနေ့ရော နေ့စဉ်နေ့တိုင်းမှာပါ ရွှေ့ကို ဦးတည်သွားနေပါတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ ကျွန်မတို့ မှုဝေပိုင်ဆိုင်ထားကြတဲ့ အကောင်းဆုံး သော စိတ်ကူးတွေအတွက် ကျွန်မတို့ မြတ်နိုးတဲ့ တန်ဖိုးတွေအတွက် ကျွန်မတို့ ချစ်ခင်တဲ့ နိုင်ငံအတွက် ပန်းချင်းယဉ်ကာ ရပ်တည်နေကြပါပြီ'

ကျွန်မ စကားပြောအပြီးမှာတော့ လူထုကြီးက 'မင်းကို ကျေးဇူးတင်တယ် ဟိလာရီ' 'ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဟိလာရီ' လို့ ဟစ်ကြွေးကာ ချီးကျူး ထောမနာ ပြုကြပါတယ်။

ဘားရက်ကလည်း လူထု ပရိသတ်နဲ့အတူ ရောပြီး 'ခင်ဗျားတို့ ကျွန်ုပ်ပြောမယ့် စကား တွေကို တိတိတဆိတ် နားထောင်လိုက်ရပြီး ကျွန်ုပ်မိန့်ခွန်းရဲ့ ပထမ စာကြောင်းတွေကို ကြားလိုက်ရပြီ' လို့ အရွှန်းဖောက်ကာ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဒီနောက်မှာတော့ သူက ကျွန်မ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့တဲ့ ပါတီသမ္မတလောင်း ရွေးပွဲ အကြောင်းကို အာဝဇ္ဇန်းရှင်ရှင် သဘောထားကြီးကြီးနဲ့ ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

နောက်ရက် အနည်းငယ် အကြာမှာတော့ ဘီလီနဲ့ ဘားရက်တို့ဟာ ပရိုင်မာရီ Primary (ပါတီသမ္မတလောင်း ပထမအဆင့် ရွေးပွဲ)နဲ့ ပတ်သက်ပြီး စွဲထင်ကျန်ရှိနေသေး တဲ့ ပြဿနာတွေကို ရှင်းလင်းခဲ့ကြပြီး သမ္မတ ရွေးပွဲမှာ အတူတကွ ပူးပေါင်းပြီး မဲဆွယ် စည်းရုံးကြဖို့ သဘောတူခဲ့ကြတယ်။

နေ့စွာသီရဲ့ အကြီးဆုံး ပွဲကြီးကတော့ သြဂုတ်လကုန် ဒင်တမှာ ကျင်းပမယ့် ဒီမိုကရက်တစ် အမျိုးသား ကွန်ပင်းရှင်း ညီလာခံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မဟာ ၁၉၇၆ခုနှစ်က စပြီး ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီရဲ့ ကွန်ပင်းရှင်းတိုင်းကို တက်ရောက်ခဲ့တယ်။ ယင်းသို့ တက်ရောက် ခဲ့တဲ့ ပွဲတွေထဲက ၁၉၉၂ ခုနှစ်က နယူးယောက်မှာ လုပ်ခဲ့တဲ့ ကွန်ပင်းရှင်းနဲ့ ၁၉၉၆ ခုနှစ်က ချီကာဂိုမှာ ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ကွန်ပင်းရှင်းတို့ကို ယခုထိ သတိရနေမိတယ်။

ယခုတစ်ကြိမ်မှာတော့ ဘားရက်က ကျွန်မ သူ့ကို တရားဝင် အဆိုပြုတဲ့ ပမာန မိန့်ခွန်းတစ်ရပ်ကို ပြောကြားဖို့ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ပြီး ကျွန်မကလည်း သဘောတူခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မ မိန့်ခွန်းပြောရမယ့် အချိန် ကျရောက်လာတဲ့အခါမှာတော့ သမီးချယ်လ်ဆီက ကျွန်မ ကို ပရိသတ်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မ သူ့အတွက် ဂုဏ်ယူမိတာကတော့ မပြောပါနဲ့တော့။ ဒါ့အပြင် ရှည်လျားလှတဲ့ ပရိုင်မာရီ (Primary) အကြို ရွေးချယ်ပွဲ တစ်လျှောက်လုံး သူ ကျွန်မအတွက် ကြီးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ အရာတွေအတွက်လည်း သူ့ကို ကျွန်မ ကျေးဇူးတင်ရပါတယ်။

မကြာမီမှာပဲ ကျွန်မ စကားပြောရမယ့် အလှည့်ရောက်လာပါတယ်။ ပင်လယ်ပမာ ရှိနေတဲ့ ဟိလာရီဆိုတဲ့ ဖြူနီပြာ သုံးရောင်ခြယ် ဆိုင်းဘုတ်တွေက ကျွန်မကို ကြိုဆိုနေပါတယ်။ တွန့်မဟာ မိန့်ခွန်းတွေ အများကြီး ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ ဒီတစ်ချိန်မှာတော့ ကျွန်မဟာ ကြီးမားတဲ့ လူထုပရိသတ်ရှေ့မှာ ပြောရမှာပါ။ ဒါ့အပြင် လူသန်းပေါင်းများစွာကလည်း ကျွန်မရဲ့ မိန့်ခွန်းကို ရုပ်မြင်သံကြားမှ တစ်ဆင့် ကြည့်ရှုနားထောင်နေကြမှာပါ။

ကျွန်မက မိန့်ခွန်းကို စတင်ပြောလိုက်ပါတယ်။ 'သင်တို့ ကျွန်မအတွက် ဆန္ဒမဲ

ပေးသည် ဖြစ်စေ၊ ဘားရက်ကို မဲပေးသည်ဖြစ်စေ ယခုအချိန်ကတော့ တစ်ခုတည်းသော ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ တစ်ခုတည်းသော ပါတီအဖြစ် ညီညွတ်ကြရမယ့် အချိန်ပါ။ ကျွန်မတို့ဟာ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့တည်းက လူတွေပါ။ ကျွန်မတို့ထဲက ဘယ်သူမှ ဘေးထွက်ထိုင်ဖို့ လုပ်ကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

'ဒါဟာ အနာဂတ်အတွက် တိုက်ပွဲတစ်ခုပါ။ ပြီးတော့ ကျွန်မတို့ အတူတကွ အနိုင်ယူကြရမယ့် တိုက်ပွဲလည်း ဖြစ်တယ်။ ဘားရက်အိုဘားမားဟာ ကျွန်မရဲ့ သမ္မတ လောင်းပါပဲ။ သူဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့ သမ္မတလောင်း ဖြစ်လာရမှာပါ'

အစိမ်းရောင် ခန်းမကြီးရဲ့ အပြင်ဘက်ကို ရောက်ချိန်မှာတော့ ကျွန်မတို့အဖွဲ့က သူ့ရဲ့ ဒူးကို ကွေးညွတ်ပြီး ကျွန်မရဲ့ လက်ကို နမ်းခဲ့ပါတယ်။ ဘားရက်ကလည်း ကျွန်မကို ကျေးဇူး တင်စကား ပြောခဲ့တယ်။

သည့်အရင် တစ်နေ့တုန်းကလည်း အခမ်းအနား တစ်ခုမှာ ဆုံမိခဲ့ကြစဉ်မှာ မိမိရဲ့ ကျွန်မတို့ ဘားရက်ကို ကူညီခဲ့တဲ့ အရာတိုင်းအတွက် 'ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောခဲ့ပါပေး တယ်။

ကျွန်မအနေနဲ့ ကွန်ဂရက် ညီလာခံမှာ မိန့်ခွန်းပြောခဲ့ခြင်းဟာ ကျွန်မရဲ့ တစ်ခု တည်းသော အခန်းကဏ္ဍလို့ပဲ ထင်ခဲ့မိတယ်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်မရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေထဲက အနိုင်မခံ အနွဲ့မပေးဘဲ ဆက်လက်တိုက်ပွဲ ဝင်လိုသုံးတွေကတော့ ပြည်နယ်တွေရဲ့ ဆန္ဒမဲ ပေးပွဲမှာ ဆက်ပြီး ကျွန်မကို ထောက်ခံမဲပေးလိုတဲ့ ဆန္ဒရှိနေကြပါတယ်။

အိုဘားမားရဲ့ မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး အဖွဲ့က ကျွန်မ အနေနဲ့ နောက်နေ့မှာ ကွန်ဂရက် ညီလာခံကို သွားခဲ့ရင် ပြည်နယ်တွေရဲ့ တန်းစီဇယား အစီအစဉ်အတွင်းမှာ ကြားဖြတ်ပြီး ဘားရက်အိုဘားမားဟာ ကျွန်မတို့ ပါတီရဲ့ အရွေးချယ်ခံ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပေးနိုင်မလားလို့ မေးပါတယ်။ မိမိရဲ့ မိတ်ဆွေတွေနဲ့ မိမိကို ထောက်ခံကြသူတွေ အတော်များများနဲ့ ကွန်ဂရက် ကိုယ်စားလှယ်တွေက ကျွန်မကို ထိုသို့ မပြုလုပ်စေချင်ပေမယ့် ကျွန်မကတော့ သူတို့ရဲ့ တောင်းဆိုမှုကို သဘောတူခဲ့တယ်။

ကျွန်မကို ထောက်ခံသူတွေကတော့ 'အမျိုးသမီး တစ်ယောက်ဟာ ပရိုင်ဗာရီခေါ် ပါတီ ကိုယ်စားလှယ် အကြံရွေးပွဲတွေနဲ့ ကော့ကပ်(စ်) (Caucus) ခေါ် ပါတီ ကိုယ်စားလှယ် ရွေးပွဲ နှစ်ဒါလင်လောက်မှာ အနိုင်ရရှိခဲ့ပြီး ကိုယ်စားလှယ် တစ်ယောက်ကိုးရာနီးပါးရဲ့ ထောက်ခံမှုကို ရရှိခဲ့တယ်' ဆိုတဲ့ အဖြစ်ကို မှတ်တမ်းတင်လို ကြပါတယ်။ တကယ်တော့ ယခင် ကာလတွေတုန်းက ထိုအဖြစ်မျိုး တစ်ကြိမ်မှ မဖြစ်ခဲ့ဖူးပါဘူး။

ဒါ့အပြင် ကျွန်မကို ထောက်ခံသူ အချို့ကလည်း ဘားရက်က သမ္မတ အရွေးခံရာမှာ သူ့ရဲ့ တွဲဖက်ပြိုင်ပွဲဝင် (ဒုတိယသမ္မတလောင်း) အဖြစ် ကျွန်မကို မရွေးဘဲ ဘိုင်ဒင်ကို ရွေးခဲ့ ခြင်းကို မကျေမနပ် ဖြစ်ကြပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်မကတော့ ဒုတိယသမ္မတ ဖြစ်ရေးကို စိတ်မဝင်စားပါဘူး။ ကျွန်မကတော့ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းတွေကို ဦးဆောင် ဦးရွက်ပြုကာ လုပ်ဆောင်နိုင်ရေး အလုပ်အကိုင် နေရာတွေ ဖန်တီးနိုင်ရေးနဲ့ အခြားသော

အရေးပေါ် စိန်ခေါ်မှုတွေကို ကူညီဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် ဆီးနိတ်လွှတ်တော်ကိုပဲ ပြန်သွား ချင်နေတာပါ။

မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေ ခြံရံနေတဲ့ ကျွန်မက စင်မြင့်ပေါ် မှာ ရပ်ရင်းနဲ့ ကြေညာလိုက်ပါတယ်။ 'ညီညွတ်ရေး စိတ်ဓာတ်ကို မွှေးပြီး အောင်မြင်မှု ပန်းတိုင်ကို မျှော်မှန်းကာ ကျွန်မတို့ရဲ့ ပါတီနဲ့ နိုင်ငံအပေါ်မှာ ယုံကြည်မှု အပြည့်ထားရှိကာ အနာဂတ်ကို မမှိတ်မသုန် စူးစိုက်ကြည့်ရင်း ဘားရက်ဘိုဘားမားဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့ သမ္မတ လောင်း ဖြစ်တယ်။ သူဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့ သမ္မတ ဖြစ်လာမယ်ဆိုတာကို ဒီနေရာ ဒီအချိန်မှာပဲ တစ်သံတည်း ကြေညာကြပါစို့'

ထိုရက်သတ္တပတ်အတွင်းက အကြီးအကျယ် အံ့အားသင့်ရတဲ့ ဖြစ်ရပ် တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာခဲ့တယ်။ ဘားရက်က ကွန်ဗင်းရှင်း ညီလာခံမှာ မိန့်ခွန်း ပြောခဲ့ပြီးနောက် ထိုမနက် မှာပဲ ရီပတ်ဘလီကန် ပါတီရဲ့ သမ္မတလောင်း ဖွန့်မက်ကိန်းက အလုပ်စကားပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဆာရာပါလင်းကို သူနဲ့အတူ သမ္မတ ရွေးပွဲမှာ ဝင်ရောက် အရွေးခံမယ့် ဒုတိယ သမ္မတလောင်းအဖြစ် ကြေညာခဲ့ပါတယ်။

သူ ဘယ်သူလဲဆိုတဲ့ မေးမြန်းသံတွေဟာ နိုင်ငံတစ်လွှားမှာ ပဲ့တင်ရိုက်ခတ်ခဲ့တယ်။ နောက်လာမယ့် လတွေမှာတော့ ကျွန်မတို့ဟာ သူ့ကို သိလာကြရမှာပါ။ သို့ပေမယ့် ထိုအချိန် တုန်းကတော့ သူဟာ လုံးဝနီးပါးကို မထင်မရှားသူ တစ်ယောက်ပါပဲ။ နိုင်ငံရေးကို အစွဲအမူး လေ့လာနေသူတွေပင် သူ့ကို မသိကြပါဘူး။

ဘိုဘားမားရဲ့ မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး အဖွဲ့ဝင်တွေကတော့ ပါလင်းကို ရွေးချယ်ခြင်းဟာ ကျွန်မကို အင်တိုက် အားတိုက်ထောက်ခံနေကြတဲ့ အမျိုးသမီး သမ္မတ ဖြစ်ရေးကို လိုလားကြ သူတွေကို ဆွဲဆောင် စည်းရုံးဖို့ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ကြိုးစားလိုက်တာပဲလို့ သံသယရှိ ခဲ့ကြတယ်။

သူတို့ဟာ ဖွန့်မက်ကိန်းအုပ်စုရဲ့ ထိုလုပ်ရပ်ကို ပြစ်တင်တဲ့ ကြေညာချက် တစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြန်လိုက်ပြီး ယင်းကြေညာချက်ကို ကျွန်မထံကို ပို့ခဲ့တယ်။ သူတို့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကျွန်မကလည်း သူတို့ကို သံယောင်လိုက်ပြီး မက်ကိန်းက ပါလင်းကို ဒုတိယ သမ္မတလောင်း ရွေးတာကို ရွတ်ချလိမ့်မယ်လို့ ယူဆပုံရပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်မကတော့ ထိုကိစ္စအတွက် ဘာမှ မလုပ်ခဲ့ပါဘူး။

နောက်ရက်သတ္တပတ်တွေ အတွင်းမှာ ဘီလ်နဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ ရန်ပုံငွေ မြှင့်တင်ရေး ပွဲတွေ အပါအဝင် လူမှုရေး လှုပ်ရှားမှု အခမ်းအနားပေါင်း တစ်ရာကျော်ကို တက်ရောက်ခဲ့ကြ တယ်။ ထိုပွဲတွေမှာ ကျွန်မတို့ဟာ ကျွန်မကို ထောက်ခံကြသူတွေနဲ့ ဘယ်သူ့ကို ထောက်ခံရ မယ် ဆိုတာကို မဆုံးဖြတ်နိုင်သေးတဲ့ လူတွေနဲ့ပါ စကားပြောခဲ့ကြတယ်။ ထိုသူတွေကို ဘားရက်နဲ့ ဂျိုးတို့ကို ထောက်ခံကြဖို့ ဆွယ်တရားဟောပေးခဲ့ကြပါတယ်။

ရွေးကောက်ပွဲ နေ့ရက်ဖြစ်တဲ့ နိုဝင်ဘာ ၄ ရက်နေ့မှာတော့ နယူးယောက်မြို့ ချက်ပါကွာ အရပ်မှာရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ နေအိမ်အနီးက ဒေသဆိုင်ရာ မူလတန်းကျောင်း

ကလေး ဆီကို မဲထည့်ဖို့ သွားခဲ့ကြတယ်။ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်ကတော့ မယုံကြည်နိုင်စရာ ကောင်းအောင် ရှည်လျားလှတဲ့ ခမီနဲ့ အဆုံးသတ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ထိုညမှာတော့ ဘီလ်ဟာ ရွေးကောက်ပွဲ ညတွေ့တိုင်းမှာ သူ့အမြဲလုပ်နေကျအတိုင်း ရုပ်မြင်သံကြားစက်နားက မခွာတော့ဘဲ စောစီးစွာ ထွက်လာတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်တွေကို စိစစ်လျက် ရှိခဲ့တယ်။ ရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ်ကတော့ ၂၀၀၄ ခုနှစ်နဲ့ အထူးသဖြင့် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွေတုန်းကလို သို့လောသို့လောနဲ့ စောင့်မနေရဘဲ ပြတ်ပြတ်သားသားပဲ အနိုင် ရတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ကျွန်မဟာ သမ္မတအဖြစ် ပူးပွားနွှေး အရွေးခံလိုက်ရတဲ့ ဘားရက်ကို ဂုဏ်ပြု နှုတ်ဆက်စကား ပြောလိုက်တယ်။ ကျွန်မရဲ့ ရင်ထဲမှာတော့ အလုံးကြီး တစ်ခုကျသွားသလိုပါ ပဲ။ ထိုအခါကျမှပဲ ကျွန်မဟာ မိမိချစ်တဲ့ ဘဝနဲ့ အလုပ်ဆီကို ပြန်လည် ဝင်ရောက်ဖို့ လုပ်ခဲ့ရ ပါတယ်။



ရွေးကောက်ပွဲပြီးနောက် ငါးရက်အကြာဖြစ်တဲ့ တနင်္ဂနွေနေ့ကတော့ ကျွန်မတို့အပေါ် ကျရောက်ခဲ့တဲ့ ဖိအားတွေကို ပြန်လည် ဖြေလျှော့ဖို့အတွက် အကောင်းဆုံးနေ့ တစ်နေ့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆောင်းဦးရာသီရဲ့ လေပြည်ဟာ ခပ်ရွှေ့ တိုက်ခတ်လျက်ရှိနေတယ်။ ဘီလ်နဲ့ ကျွန်မဟာ ကျွန်မတို့ နေထိုင်တဲ့ ဝက်(စ်)ချက်စတာကော့ဇီတီအနားမှာ ရှိတဲ့ မီယာနက်(စ) မြစ်လျှိုမြောင်ဆီကို သွားကြဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြတယ်။

အလုပ်ဖိစီးမှုတွေ များလှတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ ဘဝမှာ မိမိတို့ရဲ့ စိတ်ကို ဖြေလျှော့ဖို့အတွက် နှစ်ယောက်အတူ အကြာကြီး လမ်းလျှောက်လေ့ရှိကြတယ်။ ထိုသို့ လမ်းလျှောက်ထွက်ခြင်းဟာ ကာကယ့်ကို အချွပ်အချယ် တင်းပြီး စိတ်လွတ် လူလွတ်ရှိစေပါတယ်။

ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက် လမ်းလျှောက်နေစဉ် ခမီအလယ်လောက် ရောက်ရှိချိန်မှာ ဘီလ်ရဲ့ ဆယ်လူလာဖုန်းက အသံပြည်လာတယ်။ ဘီလ်ဖုန်းကိုင်လိုက်ချိန်မှာတော့ ရွေးကောက်ခံသမ္မတရဲ့ အသံကို သူ့ကြားရပါတယ်။ ရွေးကောက်ခံ သမ္မတဖြစ်သူ ဘားရက် က ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက်စလုံးကို သူတွေ့လိုပါတယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။

ဘီလ်က 'ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးဟာ သဘာဝ ထိန်းသိမ်းမှု နယ်မြေထဲမှာ ရောက်ရှိနေတဲ့ အတွက် အိမ်ရောက်မှ ဖုန်းပြန်ဆက်ပါမယ်' လို့ ပြန်ပြောခဲ့တယ်။ သူ ဘာအကြောင်းရှိလို့ ကျွန်မတို့ကို ဖုန်းဆက်တာပါလဲ။ သူစုစည်းနေတဲ့ အဖွဲ့မှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ အားပြည့်မှုကို ရယူ ခဲ့တာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း စီးပွားရေး ပြန်လည် နာလန်ထူမှု သို့မဟုတ် ကျန်းမာရေး ဇောင့်ရွှောက်မှု ဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အဓိကကျတဲ့ ပေါ်လစီ နဲ့ဆိုင်မှုတွေကို မဟာဗျူဟာမြောက် အပြောင်းအလဲတွေ လုပ်ဖို့ ကိစ္စလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဘီလ်ကတော့ 'ဘားရက်အနေနဲ့ အိမ်ဖြူတော်နဲ့ ဝန်ကြီး အဖွဲ့ရာထူးတွေအတွက် ဘယ်သူ

တွေ သင့်တော်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်မတို့က ကူညီပြီး ရွေးချယ်ပေးဖို့ အကူအညီ တောင်းနိုင် တယ်' လို့ ခန့်မှန်းပါတယ်။

ကျွန်မတို့ အိမ်ပြန်ရောက်ချိန်မှာတော့ ဘီလ်ရဲ့ ခန့်မှန်းချက်ဟာ မှန်ကန်နေတာတွေ ရတယ်။ ရွေးကောက်ခံထားရတဲ့ သမ္မတက ကျွန်မတို့နိုင်ငံ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ဘဏ္ဍာရေး အကျပ်အတည်းကို ကိုင်တွယ်ဖို့အတွက် သူစုဆောင်းနေတဲ့ စီးပွားရေး အဖွဲ့မှာ ဘယ်သူတွေ ပါဝင်သင့်တယ်ဆိုတာကို သိချင်နေပါတယ်။

ထို့နောက်မှာလည်း သူက များမကြာမီ အချိန်မှာ သူ့အနေနဲ့ ကျွန်မနဲ့အတူ တွဲပြီး အလုပ်လုပ်လိုတယ်လို့ ဘီလ်ကို ပြောပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ပြောစကားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်မ တွေးထင်လိုက်တာကတော့ ဆီးနိတ်လွှတ်တော်အတွင်းမှာ ဥပဒေပြုရေး ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်တွေ ကို ဆောင်ရွက်ရာမှာ ကျွန်မနဲ့ နီးနီးကပ်ကပ် အတူတကွ ဆောင်ရွက်ဖို့ ပြောဆိုတာလို့ ယူဆခဲ့တယ်။

သို့ပေမယ့် ထိုကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်မ သိချင်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မရဲ့ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဖိလစ်ရိန်နီ(စ်) အပါအဝင် ကျွန်မရဲ့ ဆီးနိတ်ရုံး အဖွဲ့ဝင် အချို့ကို ခေါ်လိုက်ပါတယ်။

ဖိလစ်ဟာ စိတ်ဓာတ် ပြင်းထန်ပြီး သစ္စာရှိကာ လိမ္မာပါးနပ်သူ ဖြစ်တယ်။ ဝါရှင်တန် က ခေါင်းဆောင်တွေဟာ သူတို့ အလုပ် မလုပ်ခင်မှာ ဘယ်လို တွေးတောကြတယ် ဆိုတာ ကို မှန်မှန်ကန်ကန် သိရှိသူပဲ ဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့ စိတ်ထဲမှာရှိတဲ့ စကားတွေကို ထုတ်ဖော်ပြော တိုင်းမှာပဲ ကျွန်မ ယုံကြည်ခဲ့တယ်။ ယခု တစ်ကြိမ်မှာလည်း ထိုနည်းအတိုင်းပါပဲ။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ရက်ကပဲ ဖိလစ်က ကျွန်မကို ပြောခဲ့ပါသေးတယ်။ 'ကျွန်မကို ကာကွယ် ရေး ဝန်ကြီးကနေ စာတိုက်ဗိုလ်ချုပ်အထိ ဘယ်ရာထူးမဆို ခန့်အပ်တာကို ခံရနိုင်တယ်' ဆိုတဲ့ ကောလာဟလတွေ ယုံ့နှံ့နေပုံကို ပြောပြခဲ့တယ်။ 'သူက ဆရာမကို နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ရာထူးပေးဖို့ ကမ်းလှမ်းလာနိုင်ပါတယ်'

'ကျွန်မက အဲဒီကိစ္စဟာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး' လို့ ချက်ချင်းပဲ တုံ့ပြန်ပြောဆိုလိုက်ပါတယ်။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရရင်တော့ ကျွန်မအနေနဲ့ အစိုးရ အဖွဲ့မှာ မပါဝင်ချင်ပါဘူး။ ဆီးနိတ်ကို ပြန်သွားပြီး နယူးယောက်အတွက် ကျွန်မ လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေကိုပဲ လုပ်ချင်နေ တာပါ။

စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် (၉/၁၁) ကနေ ၂၀၀၈ ဘဏ္ဍာရေး အကျပ်အတည်းအထိ ကာလဟာ နယူးယောက် မြို့သူ မြို့သားတွေအတွက် အလွန် ကြမ်းတမ်းတဲ့ ရှစ်နှစ် ကာလပါ ပဲ။ ယခုအခါမှာ နယူးယောက် မြို့သူ မြို့သားတွေဟာ ဝါရှင်တန်မှာ သူတို့အတွက် ပြတ်ပြတ် သားသားနဲ့ ခိုင်ခိုင်မာမာ ထောက်ခံ ပြောဆိုမယ့်သူ တစ်ဦးကို လိုအပ်နေပါတယ်။

ကျွန်မကတော့ ကျွန်မရဲ့ အရှင်သခင်ဟာ ကျွန်မကိုယ်တိုင်ပဲ ဖြစ်ချင်ပါတယ်။ ကျွန်မ ရဲ့ အလုပ်ဇယားတွေ အစီအစဉ်တွေကို ကျွန်မ ကိုယ်တိုင်ပဲ ချမှတ်ချင်ပါတယ်။ အစိုးရ အဖွဲ့မှာ ပါဝင်တယ်ဆိုတာကတော့ အဆိုပါ ကိုယ်ပိုင် လွတ်လပ်ခွင့်တွေကို လက်လွှတ်လိုက်ရ တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တနင်္ဂနွေနေ့မှာ ဖိလစ်ဆီကို ကျွန်မ ဖုန်းဆက်လိုက်တယ်။ ဖိလစ်က မိဒီယာတွေ အကြားမှာ ခန့်မှန်းချက်တွေ အမှိုးမှိုး ပေါ်ထွက်နေတယ်လို့ ကျွန်မကို ပြောပြတယ်။ အေဘီစီ (ABC) ရဲ့ 'ယခုအပတ်' သတင်းထဲမှာ ရွှေ့ကောက်ခံထားရတဲ့ သမ္မတက ကျွန်မ ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရာထူးကိုပေးဖို့ စဉ်းစားနေတယ်ဆိုတဲ့ ကောလာဟလ သတင်းတွေ ကို ဖော်ပြခဲ့တယ်။

အေဘီစီသတင်း အစီအစဉ်က ဘားရက်အိုဘားမားဟာ အစိုးရ အဖွဲ့အတွင်းမှာ ပြိုင်ဘက်တွေရဲ့ အဖွဲ့တစ်ခုကို ဖန်တီးဖို့ စိတ်ကူးရှိနေတယ်လို့ ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။ 'အိုဘားမား ဟာ ၂၀၀၅ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ ဒေါရစ်ကီအန်း(စ) ဝွတ်ဝင်းရဲ့ အရောင်းရ အတွင်ကျယ် ဆုံး သမိုင်းစာအုပ်ထဲမှာ ပါရှိတဲ့ ၁၈၆၀ ခုနှစ်တုန်းက အေဘရာဟမ်လင်ကွန်းက ဝိပတ်ဘလီကန် ပါတီရဲ့ သမ္မတလောင်း ရွှေ့ပွဲမှာ သူ့ကို ရွေးချယ်ခဲ့တဲ့ ဝီလျံဟင်နရီဆီးဝပ်ကို သူ့ရဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် ရွှေ့ချယ်ခဲ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်ကို နမူနာယူပြီး ယင်းသို့ လုပ်ဆောင် မှာ ဖြစ်တယ်' လို့ သတင်းမှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ကျွန်မဟာ ကာလအတော်ကြာမျှ ဆီးဝပ်ကို လေးစားချစ်ခင်သူ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ယခုလို ဆီးဝပ်နဲ့ နှိုင်းနှိုင်းခံရခြင်းဟာ ကျွန်မကို အထူးတလည် စိတ်ဝင်စားစေခဲ့ ပါတယ်။ ဆီးဝပ်ဟာ သူ့ခေတ်တုန်းက ပေါ်ထွက်ခဲ့တဲ့ ပြည်သူတွေကို အလင်းရောင်ပေးခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲက တစ်ယောက်ပါ။

သူဟာ ထိပ်တန်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမားဖြစ်ပြီး ကျေးကျွန်စနစ်ကို ပြင်းပြင်း ထန်ထန် ဖြစ်တင်ဝေဖန်ခဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ သူဟာ နယူးယောက်မြို့ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနဲ့ ဆီနေကာ တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ဆီးဝပ်ဟာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဖြစ်ခဲ့တယ်။

တကယ်တော့ ဆီးဝပ်နဲ့ ကျွန်မကို နှိုင်းနှိုင်းခြင်းဟာ အပြည့်အဝ မမှန်ပါဘူး။ သမိုင်း ပညာရှင် ဟင်နရီအဒမ်(စ)က ဆီးဝပ်ကို ပညာရှိ သုခမိန်အဖြစ် ဖော်ပြခဲ့ဖူးပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်မကိုတော့ ဘယ်သူကမှ ယင်းသို့ ဖော်ပြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဆီးဝပ်က ကျွန်မကို ဆွဲဆောင်နိုင်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းဟာ သမိုင်းဆိုင်ရာ တိုက်ခိုက်မှု ကြောင့်သာ မကပါဘူး။ ကျွန်မဟာ ကျေးကျွန်တွေ တောင်ပိုင်းကို ထွက်ပြေးခဲ့ကြတဲ့ မြေအောက်ရထားလမ်း ဘူတာရုံကလေးရှိရာ နယူးယောက်စီးတီးက အော်ဘန်မြို့ကလေးရှိ သူနေထိုင်ခဲ့ဖူးတဲ့ နေအိမ်ကို ရောက်ခဲ့ဖူးပါတယ်။

ထိုနေအိမ်မှာ သူ့ရဲ့ စွမ်းဆောင်မှုနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အလွန်အရေးပါတဲ့ အမှတ်တရ ပစ္စည်းတွေအပြင် သူတာဝန်မှ အနားယူခဲ့ပြီး နောက် ၁၄ လကြာ ကမ္ဘာကို ပတ်ခဲ့တဲ့ ခရီးနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ အမှတ်တရ ပစ္စည်းတွေကိုလည်း ပြသထားပါတယ်။ ထိုပြတိုက်မှာဆိုရင် သရဖူ ဆောင်းထားသူ ဘုရင်တွေ အများဆုံး ပါဝင်တဲ့ ကမ္ဘာခေါင်းဆောင် အားလုံးနီးပါးက ဝိပိုက ရေစီရဲ့ အစေအပါး သူရဲကောင်းကြီးကို ခိုးကူး ဂုဏ်ပြုထားတဲ့ စာတွေကိုလည်း တွေ့ရပါ တယ်။

ဆီးဝပ်ဟာ ဂိုပတ်ဘလီကန်ပါတီ သမ္မတလောင်း ရွေးပွဲမှာ ရွှေနိုင်ကြောင်း ဝန်ခံခဲ့ပြီး နောက်မှာ နိုင်ငံတစ်လွှားကို ရထားနဲ့ သွားလာခဲ့ပြီး သမ္မတ ရွေးပွဲမှာ လင်ကွန်း အနိုင်ရရော အတွက် မိန့်ခွန်းတွေ ပြောခဲ့တယ်။ များမကြာမီမှာပဲ သူဟာ လင်ကွန်းရဲ့ အယုံကြည်ရဆုံး အကြံပေး ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လာခဲ့တယ်။

လင်ကွန်းနဲ့ ဆီးဝပ်တို့ဟာ ခရီးမိုင်ပေါင်းများစွာကို အတူသွားခဲ့ကြပြီး ၎င်းတို့ရဲ့ ချစ်ခင် ရင်းနှီးမှုနဲ့ ပင်ပင်ပန်းပန်း အလုပ်လုပ်ခဲ့မှုတို့က ပြည်ထောင်စုကို ကယ်တင်ရာမှာ အထောက်အကူ ပြုခဲ့ပါတယ်။



ရွေးကောက်ခံ သမ္မတ အိုဘားမားနဲ့ ဘီလ်တို့ *တယ်လီဖုန်းကနေ စကားပြောခဲ့ကြပြီး နောက်တစ်ညမှာ Glamour ရဲ့ တစ်နှစ်တာအတွင်း စံပြအမျိုးသမီး ဆုပေး ချီးမြှင့်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့တယ်။ ထိုဆုပေးပွဲ အခမ်းအနားကို သွားရောက်ခဲ့စဉ် လမ်းခရီးမှာ သတင်းထောက် တစ်ယောက်က ကျွန်မကို အိုဘားမားအစိုးရမှာ ရာထူးလက်ခံဖို့ စဉ်းစားထားသလားလို့ မေးခဲ့တယ်။

ထိုအချိန်က ကျွန်မရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ရှိနေတာကို ကျွန်မ ပြန်ပြောခဲ့ပါတယ်။ 'ကျွန်မဟာ နယူးယောက်မြို့မှ ရွေးချယ်ခံရတဲ့ အထက်လွှတ်တော် အမတ် (ဆီနေတာ) ဖြစ်နေတာကို ဝမ်းသာပါတယ်' လို့ ပြန်ပြောခဲ့တယ်။ တကယ်လည်း ကျွန်မရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ထိုအတိုင်းပဲ ရှိနေတာပါ။ သို့ပေမယ့် ကျွန်မဟာ 'နိုင်ငံရေးမှာ ဘာလဲဆို ဖြစ်နိုင်တယ်' ဆိုတာကို သိရှိခဲ့ပါ တယ်။

ကျွန်မဟာ ကြာသပတေးနေ့ မနက်ဖြစ်တဲ့ နိုဝင်ဘာ ၁၃ရက်မှာ ဟူးမားနဲ့အတူ ရွေးကောက်ခံ သမ္မတနဲ့ တွေ့ဖို့အတွက် ချီကာဂိုမြို့ကို သွားခဲ့ပါတယ်။ ကူးပြောင်းမှု ဌာနချုပ် ကို ရောက်ရှိချိန်မှာတော့ ကျွန်မကို ကုလားထိုင် အနည်းအကျဉ်းနဲ့ ခေါက်စားပွဲ တစ်လုံး ခင်းကျင်းထားတဲ့ သစ်သားနဲ့ ကန့်ထားတဲ့ အခန်းတစ်ခန်းထဲကို ပို့ဆောင်ခဲ့ကြပါတယ်။

ကျွန်မဟာ အခန်းထဲမှာ ရွေးကောက်ခံ သမ္မတနဲ့ တစ်ဦးချင်း တွေ့ခဲ့ရတယ်။ သူ့ကို ကြည့်ရတာ လွန်ခဲ့တဲ့ လအနည်းငယ်ကထက် ပိုပြီး သက်သောင့်သက်သာ ရှိပြီး အနားရနေတဲ့ ပုံပါပဲ။ မဟာစီးပွား ပျက်ကပ်ပြီး နောက်ပိုင်းမှာ အပြင်းထန်ဆုံးဖြစ်တဲ့ စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းကို ကြုံခဲ့ရပေမယ့်လည်း သူဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှု ရှိနေတဲ့ပုံ တွေ့ရပါတယ်။

နောက်ပိုင်းမှာ ကျွန်မနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့တဲ့ အခါတိုင်းမှာ တွေ့ရသလိုပဲ ဘားရက်ဟာ အသေးအမွှား အကြောင်းအရာတွေကို စပြီး ပြောတာမျိုး မလုပ်ဘဲ ကျွန်မကို သူ့ရဲ့ အစိုးရ မှာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူဖို့ တန်းပြီး ပြောခဲ့တယ်။

သူက 'အမေရိကန်နိုင်ငံအနေနဲ့ ပြည်တွင်း ပြည်ပ နှစ်ဌာနစလုံးမှာ ထူးခြားတဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရချိန်မှာ ကျွန်မဟာ ထိုတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ဖို့အတွက် အသင့်

တော်ဆုံး၊ အကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြီး ကပ်ဦးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်တယ်' လို့ ပြောဆိုပါတယ်။

တီးတိုးပြောဆိုမှုတွေ ကောလာဟလတွေနဲ့ တဲ့တိုးပေးပြန်မှုတွေ ရှိနေပေမယ့် ကျွန်မကတော့ တိတိကျကျ မဖြေခဲ့ပါဘူး။ မကြာသေးမီ လအနည်းငယ်ကပဲ သူနဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ ပရိုင်ဟာရီ ရွေးပွဲတွေရဲ့ သမိုင်းမှာ အပြင်းထန်ဆုံး အခက်ခဲဆုံး ယှဉ်ပြိုင်မှုတွေကို ဆင်နွှဲခဲ့ကြတာပါ။ ယခုတော့ ဘားရက်က ကျွန်မကို သူ့ရဲ့ အစိုးရ အဖွဲ့ရဲ့ ဝါအရင့်ဆုံး ဝန်ကြီး ရာထူးကို ကမ်းလှမ်းနေပါပြီ။

ရွေးကောက်ခံ သမ္မတ အိုဘားမားက ယင်းသို့ ကမ်းလှမ်းရာမှာ အတော်လေး ခိုင်လုံတဲ့ အကြောင်းပြချက်ကို တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။ အိုဘားမားက 'သူ့အနေနဲ့ မိမိရဲ့ အချိန်အများစုမှာ စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းကို ပိုမိုအာရုံစိုက်ရမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ပြည်ပမှာ သူ့ကို ကိုယ်စားပြုမယ့် လောက်လောက်လားလားရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် လိုတယ်' လို့ တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့တယ်။

ကျွန်မ သူပြောတာကို ဂရုတစိုက်နဲ့ နားထောင်ခဲ့ပြီး သူ့ရဲ့ ကမ်းလှမ်းမှုကို လေးလေးစားစားနဲ့ ငြင်းပယ်ခဲ့တယ်။ စင်စစ်မှာတော့ အခုလို ကမ်းလှမ်းတာကိုက ကျွန်မကို ဂုဏ်ပြုရာ ချောက်နေပါပြီ။ ကျွန်မဟာ နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း အလေးထားပါတယ်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီဟာ ကမ္ဘာ့ အလယ်မှာ ရပ်တည်နေတဲ့ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံရဲ့ မှတ်စားယိုယွင်းမှုကို ပြန်လည် ဆယ်တင်ရာမှာ အဓိကကျသလို အရာလို့ ယုံကြည်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ အောင်မြင်အောင် လုပ်ရမယ့် စစ်ပွဲ နှစ်ပွဲရှိနေတာပါ။ တစ်ခုကတော့ တိုးမြှင့်ပေါ်ထွက်လာနေတဲ့ ခြိမ်းခြောက်မှုတွေကို တန်ပြန်ရမယ့် စစ်ပွဲနဲ့ အခွင့်အလမ်း သစ်တွေကို ဆုပ်ကိုင်ရယူရေးတို့ပါပဲ။

သို့ပေမယ့် ကျွန်မအနေနဲ့ နိုင်ငံအတွင်းမှာ မြင်တွေ့နေရတဲ့ အလုပ်အကိုင် နေရာတွေ အကြီးအကျယ် ဆုံးရှုံးနေမှုကိုလည်း အခြေအနေ ပြန်ကောင်းလာအောင် လုပ်လိုပါတယ်။ ဒါအပြင် ကျွန်မတို့ရဲ့ ပြိုကွဲနေတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု စနစ်တွေကို ပြန်လည် ပြင်ဆင်ပြီး နိုင်ငံအတွင်းမှာ ရှိကြတဲ့ အလုပ်လုပ်နေကြသူ မိသားစုတွေအတွက် အခွင့်အလမ်းသစ်တွေ ဖန်တီးပေးချင်တဲ့ ဆန္ဒတွေ ကျွန်မမှာ ရှိနေပါတယ်။

ထိုအရာတွေကို လုပ်ဖို့အတွက် ဆီးနိတ်လွတ်တော်ထဲက အလုပ်တွေက ကျွန်မကို စောင့်ကြည့်နေတာပါ။ ထို့အပြင်လည်း နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး တာဝန်ကို ထမ်းရွက်နိုင်တဲ့ သူ့ခန့်အပ်ချက် သံတမန် အများအပြား ရှိနေတယ်လို့ ကျွန်မ မြင်ပါတယ်။

'ရစ်ချက်ဟိုးလ်ဘရွတ်ဆိုရင်ကော ဘယ်နှယ်နေမလဲ၊ ဒါမှမဟုတ် ကျောမစ်ချဲလ် ဆိုရင်ကော' ကျွန်မက အကြံပြုလိုက်တယ်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်မရဲ့ ပြောဆိုချက်က အိုဘားမားက ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မပြောင်းလဲစေနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်မ နယူးယောက်ကို ပြန်ခဲ့တယ်။ သူ့နဲ့ စီးနင်းလိုက်ပါလာတဲ့ လေယာဉ် မရပ်မနားခင်မှာဘဲ ပုံနှိပ် မီဒီယာတွေထဲမှာ ဆင်ခြားပေးမှုတွေ မြင့်တက်လာပါတယ်။

နောက်နှစ်ရက် အကြာမှာ နယူးယောက်တိုင်း သတင်းစာကြီးရဲ့ ရှေ့ဆုံးစာမျက်နှာ မှာ အိုဘားမားရဲ့ 'ကလင်တန်နဲ့ စကားပြောဆိုမှုက ထင်ကြေးပေးမှုတွေကို စီစဉ်အောင် ပေါ်ထွက်လာစေတယ်' ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ် စာလုံးကြီးတွေနဲ့ ရေးသားထားတာ တွေ့ရတယ်။

ကျွန်မကတော့ ရွေးကောက်ခံ သမ္မတကို လေးစားသောအားဖြင့် ကျွန်မကို နိုင်ငံခြား ဝန်ကြီး ရာထူးအတွက် ကမ်းလှမ်းမှု ရှိခဲ့တယ် ဆိုတာကို ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခြင်း မပြုခဲ့ ပါဘူး။ ကျွန်မက ထိုကမ်းလှမ်းမှုကို စဉ်းစားပါမယ်လို့ပဲ အိုဘားမားကို ပြောခဲ့တယ်။

နောက်ရက်သတ္တပတ် အတွင်းမှာတော့ ကျွန်မဟာ ထိုကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မိသားစုနဲ့ ရော မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းတွေ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေနဲ့ပါ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခဲ့တယ်။ ဘီလ်နဲ့ သမီး ချယ်လ်ဆီးတို့ကတော့ ကျွန်မပြောတာတွေကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် နားထောင်ခဲ့ပြီး ကမ်းလှမ်းမှုကို သတိရှိရှိနဲ့ ချိန်ဆကြည့်ဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့ကြတယ်။

အိုဘားမားနဲ့ အသွင် ကူးပြောင်းရေး အဖွဲ့ရဲ့ ပူးတွဲ သဘာပတိဖြစ်ပြီး ကျွန်မရဲ့ ခင်ပွန်းသမ္မတ ဖြစ်စဉ်က အိမ်ဖြူတော်ရုံးရဲ့ ဦးစီးအရာရှိအုပ် လုပ်ခဲ့တဲ့ ကျွန်မရဲ့ အဖိုးတန် မိတ်ဆွေတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်တဲ့ ရွန်ပီဒက်စတာက နိုဝင်ဘာ ၁၆ ရက်မှာ ကျွန်မထံ ဖုန်းဆက်ပြီး ရွေးကောက်ခံ သမ္မတက ကျွန်မကို ဘယ်မျှအထိ ရာထူးလက်ခံစေလိုတဲ့ ဆန္ဒရှိ နေတယ် ဆိုတာကို ပြောပြခဲ့တယ်။

ဒါ့အပြင် ကျွန်မတို့ဟာ ကျွန်မနိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဖြစ်လာခဲ့ရင် ဖဲဆွယ်စည်းရုံးရေး လုပ်စဉ်က တင်ရှိခဲ့တဲ့ ကြွေးကျန်ဒေါ်လာ ခြောက်သန်းကို ပေးချေနိုင်မယ့် အခွင့်အလမ်း ရှိလာနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ လက်တွေ့ကျတဲ့ ပြဿနာ အချို့ကိုလည်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။ ထိုကိစ္စ တွေကို ဆွေးနွေးနေစဉ်မှာရော ကျွန်မ တာဝန်ထမ်းဆောင်တဲ့ နောက်လေးနှစ် သက်တမ်း အတွင်းမှာရော ဘီလ်ဟာ သူ့အနေနဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်စုနှစ်တွေအတွင်းက ရပ်တည်ခဲ့တဲ့ အတိုင်းပဲ ကျွန်မကို အဓိက ထောက်ခံ ပံ့ပိုးပေးသူ ဖြစ်ခဲ့တယ်။

ဒါ့အပြင် ကျွန်မဟာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးရာထူးကို လက်ခံသင့်၊ လက်မခံသင့် ကိစ္စ နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်မရဲ့ အယုံကြည်ရဆုံး လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေကို တိုင်ပင်ခဲ့ပါတယ်။ ဆီနေတာ ဒိုင်ယာနီ၊ ဖိန်စတီနီ၊ ဘာဘရာမီဇူလ်စကီးနဲ့ တွန်ဂရက်လွတ်တော်အမက် အဖို့ဆီးသမီး အယ်လင်တော်ချာတို့က ကျွန်မကို ရာထူးလက်ခံဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့ကြတယ်။

အလားတူပဲ၊ ကျွန်မရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဖြစ်တဲ့ နယူးယောက်ဆီနေတာ ဖြစ်သူ ချက်ရှူမာကလည်း ကျွန်မကို ရာထူးလက်ခံဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့တယ်။

နောက်ဆုံး နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက် အရောက်မှာ ရွေးကောက်ခံ သမ္မတနဲ့ ကျွန်မဟာ အလုပ် နည်းနည်း ပါးသွားတဲ့ အချိန်မှာ ဖုန်းနဲ့ စကားပြောဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။ သူက ကျွန်မရဲ့ စိုးရိမ်မှုတွေကို ဂရုတစိုက် နားထောင်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မရဲ့ မေးခွန်းတွေကို ပြန်ဖြေခဲ့တယ်။ ဒါ့အပြင် အိုဘားမားဟာ ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက် အတူတကွ လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေ အကြောင်းကိုလည်း စိတ်အားထက်သန်စွာနဲ့ ပြောခဲ့တယ်။

ကျွန်မက 'ဘီလ်ရဲ့ ပရဟိတ အလုပ်တွေနဲ့ ကျွန်မရဲ့ ဖဲဆွယ်စည်းရုံးရေး ကုန်ကျ

စရိတ်တွေ အကြားမှာ ဘယ်ဟာကို အလေးပေးရမလဲလို့ အိန်ဆနော့ပေးမယ့် ကျွန်မအတွက် ဦးနှောက်အစားဆုံး ကိစ္စကတော့ ကျွန်မအနေနဲ့ ကက်ဘီနက်မှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်တာထက် ဆီးနိုက်လွတ်တော်ယံမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရတာက အသုံးအတည့်ဆုံး ဖြစ်မလား ဆိုတာ ပါပဲ' လို့ ပြောပြခဲ့တယ်။

တကယ်တော့ ဇိုးဇိုးသားသား ပြောရမယ်ဆိုရင် ကျွန်မဟာ မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး အလုပ်တွေကို ကာလရှည်ကြာစွာ လုပ်ခဲ့ပြီးနောက် ယခုအိန်မှာဆိုရင် ပိုပြီး ပုံမှန်ဖြစ်တဲ့ လုပ်ငန်း အစီအစဉ် တစ်ခုကိုပဲ လိုလားနေမိပါတယ်။

ထိုနောက်မှာတော့ ရွေးကောက်ခံထားရတဲ့ သမ္မတဟာ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦး အလုပ်အကိုင် ကမ်းလှမ်းမှု စကားပိုင်းကို ကျွမ်းကျင်စွာနဲ့ပဲ လမ်းကြောင်း ပြောင်းပစ်ခဲ့တယ်။

ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးဟာ အီရတ်စစ်ပွဲနဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန် စစ်ပွဲတွေအကြောင်း၊ အိရန် နိုင်ငံနဲ့ မြောက်ကိုရီးယားတို့ရဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေ အကြောင်းနဲ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အနေနဲ့ စီးပွားရေး ဆုတ်ကပ်မှု လျင်မြန်စွာ ရုန်းထွက်နိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်မှု ရှိကြောင်း စတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို ပြောဆိုခဲ့ကြတယ်။

သို့ပေမယ့် အလုပ် လက်ခံဖို့ ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ကတော့ ကျွန်မရဲ့ အဖြေက 'နိုး' (no) ပဲ ဖြစ်နေခဲ့ပါ။ ရွေးကောက်ခံထားရတဲ့ သမ္မတက ထိုအဖြေကို လက်မခံပါဘူး။ သူက 'ကျွန်တော်က 'ဟုတ်ကဲ့' ဆိုတဲ့ အဖြေကိုပဲ ရချင်နေတယ်ဗျာ' လို့ ပြောပါတယ်။ 'ခင်ဗျားဟာ အဲဒီ အလုပ်အတွက် အသင့်တော်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ပါပဲ'

သူက 'နိုး'ဆိုတဲ့ အဖြေကို လုံးဝ လက်မခံပါဘူး။ ထို့အချက်က ကျွန်မကို အတော် လေး ကျေနပ်စေခဲ့ပါတယ်။



ကျွန်မ ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်ခဲ့တဲ့ မနက်မှာတော့ ကျွန်မဟာ ရွေးကောက်ခံထားရတဲ့ သမ္မတနဲ့ နောက်တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံခွင့်ပြုဖို့ တောင်းဆိုခဲ့တယ်။ ကျွန်မ သူ့ရဲ့ ကမ်းလှမ်းချက်ကို သက်ခံလိုက်ပြီ ဆိုတာကို ကြားရတဲ့အတွက် အိုဘားမားဟာ အတော်လေး ဝမ်းသာနေပါ တယ်။

ဘားရက်က ကျွန်မ သူ့ကို တွေ့ဆုံတဲ့အခါမှာ တစ်ဦးချင်း တိုက်ရိုက် တွေ့ဆုံခွင့်ရှိစေ မယ်လို့ အာမခံခဲ့တယ်။ သူက 'သူ့အနေနဲ့ အနည်းငယ် အကြံဉာဏ်ပေးတာက လွဲပြီး ကျွန်မရဲ့ အဖွဲ့သားတွေကို ကျွန်မ ကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်ခွင့်ပေးမယ်' လို့ ပြောဆိုတယ်။

အိမ်ဖြူတော်မှာ နေထိုင်ခဲ့ရတဲ့ ကျွန်မအနေနဲ့ ထိုကတိစကားတွေဟာ ဘယ်လောက် အထိ အရေးပါတယ်ဆိုတာကို သိရှိခဲ့တယ်။ သမိုင်း တစ်လျှောက်မှာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ြာဟာ အိမ်ဖြူတော်ရဲ့ လျစ်လျူရှုမှုကို ခံခဲ့ရတဲ့ အဖြစ်တွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။

သို့ပေမယ့် ရွေးကောက်ခံထားရတဲ့ သမ္မတကတော့ 'ယခုအကြိမ်မှာ ဟိုယခင် အိန်ဆနော့ကဲ့ လုံးဝ ခြားနားမှာပါ' လို့ ပြောခဲ့တယ်။ ထို့နောက်မှာ အိုဘားမားက

'ကျွန်တော်တို့ဟာ သတင်းတွေမှာ ရောတာနဲ့ ဆန့်ကျင်စွာပဲ မိတ်ဆွေကောင်းတွေ ဖြစ်လာမှာပါ' လို့ ပြောပါတယ်။ အိုဘားမားရဲ့ ထိုပြောစကားတွေဟာ နောင်လာမယ့် နှစ်တွေအတွင်းမှာ ကျွန်မရဲ့ စိတ်နှလုံးကို ထိမိစေခဲ့တယ်။

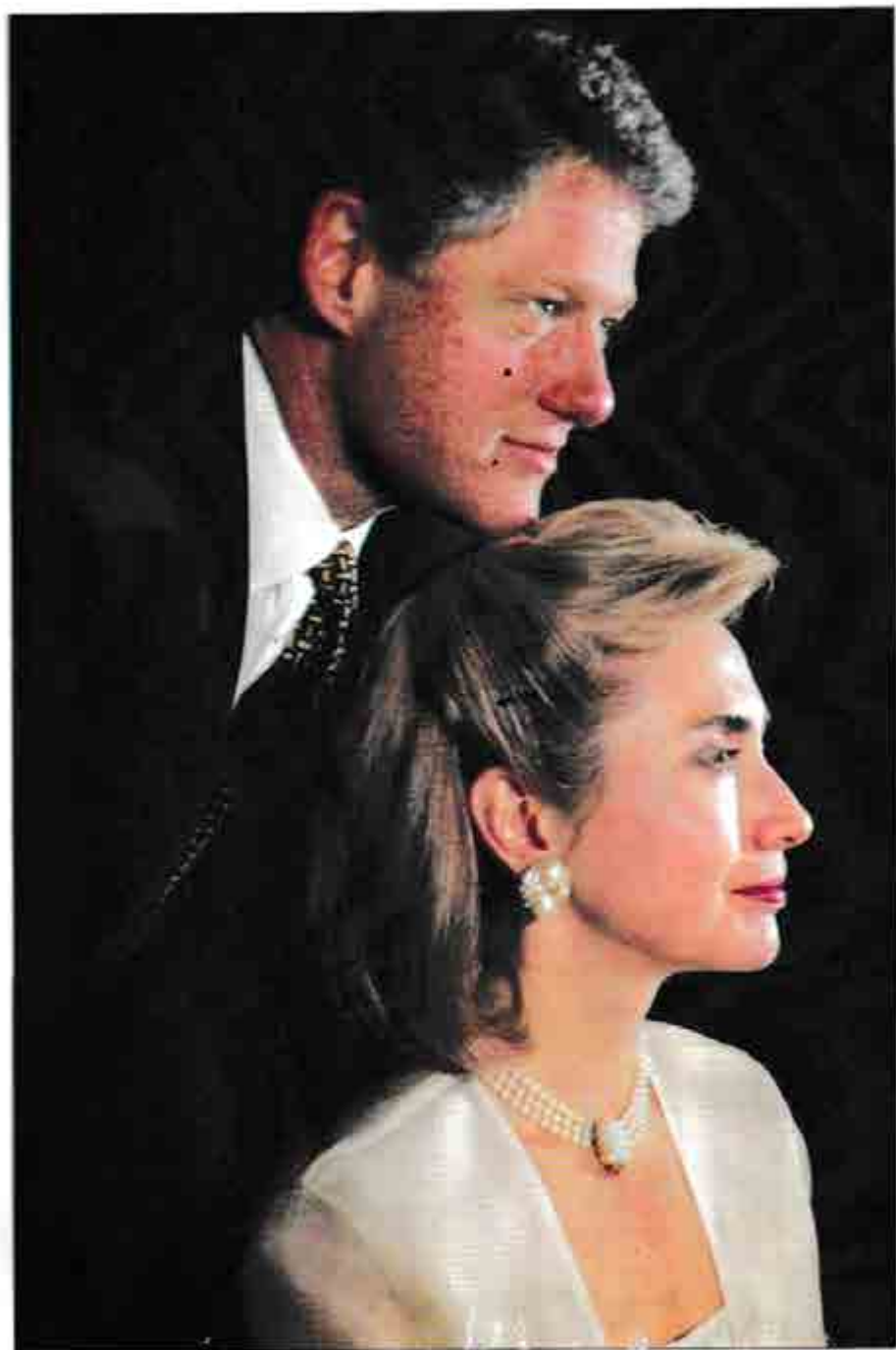
သမ္မတကြီးဟာ သူ့ရဲ့ ကတိစကားတွေကို အပြည့်အဝ ထိန်းသိမ်းခဲ့တယ်။

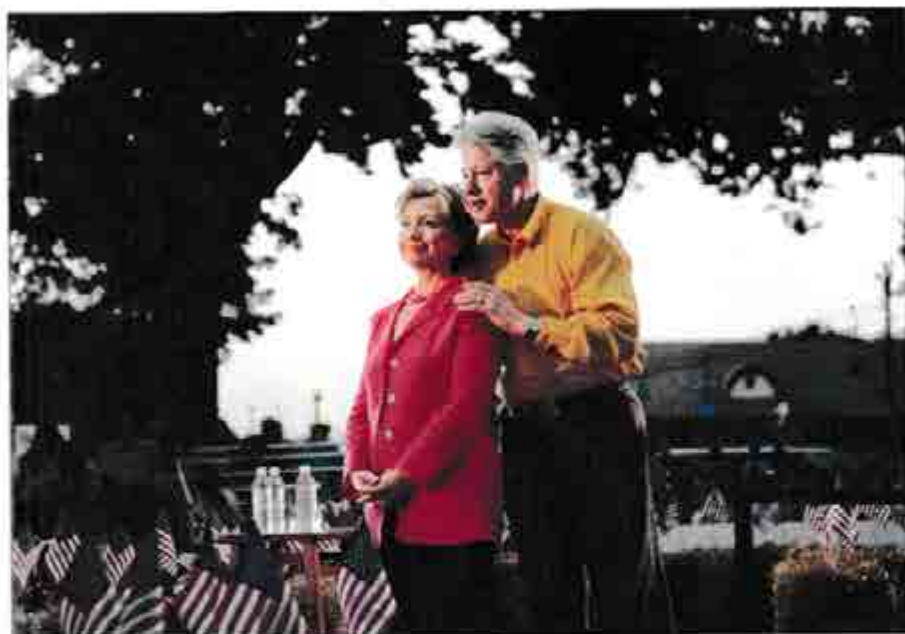
ဒီဇင်ဘာ ၁ ရက်၊ တနင်္လာနေ့မှာ သမ္မတ အိုဘားမားက ကျွန်မကို ခြောက်ဆယ်ခုနှစ်ဦးမြောက် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ကြေညာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မ သူ့ရဲ့ ဘေးမှာ မတ်တတ်ရပ်နေစဉ်မှာ သူက ကျွန်မကို သီးသန့် ပြောကြားခဲ့တဲ့ စကားကို လူသိရှင်ကြား ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။ သူက 'ဟိလာရီကို ခန့်အပ်ခြင်းဟာ အမေရိကန် ဒီမိုကရေစီကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ဖို့အတွက် ကျွန်တော့် ဆုံးဖြတ်ချက်ရဲ့ လေးနက်မှုကို ပြသလိုက်တဲ့ လက္ခဏာတစ်ရပ်ပါပဲ' လို့ ပြောခဲ့တယ်။

နောက်တစ်လဖြစ်တဲ့ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၁ ရက်မှာတော့ ကျွန်မနဲ့ ခင်ပွန်းသည်တို့ဟာ ဘားရက်နဲ့ ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုမှုကို စောင့်ကြည့်ခဲ့ကြတယ်။ ယခုအခါမှာတော့ ကျွန်မတို့ဟာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေ ဖြစ်နေကြပါပြီ။











မြို့တွေ့ဆိုင်းနေသော အောက်ခြေ၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော အာဏာ

ကျွန်မတွေ့ဆုံခဲ့ရဖူးတဲ့ ပထမဆုံးသော နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖြစ်သူကတော့ ဒင်းအက်ဒီဆန်ပါ။ သူဟာ စစ်အေးကာလရဲ့ အစပိုင်းမှာ သမ္မတ ဟယ်ရီထရူးမင်းထံမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူပါ။ သူဟာ ခုံညှားထည်ဝါမှုရဲ့ ပြယုဂ်တစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၆၉ ခုနှစ်ရဲ့ နွေဦးရာသီမှာပါ။ ထိုစဉ်က ကျွန်မဟာ မိမိရဲ့ ဘဝမှာ ပထမဆုံး အကြိမ်အဖြစ် လူအများရှေ့မှာ အရေးကြီး မိန့်ခွန်းတစ်ရပ် ပြောရဖို့ ရှိနေတဲ့ ဝယ်လက်စလေကောလိပ်က ကျောင်းသူ တစ်ယောက်ပါ။ ကျွန်မဟာ ထိုမိန့်ခွန်းကို ပြောရမှာဖြစ်တဲ့ အတွက် တုန်လှုပ်ချောက်ချားနေပါတယ်။

ကျွန်မရဲ့ အတန်းဖော် သူငယ်ချင်းဖြစ်တဲ့ အယ်လ်ဒီအက်ဒီဆန်က ဘွဲ့နှင်းသဘင် အခမ်းအနားမှာ ကျွန်မို့အတန်းအတွက် စကားပြောရမယ့် ကျောင်းသားတစ်ယောက် လိုမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ သူဟာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟောင်း ဒင်းအက်ဒီဆန်ရဲ့ မြေးမလေးပါ။

ကျွန်မတို့ရဲ့ ကောလိပ် ဥက္ကဋ္ဌက စကားပြောဖို့ အစီအစဉ်ကို လက်ခံအတည်ပြုပေးခဲ့ပြီး နောက်မှာတော့ အတန်းသူ အတန်းသားတွေက ကျွန်မကို အတန်းရဲ့ ကိုယ်စားစကားပြောဖို့ ရွေးခဲ့ကြတယ်။

ဘွဲ့နှင်းသဘင် မတိုင်မီညအထိ ကျွန်မရဲ့ မိန့်ခွန်းကို ရေးလို့ မပြီးသေးပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်မဟာ အယ်လ်ဒီနဲ့ သူ့ရဲ့ ပီသားစု ရှိရာကို သွားခဲ့ပါတယ်။ အယ်လ်ဒီက ကျွန်မကို မနက်ဖြန်မှာ မိန့်ခွန်းပြောမယ့် ကျောင်းသူလေး ဖြစ်တယ်လို့ ပြောဆိုပြီး သူ့ရဲ့ အဘိုးနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးခဲ့တယ်။ ထိုစဉ်က ခုနစ်ဆယ့် ခြောက်နှစ်ရှိပြီ ဖြစ်တဲ့ သူ့ရဲ့ အဘိုးဟာ Present at the Creation ဆိုတဲ့ သူ့ရဲ့ ကိုယ်တွေ့ မှတ်တမ်း စာအုပ်ကို ရေးပြီးကာစပဲ နှိပ်သေးတယ်။ ယင်းစာအုပ်ဟာ နောက်တစ်နှစ်မှာ ပူလစ်ဇာဆု ရခဲ့ပါတယ်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဖြစ်ခဲ့သူ အက်ချီဆန်ဟာ ကျွန်မကို ပြောကြည့်ပြီး လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခဲ့တယ်။ သူက 'မင်း ဘာပြောမလဲ ဆိုတာကို နားထောင်ဖို့ ငါစောင့်ဆိုင်းနေပါတယ်' လို့ ပြောဆိုခဲ့တယ်။ ကျွန်မဟာ မိန့်ခွန်းကို ညလုံးပေါက် ရေးဖို့အတွက် အထိတ်တလန့်နဲ့ အိပ်ဆောင်ဆီကို ပြန်ပြေးခဲ့ရပါတယ်။

နောက်နှစ်ပေါင်း လေးဆယ်ကြာတဲ့ အခါမှာ ၎င်းရဲ့ ဝါရှင်တန်ဒီစီ အိမ်နီးချင်း အရပ်ဒေသရဲ့ အမည်ကို ယူကာ 'မြူတွေ ဆိုင်းနေသော အောက်ခြေ' လို့ ချစ်စနိုးမှည့်ခေါ်ထားတဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဌာနမှာ အက်ချီဆန်ရဲ့ ခြေရာတွေအတိုင်း လိုက်ပါရလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်မ ဘယ်တုန်းကမှ မစဉ်းစားမိခဲ့ပါဘူး။

ကျွန်မအဖို့ဆိုရင် ကျွန်မ ကလေးဘဝက စိတ်ကူးယဉ်မွှော်မှန်းခဲ့တဲ့ အာကာသ ယာဉ်မှူးဖြစ်နေ ဆိုတဲ့ အိပ်မက်က ပိုပြီး လက်တွေ့ကျပါလိမ့်ဦးမယ်။

သို့ပေမယ့် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဖြစ်လာပြီး နောက်မှာတော့ ကျွန်မဟာ ထိုညက ဝက်စလေမှာ ဆိုတွေခဲ့ရတဲ့ မီးခိုးရောင် ဆံကော်သာပိုင်ရှင် သက်ကြီးရွယ်အို နိုင်ငံပြု ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး အကြောင်းကို မကြာခဏ တွေးမိခဲ့တယ်။ သူဟာ သိပ်ကို ဆင်ခြင်တွေးတောမှု စွမ်းရည် ပြင့်တဲ့ သံတမန် တစ်ဦးပါ။ သူဟာ နိုင်ငံနဲ့ သမ္မတအတွက် လိုအပ်မယ်ဆိုရင် သံတမန် ကျင့်ဝတ်ကိုပင် ချိုးဖောက်သူပါ။

ကမ္ဘာမှာရှိနေတဲ့ အမေရိကန် နိုင်ငံရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုဟာ လက်ဆင့်ကမ်း ပြေးပွဲ တစ်ခုလိုပါပဲ။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး တစ်ယောက် သမ္မတ တစ်ဦးနဲ့ ဖျိုးဆက်တစ်ခုတို့ဟာ ကျွမ်းတုတ်ကို လက်ဆင့်ကမ်းကာ ပြေးကြရတယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ မိမိ တို့ကို ဆက်ခံသူတွေထံကို ကျွမ်းတုတ်ကို ပေးကြရပါတယ်။

ကျွန်မဟာ မိမိအရင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး လုပ်ခဲ့သူတွေထံမှ သင်ခန်းစာတွေ ရယူခဲ့ပြီး ကျွန်မဟာ တာဝန်ထမ်းရွက်စဉ်ကာလမှာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနဟာ အသီးအပွင့်တွေ ခံစားခဲ့ရတယ်။ ထို့နောက် ယင်းဌာနကို စွန့်ခွာခဲ့ချိန်မှာ ကျွန်မ ရယူခဲ့တဲ့ ကျွမ်းတုတ်ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဝှန်ကယ်ရီကို လွှဲအပ်ခဲ့တယ်။

စင်စစ်မှာတော့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆိုတာဟာ အလုပ်သုံးခုကို တစ်ခုတည်း ပေါင်းပြီး လုပ်ရတယ်ဆိုတာကို ကျွန်မအနေနဲ့ လျင်မြန်စွာ သိရှိခဲ့တယ်။ နိုင်ငံရဲ့ သံတမန် ချုပ်၊ နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သမ္မတရဲ့ အဓိက အကြံပေးသူနဲ့ ဖြစ်သလို ပြန်ကျနေတဲ့ ဌာနတစ်ခုရဲ့ အမှုဆောင် အရာရှိချုပ် အလုပ်တွေကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း လုပ်ရပါတယ်။

ကျွန်မဟာ ကွဲအက်နေတဲ့ မဟာမိတ်တွေကို ဖာထေးဆက်စပ်ပေးရပြီး မိတ်ဖက် အသစ်တွေကိုလည်း တည်ဆောက်ရတယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်မဟာ မိမိတို့ရဲ့ အစိုးရအတွင်းမှာ သင့်တင့်တဲ့ ဒီပလိုမေစီ ပမာဏကို ကျင့်သုံးဖို့ အထူးသဖြင့် အိမ်ဖြူတော်နဲ့ ကွန်ဂရက် လွှတ်တော်အတွင်းမှာ ဒီပလိုမေစီကျင့်သုံးရေးအတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရတယ်။

ဒါ့အပြင် ဌာနတွင်းမှာ လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ ထိုအလုပ်တွေ ကတော့ စိန်ခေါ်မှု အသစ်တွေကို ရင်ဆိုင်နိုင်ရေးအတွက် ကျွန်မတို့ရဲ့ လူတွေထဲမှာ ပိုမို အရည်အသွေးပြည့်တဲ့ လူတွေ ပေါ်ပေါက်လာအောင် သူတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ် အရည်အသွေးတွေ ကို မြှင့်တင်ပေးပြီး စွမ်းဆောင်မှု အရည်အသွေးတွေ တိုးမြှင့်ပေးကာ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းတွေ ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟောင်း တစ်ဦးက ကျွန်မကို ယခုလို အကြံပေးခဲ့တယ်။ 'အကြောင်းအရာတိုင်းကို တစ်ချိန်တည်းမှာ မလုပ်ပါနဲ့'လို့ သူကပြောခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အခြားသော သမ္မာရင် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေထဲကလည်း အလားတူ ပြောဆိုမှုတွေကို ကျွန်မကြားသိခဲ့ရပါတယ်။ 'မင်းအနေနဲ့ ပေါ်လစီတွေကို ပြင်ဆင်ဖို့ ကြိုးစားနိုင်သလို ဥပဒေရိုက်ကရစ် ယန္တရားကိုလည်း ပြင်ဆင်ဖို့ ကြိုးစားနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ နှစ်ခုစလုံးကိုတော့ လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး'

အပေရိုကန် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနမှာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးက ဦးစားပေး အဆင့် ပြဿနာ အနည်းငယ်ကိုသာ လုံးဝ အာရုံစိုက်ပြီး ဌာနဆိုင်ရာကိစ္စတွေနဲ့ ကမ္ဘာကြီး ရဲ့ ကျန်ကိစ္စရပ်တွေကို မိမိရဲ့ ဒုတိယဝန်ကြီးတွေနဲ့ လက်ထောက်တွေကို လွှဲအပ်ထားတဲ့ အချိန်တွေ ရှိကောင်း ရှိနိုင်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ယနေ့အချိန်မှာတော့ ထိုနေ့ရက်တွေဟာ ကုန်ဆုံးသွားခဲ့ပါပြီ။

ကျွန်မတို့ဟာ ဒေသတွေနဲ့ ခြိမ်းခြောက်မှုတွေကို လျစ်လျူရှုခြင်းကြောင့် နာကျင်စရာ အကျိုးဆက်တွေကို တွေ့ရနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းတဲ့ လမ်းကို လေ့လာ တွေ့ရှိခဲ့ကြ ပါပြီ။ ကျွန်မအနေနဲ့ စစ်တုရင် ခုံတစ်ခုလုံးကို ဝရုပြုဖို့ လိုအပ်နေပါပြီ။



ပေါ်ပေါက်လာမယ့် အိုဘားမား အစိုးရနဲ့ အမျိုးသားလုံခြုံရေးအဖွဲ့အတွက် အသစ်ရွေးချယ်ထားတဲ့ အဖွဲ့ဝင်တွေဟာ ဒီဇင်ဘာ ၁၅ ရက်မှာ ဒီကာရိုလီနားမှာ ခြောက်နာရီ ကြာမျှ တွေ့ဆုံခဲ့ကြတယ်။ ထိုအစည်းအဝေးဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပတ်က ကျွန်မတို့ကို ရွေးချယ် နှံ့ကြောင်း ကြေညာပြီးနောက် ပထမဆုံး အစည်းအဝေးပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ အီရတ်နဲ့ အာဖဂန်စစ်ပွဲတွေရဲ့ အသင့်အနေအထားနဲ့ အရှေ့ အလယ်ပိုင်းရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး အလားအလာတွေအကြောင်း အပါအဝင် ဆူးငြောင့် လေ့တ်တွေ များလှတဲ့ ပြဿနာ အချို့ကို ရွေးချယ်ဆွေးနွေးခဲ့တယ်။ ကျွေးဘားနိုင်ငံ ဥပဒေမိတ်ပင်လယ်အော်ရှိ စစ်အကျဉ်းထောင်ကို ပိတ်ပစ်ရေးဆိုတဲ့ ခက်ခဲလှတဲ့ ပြဿနာ အချို့ကိုလည်း ဆွေးနွေးခဲ့တယ်။

ကျွန်မဟာ အပေရိုကန် ခေါင်းဆောင်မှုနဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီတို့နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကျွန်မရဲ့ ကိုယ်ပိုင်စိတ်ကူး စိတ်သန်းတွေနဲ့ အိုဘားမား အစိုးရထံကို ဝင်ရောက်လာခဲ့တာပါ။

ဒါအပြင် ဘယ်သမ္မတမဆို သူ့ရဲ့ အမျိုးသား လုံခြုံရေးကောင်စီအတွက် မျှော်လင့်ထားတဲ့ အဖွဲ့အလိုက် လုပ်ဆောင်မှုနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စိတ်ကူးတွေနဲ့အတူ ဝင်ရောက်လာတာပါ။

ကျွန်မဟာ သမ္မတက သူ့ရဲ့ လုံခြုံရေး ကောင်စီအတွက် ရွေးကောက်ထားတဲ့ အဖွဲ့ဝင်တွေကို လေးစားရပါတယ်။ ဒုတိယသမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်ထားတဲ့ ဂျိုးတိုင်ဒင် ဆိုရင် သူ့ခေါင်းဆောင်တဲ့ ဆီးနိတ်လွှတ်တော် နိုင်ငံခြား ဆက်ဆံရေး ကော်မတီမှ နိုင်ငံ တကာ အတွေ့အကြုံတွေကို ရယူလာသူပါ။

အိမ်ဖြူတော် အလုပ်ခန်းမအတွင်း နာရီပေါင်းများစွာ ဆွေးနွေးနေကြချိန်မှာ သူ့ရဲ့ ဆွေးနွေးမှုနဲ့ ရယ်စရာပြောဆိုမှုတွေဟာ လူတွေကို အထောက်အကူ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဂျိုးနဲ့ ကျွန်မဟာ အပတ်စဉ်ပဲ ကျွန်မရဲ့ နေအိမ် အနီးက သူ့ရဲ့ တရားဝင် နေအိမ်ဖြစ်တဲ့ ရေတပ် နက္ခတ်တာရာ စောင့်ကြည့် အဆောက်အအုံမှာ သီးသန့် နံနက်စာ သုံးဆောင်ကြဖို့ တွေ့ဆုံ လေ့ရှိကြတယ်။

သူ့ရဲ့ ကျွန်မတို့ နံနက်စာ စားသောက်ရင်း စကားပြောကြရာမှာ တူညီတာတွေ ရှိသလို သဘောမတူတာတွေလည်း ရှိကြပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်မတို့ရဲ့ ပွင့်လင်းပြီး ပြင်ပင်ကို မပေါက်ကြားစေတဲ့ ဆွေးနွေးမှုတွေကို ကျွန်မ အမြဲတစေ တန်ဖိုးထားခဲ့ပါတယ်။

ရာဟမ်အိမ်နိမ့်အယ်ကိုတော့ နှစ်အတော်ကြာကတည်းက ကျွန်မသိရှိခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ ၁၉၉၂ ခုနှစ်ရဲ့ စောစောပိုင်းကတည်းက ကျွန်မ ခင်ပွန်းရဲ့ မဲဆွယ်စည်းရုံးရေးမှာ ပါဝင်ခဲ့ပြီး အိမ်ဖြူတော်မှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးတယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ သူ့ရဲ့ နေအိမ် ရှိရာ ဒီကာဂိုကို ပြန်ခဲ့ပြီး ကွန်ဂရက် လွှတ်တော်အတွက် ဝင်ရောက် အရွေးခံခဲ့တယ်။

သူဟာ အောက်လွှတ်တော်မှာ အလားအလာ ကောင်းသူ တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၂၀၀၆ ခုနှစ်က လွှတ်တော်မှာ ဒီမိုကရက်တွေ လူများစု ဖြစ်လာစေတဲ့ စည်းရုံး လှုံ့ဆော်မှုကို ဦးဆောင်ခဲ့တယ်။

ပါတီ သမ္မတလောင်း အကြို ရွေးချယ်ပွဲတွေတုန်းက ရာဟမ်ဟာ အိုဘားမားနဲ့ရော ကျွန်မနဲ့ပါ ရင်းနှီးသူဖြစ်တဲ့အတွက် ကြားနေခဲ့တယ်။

ဒီကာဂိုထိန်ကြွန်း သတင်းစာနဲ့ အင်တာဗျူးလုပ်ရာမှာ သူက 'ကျွန်တော့် စားပွဲ အောက်မှာ ပုန်းနေပါတယ်' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ ပြိုင်ဘက်အဖွဲ့တွေကို အတူတကွ ပေါင်းစည်းလာစေခဲ့တဲ့ ကနဦး ပေါင်းစည်းပေးသူလည်း ဖြစ်တယ်။

အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြံပေးအသစ်ကတော့ ကမ်းတက်တပ်ဖွဲ့ရဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျိမ်း(စ) ဂျွန်း(စ) ပါပဲ။ သူ့ကိုတော့ ဆီးနိတ်လွှတ်တော် လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များ ကော်မတီ မှာ ကျွန်မ ပါဝင်ခဲ့စဉ်ကတည်းက သိခဲ့ပါတယ်။ ထိုစဉ်က သူဟာ ဥရောပ မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့ များ ဆိုင်ရာ စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူပါ။

သူဟာ အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြံပေးအရာရှိ တစ်ယောက်မှာ ရှိရမယ့် ဂုဏ်သိက္ခာ ရှိမှု၊ အေးဆေးတည်ငြိမ်မှု မျှတစွာ ကြားဝင်ဖျန်ဖြူးမှု၊ ဟာသဉာဏ်ရှိမှု ဆိုတဲ့ အရေးကြီးတဲ့ အရည်အသွေးတွေနဲ့ ပြည့်စုံသူဖြစ်တယ်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကျွန်း(၈)ရဲ့ လက်ထောက်ဖြစ်ပြီး နောင်မှာ သူ့ကို ဆက်ခံခဲ့သူကတော့ တွမ်ဒိုနိုလွန် ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ကိုတော့ ဂျင်မီကာတာ အစိုးရ လက်ထက်တတည်းက ကျွန်မ သိခဲ့တာပါ။ တွမ်ဟာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဝါရင်းခရစ်စတိုဖာရဲ့ နားလည်သူဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူပါ။ ထို့ကြောင့် သူဟာ နိုင်ငံခြားရေး ဌာနရဲ့ တန်ဖိုးကို နားလည်သူဖြစ်တယ်။

တွမ်ဟာ အာရှပစိဖိတ် ဒေသမှာ ပါဝင်မှု တိုးမြှင့်ရေးအတွက် ကျွန်မရဲ့ ဗိတ်အား ထက်သန်မှုကို မျှဝေခဲ့ဖူးတယ်။ တွမ်ဟာ ကျွန်မတို့ တစ်တွေ့ကို အရေးကြီးတဲ့ ပေါ်လစီ ဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပိုမိုပြီး ခရေစေ့တွင်းကျလာစေတဲ့ ခက်ခဲတဲ့ မေးခွန်းတွေကို မေးတတ်တဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုလည်း ရှိသူပါ။

စုစန့်ရိုက်(၈) ကတော့ ကုလသမဂ္ဂ သံအမတ်ကြီး ရာထူးအတွက် သမ္မတရဲ့ ရွေးချယ် ခြင်းခံရသူပါ။ သူဟာ အမျိုးသား လုံခြုံရေး ကောင်စီရုံးအဖွဲ့မှာ ဟာဝန် ထမ်းရွက်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၀ ခုလွန်နှစ်တွေ အတွင်းက အာဖရိက ရောရာ လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တယ်။

ပရိုင်မာရီ ရွေးပွဲတွေတုန်းကဆိုရင် သူဟာ အိုဘားမားအတွက် တက်ကြွတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး မကြာခဏဆိုသလို ရုပ်မြင်သံကြားကနေ ကျွန်မကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ထိုလုပ်ရပ်ဟာ သူ့အလုပ်ရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပဲ ဖြစ်တယ် ဆိုတာကို ကျွန်မ နားလည်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ အတိတ်ကို နောက်မှာ ထားခဲ့ကြပြီး အတူတကွ နိုးနိုးကပ်ကပ် အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြတယ်။

အီရန်နဲ့ မြောက်ကိုရီးယားကို အရေးယူ ပိတ်ဆို့မှုတွေ ချမှတ်ရေးနဲ့ လစ်ဗျားနိုင်ငံမှ အရပ်သားတွေကို ကာကွယ်ရေးတို့လို အလုပ်တွေကို အတူတကွ လုပ်ခဲ့ကြတယ်။

လူအများအပြားကို အံ့အားသင့်စေခဲ့တာကတော့ သမ္မတက ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးရောဘတ်ဂိတ်ကို သူ့ရဲ့ မူလနေရာမှာ ဆက်လက်ထားရှိခဲ့တဲ့ လုပ်ရပ်ပါ။ သူဟာ ပါတီနှစ်ခုရဲ့ သမ္မတ ရွစ်ဆက်မှာ စီတိုင်အေနဲ့ အမျိုးသား လုံခြုံရေး ကောင်စီမှာလို ထူးခြား တဲ့ တာဝန်တွေကို ထမ်းရွက်ခဲ့ရသူပါ။

သမ္မတ ဂျော့ဒဏလူ့ဘုရှ် လက်ထက် ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှာ ဘုရှ်က သူ့ကို Texas A & M ကုမ္ပဏီမှ ခေါ်ယူပြီး ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ်ရှိ ဒေါ်နယ်ရမ်းစဖဲလ်နေရာမှာ ခန့်ထားခဲ့တယ်။ သူဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီမှာ ဒီပလိုမေစီနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ပိုမို နေရာပေးရေး အတွက် ထောက်ခံပြောဆိုသူ ဖြစ်တယ်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမျှ စစ်ဘက်ရဲ့ စိုးမိုးမှုကို ခံခဲ့ရပြီး နောက်မှာတော့ ဘော့ဟာ ဒီသုံးလုံး (3DS) လို့ ခေါ်တဲ့ ကာကွယ်ရေး ဒီပလိုမေစီနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးတို့ ပိုမိုပြီး ဝန်ဆောင်မှုအောင် လုပ်ဆောင်ဖို့ အချိန်ရောက်ရှိလာပြီ ဆိုတာကို ယုံကြည်လာတယ်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလအတွင်းမှာ ကျွန်မတို့ဟာ ဂျော့ဒါ့ဇွတ်တန် တက္ကသိုလ် မှာ စီအင်န်အင်န် (CNN) က အခမ်းအနား သဘာပတိ လုပ်တဲ့ ဖွဲ့တွဲဆွေးနွေးပွဲမှာ ကျွန်မ

တို့ နှစ်ဦး ပူးတွဲ အလုပ်လုပ်ခြင်းဟာ ဘာနဲ့ အလားသဏ္ဍာန်တူသလဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းတစ်ခုကို ပရိသတ်ထဲက မေးခဲ့တယ်။

ရောဘတ်ဂိတ်(စ)က 'ကျွန်တော့်ရဲ့ အလုပ်သက်တမ်း တစ်လျှောက်မှာတော့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနဲ့ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးတို့ဟာ စကား မပြောကြဘူးဗျ' လို့ ဖြေလိုက်တဲ့ အတွက် ပွဲကျသွားခဲ့ရပါတယ်။

ဆက်လက်ပြီး ဘော့က 'တကယ့် တကယ်မှာတော့ ထိုအဖြစ်က အနည်းငယ် အရှုပ်ဆိုးနေပါတယ်။ ယခုအခါမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အတူတကွ အလုပ်လုပ်ကြရ ပါတော့မယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ မိမိရဲ့ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး အတွေ့အကြုံအရ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဟာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြား ရေး ပေါ်လစီနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အဓိက ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဖြစ်တယ် ဆိုတာကို လိုလို လားလား ပြောပြီး အလုပ်စကြရမှာပါ'လို့ ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။



အမေရိကန်နိုင်ငံက ကမ္ဘာကို ဦးဆောင်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြည်တွင်း မှာရော ပြည်ပမှာပါ မျှော်လင့်ချက်တွေ လျော့ကျနေချိန်မှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ အဖွဲ့ဟာ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်စရာကောင်းတဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေကို အမွေဆက်ခံခဲ့ရတယ်။

ထိုနေ့ရက်တွေ အတွင်းက သင်ဟာ သူ့ဖင်းစာ တစ်စောင်ကို ကောက်ဖတ်လိုက်ရင် ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် ဝါရှင်တန်က ဉာဏ်ကြီးရှင် တစ်ဦးနဲ့ တွေ့ဆုံတဲ့အခါမှာ ဖြစ်စေ အမေရိကန်နိုင်ငံဟာ အကျဘက်ကို ရောက်နေပြီဆိုတာကို ဖော်ပြကြားရမှာသာ ဖြစ်တယ်။

၂၀၀၈ သမ္မတ ရွေးပွဲပြီး နောက် မကြာမီမှာပဲ အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေး ညွှန်ကြား ရေးမှူးက ခန့်အပ်တဲ့ လေ့လာဆန်းစစ်သူတွေနဲ့ ကျွမ်းကျင်သူတွေ ပါဝင်တဲ့ အမျိုးသား ထောက်လှမ်းရေး ကောင်စီက 'ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အလားအလာ ပြောင်းလဲသွားပြီဖြစ်တဲ့ ကမ္ဘာ ၂၀၂၅' ဆိုတဲ့ ထိတ်လန့်ဖွယ် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ရေးခဲ့ပါတယ်။

ထိုစာအုပ်က အမေရိကန် လွှမ်းမိုးမှု ကျဆင်းနေမှု၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ယှဉ်ပြိုင်မှု ကြီးထွားနေတဲ့ အဖြစ် သယ်ဇာတတွေ တဖြည်းဖြည်း လျော့ပါးလာမှုနဲ့ မတည်မငြိမ်မှုတွေ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပေါ်ပေါက်နေခြင်းတို့နဲ့ ပတ်သက်ပြီး စိတ်ဓာတ်ကျဖွယ် ကောင်းလောက် အောင် ရေးသားထားပါတယ်။

အဆိုပါ ထောက်လှမ်းရေး ဆိုင်ရာ လေ့လာဆန်းစစ်သူတွေက အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးနဲ့ စစ်ရေး အင်အားတို့ဟာ လာမယ့် နှစ်တွေမှာ လျော့ကျလာမှာ ဖြစ်ပြီး ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် ကာလကစပြီး ကျွန်မတို့ တည်ဆောက်ခဲ့၊ ကာကွယ်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံတကာ စနစ်ဟာ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးလာနေတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ရေနံနဲ့ ချမ်းသာကြွယ်ဝနေတဲ့ ရုရှားနဲ့ အီရန်နိုင်ငံ တွေနဲ့ အယ်လ်ဒါအီဒါလို နိုင်ငံပဲ့ အကြမ်းဖက်သမားတွေရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုတွေ တိုးမြှင့်မှုကြောင့် အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်တယ်လို့ ကြိုတင်ဟောကိန်း ထုတ်ခဲ့တယ်။

အဆိုပါ လေ့လာသုံးသပ်သူတွေက ထိုဖြစ်စဉ်ကို ယခင်က သုံးလှေမရွတ် အသုံး အနှုန်း ဖြစ်တဲ့ 'ဝန်ပွဲစွာနဲ့ စီးပွားရေး အင်အားများ အနောက်မှ အရှေ့သို့ ပြောင်းလဲမှု' လို့ သုံးနှုန်း ဖော်ပြခဲ့တယ်။

သမ္မတရဲ့ ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုမှု မတိုင်ခင်ကလေးမှာဘဲ ယေးလ်တက္ကသိုလ်မှ သမိုင်း ပညာရှင် ပေါလ်ကနေဒီက 'အမေရိကန် သြဇာ ဆုတ်ယုတ်ကျဆင်းနေပြီ' ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ် နဲ့ ဂေါလမ်းမ ဂျာနယ်မှာ ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်ရေးခဲ့ပါသေးတယ်။ ပါမောက္ခ ကနေဒီက အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုဟာ ကြွေးမြီတွေ မြင့်တက်နေမှု၊ မဟာစီးပွားရေး ဆုတ်ကပ်ရဲ့ စီးပွားရေးအပေါ် ဆိုးဆိုးရွားရွား သက်ရောက်မှုနဲ့ အီရတ်စစ်ပွဲနဲ့ အာဖဂန် စစ်ပွဲတွေ ဆင်နွှဲခြင်းကြောင့် ဝန်ပိမှုဆိုတဲ့ အချက်တွေကို ထောက်ပြခဲ့တယ်။

ပါမောက္ခ ကနေဒီက 'တည်ငြိမ်မှု ရှိပြီး အားခွန်ဝန်လန့် ပြည့်စုံတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ လေးလံတဲ့ ဝန်ထုပ်ကို ထမ်းပြီး တောင်ပေါ်လမ်းကို တက်ရာမှာ ခဏတာမျှ အတော်ဝေး ခေးကို တက်နိုင်ပေမယ့် ထိုသူဟာ (စီးပွားရေး ပြဿနာတွေကြောင့်) ခွန်အားတွေ ဆုတ်ယုတ်ပြီး ထမ်းပိုးထားရတဲ့ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဟာလည်း ဆက်လက်ပြီး လေးလံနေမယ် သို့မဟုတ် ပိုပြီး လေးလံလာမယ် (ဘုရားဝါဒ) ပြီးတော့ ခရီးလမ်းဟာ ပိုမို ကြမ်းတမ်းလာမယ် မဟာ အင်အားကြီး နိုင်ငံအသစ်တွေ ပေါ်ထွက်လာမှု၊ နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်မှုနဲ့ ကျဆုံးသော နိုင်ငံများ တိုးပွားလာခြင်း) ဆိုရင် တောင်တက်သမားရဲ့ ခြေလှမ်းတွေဟာ နှေးကွေးလာပြီး ခလုတ်တိုက်မိပါလိမ့်မယ်။'

'ထို့ထက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ပေါ့ပါးပြီး သွက်လက်လျှင်မြန်တဲ့ လမ်းလျှောက်သူတွေက တော့ ရင်ကော့ ခေါင်းမော့ပြီး ရှေ့ကို ပိုမို ခရီးရောက်မှာ ဖြစ်တယ်' လို့ ရေးသားထားပါ တယ်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်မကတော့ အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အခြေခံ အားဖြင့် အကောင်းမြင်ပါတယ်။ အထက်ပါ အဆိုမြင် လေ့လာဆန်းစစ်မှုတွေဟာ ကျွန်မတို့ ရဲ့ ကြံ့ကြံခံနိုင်စွမ်းရှိမှုနဲ့ ဆန်းသစ်တီထွင်နိုင်မှုတို့ အပါအဝင် အမေရိကန် နိုင်ငံရဲ့ အင်အား တွေကို လျှော့တွက်ခြင်းလို့ပဲ ဆိုချင်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ရဲ့ စစ်အင်အားဟာ ကမ္ဘာမှာ အင်အား အကောင်းဆုံးအဖြစ် ရှိနေဆဲပဲ ြစ်တယ်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ စီးပွားရေးဟာလည်း ကမ္ဘာမှာ အကြီးဆုံးအဖြစ် ရှိနေဆဲပါ။ ကျွန်မတို့ ရဲ့ သံတမန်ရေးဆိုင်ရာ လွှမ်းမိုးမှုဟာလည်း ပြိုင်ဘက်ကင်းလျက်ရှိတယ်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ ဘဏ္ဍသိုလ်တွေဟာ ကမ္ဘာအဆင့် စံချိန်တွေ တင်နေဆဲပါ။ ကျွန်မတို့ရဲ့ လွတ်လပ်မှုနဲ့ တန်းတူ သိမှုတို့ တန်ဖိုးတွေက နေရာအနှံ့မှ လူတွေကို ကျွန်မတို့ရဲ့ ကမ်းခြေတွေဆီကို လာရောက် အောင် ဆွဲဆောင်နေဆဲပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ ကမ္ဘာ့ ဘယ်နေရာ ဒေသမှာ မဆို ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ပြဿနာ တစ်ခုရဲ့ ကို နှိုးရှင်းဖို့ လိုအပ်တဲ့အခါမျိုးမှာဆိုရင် ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ မိတ်ဆွေနဲ့ မဟာမိတ်နိုင်ငံ ဝင်ပေါင်းများစွာကို ခေါ်ယူနိုင်ပါတယ်။

နှစ်အနည်းငယ် ကြာတိုင်းမှာ ဝန်ကြီးတွေ ရောက်ရှိလာကြပြီး ပြန်လည် ထွက်ခွာ သွားကြတယ်။ သို့ပေမယ့် နိုင်ငံခြားရေးဌာနနဲ့ နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အေဂျင်စီ (USAID) မှာ ရှိတဲ့ လူအများစုကတော့ မိမိတို့ ဌာနမှာ ပိုပြီး သက်တမ်းရှည်ကြာစွာ ရှိခဲ့ကြတယ်။ ထို အေဂျင်စီနှစ်ခုဟာ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှာ လူ ခုနစ် သောင်းခန့်ကို အလုပ်ခန့်ထားပါတယ်။ ထိုဝန်ထမ်းတွေထဲက အများစုကြီးဟာ အစိုးရ အဖွဲ့အများအပြား လက်ထက်မှာ တာဝန်ထမ်းရွက်ခဲ့ဖူးကြတဲ့ လုပ်သက်ရင့် ဝန်ထမ်းတွေ ဖြစ်ကြတယ်။

ထိုအရေအတွက်ဟာ ကာကွယ်ရေး ဌာနမှာ တာဝန် ထမ်းဆောင်နေတဲ့ လူသုံးသန်း ကျော် အင်အားနဲ့ နှိုင်းစာရင်တော့ သိပ်ကို နည်းတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပေမယ့် လူခုနစ်သောင်း ဆိုတာဟာ သိပ်နည်းလှတဲ့ အရွယ်ပမာဏတော့ မဟုတ်ပါဘူး။

ကျွန်မ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာချိန်မှာတော့ နိုင်ငံခြားရေးဌာနနဲ့ USAID မှာ ရှိကြတဲ့ လုပ်သက်ရင့် ဝန်ထမ်းတွေဟာ ဘတ်ဂျက် အသုံးစရိတ်တွေ နည်းပါးနေပြီး လိုအပ် ချက်တွေက များပြားလာနေတဲ့ အဖြစ်နဲ့ ရင်ဆိုင်နေကြရတယ်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ အနေနဲ့ သူတို့ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ အရေးပါတဲ့ လုပ်ငန်းကို နိုင်ငံခြားနင်းနင်း လုပ်ဆောင်နိုင်မယ့် ခေါင်းဆောင်မှုကို မျှော်လင့်နေခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်မအနေနဲ့ သူတို့ လိုအပ်နေတဲ့ ခေါင်းဆောင်မျိုး ဖြစ်လိုပါတယ်။ ယင်းသို့ ဖြစ်လာဖို့ကတော့ ကျွန်မအနေနဲ့ မိမိ တန်ဖိုးထားတဲ့ အရာတွေကို ပျံ့ဝေလက်ခံနိုင်ပြီး ရလဒ် ကောင်းတွေ ရရှိရေးအတွက် မဆုတ်မနစ်သော လုံ့လနဲ့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မယ့် ဝါရင့် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ လိုအပ်ပါတယ်။

ချာရိုင်းလ်မီးလ်ကို ကျွန်မရဲ့ အတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ နှီးအဖွဲ့မှူးအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့တယ်။ ၁၉၉၀ ခုလွန် နှစ်တွေ အတွင်းက အိမ်ဖြူတော်မှာ ဒုတိယ အတိုင်ပင်ခံအဖြစ် ချာရိုင်းလ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့စဉ်က သူနဲ့ ကျွန်မ ရင်းနှီး ခင်မင်ခဲ့ကြတယ်။ သူမဟာ စကားပြောရာ မှာ မြန်ဆန်ပြီး စဉ်းစားရာမှာတော့ ထိုထက်ပင် မြန်ဆန်သူပါ။ သူမရဲ့ ဉာဏ်စွမ်းရည်ဟာ ထက်ရှုလှတဲ့ ဓားသွားနဲ့တူပြီး သူရင်ဆိုင်ရတဲ့ ပြဿနာမှန်သမျှကို ပါးပါးလှီးကာ ဖြတ် တောက်ပစ်လေ့ရှိတယ်။

ဒါ့အပြင် သူမဟာ သဘောထားကြီးပြီး လုံးဝ သစ္စာရှိကာ ကျောက်စိုင် ကျောက်သား ပမာ နိုင်မာတည်ကြည်တဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာမျိုး ရှိသူလည်း ဖြစ်တယ်။ ဒါ့အပြင် သူဟာ လူမှုရေး မျှတမှုဘက်မှ အခိုင်အမာ ရပ်တည်သူလည်း ဖြစ်တယ်။ သူဟာ နယူးယောက် တက္ကသိုလ်ရဲ့ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူပါ။

ကျွန်မဟာ တက်ပရီရှာမှာရှယ်ကို ခန့်အပ်ဖို့ ကိစ္စမှာတော့ စကားအချေအတင် ပြောခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်မက သူ့ကို သံခင်း တမန်ခင်း ဌာနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲခန့်ချင်တာပါ။ သူ့ရဲ့ တာဝန်တော့ ဝါရှင်တန်သို့ လာရောက်တဲ့ နိုင်ငံခြား ခေါင်းဆောင်တွေကို ကြိုဆို တဲ့ အလုပ်၊ ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲတွေကို စီစဉ်ကျင်းပတဲ့ အလုပ်၊ သံတမန် အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ဆက်ဆံရတဲ့ အလုပ်၊ သမ္မတနဲ့ နိုင်ငံခြားခရီးတွေမှာ လိုက်ပါရတဲ့ အလုပ်နဲ့ သမ္မတနဲ့ ကျွန်မ

တို့က ကျွန်မတို့နဲ့ အဆင့်တူ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို လက်ဆောင်ပေးရတဲ့ အခါတွေမှာ လက်ဆောင်တွေ ဧည့်သည်ရတဲ့ အလုပ်တာဝန်တွေကို ထမ်းရွက်ဖို့ပါပဲ။

သမ္မတကတော် ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ကျွန်မဟာ သံခင်းတမန်ခင်းဆိုင်ရာ အကြီးအကဲတာဝန်ဟာ သံတမန်ဆိုင်ရာ ဆက်ဆံရေးအတွက် ဘယ်လောက်အထိ အရေးပါတယ်ဆိုတာကို ကောင်းကောင်းကြီး သိရှိထားပါတယ်။

၁၉၉၀ ခုလွန် နှစ်တွေအတွင်းက အိမ်ဖြူတော်နဲ့ လူမှုရေး အတွင်းဝန်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးတဲ့ ကက်ပရီရှာဟာ ထိုအလုပ်တာဝန်အတွက် လိုအပ်ချက်တွေဟာ ဘာတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို နားလည်ထားပါတယ်။ သို့ပေမယ့် အိမ်ဖြူတော်ကတော့ ပနိုင်မာရီခေါ် ပါတီသမ္မတလောင်း ဧည့်ပွဲအတွင်းက သမ္မတကို ထောက်ခံသူကိုသာ ထိုရာထူးကို ပေးချင်ခဲ့တယ်။

တကယ်တော့ ထိုအယူအဆဟာ အမြင်ကျဉ်းမြောင်းမှု တစ်ရပ်ပါပဲ။ ကျွန်မက ကက်ပရီရှာကို 'ရှင်ဟာ ဒီရာထူးနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့သူ မဟုတ်ရင် ကျွန်မက အဆိုပြုမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီတော့ အခု အတားအဆီးကို ကျွန်မတို့ ဖယ်ထုတ်ပစ်ရမယ်' လို့ ပြောဆိုလိုက်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် နောက်ဆုံးမှာတော့ ကက်ပရီရှာဟာ သံခင်း တမန်ခင်းဌာနရဲ့ အကြီးအကဲ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။



ကျွန်မဟာ ရစ်ချက်ဟိုးလ်ဘရွတ်ကိုလည်း ကျွန်မရဲ့ အဖွဲ့မှာ အားဖြည့်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ တယ်။ သူ့ကိုတော့ လူအများက ကျွန်မတို့ မျိုးဆက်ရဲ့ ပထမတန်းစား သံတမန်အဖြစ် ရွှေမြင် ကြပါ တယ်။ သူ့ရဲ့ ကြီးပမ်းမှုကြောင့်ပဲ ၁၉၉၀ ခုလွန်နှစ်တွေ အတွင်းက ဘော်လ်ကန်နိုင်ငံတွေမှာ ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိခဲ့တာပါ။

သူဟာ ကုလသမဂ္ဂ သံအမတ်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်စဉ်က ရီပတ်ဘလီကန်တွေကို ကျွန်မတို့ နိုင်ငံက ပေးဖို့ရှိတဲ့ ကုလသမဂ္ဂ ကြွေးကျွန်တွေကို ပေးလာအောင် နားချခဲ့ပါတယ်။ သို့အပြင် အိပ်ချ်အိုင်ဗွီ၊ အေအိုင်ဒီအက်(စ်) ပြဿနာကိုလည်း လုံခြုံရေး ပြဿနာတစ်ရပ် အဖြစ် အလေးအနက် သဘောထားခဲ့တယ်။

ကျွန်မဟာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး တာဝန်ကို ထမ်းရွက်ခဲ့ပြီး နောက်များ မကြာမီမှာပဲ ဟိုးလ်ဘရွတ်ကို အားထပ်နထွတ်နဲ့ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွေ ဆိုင်ရာ အထူးသံတမန်အဖြစ် တာဝန်ယူပေးဖို့ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့တယ်။ တာဝန်ထမ်းဆောင်တဲ့ ပထမနေ့မှာပဲ အစိုးရသစ်ဟာ အဆူးသဖြင့် စစ်ဘက်က လိုလားသလို တပ်ဖွဲ့တွေ နောက်ထပ် စေလွှတ်ဖို့ သင့်မသင့်ဆိုတဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန် စစ်ပွဲရဲ့ အနာဂတ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အရေးကြီး ပြဿနာနဲ့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပါ တယ်။

ထိုကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သမ္မတက ဘယ်လို ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးကို ချမှတ်သည်ဖြစ်စေ ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ကတော့ နှစ်နိုင်ငံစလုံးမှာ သံတမန်ရေးဆိုင်ရာနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အလုပ်

တွေကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရမှာပါ။ ရစ်ချက်ဟာ ထိုရည်မှန်းချက် အထမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် အတွေ့အကြုံနဲ့ သတ္တိ အင်အားရှိသူပါ။

နောက်ဦးစားပေး အလုပ်တစ်ခုကတော့ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာ ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိရေးပဲ ဖြစ်တယ်။ ဆီးနိတ်လွှတ်တော် အမတ်ဟောင်း ကျောမစ်ချွဲလ်ကို ထိုကြိုးပမ်းမှုတွေကို ခေါင်းဆောင်ဖို့ ကျွန်မမေးခဲ့ပါတယ်။ ကျောဟာ ဟိုးလ်ဘရွတ်နဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ရစ်ချက်က စကားတွေ ဟောင်ဖွာဟောင်ဖွာ ပြောသလောက် ကျောကတော့ အရှက်ကြီးသူ တွေလို စကားနည်းလှသူပါ။

သို့ပေမယ့် သူမှာ အတွေ့အကြုံနဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုတွေ တထောကြီး ရှိနေပါတယ်။ သူဟာ မိန်းပြည်နယ် ဆီးနိတ်လွှတ်တော် အမတ်အဖြစ် တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ကြာ လုပ်ခဲ့ပြီး ထိုနှစ်ကာလတွေ အတွင်းမှာ ဆီးနိတ်လွှတ်တော်ရဲ့ လူများစု ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ခြောက်ကြိမ်တိုင်တိုင် ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။

သမ္မတနဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အများအပြားတို့ဟာ သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်တဲ့ လုပ်ငန်း တာဝန်တွေနဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ အတွင်းမှာရှိတဲ့ သီးခြား ကိစ္စရပ်တွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ပေါ်လစီတွေလို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရာမှာ အထူးသတိမန်တွေကို အသုံးပြုလေ့ရှိကြတယ်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်တဲ့အတွက် အလုပ်ဖြစ်ပုံကို ကျွန်မ မြင်တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။

အချို့သော ဝေဖန်သူတွေက ဟိုးလ်ဘရွတ်နဲ့ မစ်ချွဲလ်တို့လို သဘောရင့်ဝါရင့် သံတမန် တွေကို ခန့်အပ်တဲ့အတွက် ကျွန်မရဲ့ အခန်းကဏ္ဍမှာ မှေးပိန်သွားမယ်လို့ ပြောဆိုခဲ့ကြတယ်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်မကတော့ အဲဒီလို မမြင်ပါဘူး။ သူတို့ ကိုယ်တိုင်က နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး အဖြစ် တာဝန် ထမ်းရွက်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းတွေနဲ့ ပြည့်စုံနေသူတွေကို ခန့်အပ်ခြင်းကြောင့် ကျွန်မရဲ့ အလုပ်တာဝန်တွေနဲ့ အစိုးရအပေါ် အများယုံကြည် လက်ခံနိုင်မှုကို ပိုမို တိုးမြှင့် လာစေမယ်လို့ ယူဆပါတယ်။

သမ္မတဟာ ကျွန်မရဲ့ အဆိုပြုချက်ကို သဘောတူခဲ့ပြီး ဒုတိယသမ္မတနဲ့အတူ နိုင်ငံ ခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနကို လာရောက်ကာ ရစ်ချက်နဲ့ ကျောတို့ကို ခန့်အပ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့ တယ်။ ထိုမျှထင်ရှား ကျော်ကြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးက ကျွန်မရဲ့ အဖွဲ့မှာ ပါဝင်ခဲ့တဲ့အတွက် ကျွန်မအနေနဲ့ ဂုဏ်ယူခဲ့ရပါတယ်။

သည့်နောက်မှာတော့ ကျွန်မအတွက် ဒုတိယဝန်ကြီးတွေ လိုပါတယ်။ သမ္မတ အိုဘားမားက ပေါ်လစီဆိုင်ရာ ဒုတိယဝန်ကြီး နေရာအတွက် ဂျင်(မ်)စတိုင်းဘတ်ကို စဉ်းစားဖို့ အဆိုပြု လာတယ်။ စာနယ်ဇင်း သမားအချို့ကတော့ ဂျင်(မ်)ဟာ အိုဘားမားရဲ့ ဝေလန်ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်မတို့ အကြားမှာ တင်းမာမှုတွေ ရှိလာနိုင်တယ်လို့ ရေးသားကြ တယ်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်မကတော့ ထိုရေးသားမှုတွေဟာ အဓိပ္ပာယ် မရှိဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ ကျွန်မက ဂျင်(မ်)ကို ကလင်တန် အစိုးရမှာ ဒုတိယအမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြံပေးအဖြစ်

ဆောင်ရွက်ခဲ့စဉ်ကတည်းက သိခဲ့တာပါ။ သူဟာ ၂၀၀၈ ခုနှစ်က ကျင်းပခဲ့တဲ့ ပထမဆင့် သမ္မတလောင်း ရွေးပွဲတွေတုန်းကလည်း ဘက်နှစ်ဖက်စလုံးကို နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အကြံဉာဏ်တွေ ပေးခဲ့ဖူးပါတယ်။

ဒါ့အပြင် သူဟာ အာရှပစိဖိတ်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်ကို ယူခဲ့တဲ့ ကျောင်းသား တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့တယ်။

အစဉ်အလာအားဖြင့်တော့ ဒုတိယဝန်ကြီး တစ်ဦးပဲ ရှိခဲ့တာပါ။ စီမံခန့်ခွဲရေးနဲ့ အရင်းအမြစ်တွေအတွက် ဒုတိယဝန်ကြီး နေရာကို ခန့်အပ်ဖို့ ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်က ခွင့်ပြုခဲ့ပေမယ့် တစ်ခါမှ ခန့်အပ်ခဲ့ခြင်း မရှိဘူးဆိုတာကို ကျွန်မ နားလည်ထားတယ်။ ကျွန်မ အတွက် ကက်ပီတော်ဟောနဲ့ အိမ်ဖြူတော်တို့မှ ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်ရမယ့် အဆင့်မြင့် မန်နေဂျာ တစ်ယောက် လိုအပ်နေပါတယ်။

ထိုနေရာအတွက် ကျွန်မဟာ ၁၉၉၀ ခု လွန်နှစ်တွေရဲ့ အဆုံးမှာ စီမံခန့်ခွဲမှုနဲ့ ဘတ်ဂျက်ဌာနရဲ့ ဒါရိုက်တာ ဖြစ်ခဲ့သူ လျက်လျှူကို ရွေးချယ်ခဲ့တယ်။ သူဟာ ဘဏ္ဍာရေးနဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှု ပညာရပ်တွေမှာ ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်တယ်။



ဆီးနိတ်လွှတ်တော် နိုင်ငံခြား ဆက်ဆံရေး ကော်မတီ ရှေ့မှောက်မှာ ကျွန်မကို နိုင်ငံ ခြားရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် အတည်ပြု ခန့်အပ်မယ့် အချိန်ဟာ မှာဖြည်းဖြည်းနဲ့ နီးကပ်လာပါပြီ။ ထိုအချိန်မှာ ကျွန်မဟာ ပြင်ဆင်မှုတွေကို တိုးပြီး လုပ်ခဲ့တယ်။

မင်နီဆိုတာပြည်နယ်မှ ရဲရင့်ပြီး စိတ်ဓာတ်ထက်သန်မှု ရှိတဲ့ (ပညာရှင်တစ်ဦး၊ ဘုရားငွေချုပ်စာရေးနဲ့ ဆီးနိတ်လွှတ်တော် လက်ထောက် တာဝန်တွေ ထမ်းရွက်ခဲ့ဖူးတဲ့) ဂျိတ်စူလီဝန်ဟာ ကျွန်မရဲ့ သမ္မတရွေးပွဲ မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး ကာလမှာ ကျွန်မအတွက် ယုံကြည်စိတ်ချရတဲ့ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မက ဂျိတ်ကို အိမ်ဖြူတော်ရဲ့ မိန့်ခွန်းရေးသားသူ လုပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ လစ်ဆာမတ်(စ်) ဘာတိုင်းနဲ့အတူ အလုပ်လုပ်ဖို့ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့တယ်။ သူတို့ နှစ်ဦးဟာ ကျွန်မရဲ့ ဆီးနိတ် လွှတ်တော် ကြားနာပွဲမှာ ပြဿနာ အရပ်ရပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး မေးမြန်းနိုင်တဲ့ မေးခွန်းတွေကို ဖြေဆိုနိုင်ရေးအတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ခဲ့ကြတယ်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှာရှိတဲ့ သမ္မာရင် ကျွမ်းကျင် အမှုထမ်းတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ အသွင် ကူးပြောင်းရေး (ဝန်ကြီးတာဝန် ကူးပြောင်းမှုဆိုင်ရာ) အဖွဲ့က လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အသေးစိတ်ရှင်းလင်းချက် စာအုပ်တွေကို တစ်ထမ်းတစ်ပိုးပဲ ပေးခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်မဟာ ထိုရက်သတ္တပတ်တွေ အတွင်းမှာ ဌာနရဲ့ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာတွေကို အသေးစိတ် ရှင်းလင်းချက်တွေကို လေ့လာတဲ့ အလုပ်အပြင် စာဖတ်တဲ့ အလုပ်၊ စဉ်းစား တွေးတောတဲ့ အလုပ်နဲ့ ကျွမ်းကျင်သူတွေနဲ့ မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းတွေထံ သွားရောက် သင်ပုဂ်တို့ အလုပ်တွေကိုလည်း လုပ်ခဲ့ပါတယ်။

ဘီလ်နဲ့ ကျွန်မဟာ အဝေးကြီး လမ်းလျှောက်တာ ကမ္ဘာ့အခြေအနေတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောဆိုခဲ့ကြတယ်။ ဒီစင်ဘာလ စောစောပိုင်းမှာတော့ ကျွန်မတို့ရဲ့ မိတ်ဆွေ ဟောင်းကြီး တိုနီဘလဲဟာ ဝါရှင်တန်မှာရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ အိမ်ကို လာရောက်လည်ပတ်ခဲ့ တယ်။

သူက ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း (UK) နိုင်ငံရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်ကနေ နုတ်ထွက်ခဲ့တဲ့ ၂၀၀၇ ခုနှစ်ကစပြီး သူ့ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၊ ကုလသမဂ္ဂ၊ ဥရောပ သမဂ္ဂနဲ့ ရုရှားနိုင်ငံတို့ ပါဝင်တဲ့ အရွှေ့အလယ်ပိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုင်ရာ လေးပွင့်ဆိုင် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေး လုပ်ငန်းတွေ အကြောင်းကို ရှင်းပြပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ကွန်ဒိုလီဇာရိုင်(စ)က ဝါးတားဂိတ် အဆောက်အအုံရှိ သူ့ရဲ့ နေအိမ်တိုက်ခန်း ကျယ်ဆီကို ညစာအတွဲစားဖို့ ဖိတ်ခဲ့တယ်။ သူ့ဆီကို သွားရောက်ခဲ့တဲ့ အတွက် ကျွန်မအနေနဲ့ ကြုံတွေ့ရနိုင်တဲ့ ပေါ်လစီဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုတွေနဲ့ ဝန်ထမ်းဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ အကြောင်းကို ဆွေးနွေးဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။

ထိုညစာ စားပွဲမှာ သူက အချက်တစ်ချက်ကိုပဲ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ကျွန်မအနေနဲ့ သူ့ရဲ့ ဒရိုင်ဘာကို ဆက်ပြီး အလုပ်ခန့်ပေးနိုင်မလားဆိုတဲ့ အချက်ပါ။ ကျွန်မက သဘောတူခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ ကွန်ဒိုက အားထားခဲ့ရသလိုပဲ ကျွန်မအတွက် အားထားရသူတစ်ဦး ဖြစ်လာပါတယ်။

ကွန်ဒိုဟာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဌာနရဲ့ အဌမထပ်မှာ ရှိတဲ့ စားသောက်ခန်းမှာ သူ့ရဲ့ ဝါရင့်ဝန်ထမ်းတွေနဲ့အတူ ကျွန်မကို ညစာ စားပွဲနဲ့ နောက်ထပ် ဧည့်ခံခဲ့ပါသေးတယ်။ ကျွန်မအနေနဲ့ တာဝန်အသစ်ကို ထမ်းဆောင်ရတဲ့အခါမှာ သူ့ရဲ့ အကြံဉာဏ်တွေဟာ သိပ်ကို အကူအညီ ရရှိခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မဟာ သက်ရှိထင်ရှား ရှိနေကြဆဲ ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဟောင်းတွေနဲ့ လည်း စကားပြောဖြစ်ခဲ့တယ်။ သူတို့က တုတ်ကို ကိုင်ပြေးပွဲမှာ ကျွန်မအနေနဲ့ လက်နဲ့ ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်ကိုင်ပြီး အလျင်မြန်ဆုံး ပြေးနိုင်ဖို့အတွက် ကူညီခဲ့ကြပါတယ်။

မက်ဒလင်အေလ်ဘရိုက်ဟာ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးတွေနဲ့ အခွင့်အလမ်းတွေကို မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းမှာ ကာလကြာမြင့်စွာ ကတည်းက ကျွန်မရဲ့ လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်တစ်ဦး ပါ။ သူက အရွှေ့ အလယ်ပိုင်းမှာ စီးပွားရေး စွမ်းဆောင်မှုနဲ့ တီထွင်ဆန်းသစ်မှုတွေကို အားပေးမြှင့်တင်ဖို့အတွက် အများပိုင်ကဏ္ဍနဲ့ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတို့ ဖက်စပ်လုပ်ရာမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ဖို့ သဘောတူခဲ့တယ်။

ဝါရင့်ခရစ်စတီဖာကတော့ ကျွန်မကို လက်တွေ့အကျဆုံး အကြံဉာဏ်တွေ ယူခဲ့တယ်။ သူက ဩဂုတ်လအတွင်းမှာ အပန်းဖြေခရီးထွက်ဖို့ မစီစဉ်ဖို့ ပြောဆိုပါတယ်။ ထိုလအတွင်းမှာ အမြဲတမ်းပဲ တစ်ခုခုဖြစ်တတ်ပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ်က ဆိုရင် ထိုလထဲမှာပဲ ရုရှားက ကျော်ဖို့ယာ နိုင်ငံကို ဝင်ရောက်ကျူးကျော်ခဲ့မှု ဖြစ်ခဲ့တယ်လို့ ပြောဆိုပါတယ်။

ဟင်နရီကစ်ဆင်းကွားကတော့ ကျွန်မနဲ့ ပုံမှန်ဆက်သွယ်မှု ရှိပြီး နိုင်ငံခြားခေါင်းဆောင်

တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လာဘ်မြင်လှတဲ့ အကဲခတ် လေ့လာမှုတွေ ပြုလုပ်လေ့ရှိတယ်။ သူ့ရဲ့ ခရီးသွား အစီရင်ခံစာတွေကိုလည်း ကျွန်မထံပေးပို့ခဲ့ပါတယ်။

ဂျိမ်း(စ)ဘေကာက သံတမန်တွေကို လက်ခံတွေ့ဆုံတဲ့ အခမ်းအနားတွေ ကျင်းပတဲ့ အခန်းကို အမေရိကန် ဒီပလိုမေစီဆိုင်ရာ ပြတိုက်အခန်းအဖြစ် ရေရှည်ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရေးကို ယောက်ခံခဲ့တယ်။

ကောလင်းပါဝဲလ်ကတော့ သမ္မတနဲ့ ကျွန်မတို့က တာဝန်ပေးဖို့ စဉ်းစားနေတဲ့ တစ်ဦး ချင်း လူပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ စိတ်ကူး စိတ်သန်းတွေကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝေဖန်အကဲဖြတ်ခဲ့တယ်။

နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံခဲ့ရတဲ့ ပထမဆုံးနဲ့ တစ်ဦးတည်း သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တဲ့ လောရင့်(စ) အီဝဲလ်ဘာဂျာဟာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဌာနရဲ့ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရေး ဗဟိုဌာနရဲ့ ရွှေရတု အခမ်းအနားကို ကျွန်မနဲ့အတူ တက်ရောက်ခဲ့တယ်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်မကို ပေးကြတဲ့ လက်ဆောင်တွေ အားလုံးထဲမှာ အကောင်းဆုံး လက်ဆောင်ကို ပေးသူကတော့ ကျော့ရွယ်(ဂ်) ပါပဲ။ သူ့ပေးတဲ့ လက်ဆောင်ကတော့ လက်နဲ့ ချစ်လိုက်တာနဲ့ 'မစိုးရိမ်ပါနဲ့ ပျော်ပျော်နေစမ်းပါ' ဆိုတဲ့ သီချင်းကို ဆိုတဲ့ ဝက်ဝံရုပ်ကလေးပါ။ ပထမတော့ ကျွန်မဟာ ဟာသသဘောနဲ့ ထိုအရုပ်ကလေးကို ကျွန်မရဲ့ ရုံးခန်းမှာ ထားခဲ့ပါ တယ်။ သို့ပေမယ့် နောက်ပိုင်းမှာတော့ ကျွန်မဟာ ထိုအရုပ်ကလေးကို မကြာခဏ ဖျစ်ကြည့် မိခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မဟာ ပထမဆုံး နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး သောမတ်(စ)ဂျက်ဖာဆန်က စပြီး မိမိ အရင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေရဲ့ အတွေ့အကြုံ တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အများအပြား စဉ်းစားတွေးတောခဲ့တယ်။ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေး ခေါ်လစီကို ကျွမ်းကျင်စွာ ဖန်တီးမှုဟာ စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်မှုနဲ့ ပြောင်းလဲမှုတို့ အကြားမှာ အမြဲတမ်းပဲ ကျွမ်းကျင်စွာနဲ့ ဟန်ချက်ညီအောင် ဆောင်ရွက်တဲ့ အလုပ်ဖြစ်ခဲ့ တယ်။

၁၉၄၀ ခုလွန်နှစ်တွေရဲ့ နှောင်းပိုင်းကာလတုန်းက ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ရဲ့ ပျက်စီးမှုတွေ ကို ကြုံခဲ့ရပြီး နောက် စစ်အေးတိုက်ပွဲရဲ့ အရိပ်အောက် ရောက်နေချိန်မှာ တရားမင်းအစိုးရရဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်ဟာ လွတ်လပ်တဲ့ ကမ္ဘာတစ်ခု ကမ္ဘာသစ် တစ်ခုကို ဖန်တီးဖို့ပဲ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ထိုအလုပ်တာဝန်ကို အက်ချီဆန်က 'လေးစားခံသွားလောက်တဲ့ အရာမှာ သမ္မာကျမ်းစာ ပထမကျမ်းရဲ့ ပထမ အခန်းတွေမှာ ဖော်ပြထားတဲ့ အကြောင်းအရာတွေထက် အနည်းငယ်သာ လျော့ပါးပေတယ်' လို့ ဖော်ပြခဲ့တယ်။

အင်ပါယာဟောင်းတွေဟာ ပြိုကွဲသွားခဲ့ပြီး အင်အားကြီး နိုင်ငံသစ်တွေ ပေါ်ထွန်း သာခဲ့တယ်။ ဥရောပရဲ့ အစိတ်အပိုင်း အများအပြားဟာ ပျက်စီးလွန်ခဲ့ပြီး ကွန်မြူနစ်ဝါဒ ရဲ့ ခြိမ်းခြောက်မှုကိုလည်း ရင်ဆိုင်နေရတယ်။

သမ္မတထရူးမင်းရဲ့ လက်အောက်မှာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အဖြစ်ရော ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး တာဝန်ကိုပါ ယူခဲ့တဲ့ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် သူရဲကောင်း တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ခဲ့

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်ဟာ အမေရိကန် နိုင်ငံရဲ့ လုံခြုံရေးနဲ့ စည်ပင်ပြောရေးဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားတွေကို မျှဝေခံစားပြီး ကျွန်မတို့ရဲ့ ကုန်စည်တွေကိုလည်း ဝယ်ယူမယ့် စွမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ မဟာမိတ်တွေပေါ်မှာ တည်မှီနေတယ်ဆိုတာကို သိရှိခဲ့တယ်။

ထိုထက်ပိုပြီး အရေးကြီးတဲ့ အချက်ကတော့ အမေရိကန်နိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာကို ဦးဆောင်ဖို့ ဟာဝန်နဲ့ ဦးဆောင်နိုင်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းတွေ ရှိနေတယ်ဆိုတာကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အနေနဲ့ သိရှိခဲ့ခြင်းပါပဲ။

မာရှယ်နဲ့ တရားမင်းတို့ဟာ ဥရောပရဲ့ အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ ဖြစ်နေတဲ့ နိုင်ငံတွေကို ပြန်လည် တည်ဆောက်ဖို့နဲ့ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ ဖျက်ဖျက်လုတ်ဖျက်ဖျက်ဖျက် တားဆီးဖို့အတွက် စစ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ သံတမန်ရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ စိတ်ဓာတ်ရေးတို့ ပါဝင်တဲ့ အမေရိကန်ရဲ့ အင်အား မှန်သမျှကို အသုံးပြုထားတဲ့ ရည်မှန်းချက်ကြီးမားတဲ့ စီမံကိန်းတစ်ခုကို ချမှတ်ခဲ့တယ်။

နောက်နှစ်ပေါင်း ခြောက်ဆယ်အကြာ ၂၀ ရာစုရဲ့ ပထမ ဆယ်စုနှစ် အကုန်မှာ တော့ ကျွန်မတို့ရဲ့ နိုင်ငံဟာ လျင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲနေတဲ့ ကမ္ဘာကြီးကို မိမိကိုယ်တိုင် မောင်းနှင်နေတဲ့ အဖြစ်ကို ထပ်မံတွေ့ရှိလာရတယ်။ နည်းပညာနဲ့ ဝေလီဘယ်လိုက်ဇေရှင်းက ကမ္ဘာကြီးကို ပိုမိုပြီး အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်တာ အပြန်အလှန် မှီခိုမှု ရှိလာစေပါတယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ မောင်းသုဉ်း လေယာဉ်တွေ၊ ဆိုက်ဘာ Cyber စစ်ဆင်ရေး၊ လူထု မီဒီယာတွေနဲ့ ထွေးလုံးသတ်ပုတ်နေရတယ်။ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ ဘရာဇီး၊ တူရကီနဲ့ တောင်အာဖရိကတို့ အပါအဝင် နောက်ထပ် နိုင်ငံတွေဟာ ကမ္ဘာလုံး ဆိုင်ရာ အချေအတင် ဆွေးနွေးမှုတွေမှာ လွှမ်းမိုးမှုရှိလာတယ်။ အရပ်ဘက် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေမှ တက်ကြွ လှုပ်ရှားသူတွေ၊ နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းကြီးတွေလို နိုင်ငံ ကိုယ်စားမပြုတဲ့ ဇာတ်ဆောင်တွေဟာ နိုင်ငံတကာရေးရာတွေမှာ ကောင်းမွန်ပူနဲ့ မကောင်းမှုတို့အတွက် ပိုမိုကြီးမားတဲ့ အခန်းကဏ္ဍ မှ ပါဝင်လာကြတယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ စာချုပ်စာတမ်းတွေအတွက် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးတဲ့ အလုပ်နဲ့ သံတမန် ကွန်ဖရင့်တွေကို တက်ရောက်တဲ့ အစဉ်အလာ လုပ်ငန်းတွေအပြင် လူမှုရေး မီဒီယာတွေမှ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေနဲ့ ထိတွေ့တဲ့ အလုပ်တွေ၊ စွမ်းအင် ပိုက်လိုင်း၊ လမ်းကြောင်းတွေနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး ဆုံးဖြတ်ရာမှာ ကူညီတဲ့ အလုပ်၊ ကာဗွန်ယိုစိမ့်မှုကို ကန့်သတ်ခြင်း၊ ဘေးဖယ်ခံ ထားရတဲ့ လူတွေကို နိုင်ငံရေးမှာ ပါဝင်လာအောင် အားပေးခြင်း၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အခြေခံ လူ့အခွင့်အရေးတွေအတွက် ရပ်တည်ခြင်းနဲ့ ဘုံစီးပွားရေး စည်းမျဉ်းတွေကို ကာကွယ် ခြင်းဆိုတဲ့ အလုပ်တွေကိုပါ ဆောင်ရွက်ဖို့ ရှိနေပါတယ်။ အဆိုပါ အကြောင်းအရာတွေကို ဆောင်ရွက်နိုင်မယ့် ကျွန်မတို့ရဲ့ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့ အဖွဲ့သား ဩဇာ အတွက် အဆုံးအဖြတ်ပေးမှာ ဖြစ်တယ်။

ယခင် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ တုန်းကဆိုရင် ကျွန်မတို့ရဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီ မှာ စစ်အင်အားဖြစ်တဲ့ အမာထည် စွမ်းအား Hard Power နဲ့ သံတမန် ဆိုင်ရာ နည်းဗျူဟာ ဖြစ်တဲ့ ပျော့ပျောင်းတဲ့ စွမ်းအား (Soft Power) တို့ကိုသာ အသုံးပြုခဲ့ကြတာပါ။

ဒီလေ့လာ ဆန်းစစ်မှုက ဝါရှင်တန် (အစိုးရ) ရဲ့ ဝန်းကျင်မှာ နှစ်အနည်းငယ် ကြာမျှ ပျံ့လွင့်နေတဲ့ 'ထက်မြက် သွက်လက်တဲ့ စွမ်းအား (Smart Power)' ကို ကျွန်မကို ရယူ ဝိုင်ဆိုင်စေခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ အားလုံးရဲ့ စိတ်ထဲမှာ အနည်းငယ်စီ ကွဲလွဲတဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေနဲ့ နားလည်ထားကြပေမယ့် ဟားပတ်တက္ကသိုလ်မှ ကျိုးဇက်ညီ၊ လူ့အခွင့်အရေး ဘေဇ်ကြည့် အဖွဲ့မှ စူဇန်နီနော့(စ)ဆယ်နဲ့ အခြား လူ့အနည်းငယ်တို့က ထိုဝေါဟာရကို အသုံးပြုခဲ့ကြ ပါတယ်။

ထက်မြက် သွက်လက်တဲ့ စွမ်းအားရဲ့ ရည်မှန်းချက်ဟာ နည်းပညာ၊ အများပိုင်နဲ့ ပုဂ္ဂလိက ပေါင်းဖက်မှု၊ စွမ်းအင်၊ စီးပွားရေးနဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အလွန်မှာရှိတဲ့ အခြားနယ်ပယ်တွေကို ပိုမိုတိုးချဲ့ကာ အာရှစိုက်ခြင်းဟာ အစဉ်အလာ ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ သံတမန်ဆိုင်ရာ လက်နက် ကိရိယာတွေနဲ့ ဦးစားပေး လုပ်ငန်းတွေကို ဖြည့်စွက် ဆောင်ရွက် တာသာ ဖြစ်တယ်။ အစဉ်အလာ ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ အရာတွေကို အစားထိုး ဆောင်ရွက်ခြင်း မဟုတ်ပါဘူး။



၂၀၀၉ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁၃ ရက်က ကျွန်မဟာ နိုင်ငံခြား ဆက်ဆံရေး ကော်မတီရဲ့ ရာထူး ခန့်အပ်အတည်ပြုခြင်း ဆိုင်ရာ ကြားနာမှုအတွက် ဆီးနိတ်လွှတ်တော်ရှိ ကျွန်မရဲ့ လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်တွေ ထိုင်နေတဲ့ စားပွဲရဲ့ တစ်ဖက်ခြမ်းမှာ ထိုင်လျက်ရှိပါတယ်။ ကျွန်မ အနေနဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို ဘယ်လို ပြန်လည် ပုံဖော်မယ်ဆိုတာကို ရှင်းပြခဲ့ တယ်။

ဒါ့အပြင် ကျွန်မတို့အတွက် အရေးအကြီးဆုံး စိန်ခေါ်မှုတွေဟာ ဘယ်အရာတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ရှင်းပြခဲ့တယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ အာတိတ်ပေါ်လစီမှသည် နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေးအထိ ထို့နောက် စွမ်းအင် ထောက်ပံ့မှုတွေအထိ ဆီးနိတ် ကော်မတီဝင်တွေက မေးမြန်းတဲ့ မေးခွန်းမှန်သမျှကို ဖြေဆိုခဲ့ပါတယ်။

ဇန်နဝါရီလ ၂၁ ရက်မှာ ဆီးနိတ်လွှတ်တော်က ၉၄ မဲ၊ ၂ မဲနဲ့ ကျွန်မကို အတည်ပြု ခန့်အပ်ခဲ့တယ်။ ထိုနေ့ နှောင်းပိုင်းမှာတော့ ရပ်ဆဲလ် အဆောက်အတုံမှာ ရှိတဲ့ ကျွန်မရဲ့ ဆီးနိတ်ရုံးခန်းမှာ လူနည်းနည်းနဲ့ သီးသန့် အခမ်းအနားလေး တစ်ခု ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ ဆိုအခမ်းအနားမှာ ကျွန်မရဲ့ ဆီးနိတ်အမှုထမ်းတွေက ဝန်းရံပြီး ကျွန်မရဲ့ ခင်ပွန်းက သမ္မာ ကျမ်းစာကို ကိုင်ကာ တရားသူကြီး ကေတိုဘာလေက ကျွန်မရဲ့ ကျမ်းသစ္စာဆိုမှုကို ကမကထ ပြုပါတယ်။

ဇန်နဝါရီ ၂၂ ရက်မှာတော့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအသစ်တွေ အားလုံးရဲ့ အစဉ် အလာအတိုင်း နိုင်ငံခြားရေး ရုံးရဲ့ စီလမ်းမှာရှိတဲ့ ပင်မဝင်ပေါက်ကြီးအတိုင်း ရုံးထဲကို ဝင်ရောက်ခဲ့တယ်။ ဧည့်ခန်းဆောင်ထဲမှာတော့ ကျွန်မကို ချီးကျူးထောမနာ ပြုနေကြတဲ့ သူပုံဖော်ကိုင်ဖက်တွေနဲ့ ပြည့်နေပါတယ်။ ကျွန်မဟာ သူတို့တွေရဲ့ စိတ်ပါလက်ပါ ကြိုဆိုမှု

ကြောင့် အလွန် စိတ်ထိခိုက်ချိုး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း နှိမ်ချပိပါတယ်။

စဉ်ခန်းဆောင် ခန်းမကြီးထဲမှာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနဲ့ သံတမန် ဆက်ဆံမှု မှီတဲ့ နိုင်ငံပေါင်း ၁၁၂ နိုင်ငံရဲ့ အလံတွေဟာ တလူလူ လွင့်နေပါတယ်။ ထိုနိုင်ငံတွေထဲက တစ်ဝက်ကျော်မျှသော နိုင်ငံတွေဆီကို ကျွန်မ သွားရောက် လည်ပတ်ရမှာပါ။ 'ဒါဟာ အမေရိကန် နိုင်ငံအတွက် ခေတ်သစ်တစ်ခု ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်မ ရင်ထဲ အသည်းထဲကနေ ပြောပါရစေ'။

စုထေးရောက်ရှိနေတဲ့ လူအုပ်ကြီးကို ကျွန်မ ပြောလိုက်ပါတယ်။ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ရဲ့ ရုံးခန်းကတော့ မဟော်ဂန်နီ အတန်းလို့ လူတွေ ခေါ်ဝေါ်ကြတဲ့ သတ္တမထပ်မှာ ရှိပါတယ်။ စကြို လမ်းမှာတော့ ကျွန်မရဲ့ အရင်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြတဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးတွေရဲ့ ပုံတွေကို ချိတ်ထားတယ်။ ကျွန်မဟာ သူတို့ရဲ့ စောင့်ကြည့်မှုအောက်မှာ အလုပ်လုပ်ရမှာပါ။

ကျွန်မရဲ့ အဖွဲ့ဝင်တွေကို နှုတ်ဆက်ပြီး နောက်မှာတော့ ကျွန်မရဲ့ သီးသန့် ရုံးခန်း အတွင်းကို ပင်ရောက်ခဲ့ပြီး ပထမဆုံး အကြိမ်အဖြစ် ကျွန်မရဲ့ စားပွဲမှာ ထိုင်လိုက်တယ်။ ကျွန်မ အရင်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ ရိုက်(စ)ရဲ့ စာတစ်စောင် က စားပွဲပေါ်ကနေ ကျွန်မကို စောင့်ကြည့်နေပါတယ်။

ခုံပေါ်မှာ တယ်လီဖုန်း သုံးလုံးကို တပ်ဆင်ထားတာ တွေ့ရတယ်။ တစ်လုံးက အိမ်ဖြူတော်ကို တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်တဲ့ ဖုန်းပါ။ ကျန်နှစ်လုံးကတော့ ပင်တဂွန် စစ်ဌာနချုပ် နဲ့ စီအိုင်အေ ဌာနချုပ်တို့ကို တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်တဲ့ ဖုန်းတွေပါ။

မကြာမြင့်မီမှာပဲ ဒီရုံးခန်းဟာ ကျွန်မရဲ့ ဒုတိယ နေအိမ်ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ကျွန်မဟာ ဒီအခန်းထဲမှာ နာရီပေါင်းများစွာ နေထိုင်ပြီး နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တွေမှ ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ တယ်လီဖုန်းမှ တစ်ဆင့်စကားပြောခဲ့ရပါတယ်။

ကျွန်မ ကွန်ဒိုရဲ့ စာကို ကောက်ကိုင်ကာ ဖွင့်ဖတ်လိုက်တယ်။ သူ့ရဲ့ စာက တိုတောင်း ပေမယ့် နွေးထွေးမှုရှိပြီး တကယ့်ကို ရင်ထဲက လာတဲ့စာပါ။ သူက 'နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး တာဝန်ဟာ အစိုးရ အဖွဲ့ထဲမှာ အကောင်းဆုံး တာဝန်ဖြစ်ကြောင်း' ရေးသားထားတယ်။ ပြီးတော့ သူ့အနေနဲ့ ဌာနကို လူတော် လူကောင်း တစ်ယောက်ရဲ့ လက်တွင်းကို လွှဲအပ်ခဲ့ တယ်လို့ ယုံကြည်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါတယ်။

'သင်ဟာ ဒီအလုပ်တာဝန်အတွက် အရေးအပါဆုံး အရည်အသွေးတွေကို ပိုင်ဆိုင်သူ ဖြစ်တယ်။ သင်ဟာ ဒီနိုင်ငံကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ချစ်မြတ်နိုးသူ တစ်ယောက်ပါ' လို့လည်း ရေးသားထားပါသေးတယ်။ သူ့ရဲ့ စကားလုံးတွေက ကျွန်မ စိတ်ကို ထိခိုက်စေခဲ့ပါတယ်။





အပိုင်း (၂)

အခန်း - ၃

ပစ်ခတ်ကို ကျော်ဖြတ်၍ အာရှ သို့မဟုတ် ဆုံမှတ်

၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလလယ် အတွင်းက နေရောင်ခြည် တောက်ပတဲ့ တနင်္ဂနွေနေ့ တစ်နေ့မှာပါ။ ကျွန်မရဲ့ မော်တော်ယာဉ်တန်းဟာ အင်ဒူဇာလေဆိပ်ရဲ့ ဆိတ်ငြိမ်တဲ့ လမ်းတွေကို ဖြတ်ကျော်ကာ မောင်းနှင်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ လုံခြုံရေး အစောင့်ရုံ ကလေးတွေ၊ နေအိမ်တွေနဲ့ လေယာဉ်ရုံတွေကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့ပြီးနောက် ကွန်ကရစ်လေယာဉ် ပြေးလမ်းဆီ ကို ရောက်ခဲ့တယ်။

ကျွန်မဟာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် သွားရမယ့် ကျွန်မရဲ့ ပထမဆုံး ခရီးစဉ်ကို စတင်ခဲ့ပါပြီ။ မော်တော်ကားတွေဟာ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ မည်သည့် နေရာတစ်ခုကို ကမ္ဘာလုံး ဆိုင်ရာ ဒီပလိုမေစီကို ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်းနိုင်တဲ့ အဆင့်မြင့် ဆက်သွယ်ရေး ကိရိယာတွေ တပ်ဆင်ထားတဲ့ အပြာရောင်နဲ့ အဖြူရောင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု လေတပ် လေယာဉ်ကြီးရဲ့ ဘေးမှာ ရပ်လိုက်တယ်။

လေယာဉ် ကိုယ်ထည်ဘေးမှာတော့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုဆိုတဲ့ စာလုံးမည်းကြီး တွေကို ရေးထားပါတယ်။ ကျွန်မ ကားထဲက ထွက်လိုက်ပြီး တစ်ခဏမျှ ရပ်တန့်လိုက်တယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ ကျွန်မနဲ့ အဖွဲ့ဟာ လေယာဉ်ပေါ်ကို တက်ခဲ့ကြပါတယ်။

ကျွန်မဟာ သမ္မတကတော် အဝတ်တန်းက ဘီလ်နဲ့အတူ အစိုးရရဲ့ ဂျက်လေယာဉ်တွေ ထဲမှာ အကြီးဆုံးနဲ့ အခမ်းနားဆုံးဖြစ်တဲ့ နံပါတ်တစ် လေတပ်မတော် (Air Force One) အမည်ရှိ လေယာဉ်ကြီးနဲ့ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းကို သွားရောက်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ များသောအားဖြင့် တော့ ကျွန်မဟာ အီရတ်၊ အာဖဂန်နစ္စတန်နဲ့ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွေကို ဆီးနိုတ်လွတ်တော်

အမတ်တစ်ဦးအဖြစ်နဲ့ ကွန်ဂရက် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နဲ့ သွားရောက်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ထိုခရီးစဉ် တွေကို သွားရောက်ခဲ့ရာမှာတော့ ယခု လေယာဉ်နဲ့ သိပ်ကို တူညီတဲ့ ဘိုးရင်း ၇၅၇ နဲ့ သွားရောက်ခဲ့တာပါ။

သို့ပေမယ့် ထိုအတွေ့အကြုံတွေထဲက ဘယ်အတွေ့အကြုံကမှ လေးနှစ်ကာလ အတွင်း လေထဲမှာ နာရီပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော်နေခဲ့ရပြီး မိုင်တစ်သန်းနီးပါး ယှဉ်သန်းခဲ့ရတဲ့ ယခု အတွေ့အကြုံအတွက် ကျွန်မကို အဆင်သင့်ရှိအောင် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့ပါဘူး။

လေယာဉ်ထဲမှာတော့ ကျွန်မရဲ့ ဘယ်ဘက်ခြမ်းက ကွန်ပျူတာတွေ၊ ဆက်သွယ်ရေး စက်တွေနဲ့ ပြည့်နှက်နေတဲ့ ကယ်ဘင်အခန်းထဲမှာ လေယာဉ်အရာရှိတွေဟာ အလုပ်ရှုပ်နေကြပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ အလွန်မှာရှိတဲ့ လေယာဉ်မှူးဟာ လေယာဉ်ယှဉ်သန်းဖို့အတွက် နောက်ဆုံးအကြိမ် စစ်ဆေးမှုတွေ ပြုလုပ်နေတယ်။

ညာဘက်ခြမ်းမှာတော့ ကျွန်မရဲ့ သီးသန့် အခန်းဆီကို သွားတဲ့ စင်္ကြံလမ်းကလေး ရှိတယ်။ ကျွန်မရဲ့ အခန်းထဲမှာ စားပွဲငယ်တစ်လုံး၊ ဆွဲထုတ်လိုက်လို့ရတဲ့ နံရံကပ် အိပ်ရာ ခုတင်တစ်လုံး၊ ရေချိုးခန်းနဲ့ ဗီဒီယိုတစ်လုံး၊ ဒီနောက် လုံခြုံရေး အဆင့် သက်မှတ်ထားတဲ့ တယ်လီဖုန်းတွေနဲ့ မိုးမိုး တယ်လီဖုန်းတွေ ရှိပါတယ်။

ထို့နောက်မှာတော့ ပန်ထမ်းတွေနဲ့ လုံခြုံရေး တာဝန်ရှိသူတွေအတွက် အကန့် တစ်ကန့်၊ မီဒီယာတွေအတွက် တစ်ကန့်နဲ့ ဝေဟင်အရာရှိတွေအတွက် အကန့် တစ်ကန့် ပါရှိတဲ့ အခန်းကျယ်ကြီး တစ်ခုရှိပါတယ်။ ပထမအကန့်မှာတော့ မျက်နှာချင်းဆိုင်မှာ သားရေ ကုလားထိုင်လေးလုံးစီပါတဲ့ စားပွဲနှစ်လုံးရှိပါတယ်။ စားပွဲတစ်လုံးပေါ်မှာတော့ နိုင်ငံခြားရေး မွှေးက လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရေး ဗဟိုဌာနနဲ့ ဆက်သွယ်ထားတဲ့ ခရီးသွားရုံးကို နိုင်ငံခြားရေး ဌာနအရာရှိတွေက ဖွင့်လှစ်ထားပါတယ်။ ထို မွှေးဟာ ပေသုံးသောင်းကျော် အမြင့်ကနေပြီး အရေပေါ်တဲ့ ကြေးနန်းတွေမှသည် နေ့စဉ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အစီအစဉ်တွေအထိ ပြေပြင်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးရုံးကို ပေးပို့နိုင်ပါတယ်။

လမ်းကြားလေးရဲ့ တစ်ဖက်မှာတော့ ကျွန်မရဲ့ အဆင့်မြင့်ဝန်ထမ်းတွေဟာ လက်ဝဲတော့ပ်တွေ၊ တယ်လီဖုန်းတွေနဲ့ အလုပ်ရှုပ်နေကြတယ်။ အချို့ကလည်း လေယာဉ် ဆိုက်ရောက်ရပ်နားတဲ့ လေဆိပ်တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု အကြားမှာ အိပ်စက်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြ ရပါတယ်။

လေယာဉ်ရဲ့ အလယ်ပိုင်းကတော့ ပြည်တွင်း လေကြောင်းလိုင်း လေယာဉ်တွေမှာ ပါဝင်တဲ့ အဆင့်မြင့် စီးပွားရေး အဆင့် ကယ်ဘင်အခန်းကျယ်ကြီးနဲ့ တူညီလှပါတယ်။ ထိုအခန်းထဲက ထိုင်ခုံတွေမှာ ထိုင်နေကြသူတွေကတော့ နိုင်ငံခြားရေးရုံးရဲ့ သက်ဆိုင်ရာ ဣန္ဒြေအသီးသီးမှ ပေါ်လစီ ကျွမ်းကျင်သူတွေ၊ အိမ်ဖြူတော်နဲ့ ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ်တို့မှ လုပ်ကော်တိုင်ဖက်တွေအပြင် ဘာသာပြန် တစ်ဦးနဲ့ သံတမန်ဆိုင်ရာ လုံခြုံရေး အေးလှိုင် အများအပြား ထိုင်နေကြပါတယ်။

နောက် အခန်းကတော့ ကျွန်မတို့ရဲ့ ခရီးစဉ်အကြောင်း သတင်းတွေ ပေးပို့မယ့် ဣန္ဒာနယ်လစ်တွေနဲ့ ဓာတ်ပုံသမားတွေ ရှိကြတယ်။

လေယာဉ်ရဲ့ နောက်ဘက်မှာတော့ ကျွန်မတို့တို့ ဂရုတစိုက်နဲ့ စားစရာတွေ စီစဉ် ချက်ပြုတ် ကျွေးမွေးတဲ့ လေယာဉ်အကူ ဝန်ထမ်းတွေ ရှိတယ်။ ထိုဝန်ထမ်းတွေဟာ လေယာဉ်ဆိုက်ရောက် ရပ်နားတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ ဆင်းသက်ပြီး ကျွန်မတို့ စားသောက်ဖို့အတွက် ဒေသအလိုက် နာမည်ကြီးတဲ့ ဟင်းလျာတွေကို ဝယ်ယူလေ့ရှိတယ်။

ကျွန်မတို့ရဲ့ လေယာဉ်ဟာ မိုးကောင်းကင်ထက်မှာရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ နေအိမ်ပါပဲ။ ကျွန်မက ဝန်ထမ်းတွေကို ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ထသွားထလာ အဝတ်အစားတွေကိုသာ ဝတ်ဆင် ကြဖို့နဲ့ အိပ်ချိန်ကို ဖြစ်နိုင်သမျှ ရှာကြပြီး အိပ်ကြဖို့ မှာကြားရပါတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ မိုင်ပေါင်း နှစ်ထောင်ရှိတဲ့ လေယာဉ်ခရီးမှာ မွေးနေ့ပွဲတွေလည်း ဆင်နွှဲကြတယ်။ အချစ် ဇာတ်လမ်းတွေကို ကြည့်ရင်း မျက်ရည်ကျနေတဲ့ ထူးခြားတဲ့ သံတမန်ဝန်ထမ်းတွေကိုလည်း မြင်ရတယ်။ ဒါ့အပြင် ရစ်ချက်ဟိုးလ်ဘရွတ်ရဲ့ အပါရောင်တောက်တောက် အင်္ကျီပွဲ ခါးရွဲ့ ဘောင်းဘီတို့ကို တွဲဖက်ထားတဲ့ ညအိပ်ဝတ်စုံကိုလည်း တအံ့တဩနဲ့ မြင်တွေ့ကြရတယ်။

ကျွန်မတို့ရဲ့ လေယာဉ်ဟာ စက်ချွတ်ယွင်းမှုကြောင့် ဆင်းသက်ခဲ့ရတဲ့ အကြိမ်တွေ လည်း ရှိခဲ့တယ်။ တစ်ကြိမ်မှာတော့ စက်ချွတ်ယွင်းမှုကြောင့် ဆော်ဒီအာဇေဗျ နိုင်ငံမှာ ရပ်နားခဲ့ရတယ်။ ကျွန်မဟာ ထိုဒေသကို ဖြတ်သန်း ရောက်ရှိလာတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒေးပစ်ပက်ထရီးအတ် (စ)ရဲ့ လေယာဉ်ကို ခရီးကြို စီးခဲ့ရပါတယ်။

ဒေဗီက သူ့ရဲ့ ကယ်ဘင်အခန်းကို ကျွန်မ နေဖို့ ပေးပြီး သူကတော့ ဝန်ထမ်းတွေနဲ့ အတူ သွားရောက်ထိုင်ခဲ့တယ်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီအတွင်းမှာ သွားရောက်ခဲ့တဲ့ အဆိုပါ ပထမဆုံး ခရီးစဉ် အတွင်းတုန်းက ကျွန်မဟာ လေယာဉ်နောက်ဘက်ပိုင်းမှာ ထိုင်နေကြတဲ့ ဣန္ဒာနယ်လစ်တွေဆီ ကို သွားရောက်ခဲ့တယ်။ သူတို့ထဲက အရင်က တာဝန်ယူခဲ့ကြတဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးတွေ ရဲ့ ခရီးစဉ်တွေမှာ လိုက်ပါခဲ့ဖူးကြသူတွေပါ။ သူတို့ဟာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး အသစ်ဖြစ်တဲ့ ကျွန်မအနေနဲ့ ဘယ်နိုင်ငံတွေကို သွားရောက်မယ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ခန့်မှန်းနေကြပါ တယ်။

ကျွန်မရဲ့ အကြံပေးအရာရှိ အချို့က ကျွန်မကို ဘုရ် အစိုးရ လက်ထက်တုန်းက ဥရောပကို သွားခဲ့စဉ်မှာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ စိတ်ဝမ်းကွဲမှုတွေကို ဣန္ဒာနယ်လစ်တွေ အတ္တလန္တိတ် ဖြတ်ကျော်ခရီးကိုပဲ သွားသင့်တယ်လို့ အကြံပေးခဲ့ကြတယ်။ တချို့ကတော့ အမေရိကန် တပ်ဖွဲ့တွေ အနေနဲ့ သူပုန်တွေကို ခက်ခက်ခဲခဲ တိုက်နေရတဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံကို သွားဖို့ အကြံပေးခဲ့တယ်။

ကောလင်းပါဝဲလ်ရဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအဖြစ်နဲ့ သွားခဲ့တဲ့ ပထမဆုံးခရီးစဉ်က ကျွန်မတို့ နိုင်ငံ တောင်ပိုင်းက အိမ်နီးချင်း မက္ကဆီကို နိုင်ငံပါ။ ဝါရင်း ခရစ္စတိုဖာကတော့ အရှေ့ အလယ်ပိုင်းကို သွားခဲ့တယ်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်မရဲ့ ဒုတိယဝန်ကြီး ဂျင်(မ)စတိန်းဘတ်ခ်က ၂၁ရာစုရဲ့ သမိုင်းရဲ့ တစ်ခုအများအပြားကို ရေးမယ့် ဒေသဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်မတို့ မှော်လင့်ထားတဲ့ အာရှဒေသကို သွားရောက်ဖို့ အကြံပေးခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့ အကြံပေးချက်ဟာ မှန်ကန်တယ်လို့ ကျွန်မ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ ထို့ကြောင့်ပဲ ကျွန်မဟာ ယခင်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးတွေရဲ့ အစဉ်အလာ ခရီးတွေမှ ခွဲထွက်ပြီး ပထမဂျပန်နိုင်ငံ၊ ထို့နောက်မှာ တောင်ကိုရီးယားနဲ့ နောက်ဆုံးမှာ တရုတ်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့ပါတယ်။



ကျွန်မ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာချိန်မှာတော့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုဟာ အာရှရဲ့ အနာဂတ်ကို ပုံဖော်ဖို့အတွက် ယခုထက် ပိုမိုကူညီဖို့ လိုအပ်ပြီး ပိုမိုတိုးမြှင့်ပြီး ခက်ခဲ ရှုပ်ထွေး လာနေတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ဆက်ဆံရေးကို ကောင်းမွန်လာအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုအပ်တယ် လို့ ယုံကြည်ခဲ့တယ်။

ကမ္ဘာ့ စီးပွားရေးနဲ့ ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ စည်ပင်ပြောမှုတို့ရဲ့ အနာဂတ် အလားအလာ၊ ဒီမိုကရေစီနဲ့ လူ့အခွင့်အရေးတို့ တိုးတက်လာရေးနဲ့ ၂၁ ရာစုမှာ ၂၀ရာစုနှစ်ထက် သွေးထွက် သံယိုမှုတွေ လျော့ကျရေးဆိုတဲ့ အချက်တွေဟာ အာရှပစိဖိတ်ဒေသမှာ ဘာတွေဖြစ်ပျက်မလဲ ဆိုတဲ့ အချက်တွေပေါ် မှာ အများအပြား တည်မှီနေပါတယ်။

အိန္ဒိယ သမုဒ္ဒရာကနေ ပစိဖိတ် သမုဒ္ဒရာတွင်းမှာ ရှိတဲ့ ကျွန်းနိုင်ငံငယ်ကလေးတွေ အထိ ကျယ်ပြန့်တဲ့ ထိုဒေသကြီးမှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ ယုံကြည် စိတ်ချရတဲ့ မဟာမိတ် အများ အပြားနဲ့ ကုန်သွယ်ရေး ဝိတ်ဖက်နိုင်ငံ အများအပြားပါဝင်တဲ့ ကမ္ဘာ့ လူဦးရေ ထက်ဝက် ကျော်နေထိုင်ပါတယ်။

စီးပွားရေး ဆုတ်ကပ်ပြီး နောက်မှာ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးဟာ ထိုဒေသကို ကျွန်မတို့ရဲ့ ပို့ကုန်တွေ တင်ပို့ခဲ့ရမှုကြောင့် ပြန်လည် နာလန်ထူလာခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ အနာဂတ် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုဟာ အာရှဒေသရဲ့ တိုးပွားလာနေတဲ့ လူလတ်တန်းစား စားသုံး သူတွေထံ ရောက်ရှိရေးအပေါ် မူတည်နေတာပါ။

ဒါအပြင် အာရှဒေသဟာ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံရဲ့ လုံခြုံရေးအတွက် တကယ့်ခြိမ်းခြောက်မှု လည်း ဖြစ်နေပါတယ်။ ထိုခြိမ်းခြောက်မှုကတော့ မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံရဲ့ ကြိုတင်ခန့်မှန်း ဖို့ ခက်တဲ့ အာဏာရှင် စနစ်ထံမှ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါတယ်။

တရုတ်နိုင်ငံ တိုးတက်ထွန်းကားလာခြင်းဟာ ကျွန်မတို့ခေတ်ရဲ့ အကျိုးဆက် အများဆုံးသော မဟာဇွာဟာ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုပါ။ ထိုနိုင်ငံဟာ ပဋိပက္ခတွေနဲ့ ပြည့်လျှံ နေတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံပါ။ ယင်းနိုင်ငံဟာ သန်းပေါင်းများစွာသော လူတွေကို ဆင်းရဲတွင်းက နေ ကယ်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့သလို ဆိုးရွားတဲ့ ပြည်တွင်း စိန်ခေါ်မှုတွေကို ဖုံးကွယ်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေ ရတဲ့ နိုင်ငံလည်း ဖြစ်တယ်။ ယင်းနိုင်ငံမှာ တစ်နေလျှင် တစ်ဒေါ်လာအောက် ဝင်ငွေနဲ့ အသက်ရှင် နေထိုင်နေရသူ သန်းတစ်ရာဝန်းကျင် ရှိပါတယ်။

ထိုနိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ နေရောင်ခြည် စွမ်းအင်သုံး ဆိုလာပြားတွေ အများဆုံး ထုတ်လုပ်တဲ့ နိုင်ငံဖြစ်သလို ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့တွေ အများဆုံး ထုတ်လွှတ်နေတဲ့ နိုင်ငံလည်း ဖြစ်တယ်။ တရုတ်နိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာ့ ဇာတ်ခုံပေါ်မှာ အဓိကကျတဲ့ နေရာ ကပြဖို့ အတွက် စိတ်အားထက်သန်နေပေမယ့် အခြားနိုင်ငံတွေရဲ့ ပြည်တွင်းရေးတွေကို အထူးသဖြင့် ဆိုးရွားတဲ့ အခြေအနေတွေကို မေးခွန်းထုတ်ဖို့ ဝန်လေးနေဆဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မဟာ ဆီးနိတ်လွှတ်တော် အမတ်ဘဝတုန်းကလည်း စီးပွားရေး သံတမန်ရေးနဲ့ ဝစ်ရေးဘက်တွေမှာ အင်အားကြီးထွားလာနေတဲ့ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အနေနဲ့ သတိရှိရှိနဲ့ စည်းကမ်းတကျ ကိုင်တွယ်သင့်ကြောင်း ဆွေးနွေးတိုက်တွန်းခဲ့ဖူးပါတယ်။

အတိတ်ကာလတုန်းကဆိုရင် အင်အားကြီး နိုင်ငံသစ်တွေဟာ ပဋိပက္ခတွေ မရှိဘဲ ပေါ်ပေါက်လာတာမျိုး ရှိခဲ့လှပါတယ်။ ယခုကိစ္စမှာတော့ အထူးတလည်ကို ရှုပ်ထွေးလှပါတယ်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံတို့အကြား ကုန်သွယ်မှုဟာ ၂၀၀၇ ခုနှစ် အတွင်းမှာ ဒေါ်လာ ၃၈၇ ဘီလီယံ ကျော်လွန်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွင်းမှာတော့ ဒေါ်လာ ၅၆၇ ဘီလီယံသို့ ရောက်ရှိခဲ့တယ်။ တရုတ်နိုင်ငံဟာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရဲ့ ငွေတိုက်လက်မှတ်တွေ အမြောက်အမြားကို ကိုင်တွယ်ထားပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံဟာ တစ်နိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေး အောင်မြင်မှု အပေါ်မှာ တစ်နိုင်ငံက နက်နက် ရှိုင်းရှိုင်း မြှုပ်နှံထားတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါ။

အကျိုးဆက် အနေနဲ့ကတော့ ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံလုံးဟာ အာရှဒေသနဲ့ ကမ္ဘာတစ်လွှားမှာ တည်ငြိမ်မှု ရှိအောင် ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းရေးနဲ့ စွမ်းအင်နဲ့ ကုန်သွယ်မှုတွေ မှန်မှန် စီးဆင်းဖို့ သေချာမှုရှိအောင် လုပ်ဆောင်ရေးဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းတွေမှာ တူညီတဲ့ အကျိုးစီးပွားတွေ ရှိနေပါတယ်။

သို့ပေမယ့်လည်း ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံအကြားမှာ တန်ဖိုးတွေနဲ့ ကမ္ဘာ့အမြင်တွေကတော့ ကွဲပြားလျက် ရှိနေဆဲပါပဲ။ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ ပြဿနာ၊ ထိုင်ဝမ်၊ တီဘက်နဲ့ လူ့အခွင့်အရေး ကိစ္စတွေမှာရော ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနဲ့ တောင်တရုတ် ပင်လယ်နဲ့ အရှေ့တရုတ်ပင်လယ်တွေမှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ အငြင်းပွားမှုတွေမှာရော အလားတူ ကွဲလွဲမှုတွေ ရှိနေပါတယ်။

ကျွန်မတို့အနေနဲ့ မိမိတို့ရဲ့ တန်ဖိုးတွေနဲ့ အကျိုးစီးပွားတွေကို အကာအကွယ်ပေးရင်းနဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ တရုတ်နိုင်ငံကို နိုင်ငံတကာ အသိုက်အဝန်းမှာ တာဝန်ရှိတဲ့ အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်အဖြစ်ပါ ဝင်လာအောင် အားပေးရမှာပါ။

ထိုအချက်ကတော့ ၂၀၀၈ ခုနှစ်က သမ္မတ ရာထူးအတွက် ကျွန်မ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့စဉ်က စည်းရုံးမဲဆွယ်ရာမှာ တင်ပြခဲ့တဲ့ အဓိက အကြောင်းအရာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါ့အပြင် ကမ္ဘာ့ရေးရာကွက်ထဲမှာ ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ရာမှာ ၎င်းရဲ့ ငွေကြေး တန်ဖိုးကို မြှင့်တင်ဖို့နဲ့ သန့်ရှင်းတဲ့ အစားအစာနဲ့ ကုန်စည်တွေကို ကမ္ဘာတစ်လွှားက စားသုံးသူတွေထံ မရောက်ရှိ

အောင် ကာကွယ်ထားဆီးဖို့ တရုတ်နိုင်ငံကို နားချနေဟာ အရေးကြီးတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကို လည်း ကျွန်မအနေနဲ့ အလေးအနက် ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

ဘုရားအစိုးရဟာ ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီး ဟန်ပေါလ်ဆန် တာဝန်ယူစဉ်က တရုတ်နိုင်ငံ နဲ့ အဆင့်မြင့် စီးပွားရေး ဆွေးနွေးပွဲ တစ်ရပ်ကို စတင်ခဲ့တယ်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲကြောင့် တိုးတက်မှု အချို့ ရရှိခဲ့ပါတယ်။ သို့ပေမဲ့လည်း ယင်းဆွေးနွေးမှုတွေဟာ ပိုပြီး ကျယ်ပြန့်တဲ့ မဟာဈာန် လုံခြုံရေး ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးမှုတွေနဲ့ သီးခြားကင်းလွတ်နေပါတယ်။

ဒေသတွင်းမှာ ရှိတဲ့ လူ့အများအပြားကတော့ အမေရိကန် နိုင်ငံအနေနဲ့ အိရတ်၊ အာဖဂန်နစ္စတန် နိုင်ငံတွေနဲ့ အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသကိုသာ အာရုံစိုက်ခြင်းဟာ အာရှ တိုက်မှာ ရှိခဲ့တဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ အစဉ်အလာ ခေါင်းဆောင်မှုမှ ထွက်ခွာလိုက်တာပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆကြတယ်။

အဆိုပါ စိုးရိမ်မှုတွေထဲက အချို့ကတော့ အလွန်အကျွံ ဖော်ပြမှုတွေလို့ ဆိုရမှာပါ။ သို့ပေမဲ့ ထို ရှုမြင်မှု ကိုယ်တိုင်က ပြဿနာ တစ်ရပ်ကို ဖော်ပြနေတာပါ။ တကယ်တော့ ကျွန်မတို့အနေနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုကို တိုးချဲ့ရမှာသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဂျင်(မ) စတိန်းဘတ်နဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အရှေ့အာရှနဲ့ ပစိဖိတ်ရေးရာ ဈာန်ကို ဦးဆောင်သင့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒေါက်တာ ကတ်ကင်းဘဲလ် ဖြစ်တယ် ဆိုတာကို သဘောတူခဲ့ကြတယ်။ သူ့ဟာ .ကလင်တန်အစိုးရ လက်ထက်က ပင်တဂွန် စစ်ဌာနချုပ်နဲ့ အမျိုးသား လုံခြုံရေး ကောင်စီမှာ အာရှပေါ်လစီကို ပုံဖော်ခဲ့သူပါ။ သူ့ဟာ မဟာဈာန်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး တွေးခေါ်ရှင် တစ်ဦးဖြစ်သလို တာဝန်ကို စိတ်ရော ကိုယ်ပါ ထမ်းရွက်တဲ့ ပြည်သူ ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး တာဝန်ကို စတင်ထမ်းရွက်ခဲ့တဲ့ ပထမနေ့ရက်တွေမှာတော့ ကျွန်မဟာ အာရှဒေသက အရေးပါတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေဆီကို ဟယ်လီဖန်းဆက်ပြီး စကား ပြောခဲ့တယ်။ ကျွန်မနဲ့ အတော်ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးဖြစ်ခဲ့သူကတော့ ဩစတြေး လျနိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး စတီဖင်စမစ်ပါ။ သူ့ရဲ့ အကြီးအကဲဖြစ်တဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် ကီပင်ရတ် ဟာ မင်ဒါရင် တရုတ်စကားကို ပြောတတ်သူ ဖြစ်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံ အင်အားကြီးလာမှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ အခွင့်အလမ်းတွေနဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေကို ကောင်းစွာသိရှိထားသူပဲ ဖြစ်တယ်။

သဘာဝ သယံဇာတတွေ ကြွယ်ဝတဲ့ ဩစတြေးလျနိုင်ငံဟာ တရုတ်နိုင်ငံ စက်မှု ထွန်းကားလာချိန်မှာ ယင်းနိုင်ငံကို သဘာဝသယံဇာတတွေနဲ့ အခြား ကုန်ကြမ်းတွေ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကျိုးအမြတ်တွေ ရရှိနေပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံဟာ ဂျပန်နဲ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတို့ကို ကျော်လွန်ပြီး ဩစတြေးလျနိုင်ငံရဲ့ အကြီးဆုံး ကုန်သွယ်ဖက် နိုင်ငံဖြစ် လာတယ်။ သို့ပေမဲ့ ရုတ်ဟာ ပစိဖိတ်ဒေသရဲ့ လုံခြုံရေးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးတို့ဟာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှု အပေါ်မှာ မှတည်နေတယ်ဆိုတာကို ကောင်းစွာ သဘော ပေါက်ထားပါတယ်။ သူ့ဟာ ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံအကြားမှာ ရှိတဲ့ သမိုင်းဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်မှု တွေကို ကောင်းစွာ တန်ဖိုးထားသူပဲ ဖြစ်တယ်။

ဩစတြေးလျနိုင်ငံရဲ့ အိမ်နီးချင်းဖြစ်တဲ့ နယူးဇီလန် နိုင်ငံကတော့ စိန်ခေါ်မှု တစ်ခုကို ပေါ်ပေါက်စေခဲ့တယ်။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံဟာ ရုရှားလီးယား သင်္ဘောအားလုံးကို ယင်းနိုင်ငံရဲ့ ဆိပ်ကမ်းတွေမှာ ရပ်တန့်ခြင်း မပြုဖို့ တားမြစ်ခဲ့တယ်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနဲ့ နယူးဇီလန်တို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေးဟာ အကန့်အသတ်တွေ ရှိခဲ့တယ်။

သို့ပေမဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ သက်တမ်းရှည်ကြာလှပြီ ဖြစ်တဲ့ အပြန်အလှန် ဆက်ဆံရေးနဲ့ အပြန်အလှန် အကျိုးစီးပွားတွေက ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံအကြားမှာ ရှိနေတဲ့ ကွာဟမှုတွေကို ဆက်စပ်ပေးပြီး ဝယ်လင်တန် (မြို့)နဲ့ ဝါရှင်တန်အကြားမှာ ဆက်ဆံရေး အသစ်တစ်ခုကို ပုံဖော်ပေးနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်မအနေနဲ့ ယုံကြည်ထားတယ်။

၂၀၁၀ ခုနှစ်က နယူးဇီလန်ကို ကျွန်မ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့စဉ်မှာ ဝန်ကြီးချုပ် ဂျွန်ကီးနဲ့ နယူးဇီလန် ကြေညာစာတမ်းကို လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့တယ်။ ထိုကြေညာ စာတမ်းအရ ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံဟာ အာရှ ပစိဖိတ်နဲ့ ဘက်ပေါင်းစုံ အဖွဲ့အစည်းတွေ ပိုပြီး အတူတကွ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခွင့် ရရှိလာခဲ့တယ်။

၂၀၁၂ ခုနှစ်မှာ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး လီယွန်ပါနက်တာဟာ နယူးဇီလန်နိုင်ငံရဲ့ သင်္ဘောတွေ အမေရိကန် အခြေစိုက် စခန်းတွေမှာ ဆိုက်ကပ်မှု လွန်းတင်မှု မပြုလုပ်ဖို့ နှစ်ဆယ်ခြောက်နှစ်ကြာ တားမြစ်ထားတဲ့ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့တယ်။ တကယ်တော့ ဂလိုဘယ်နိုင်ငံရေးမှာ တစ်ခါတစ်ရံမှာ မိတ်ဆွေဟောင်းတွေဟာ မိတ်ဆွေသစ် ပြန်ဖြစ်လာစေတဲ့ အခွင့်အရေးကို ရရှိတတ်ပါတယ်။

အာရှခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ဖုန်းပြောခဲ့ရတဲ့ ထို ပထမပတ်အတွင်းမှာပဲ ဒေသအတွင်းမှာ ချဉ်းကပ်မှု အသစ်တစ်ခု ပြုလုပ်ဖို့ လိုအပ်နေတယ် ဆိုတဲ့ ကျွန်မရဲ့ ယုံကြည်မှုဟာ ပိုမိုခိုင်မာလာခဲ့တယ်။ ဂျင်(မ)နဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ ဖြစ်နိုင်ခြေအများအပြားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ခွမ်းကျင်သူတွေနဲ့ ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။

ရွေးချယ်မှု တစ်ခုကတော့ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေးကို တိုးချဲ့ဖို့ပါပဲ။ အကယ်၍ ကျွန်မတို့ဟာ တရုတ်နိုင်ငံဆိုင်ရာ ပေါ်လစီကို မှန်ကန်အောင် ချမှတ်နိုင်ခဲ့ရင် အာရှဒေသမှာ ကျွန်မတို့ လုပ်ဆောင်ရမယ့် အခြားအလုပ်တွေဟာ ပိုမိုလွယ်ကူမယ် ဆိုတဲ့ အိတ်စီအပေါ်မှာ အခြေခံပြီး အဆိုပါ ရွေးချယ်မှုကို ပြုလုပ်ခဲ့တာပါ။

ကွဲပြားခြားနားတဲ့ အခြားရွေးချယ်စရာတစ်ခုကတော့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ကြီးထွားလာနေတဲ့ အင်အားကို တန်ပြန်ထိန်းညှိဖို့အတွက် ဂျပန်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ ထိုင်း၊ ဖိလစ်ပိုင်နဲ့ ဩစတြေးလျနိုင်ငံတို့လို ကျွန်မတို့နဲ့ စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားတဲ့ ဒေသအတွင်းက မိတ်ဆွေတို့ အားကောင်းလာအောင် လုပ်ဆောင်ရေးပါပဲ။

တတိယ ချဉ်းကပ်မှုကတော့ အာဆီယံ (အရှေ့တောင်အာရှ နိုင်ငံများအသင်း) နဲ့ အပက် (APEC) (အာရှက ပစိဖိတ် စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့) တို့လို ဒေသ ဆိုင်ရာ ဘက်ပေါင်းစုံ အဖွဲ့အစည်းတွေကို အတွဲညီအောင် (ရွမ်းဆောင်ရွက်တွေ့မြင်တက် လာအောင်) မြှင့်တင်ပေးရေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အာရှတိုက်ကို အစိုးရအဖွဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီရဲ့ ဆုံးမတ်အဖြစ် ရွေးချယ်ဖို့ ကျွန်မရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သမ္မတကလည်း သဘောတူခဲ့တယ်။ ဟာပိုင်ယီမှာ ပွေးဖွားခဲ့ပြီး အင်ဒိုနီးရှားမှာ နှစ်အတန်ကြာနေထိုင် ကြီးပြင်းခဲ့ရတဲ့ သမ္မတဟာ အာရှဒေသရဲ့ အရေးပါမှု ကို သိရှိခဲ့တယ်။ သမ္မတရဲ့ လမ်းညွှန်မှုကြောင့် ဝိုင်ချပ်ကြီး ကွင်(မ) ကျွန်း(စ) ခေါင်းဆောင်တဲ့ အဖွဲ့သား လုံးခြုံရေး ကောင်စီကလည်း ကျွန်မတို့ရဲ့ မဟာဗျူဟာကို ထောက်ခံခဲ့တယ်။

အာရှဒေသမှာဆိုရင် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဆက်ဆံမှုတွေနဲ့ လေးစားမှုဆိုင်ရာ ဟန်ပန်အမှု အရာတွေဟာ သိပ်ကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း အရေးပါလှပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ကျွန်မဟာ ဒေသ အတွင်းမှာ ရှိတဲ့ နိုင်ငံတိုင်းနီးပါးကို သွားရောက်လည်ပတ်ရေးကို ဦးစားပေး လုပ်ငန်းအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့တယ်။

ကျွန်မဟာ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာအတွင်းရှိ အသေးငယ်ဆုံး ကျွန်းတွေကနေ နှစ်ရှည်လ များ အကျဉ်းချခံခဲ့ရတဲ့ နိဘယ်ဆူရှင် နေထိုင်ရာ နိုင်ငံအထိ၊ ထို့နောက်မှာ ကမ္ဘာမှာ လုံခြုံ မှုတွေ ထူထပ်စွာ ချထားတဲ့ နယ်စပ်ရဲ့ အစွန်အထိ ခရီးတွေ သွားခဲ့တယ်။

လေးနှစ်ကာလအတွင်းမှာ ကျွန်မဟာ အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသဟာ ဘာကြောင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရဲ့ အကြီးအကျယ် အာရုံစိုက်ခြင်းကို ခံယူထိုက်ရတာလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ ပေါ်လစီကို ရှင်းလင်းပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ရဲ့ ပထမဆုံး အလုပ်ကတော့ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ မလိုအပ်တဲ့ ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင် မှုတွေကို မဖြစ်စေဘဲ အမေရိကန် နိုင်ငံကို ပစိဖိတ်အင်အားကြီး နိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည်ပြသဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် သွားရောက်တဲ့ ကျွန်မရဲ့ ပထမဆုံး ခရီးစဉ်အတွင်းမှာ ရည်မှန်းချက် သုံးရပ်ကို အတောင်အထည်ဖော်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ ပါတယ်။

ထိုရည်မှန်းချက်တွေကတော့ ကျွန်မတို့ရဲ့ အာရှတိုက်မှ အဓိက မဟာမိတ်နိုင်ငံတွေ ဖြစ်တဲ့ ဂျပန်နဲ့ တောင်ကိုရီးယားတို့သို့ သွားရောက် လည်ပတ်ရေး၊ ဒေသတွင်းက ထွန်းသစ်စ အင်အားကြီး နိုင်ငံဖြစ်တဲ့ အင်ဒိုနီးရှားသို့ ရောက်ရှိရေးနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ အရေးပါတဲ့ ဆက်ဆံမှု ပြုလုပ်ရေးတို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မ နိုင်ငံခြားရေး တာဝန်ကို ယူခဲ့ပြီးနောက် များမကြာမီ ကာလဖြစ်တဲ့ ဒေဗော်ဝါရီလရဲ့ စောစောပိုင်းမှာ ပညာရှင် အများအပြားနဲ့ အာရှရေးရာ ကျွမ်းကျင်သူ အများအပြားကို နိုင်ငံခြားရေးဌာနမှာ ညစာစားဖို့ ဖိတ်ခေါ်လိုက်ပါတယ်။ ရုံး အဆောက် အအုံရဲ့ ရှစ်လွှာမှာရှိတဲ့ ခမ်းနားထည်ဝါတဲ့ သောမတ်(စ)ဂျက်ဖာဆင် နိုင်ငံတော် စည့်ခံ ခန်းမဆောင်မှာ ကျွန်မတို့ ညစာစားခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ တစ်ခါတစ်ရံမှာ ယှဉ်ပြိုင်မှုတွေ ရှိတဲ့ လက္ခဏာတွေကို မြင်တွေ့ရတဲ့ အာရှ ဒေသမှာရှိတဲ့ အမေရိကန်ရဲ့ အကျိုးစီးပွားတွေကို ဘယ်လို ဒီနိုက်ညီမလဲ ဆိုတာနဲ့

ပတ်သက်ပြီး ပြောဆိုခဲ့ကြတယ်။ ဥပမာ အီရန်နဲ့ မြောက်ကိုရီးယားတို့လို လုံခြုံရေး ပြဿနာ တွေမှာ တရုတ်ရဲ့ ထောက်ခံမှုကို ဆက်လက်ရရှိနေချိန်မှာ ယင်းနိုင်ငံကို လူ့အခွင့်အရေး သို့မဟုတ် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု ကိစ္စရပ်တွေမှာ သဘောထား ပြောင်းအောင် လုပ်ဖို့လိုတဲ့ ခက်ခဲတဲ့ ပြဿနာအကြောင်း ပြောဆိုခဲ့ကြပါတယ်။

စင်ကာပူ၊ အင်ဒိုနီးရှားနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံတို့မှာ သံအမတ် လုပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ စတက်ပယ်တန် ရွှင်းကတော့ အရှေ့တောင်အာရှကို လှစ်လှူမရွှေဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့တယ်။ ကွင်(မ)နဲ့ ကတ်တို့ ကလည်း သူ့ရဲ့ တိုက်တွန်းမှုကို ထောက်ခံခဲ့ကြပါတယ်။

နောက်ထပ် ရက်သတ္တတစ်ပတ် အကြာမှာတော့ ကျွန်မဟာ နယူးယောက်မှာရှိတဲ့ အာရှတိုက်အသင်းသို့ သွားရောက်ပြီး အာရှ ပစိဖိတ်ဒေသနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ နိုင်ငံနဲ့ ချဉ်းကပ်မှု အကြောင်းကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ်နဲ့ မိန့်ခွန်းပြောခဲ့ရတယ်။ အာရှတိုက်အသင်းရဲ့ တရုတ်နိုင်ငံပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ အော်ဗီလီရှလ်က မိန့်ခွန်းပြောရာ မှာ တရုတ်ပညာရှိကြီး ဘန်ဇူရဲ့ 'စစ်ရေးဝိဇ္ဇာပညာကျမ်း' ထဲမှာပါရှိတဲ့ နှေးစကားပုံ တစ်ခုကို ကိုးကားပြောဆိုဖို့ အကြံပေးခဲ့တယ်။

ထိုပုံပြင်ကတော့ မုန်တိုင်းကျရောက်နေစဉ် ကျယ်ပြောလှတဲ့ ပင်လယ်တစ်ခုကို ဖြတ်ကျော်ရာမှာ တစ်လှေတည်းစီးခဲ့ရတဲ့ စစ်ပွဲဆင်နွှဲနေတဲ့ ပဒေသရာဇ်နိုင်ငံငယ် နှစ်နိုင်ငံမှ စစ်သားနှစ်ဦးရဲ့ အကြောင်းပါ။ ထိုစကားပုံရဲ့ အနှစ်ချုပ်ကတော့ 'သင်ဟာ လှေတစ်စင်းတည်း အတူစီးရချိန်မှာ မြစ်ကို ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း အတူတူ ဖြတ်သန်းပါ' ဆိုတာပါပဲ။ အမေရိက ပြည်ထောင်စုနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံတို့အတွက်ကတော့ ကမ္ဘာ့ဘဏ္ဍာရေး မုန်တိုင်းကျရောက်နေချိန် မှာ ယှဉ်တွဲလျက်ရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ စီးပွားရေး ပန်းတိုင် အသီးသီးကို ရောက်ရှိဖို့အတွက်ဆို ရင် ထိုစကားပုံဟာ အလွန်မတန်မှ လျော်ကန်သင့်မြတ်လှပါတယ်။

ထိုစကားပုံကို ကျွန်မ အသုံးပြုခဲ့တဲ့အဖြစ်ဟာ အချဉ်းနီး မဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ နောင်မှာ ဝန်ကြီးချုပ် ဝမ်ကျားပေါင် အပါအဝင် အခြား တရုတ်ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ဆွေးနွေးကြတဲ့ အချိန်တွေမှာ ၎င်းတို့က ထို စကားပုံကို ရည်ညွှန်း ပြောဆိုခဲ့ကြတယ်။

အာရှတိုက် အသင်းမှာ မိန့်ခွန်းပြောခဲ့ပြီးနောက် ရက်အနည်းငယ် အကြာမှာတော့ ကျွန်မဟာ အင်ဒိုနီးရှား လေတပ်စခန်းမှာရှိတဲ့ လေယာဉ်တစ်စင်းပေါ်ကို တက်ပြီး ပစိဖိတ် သမုဒ္ဒရာကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့ပါတယ်။ ခရီးသွားခဲ့ရတဲ့ နှစ်ပေါင်း အတော်များများ အတွင်းမှာ ကျွန်မဟာ လေယာဉ်ပေါ်မှာ သို့မဟုတ် လားပေါ်မှာ ဖြစ်စေ၊ အစည်းအဝေး တစ်ခု မစတင် မီ ဟိုတယ်အခန်းထဲမှာ ဖြစ်စေ ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်နေရာမှာမဆို အိပ်စက်နိုင်တဲ့ အလှေအကျင့်ကို ပြုစု ပျိုးထောင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်မတို့ လေယာဉ်ဟာ တိုကျိုမြို့ကို ဦးတည်တဲ့ နိုင်ငံတကာ ရက်စွဲ လမ်းကြောင်းကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရချိန်မှာတော့ ကျွန်မဟာ အိပ်စက်ဖို့ မမျှော်လင့်နိုင်တော့ပါဘူး။

ကျွန်မဟာ ဘီလ်အာကန်ဆတ်(စ) ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး လုပ်စဉ်က ထိုပြည်နယ် ရဲ့ ကုန်သွယ်ရေး ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ရဲ့ ခရီးစဉ်မှာ ဘီလ်နဲ့အတူ ဂျပန်နိုင်ငံကို ပထမဆုံး

အကြိမ် သွားရောက်ခဲ့ရပါတယ်။ ထိုအချိန်ကဆိုရင်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံဟာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရဲ့ အဓိက မဟာမိတ်ပါ။ သို့ပေမယ့် တစ်ချိန်တည်းမှာလည်း အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှာ စိုးရိမ်စိတ်တွေ တိုးပွားလာစေတဲ့ အရာတစ်ခုလည်း ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဂျပန် နိုင်ငံရဲ့ အံ့မခန်း စီးပွားရေး တိုးတက်မှုဟာ ၂၁ ရာစုနှစ် အတွင်းမှာ တရုတ်နိုင်ငံ အင်အား ကြီးမားလာသလိုပဲ အမေရိကပြည်ထောင်စုရဲ့ စီးပွားရေး ဆုတ်ဆိုင်းမှုနဲ့ ကျဆင်းမှုတို့ အတွက် စိုးရိမ်စရာ အကြောင်းအရာ တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

၁၉၈၇ ခုနှစ်အတွင်းမှာ ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ ပေါလ်ကနေဒီရဲ့ 'မဟာ အင်အားကြီး နိုင်ငံ မှာ ထွန်းပေါ်လာခြင်းနဲ့ ကျဆုံးခြင်း' ဆိုတဲ့ စာအုပ်ရဲ့ ဖျက်နှာဖုံးမှာ မောပန်းနေတဲ့ ဦးလေးဆစ် (အမေရိကန်) တစ်ယောက် ပလ္လင်မြင်ပေါ်မှ ခြေချော်ကျလျက် ရှိနေပြီး သူ့ရဲ့ နောက်မှာတော့ ဆုံးဖြတ်ချက် ခိုင်ခိုင်မာမာ ချထားပုံရတဲ့ ဂျပန် စီးပွားရေးသမားက ပလ္လင် ပေါ်ကို တွယ်တက်နေပုံကို သရုပ်ဖော်ထားပါတယ်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်အတွင်းက ဂျပန် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းပေါင်းစု ကုမ္ပဏီကြီး တစ်ခုက နယူးယောက်မှာ ရှိတဲ့ ရော့ကီဖဲလား ဗဟိုဌာနကို ဝယ်ယူခဲ့တုန်းကဆိုရင် သတင်းစာဟာ အထိတ်တလန့် ဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။ ချီကာဂိုထရိုဂျွန်း သတင်းစာက ဆိုရင် 'အမေရိကန်နိုင်ငံ ဟာ ရောင်းချဖို့လား' လို့ မေးခွန်းထုတ်ခဲ့တယ်။

ထိုနေ့ရက်တွေ အတွင်းကဆိုရင် အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေး အနာဂတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး တရားဝင် စိုးရိမ်မှုတွေ ရှိခဲ့တယ်။

ယင်းစိုးရိမ်မှုတွေက ၁၉၉၂ ခုနှစ် သမ္မတ ရွေးပွဲမှာ ဘီလ်ကို အောင်မြင်မှု ရအောင် ကူညီခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ် နွေဦးမှာ ဘုရင် ဧကရာဇ် အာကီဟိတိုနဲ့ ပီဖုရားကြီး မိချီကိုတို့ က ဘီလ်နဲ့ ကျွန်မတို့တို့ တိုက်ဖွဲ့ပြီး ရှိ နန်းတော်ဆီမှာ ကြိုဆိုဧည့်ခံခဲ့တယ်။ ထိုအချိန်မှာတော့ ကျွန်မတို့ဟာ အမေရိက ပြည်ထောင်စုဟာ သူ့ရဲ့ စီးပွားရေး အင်အားကို ပြန်လည် ရယူနိုင် ပြီ ဆိုတာကို တွေ့မြင်ခဲ့ရတယ်။

သို့ပေမယ့် အခြားတစ်ဖက်မှာတော့ ဘဏ်တွေနဲ့ အခြား လုပ်ငန်းတွေမှာ ဆိုးရွားလှ တဲ့ ကြွေးမြီတွေနဲ့ ဝန်ပိနေတဲ့ ဂျပန်နိုင်ငံဟာ ဆုံးရှုံးမှုတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရတဲ့ ဆယ်စုနှစ် နဲ့ ကြုံခဲ့ရပါတယ်။

နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် ကျွန်ုပ်ရဲ့ ပထမဆုံးခရီးစဉ် အဖြစ်ကို တိုကျိုမြို့ကို ရွေးချယ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ အစိုးရသစ် အနေနဲ့ ဂျပန်၊ အမေရိကန် မဟာမိတ်ဖြစ်မှုကို ဒေသတွင်းမှာ ချမှတ်မယ့် ကျွန်မတို့ မဟာဏ္ဍာရဲ့ အခြေခံအုတ်မြစ်အဖြစ် သဘောထား တယ်ဆိုတာကို ပြသဖို့အတွက် ထိုခရီးကို ရွေးခဲ့တာပါ။

၂၀၁၁ ခုနှစ်က ဂျပန်နိုင်ငံမှာ ဆူနာမီကြောင့် ပြင်းအား ၉ ဒသမ သုည ရှိတဲ့ ငလျင်ကြီး လှုပ်ခဲ့စဉ်ဆိုရင် ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံရဲ့ မဟာမိတ်ဖြစ်မှုကို ထူးထူးခြားခြား ပြသနိုင် ခဲ့တယ်။ ဆူနာမီကြောင့် ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ ယင်းငလျင်ကြီးကြောင့် ဖူကူရှီးမား နျူကလီးယား စက်ရုံ ပျက်စီးခဲ့ရပါတယ်။

ဆူနာမီ ငလျင်နဲ့ နျူကလီးယား စက်ရုံပျက်စီးမှုဆိုတဲ့ ဘေးအန္တရာယ် သုံးမျိုးပေါင်းကြောင့် လူပေါင်း နှစ်သောင်းနီးပါး သေဆုံးခဲ့ရတဲ့ အန္တရာယ်ဆိုးတွေ အတွင်းမှာ ဂျပန်နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ အမေရိကန် သံရုံးနဲ့ အမေရိက ပြည်ထောင်စုရဲ့ အမှတ် (၇) ရေတပ်တို့ဟာ ဂျပန်နိုင်ငံရဲ့ ကိုယ်ပိုင် ကာကွယ်ရေးတပ်နဲ့ ပူးပေါင်းပြီး ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းတွေ၊ အစားအစာနဲ့ ဆေးဝါးထောက်ပံ့ရေးတွေ လုပ်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မရဲ့ ပထမဆုံး ခရီးစဉ်အတွင်းမှာ ထည်ဝါခမ်းနားလှတဲ့ တိုကျိုမြို့မှာ ဆင်းသက်ခဲ့တယ်။ လေယာဉ်ကွင်းမှာ ကျွန်မကို ကြိုဆိုဖို့ စောင့်ဆိုင်းနေသူတွေထဲမှာ ထုံးတမ်းစဉ်လာ အားမြင့် တရားဝင် ကြိုဆိုရမယ့်သူတွေအပြင် အမျိုးသမီး အာကာသ ယာဉ်မှူးနှစ်ဦးရဲ့ ဂျပန်နိုင်ငံရဲ့ အထူး အိုလံပစ် အားကစားအဖွဲ့ဝင်တွေလည်း ပါဝင်ပါတယ်။

တိုကျိုမြို့ သမိုင်းဝင် အိုကူရာ ဟိုတယ်မှာ နာရီအနည်းငယ် အိပ်စက်ခဲ့ပြီး နောက်မှာတော့ ကျွန်မဟာ သမိုင်းဝင် မေဂျီဗီမာနီဆီကို သွားရောက်ခဲ့တယ်။ ထို့နောက်မှာ အမေရိကန် သံရုံးမှာရှိတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ၊ ဝန်ထမ်းဗိသားစုတွေနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး၊ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံရဲ့ ပြန်ပေးဆွဲခဲ့ရသူ ဂျပန်နိုင်ငံသားတွေရဲ့ ဗိသားစုတွေနဲ့လည်း တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် မြို့တော် ခန်းမမှာ တိုကျို တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတွေနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး အမေရိကန်နဲ့ ဂျပန်သတင်းစာ ဆရာတွေကိုလည်း အင်တာဗျူးတွေ ပေးခဲ့တယ်။ တိုကျို တက္ကသိုလ်မှ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့စဉ်မှာတော့ သူတို့ဟာ မေးခွန်းတွေ တစ်သိတစ်တန်းကြီး မေးခဲ့ကြတယ်။ အမေရိကန်၊ ရှပ်နီ ပိတ်ဆို့ဖြစ်မှုရဲ့ အနာဂတ်နဲ့ ဘဏ္ဍာရေး အကျပ်အတည်းတို့နဲ့ ဆိုင်တဲ့ မေးခွန်းတွေကိုသာမကပဲ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဒီမိုကရေစီ အလားအလာ နျူကလီးယား စွမ်းအား လုံခြုံစိတ်ချရရေး၊ မူစလင် ကမ္ဘာနဲ့ ဟင်းမာမှု ကိစ္စရပ်များ၊ အမျိုးသားတွေ ကြီးစိုးနေတဲ့ ကမ္ဘာမှာ အမျိုးသမီး တစ်ဦးအနေနဲ့ အောင်မြင်မှုရအောင် ဘယ်လို လုပ်ဆောင်မလဲ စတဲ့ မေးခွန်းတွေကို မေးခဲ့ကြပါတယ်။

ကျွန်မဟာ ဂျပန်နိုင်ငံကို သွားရောက်ခဲ့ပြီးနောက်မှာ အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံ ဂျကာတာ မြို့ကိုလည်း သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့တယ်။ ထိုနိုင်ငံကို ရောက်ချိန်မှာတော့ သမ္မတ အိုဘားမား ငယ်စဉ်က နေခဲ့တဲ့ ကျောင်းမှ ကျောင်းသားငယ်တွေက ကြိုဆိုကြပါတယ်။

ကျွန်မဟာ အံ့ဖွယ် နှိုးပွဲလို့ အမည်ပေးထားတဲ့ ထိုနိုင်ငံရဲ့ လူကြိုက်များလှတဲ့ အင်တာဗျူး အစီအစဉ်မှာလည်း ပါဝင်ခဲ့ရပါသေးတယ်။ အင်တာဗျူးမေးသူတွေကတော့ ကျောင်းနေအရွယ် လူငယ်ကလေးတွေပါ။ သူတို့က နောက်ပိုင်းမှာ ရောက်လေရာ နိုင်ငံတိုင်းမှာ ကျွန်မအနေနဲ့ ကြားရတဲ့ မေးခွန်းတစ်ခု ဖြစ်တဲ့ 'ကျွန်မဟာ သမ္မတလောင်း ဇွေးပွဲတုန်းက တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရတဲ့ သမ္မတ အိုဘားမားနဲ့ ဘယ်လို အလုပ်လုပ်နိုင်မှာလဲ' ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကိုမေးခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်မက 'သမ္မတ အိုဘားမားကို နှိုးခဲ့ရတဲ့ပွဲဟာ အလွယ်တကူနဲ့ နှိုးခဲ့ရတဲ့ ပွဲတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သို့ပေမယ့် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေဟာ မိမိတို့ရဲ့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ

အကျိုးစီးပွားတွေထက် ရှေ့မှာ ကြံတွေ့ရမယ့် ဘုံကောင်းကျိုးတွေကို အလေးထားမှသာလျှင် ဒီမိုကရေစီဟာ အလုပ်ဖြစ်နိုင်မှာပါ။ လို့ ပြောဆိုခဲ့တယ်။

သည့်အရပ်ညကတော့ ကျွန်မဟာ ဂျကာတာမြို့မှာရှိတဲ့ အမျိုးသား မော်ကွန်းတိုက် မှာ အရပ်ဘက် လူ့အဖွဲ့အစည်း ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ညစာစားပွဲကို တက်ရောက်ခဲ့တယ်။ ထိုပွဲမှာ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံနဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ပြည်သူတွေ ရင်ဆိုင်ရမယ့် ထူးခြားတဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေ အကြောင်းကို ဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။

ကမ္ဘာမှာ မူစလင် လူဦးရေ အများဆုံးရှိတဲ့ ထိုနိုင်ငံဟာ ဒီမိုကရေစီ အစွဲလွယ် ခေတ်မီဝါဒနဲ့ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးတွေကို သဟဇာတ ဖြစ်အောင် ရောစပ်ထားတဲ့ နိုင်ငံ ပါ။ လွန်ခဲ့တဲ့ နာရီနှစ်ဝက် အတွင်းကတော့ ထိုနိုင်ငံဟာ ဒေသအတွင်းမှာ အရေးပါတဲ့ နေရာမှာ မရှိခဲ့ဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်က ထိုနိုင်ငံကို သမ္မတ ကတော်အဖြစ်နဲ့ ကျွန်မ ရောက်ရှိခဲ့စဉ်ကဆိုရင် အင်ဒိုနီးရှားဟာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးဆဲ ဖြစ်ပြီး ဒီမိုကရေစီ မထွန်းကားသေးတဲ့ နိုင်ငံလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ယင်းနိုင်ငံဟာ ၂၀၀၉ ခုနှစ် အရောက်မှာတော့ သမ္မတ စူစီလိုယူဒိုယိုရဲ့ အမြော်အမြင်ရှိတဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်မှာ ပြောင်းလဲလာခဲ့တယ်။ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးလားမှု ကြောင့် ပြည်သူ့အများအပြားကို ဆင်းရဲတွင်းမှ ကယ်ထုတ်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဒေသရဲ့ သံတမန် ဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ အင်အားနဲ့ သူ့နိုင်ငံ ဆက်လက်ဖွံ့ဖြိုးရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ရေရှည်အမြင် ကို ကောင်းစွာ နားလည်သဘောပေါက်တဲ့ ယူဒိုယိုနိုကို ကျွန်မ လေးစားရပါတယ်။ ကျွန်မ တို့ နှစ်ယောက် ပထမဆုံး အကြိမ် တွေ့ဆုံခဲ့စဉ်မှာ သူက နှစ်ပေါင်းကြာမြင့်စွာ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ် တဲ့ စစ်အစိုးရ အုပ်ချုပ်ခဲ့တဲ့ မြန်မာ နိုင်ငံကို ချဉ်းကပ်မှု အသစ် တစ်ရပ်နဲ့ ဆက်ဆံဖို့ ကျွန်မ ကို ပြောခဲ့တယ်။

ယူဒိုယိုနိုဟာ အထီးကျန်ဖြစ်နေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ထိပ်တန်းဗိုလ်ချုပ်ကြီး သန်းရွှေနဲ့ နှစ်ကြိမ်တွေ့ဆုံဖူးသူပါ။ ယူဒိုယိုနိုက 'အကယ်၍ အမေရိကနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံတကာ အသိုင်း အဝန်းတို့က အသွင်ကူးပြောင်းရေး လမ်းကြောင်း တစ်လျှောက်မှာ ကူညီမယ်ဆိုရင် စစ်အစိုးရ အနေနဲ့ ဒီမိုကရေစီ ပြောင်းလဲရေးကို တဖြည်းဖြည်းချင်း ဆောင်ရွက်လာနိုင်တယ်' လို့ ပြောဆိုတယ်။

ကျွန်မဟာ ယူဒိုယိုနိုရဲ့ ဉာဏ်ပညာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ အကြံဉာဏ်ကို ဂရုတစိုက်နဲ့ နားထောင်ခဲ့ပြီး ကျွန်မတို့ဟာ မြန်မာနိုင်ငံရွှေ့သို့ ဦးတည်ရွှေ့လှားလာရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အနီးကပ် ထိတွေ့ဆောင်ရွက်ကြပါတယ်။

ဂျကာတာမြို့က အာရှရဲ့ လက်တံတွေကို ဝါရှင်တန် ဒီစီမှာ ထားရှိနေတဲ့ ဒေသ ဆိုင်ရာ အဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်တဲ့ အာဆီယံ ASEAN အဖွဲ့ရဲ့ အမြဲတမ်း တည်ရှိရာနေရာ ဖြစ်တယ်။ 'တိုကျိုမြို့မှာ အင်တာဗျူးတစ်ခု လုပ်ခဲ့စဉ်က ဂျပန် သတင်းထောက် တစ်ယောက်က အမေ ရိကန် အရာရှိတွေ အာဆီယံ ကွန်ဖရင့်တွေကို မတက်ခဲ့တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အရှေ့ တောင် အာရှနိုင်ငံတွေ အကြားမှာ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်နေကြတယ်' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

အချို့က ထိုအဖြူအမူဟာ တရုတ်က သူ့ရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုကို တိုးချဲ့ဖို့ လုပ်ဆောင်နေချိန်မှာ အမေရိကန်က အာရှပစိဖိတ် ဒေသမှာ ရှိနေတဲ့ မိမိရဲ့ နေရာမှ ဆုတ်ခွာနေတာလို့ ရှုမြင်နေကြကြောင်း ပြောဆိုပါတယ်။ သတင်းထောက်က 'ကျွန်မကတော့ ယခင်က အတိုင်း ဆက်သွားမှာလား ဆိုတာကို သိချင်နေကြတယ်' လို့ ဆိုပါတယ်။

ကျွန်မက 'အာဆီယံလို အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ဆက်ဆံရေး တိုးချဲ့ဖို့ ဆိုတာဟာ ဒေသအတွက် ချမှတ်ထားတဲ့ ကျွန်မတို့ မဟာဗျူဟာရဲ့ အရေးကြီးတဲ့ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုပါ' လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်မအနေနဲ့ ဒေသတွင်း အစည်းအဝေးတွေကို တတ်နိုင်သလောက် တက်ဖို့ကိုလည်း စီစဉ်ထားတယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။

အကယ်၍ ကျွန်မတို့ဟာ တရုတ်နိုင်ငံကလည်း ကြီးပမ်းနေသလို အရှေ့တောင်အာရှမှာ ရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ အနေအထားကို တိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်မယ်ဆိုရင်တော့ နိုင်ငံတွေကို ကုန်သွယ်ရေး၊ လုံခြုံရေးနဲ့ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ကိစ္စတွေမှာ ပူးပေါင်းပါဝင်ဖို့ သဘောတူလာအောင် အားပေး အားမြှောက် ပြုရပါလိမ့်မယ်။ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ဖို့ အကောင်းဆုံး နေရာကတော့ အာဆီယံပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်မ အရင်က တာဝန်ယူခဲ့ကြတဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးတွေထဲက ဘယ်သူမှ အာဆီယံ အဖွဲ့ဌာနချုပ်ကို မသွားရောက်ခဲ့ကြပါဘူး။ အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဆူရင်ပစ်ဆွမ်က အဝါရောင် နှင်းဆီပန်းစည်းကို လက်ဆောင်အဖြစ် ဖေးရင်း ကျွန်မကို ကြိုဆိုခဲ့တယ်။ အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံသားတွေဟာ အဝါရောင်ကို မျှော်လင့်ချက်နဲ့ ရလဒ်အသစ်တွေရဲ့ အမှတ်လက္ခဏာအဖြစ် ယူဆကြတယ်လို့ ပြောဆိုရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဆူရင်ပစ်ဆွမ်က 'ဒေသတွင်းမှာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု သံတမန်ရေးဆိုင်ရာ ပျက်ကွက်မှုကို ရပ်စဲလိုက်ဖို့ ဝိတ်အားထက်သန်နေတယ်ဆိုတာကို မစ္စလီလာရီရဲ့ အလည်အပတ် ခန့်က ပြသလိုက်တာပါ' လို့ ပြောဆိုပါတယ်။



ကျွန်မရဲ့ ခရီးစဉ်မှာ နောက်ရပ်နားတဲ့ နိုင်ငံကတော့ တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံပါ။ တောင်ကိုရီးယားဟာ တိုးတက်တဲ့ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံဖြစ်ပြီး ဖိနှိပ်မှုတွေနဲ့ ရန်လိုမှုတွေကို သက်ကိုင်းထားနေတဲ့ အိမ်နီးချင်း မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံရဲ့ အရိပ်အတွင်းမှာ တည်ရှိနေတဲ့ အဓိက မဟာမိတ်နိုင်ငံပါ။

၁၉၅၃ ခုနှစ်က ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ကိုရီးယား စစ်ပွဲပြီးကတည်းက အမေရိကန် တပ်ဖွဲ့ဟာ နိုင်ငံမှာ သတိရှိရှိနဲ့ စောင့်ကြည့်နေခဲ့ကြတယ်။ သပ္ပတလီမြောင်ဘက်နဲ့ အခြားအဆင့်မြင့် အရာရှိတွေနဲ့ ကျင်းပခဲ့တဲ့ အစည်းအဝေးတွေမှာ ကျွန်မက 'အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှာ အစိုးရ ပြောင်းခဲ့ပေမယ့် တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံ ကာကွယ်ရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ ကတိကဝတ်ကတော့ ပြောင်းလဲမှာ မဟုတ်ဘူး' လို့ ပြောဆိုခဲ့တယ်။

မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံကတော့ တောင်ကိုရီးယားနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာမှာ

အတင်းကျပ်ဆုံးနဲ့ တံခါးပိတ်ဝါဒကို လုံးဝကျင့်သုံးနေတဲ့ အာဏာရှင် နိုင်ငံပါ။ ယင်းနိုင်ငံရဲ့ လူဦးရေ ၂၅ သန်းနီးပါးထဲက အများအပြားဟာ ကုန်းကောက်စရာ မရှိလောက်အောင်ကို ဆင်းရဲကြပါတယ်။ နိုင်ငံရေး ဖိနှိပ်မှုကလည်း လုံးဝ နီးပါးပါပဲ။ သို့ပေမယ့် အိုဘားမား အစိုးရရဲ့ စောစောပိုင်း နှစ်တွေမှာ ရှိခဲ့တဲ့ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်နေပြီး စိတ်လည်း သိပ်မမှန် တဲ့ ကင်(မ)ဂျူအီးလ်နဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ သူ့ရဲ့သားဖြစ်သူ ကင်(မ)ဂျူအန်တို့ အုပ်ချုပ်ခဲ့တဲ့ အစိုးရဟာ မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံရဲ့ အကန့်အသတ်ရှိတဲ့ အရင်းအမြစ်တွေကို ယင်းရဲ့ စစ်တပ်ကို ထောက်ပံ့ခဲ့ပြီး နျူကလီးယား လက်နက်တွေကို ထုတ်လုပ်ကာ အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံ တွေကို ရန်ပြုခဲ့တယ်။

၁၉၉၄ ခုနှစ်အတွင်းမှာ ကလင်တန်အစိုးရက မြောက်ကိုရီးယားနဲ့ စေ့စပ်ဆွေးနွေး ခဲ့ပါတယ်။ ယင်းသို့ ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးရာမှာ မြောက်ကိုရီးယား အစိုးရက လက်နက် ထုတ်လုပ် နိုင်တဲ့ အဆင့်ရှိတဲ့ ပလူတိုနီယမ် မဟုတ်တဲ့ စွမ်းအင်တွေ ထုတ်လုပ်နိုင်တဲ့ နျူကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းဖို နှစ်ခု တည်ဆောက်ပေးမယ်ဆိုရင် လျှို့ဝှက်နျူကလီးယား လက်နက် အစီအစဉ်ရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆခြင်းခံရတဲ့ စက်ရုံတွေ တည်ဆောက် လည်ပတ်နေတာကို ရပ်ဆိုင်းပေးမယ်လို့ ကတိပေးခဲ့တယ်။

ထိုသဘောတူညီချက်က ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံအကြား ဆက်ဆံရေးကို ပုံမှန်ဖြစ်လာစေ မယ့် လမ်းကြောင်းတစ်ခုကို ပေးခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၉၉ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှာတော့ မြောက်ကိုရီးယား အနေနဲ့ တာဝေးပစ် မစ်ဆိုင်းရှူးဒုံးကျည် လက်နက်တွေ စမ်းသပ်မှုတွေ ရပ်စဲဖို့ သဘောတူညီချက် တစ်ရပ် ရရှိခဲ့တယ်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ အတွင်းက ကျွန်မတို့ နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး မက်ဒလင်းအေဟယ်ဘရိုက်ဟာ မြောက်ကိုရီးယား အစိုးရရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို စစ်ဆေးဖို့နဲ့ နျူကလီးယား လက်နက် ထုတ်လုပ်မှုနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စစ်ဆေးမှုဆိုင်ရာ နောက်ထပ် သဘောတူညီချက် တစ်ခု ရရှိရေးအတွက် မြောက်ကိုရီးယားကို သွားခဲ့ပါသေးတယ်။

သမ္မတကျော့ဝလျူဘုရား တာဝန်ထမ်းရွက်ခဲ့တဲ့ အချိန်တုန်းကဆိုရင် ဘုရိဟာ ပေါ်လစီ ကို လျှင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲခဲ့ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ၂၀၀၂ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စု အခြေအနေကို တင်ပြတဲ့ မိန့်ခွန်းထဲမှာ မြောက်ကိုရီးယားကို ပင်မိန့်ခွန်းဆိုးသွမ်းနိုင်ငံ အုပ်စုထဲမှာ ထည့်ခဲ့ တယ်။

မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံဟာ ယူရေနီယမ်တွေကို လျှို့ဝှက်စွာ ထုတ်လုပ်နေတယ် ဆိုတဲ့ သက်သေ အထောက်အထားတွေ ပေါ်ထွက်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၃ ခုနှစ်မှာတော့ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံဟာ ပလူတိုနီယမ်သန့်စင်တဲ့ လုပ်ငန်းကို ပြန်လည် စတင်ခဲ့တယ်။ ဘုရိ အစိုးရ သက်တမ်းကုန်ဆုံးချိန်မှာတော့ ပြုယမ်းအစိုးရဟာ တောင်ကိုရီးယားနဲ့ ဒေသ တစ်ခုလုံးကို ခြိမ်းခြောက်နိုင်တဲ့ နျူကလီးယား လက်နက်အများအပြားကို တည်ဆောက်ခဲ့ တယ်။

ကျွန်မဟာ ဆိုးလ်မြို့မှာ အများပြည်သူနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ မှတ်ချက်တွေကို ပေးခဲ့စဉ်မှာ

မြောက်ကိုရီးယားတွေကိုလည်း ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပါတယ်။ အကယ်၍ သူတို့အနေနဲ့ သူတို့ရဲ့ နျူကလီးယား လက်နက်တွေကို လုံးဝနဲ့ စိစစ် အတည်ပြုနိုင်တဲ့အထိ ဖျက်သိမ်းပစ်ခံမှယ်ဆိုရင် အိုဘားမားအစိုးရအနေနဲ့ ဆက်ဆံရေးကို ပုံမှန် ဖြစ်အောင် လုပ်ဖို့ ဆန္ဒရှိကြောင်း ပြောဆိုခဲ့ တယ်။

ကြာရှည်နေပြီ ဖြစ်တဲ့ စစ်ရပ်ဆိုင်းရေး သဘောတူညီချက် နေရာမှာ ထာဝရ ငြိမ်းချမ်းရေး သဘောတူစာချုပ်နဲ့ အစားထိုးပြီး မြောက်ကိုရီးယား ပြည်သူတွေအတွက် စွမ်းအင် စီးပွားရေးနဲ့ လူသားချင်း စာနာတဲ့ အကူအညီတွေကိုလည်း ပေးမယ်လို့ ပြောခဲ့ တယ်။ ထိုသို့ ဖြစ်မလာရင်တော့ မြောက်ကိုရီးယား အစိုးရဟာ ဆက်ပြီး အထီးကျန်ဖြစ်နေမှာ သာ ဖြစ်တယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။

ထိုသို့ ပြောဆိုလိုက်ခြင်းကတော့ ကျွန်မရဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး သက်တမ်း တစ်လျှောက်လုံးမှာ ဆက်လက်ကပြရမယ့် ဇာတ်လမ်းတစ်ခုအတွက် ကစားကွက်ကို စတင် ဖော်ဆောင်ခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ ထိုကိစ္စအတွက် ရရှိမယ့် အံ့မြေကိုတော့ သိပ်မစောင့်ခဲ့ရပါဘူး။

နောက်တစ်လအကြာဖြစ်တဲ့ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လမှာ အမေရိကန် ရုပ်မြင်သံကြား ဂျာနယ်လစ် တစ်စုဟာ Current TV အတွက် သတင်းတွေ ရိုက်ကူးဖို့အတွက် တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ မြောက်ကိုရီးယား နယ်စပ်ကို ရောက်ရှိခဲ့ကြတယ်။ သူတို့ဟာ လိင်ကုန်ကူးမှုနဲ့ ခေတ်သစ် ကျေးကျွန်အဖြစ် ခိုင်းစေဖို့အတွက် မြောက်ကိုရီးယား အမျိုးသမီးတွေကို နယ်စပ် ဖြတ်ကျော် ကာ လူကုန်ကူးတဲ့ သတင်းကို ရိုက်ကူးဖို့ ရောက်ရှိနေတာဖြစ်တယ်။

မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့မှာ ဒေသခံ လမ်းပြတစ်ယောက်က အမေရိကန် ဂျာနယ်လစ် အဖွဲ့ကို နှစ်နိုင်ငံကို ဝိုင်းခြားထားတဲ့ တူပင်မြစ် တစ်လျှောက် ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ပါတယ်။ တူပင်မြစ်ဟာ နွေဦးရာသီအထိ ရေတွေ ခဲနေတုန်းပါပဲ။

အမေရိကန် ဂျာနယ်လစ်တွေဟာ လမ်းပြခေါ်ဆောင်တဲ့အတိုင်း ရေခဲပြင်ပေါ်ကနေ ခြစ်ရဲ့ မြောက်ကိုရီးယားဘက်ခြမ်းအထိ ဖြတ်သန်းခဲ့ကြတယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ သူတို့ဟာ တရုတ်နိုင်ငံ ဘက်ခြမ်းဆီကို ပြန်လာခဲ့တယ်လို့ ဂျာနယ်လစ်တွေက ပြောဆိုပါတယ်။ သို့ပေမယ့် မြောက်ကိုရီးယား နယ်ခြားစောင့် တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဟာ သေနတ်တွေဆွဲပြီး ရုတ်တရက် ပေါ်လာပါတယ်။ အမေရိကန်တွေဟာ ပြေးခဲ့ကြတယ်။ ရုပ်မြင်သံကြား ရိုက်ကူး သူဟာ လမ်းပြနဲ့အတူ လွတ်မြောက်ခဲ့ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် အမျိုးသမီး သတင်းထောက် နှစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ယုနာလီးနဲ့ လော်ရာလင်းတို့ကတော့ အမမ်းခံခဲ့ကြရတယ်။ သူတို့ နှစ်ဦးဟာ အလုပ်ကြမ်းနဲ့ ထောင်ဒဏ် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်စီ ချမှတ်ခံခဲ့ကြရတယ်။

နောက်နှစ်လအကြာမှာတော့ မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံဟာ မြေအောက် နျူကလီးယား စမ်းသပ်မှု တစ်ရပ်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး မိမိတို့ နိုင်ငံဟာ ၁၉၅၃ ခုနှစ်က ချုပ်ဆို နဲ့တဲ့ စစ်ရပ်စဲရေး စာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက်တွေကို ဆက်လက် စောင့်ထိန်းစရာ မလိုတော့ ဘူးလို့ ယူဆကြောင်း ကြေညာခဲ့တယ်။

သမ္မတ အိုဘားမားက သူ့ရဲ့ သမ္မတရာထူးအတွက် ကျွမ်းသစ္စာဆိုပွဲမှာ ပြောကြားတဲ့

မိန့်ခွန်းမှာ မြောက်ကိုရီးယားကို လက်ကမ်းကြီးဆိုခဲ့ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် မြောက်ကိုရီးယားက တော့ လက်သီးဆုပ်ကာ တုံ့ပြန်ခဲ့တယ်။

ကျွန်မတို့ရဲ့ ပထမ ခြေလှမ်းကတော့ ကုလသမဂ္ဂမှာ ပြဿနာ ဖြေရှင်းရင် ဖြစ်နိုင် မလားဆိုတာကို စောင့်ကြည့်ဖို့ပါပဲ။ ကျွန်မဟာ နယူးယောက်မှာရှိတဲ့ ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီး စူဆန်ရိုက်(စ)နဲ့ နီးနီးကပ်ကပ် အလုပ်လုပ်ရင်း တစ်ဖက်မှာလည်း ပြုယမ်း အစိုးရအပေါ် ပိတ်ဆို့ အရေးယူမှုတွေ ချမှတ်ရေးအတွက် ခိုင်မာတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ် ချမှတ်တာကို ထောက်ခံဖို့အတွက် ဘောလုံး၊ မော်စကိုနဲ့ တိုကျိုတို့မှ ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ နာရီပေါင်းများစွာ တယ်လီဖုန်းဆက်ကာ ပြောဆိုခဲ့တယ်။

ခေါင်းဆောင်တွေ အားလုံးကတော့ နျူကလီးယား စမ်းသပ်မှုဟာ လက်ခံနိုင်စရာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို သဘောတူကြပါတယ်။ သို့ပေမယ့် လက်တွေ့မှာ ဘယ်လို လုပ်ကြမလဲ ဆိုတာကတော့ နောက် ကိစ္စတစ်ခု ဖြစ်နေတာပါ။

တစ်ကြိမ်မှာတော့ ကျွန်မဟာ တရုတ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ယန်ဂျီချီနဲ့ ဖုန်းပြောရာမှာ 'ဒီကိစ္စဟာ ရှင်တို့ အစိုးရအတွက် ခက်ခဲမယ်ဆိုတာ ကျွန်မ သိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အကယ်၍ ကျွန်မတို့ အားလုံး အတူတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြမယ်ဆိုရင် မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံကို ယင်းအနေနဲ့ နျူကလီးယား လက်နက်နဲ့ မစ်ဆိုင်ရ်လ် လက်နက် အစီအစဉ်တွေ အကောင် အထည် ဖော်တဲ့အတွက် ယင်းအပေါ်မှာ ကျင့်ရောက်လာမယ့် ငွေဆပ်ရမှုကို တွက်ချက်ရာမှာ ပြောင်းလဲမှု ရှိလာနိုင်တယ်' လို့ ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

ယန်က 'တရုတ် နိုင်ငံကလည်း ဒေသတွင်းမှာ လက်နက် ပြိုင်ပွဲတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာ မယ့်အရေး အပေါ် စိုးရိမ်တာကို သဘောပေါက် နားလည်ပါတယ်လို့ ပြောဆိုပြီး လိုအပ်တဲ့ သင့်တော်တဲ့ အရေးယူမှုကို လုပ်ဆောင်ဖို့ကိုလည်း သဘောတူကြောင်း ပြောခဲ့တယ်။

ဇွန်လလယ် အရောက်မှာတော့ ကျွန်မတို့ရဲ့ ကြိုးပမ်းမှုတွေဟာ အကျိုးရလဒ်တွေ ရရှိလာတယ်။ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေး ကောင်စီဝင် အားလုံးက မြောက်ကိုရီးယားအပေါ် နောက်ထပ် အရေးယူတားဆီးမှုတွေ လုပ်ဖို့ သဘောတူကြပါတယ်။

ထိုသဘောတူညီမှု ရဖို့အတွက် ကျွန်မတို့ဘက်က တရုတ်နဲ့ ရုရှနိုင်ငံတွေကို လိုက်လျောမှု အချို့ လုပ်ခဲ့ရပါသေးတယ်။ သို့ပေမယ့်လည်း ညီညွတ်တဲ့ နိုင်ငံတကာ တုံ့ပြန်မှု တစ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့တဲ့အတွက် ကျွန်မကတော့ ကျေနပ်ခဲ့ပါတယ်။

ထို့နောက်မှာတော့ မြောက်ကိုရီးယားမှာ ထောင်ချခံနေရတဲ့ ဂျာနယ်လစ်တွေကို ကူညီဖို့ ကိစ္စက ရှိနေပါသေးတယ်။ ကင်(မ)ဂျီအီးလ်က 'သူ့ထံကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှ အဆင့်မြင့်ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက် လာရောက်လည်ပတ်ပြီး သတင်းထောက် နှစ်ဦးကို လွှတ်ပေး ဖို့ မေတ္တာရပ်ခံမယ်ဆိုရင် သူ့အနေနဲ့ ပြန်လွှတ်ပေးမှာ ဖြစ်တယ်' ဆိုတဲ့ သတင်းတစ်ရပ်ကို ကြားလာရပါတယ်။

ထိုကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်မဟာ သမ္မတ ဒိုဘားမားနဲ့ရော အခြားလုံခြုံရေး အဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ပါ ဆွေးနွေးခဲ့တယ်။ အကယ်၍ အယ်လ်ဂို ကိုယ်တိုင်သွားခဲ့ရင်ကော၊ သူ့ရဲ့

လူသားချင်း စာနာမှုဆိုင်ရာ အလုပ်တွေကြောင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှာ လူသိများနေတဲ့ သမ္မတဟောင်း လှိုင်မိကာတာဆိုရင်ကော။

မယ်ဒလင်အောင်လှိုင်ကလည်း ၁၉၉၀ပြည့် လွန်နှစ်တွေ အတွင်းက မြောက်ကိုရီးယားမှာ သူမရဲ့ ဒီပလိုမေစီကို ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ အတွေ့အကြုံတွေ ရှိခဲ့သူပါ။

သို့ပေမယ့် မြောက်ကိုရီးယားတွေရဲ့ စိတ်ထဲမှာတော့ သူတို့ဆီကို လာစေချင်တဲ့ နည်းသည်တစ်ဦး ရှိနေပါတယ်။ ထိုသူကတော့ ကျွန်မရဲ့ ခင်ပွန်းဘီလ်ပါ။ အဲဒါကတော့ အံ့အားသင့်စရာ ကောင်းတဲ့ မေတ္တာရပ်ခံမှုပါ။

မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံရဲ့ သဘောထားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်မ ဘီလ်နဲ့ပြောဆို ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဘီလ်က အကယ်၍ သူသွားရောက်တဲ့အတွက် သတင်းထောက်နှစ်ဦး လွတ်မြောက်မယ်ဆိုရင် သွားလိုတဲ့ ဆန္ဒရှိနေပါတယ်။ အယ်လ်ဂိုနဲ့ မိသားစုဝင်တွေကတော့ ဘီလ်ကို ထိုတာဝန်ကို ယူဖို့ အားပေးကြပါတယ်။

သို့ပေမယ့် အိမ်ဖြူတော်မှာရှိတဲ့ လူတွေထဲက အရေအတွက် သိပ်မနည်းလှတဲ့ လူတွေကတော့ ထိုခရီးစဉ်ကို ကန့်ကွက်ဆွေးနွေးကြတယ်။ တချို့ကတော့ ၂၀၀၈ ပရိတ်မာရီ အကြံဉာဏ်ပွဲတွေကတည်းက ဘီလ်အပေါ် ဆန့်ကျင်တဲ့ အမြင်ရှိကြသူတွေပါ။ သို့ပေမယ့် ထိုသူတွေထဲက အများစုကတော့ ကင်(မ)ဂျုံအီးလ်ရဲ့ အပြုအမူ အပေါ်မှာ အမှတ်ပေးဖို့ နောက်တွန့်ခဲ့ကြတယ်။

ဩဂုတ် စောစောပိုင်းမှာတော့ ဘီလ်ဟာ သူ့ရဲ့ တာဝန်ကို အကောင်အထည် ဖော်ဖို့ စတင် လုပ်ဆောင်ခဲ့တယ်။ မြောက်ကိုရီးယား မြေပေါ်မှာ နာရီပေါင်း နှစ်ဆယ်ကျော် ကြာမျှ နေထိုင်ခဲ့ပြီး ကင်(မ)နဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင် အစည်းအဝေးတွေ လုပ်ခဲ့တယ်။ ဂျာနယ်လစ်တွေကို ချက်ချင်း လွတ်ပေးဖို့ ပြောဆိုရာမှာ အောင်မြင်ခဲ့တယ်။

ဂျာနယ်လစ်နှစ်ဦးဟာ ဘီလ်နဲ့အတူ ကယ်လီဖိုးနီးယား လေဆိပ်ကို ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း ဆန်ဆန် ရောက်ရှိလာခဲ့ကြတယ်။ သူတို့ကို မိသားစုဝင်တွေ၊ သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေတွေနဲ့ ရှုပ်မြင်သံကြား ကင်မရာတွေက ကြိုဆိုခဲ့ကြတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ ဘီလ်က ထိုတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ရာမှာ သူ့အနေနဲ့ 'ရိုမ်း(စ)ဘွန်းရှပ်ရှင် ဇာတ်ကားတစ်ကားမှာ အစမ်း သရုပ်ဆောင်ပြရသလို ခံစားရတယ်' လို့ ရယ်စရာအနေနဲ့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

သို့ပေမယ့် ရှေ့အဖို့မှာတော့ ကံအကြောင်းမလှတဲ့ အခက်အခဲ ပြဿနာတွေ ကြုံလာရတယ်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ် မတ်လရဲ့ ညနေခင်းတစ်ခုမှာ ချီနန်အမည်ရှိတဲ့ တောင်ကိုရီးယား ရေတပ်သင်္ဘောဟာ မြောက်ကိုရီးယား ရေပြင်အနီးမှာ ကင်းလှည့်ရင်း ခပ်မှန်မှန် ခုတ်မောင်းလျက်ရှိပါတယ်။

ထိုညဟာ ချမ်းအေးလှတဲ့ ညတစ်ညပါ။ တောင်ကိုရီးယား သင်္ဘောသား ၁၀၄ ဦးထဲက အများစုဟာ ကုန်းပတ်ရဲ့ အောက်ထပ်မှာ အိပ်သူတွေက အိပ်ပြီး အချို့က စားသောက်နေကြပါတယ်။ အချို့ကလည်း လေ့ကျင့်မှုတွေ လုပ်နေကြတယ်။

ထိုအချိန်မှာ ကြိုတင် သတိပေးချက် တစ်စုံတစ်ရာ မရှိဘဲ ဘယ်ကမှန်းမသိတဲ့

နေရာမှ ပစ်လွှတ်လိုက်တဲ့ တော်ပီဒို လက်နက်တစ်စင်းဟာ ချို့နန်သဘောရဲ့ ကိုယ်ထည် အောက်ပိုင်းကို ထိမှန်ခဲ့တယ်။ ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် သင်္ဘောဟာ အပိုင်းပိုင်း ပြတ်သွားပြီး ရေထဲကို နစ်မြုပ်သွားတယ်။ တောင်ကိုရီးယား သင်္ဘောသား လေးယောက် သေဆုံးခဲ့ရပါတယ်။

မေလအတွင်းမှာတော့ ကုလသမဂ္ဂ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးတွေ ပါဝင်တဲ့ အဖွဲ့က တောင်ကိုရီးယား သင်္ဘောကို တိုက်ခိုက်မှုကို မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံမှ ရေငုပ်သင်္ဘော အငယ်စား တစ်စင်းက လုပ်တာဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ကောက်ချက်ချခဲ့တယ်။

ဤအကြိမ်မှာတော့ တိုက်ခိုက်မှုကို လုံခြုံရေး ကောင်စီက တညီတညွတ်တည်း ရွတ်ချခဲ့ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် တရုတ်နိုင်ငံက မြောက်ကိုရီးယားရဲ့ အမည်ကို တိုက်ရိုက် ဖော်ပြခြင်း သို့မဟုတ် ပြင်းပြင်းထန်ထန် မတုံ့ပြန်ဖို့ တားမြစ်ခဲ့တယ်။ တကယ်တော့ ထိုသို့ ပြောဆိုမှုဟာ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ဝိရောဓိဖြစ်မှုတွေကို အပြည့်အဝ ဖော်ပြလိုက်ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘေလင်းအစိုးရဟာ အရာအားလုံးထက် တည်ငြိမ်မှုကို ပိုမိုတန်ဖိုးထားတယ်လို့ ပြောဆိုခဲ့ပေမယ့် တည်ငြိမ်မှုကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ပျက်စီးစေတဲ့ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ရုန်စမှုကိုတော့ ခပ်မခတ်နေခြင်းဖြင့် ခွင့်လွှတ်လိုက်လျော့ခဲ့တယ် ဆိုတာကို ပြသလိုက်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၂၀၁၀ ခုနှစ် ဇူလိုင်လအတွင်းမှာ ဘော့ဘီဂိတ်နဲ့ ကျွန်မဟာ တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ မိမိတို့နဲ့ ရာထူးအဆင့်တူညီသူတွေနဲ့ တွေ့ဆုံဖို့နဲ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုဟာ မိမိတို့ မဟာမိတ်တွေရဲ့ နောက်မှာ အခိုင်အမာ ရပ်တည်နေတယ်ဆိုတာကို မြောက်ကိုရီးယား ကို ပြသဖို့အတွက် တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံကို သွားခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ ၁၉၅၃ ခုနှစ်က စတင်ပြီး မြောက်နဲ့ တောင်ကိုရီးယား နှစ်နိုင်ငံကို ခွဲခြားထားခဲ့တဲ့ စစ်မဲ့ဇုန် (DMZ) အတွင်းရှိ ပန်မွန်ကျွန်းကို ကားမောင်းကာ သွားခဲ့ကြတယ်။

စစ်မဲ့ဇုန်ဟာ ကိုရီးယား ကျွန်းဆွယ်ကို ပိုင်းခြားထားတဲ့ ၃၈ မျဉ်းပြိုင် တစ်လျှောက်မှာ ရှိတဲ့ နှစ်မိုင်ခွဲကျယ်တဲ့ နေရာဖြစ်ပါတယ်။ ထိုဇုန်ဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ခံတပ်တွေနဲ့ မြေမြှုပ်ခိုင်း တွေ ထူထပ်စွာ ချထားတဲ့ နေရာတစ်ခု ဖြစ်သလို အန္တရာယ်အများဆုံး နေရာတစ်ခုလည်း ဖြစ်တယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ မိုးရွာလုဆဲဆဲ အံ့မှိုင်းနေတဲ့ ကောင်းကင်အောက်က အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ကုလသမဂ္ဂနဲ့ တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံတို့ရဲ့ အလံတွေကို လွှင့်ထူထားတဲ့ အစောင့်အရှောက်တစ်ခုရဲ့ အောက်ဘက်ရှိ ပုံဖျက်ထားတဲ့ စောင့်ကြည့်ရေး စခန်းပေါ်ကို တက်ခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်မတို့ တစ်တွေ သဲအိတ်တွေ နောက်မှာ ရပ်ပြီး မြောက်ကိုရီးယား နယ်နိမိတ် ဘက်ကို မှန်ပြောင်းတွေနဲ့ လှမ်းကြည့်နေချိန်မှာတော့ မိုးဖွဲလေးတွေ ကျလာပါတယ်။ ဘော့(ဘီ)နဲ့ ကျွန်မဟာ တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးနဲ့အတူ အနီးအနားမှာရှိတဲ့

ကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့တွေနဲ့ ဌာနချုပ် အဆောက်အအုံအိမ်ကို သွားကြပြီး စစ်ရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အကျဉ်းချုပ် ရှင်းလင်း ပြောဆိုခဲ့ကြတယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်မတို့ဟာ ဘက်နှစ်ဖက် အကြားမှာ ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးမှုတွေ လုပ်တဲ့အခါမှာ အသုံးပြုဖို့အတွက် တောင်ကိုရီးယားဘက်ခြမ်းနဲ့ မြောက်ကိုရီးယား ဘက်ခြမ်းတို့မှာ ထက်ဝက်စီ ဆောက်ထားတဲ့ အဆောက်အအုံသို့ သွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့ကြတယ်။

ထို အဆောက်အအုံထဲမှာ နှစ်နိုင်ငံအကြားမှာ ပိုင်းခြားထားတဲ့ မျဉ်းကြောင်းပေါ် တည်တည်မှာ နေရာချထားတဲ့ အစည်းအဝေး ကျင်းပရာ စားပွဲရုံညှိကြီးတစ်လုံးကို တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်မတို့ မြတ်သန်းသွားကြစဉ်မှာ ပြတင်းပေါက်တစ်ခုရဲ့ အခြားတစ်ဖက်မှာ မတုန်မလှုပ်နဲ့ ကျောက်ရုပ်သဖွယ် ကျွန်မတို့ကို စိုက်ကြည့်နေတဲ့ မြောက်ကိုရီးယား စစ်သား တစ်ယောက်ကို တွေ့ရပါတယ်။

တောင်ကိုရီးယား အရာရှိတွေနဲ့ ပြုလုပ်တဲ့ အစည်းအဝေးတွေမှာ ဘော့(ဘီ)နဲ့ ကျွန်မက မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံကို နောက်ထပ် ရန်စ လှုံ့ဆော်မှုတွေ မပြုလုပ်အောင် ဖိအားတွေ ပေးမယ့် အကြောင်း ပြောဆိုခဲ့ကြတယ်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအနေနဲ့ ဒေသ ဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးကို ကာကွယ်မယ်ဆိုတာကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရှိရေးအတွက် ကြီးမားတဲ့ အင်အား ပြုမှု တစ်ရပ်ကို လုပ်ဆောင်ဖို့ ကျွန်မတို့ သဘောတူခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ အရေးယူ တားဆီးမှု အသစ်တွေကို ကြေညာခဲ့ပြီး လေယာဉ်တင် သင်္ဘောကြီး ယူအက်(စ)အက်(စ) ကျောပါရင်တန် ကိုရီးယားကမ်းရိုးတန်း အလွန်ကို လာရောက်ပြီး တောင်ကိုရီးယား ရေတပ်မတော်နဲ့အတူ ပူးတွဲ စစ်ရေး လေ့ကျင့်မှုတွေ ပြုလုပ်မှာ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ကြေညာခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ရဲ့ ဆုံမှတ် မဟာဗျူဟာရဲ့ အခြားသော အသွင်လက္ခဏာတစ်ခုကတော့ အိန္ဒိယ နိုင်ငံကို အာရှ ပစိဖိတ်နိုင်ငံရေး ရှုခင်းထဲကို အပြည့်အဝ ပါဝင်လာစေရေးပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒေသအတွင်းက ကြီးမားတဲ့ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံကြီး အနေနဲ့ နိုင်ငံတွေကို တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ အာဏာရှင် ပုံစံနိုင်ငံတော် အရင်းရှင်စနစ် လမ်းကြောင်းကို မလိုက်ဘဲ နိုင်ငံရေးနဲ့ စီးပွားရေး ပွင့်လင်းမှုဆီကို ရှေးရှုလာအောင် အားပေးကူညီနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၉၅ ခုနှစ်အတွင်းက ကျွန်မရဲ့ ဘေးမှာ သမီးလေး နှယ်လ်ဆီးလိုက်ပါကာ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အိန္ဒိယနိုင်ငံကို သွားခဲ့ရတဲ့ ခရီးကို ကျွန်မ မှတ်မိနေပါတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ ထင်ရှားတဲ့ ကက်သိုလစ်သီလရှင် ဆရာမကြီး မာသာထရီဇာ ဖွင့်လှစ်ထားတဲ့ မိဘခွဲဂေဟာကို သွားရောက်ခဲ့ကြတယ်။ မိဘမဲ့ကလေးတွေ အများစုကတော့ မိန်းကလေးငယ်တွေ ဖြစ်တယ်။ သူတို့ဟာ ယောက်ျားလေးတွေ မဟုတ်ကြတဲ့အတွက် သူတို့ရဲ့ မိသားစုတွေက တန်ဖိုးမထား ကြတဲ့အတွက် ဂေဟာရဲ့ တံခါးဝမှာ လာရောက်စွန့်ပစ်ခြင်း ခံကြရတဲ့ ကလေးငယ်တွေပါ။

ကျွန်မတို့ သွားရောက်လည်ပတ်မှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒေသအစိုးရက ဂေဟာကို သွားတဲ့ ညစ်ပတ်ပေရေနေတဲ့ လမ်းကို အသစ်ခင်းပေးခဲ့ပါတယ်။

၁၉၉၇ ခုနှစ်အတွင်း မာသာထရီဇာ ကွယ်လွန်ချိန်မှာတော့ ကျွန်မဟာ ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင်ပြီး ကိုယ်ကာတာမှာကျင်းပတဲ့ သူ့ရဲ့ဈာပနကို တက်ရောက်ဖို့ သွားခဲ့တယ်။ သူမရဲ့ ဖွင့်ထားတဲ့ ခေါင်းကို လူထုထပ်တဲ့ လမ်းတွေ တစ်လျှောက် သယ်ဆောင်ခဲ့တယ်။ သမ္မတတွေ၊ ဝန်ကြီးချုပ်တွေနဲ့ ဘာသာပေါင်းစုံမှ ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ အဖြူရောင် ပန်းခွေတွေ၊ ပန်းခြင်းတွေဟာ ဈာပနယာဉ်ပေါ်မှာ ပြည့်နှက်နေတယ်။

နောင်တစ်ချိန်မှာတော့ သူ့ကို ဆက်ခံသူက ကျွန်မကို အလွတ်သဘော တွေ့ဆုံဖို့ သူတို့ရဲ့ Missionaries of Charity အဖွဲ့ရဲ့ ဌာနချုပ်ရုံးသို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပါတယ်။ ဖယောင်းတိုင်တွေ အဆင့်ဆင့် ထွန်းထားပြီး ထုံးသုတ်ထားတဲ့ ရိုးစင်းလှတဲ့ အခန်းထဲမှာ ပိတ်ထားတဲ့ ခေါင်းတလားကို ဝိုင်းရံကာရပ်နေပြီး ငြိမ်သက်စွာ ဆုတောင်းနေကြတဲ့ သီလရှင်တွေကို တွေ့ရပါတယ်။

သူတို့က ကျွန်မကိုလည်း ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့ ပါဝင်ဆုတောင်းဖို့ ပြောကြတယ်။ ကျွန်မဟာ ခေတ္တမျှ တံ့ဆိုင်းနေပြီး နောက်ဦးခေါင်းကို ညွတ်လိုက်ပြီး ဤကမ္ဘာပေါ်မှာ ယခု ကွယ်လွန်သွားရှာပြီဖြစ်တဲ့ ဒီသူ့ကော်စင် အမျိုးသမီးကြီးနဲ့ တွေ့သိခွင့်ရတဲ့အတွက် ဘုရားသခင်ကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောဆိုကာ ပူဇော်ခဲ့တယ်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် နွေရာသီမှာ ကျွန်မဟာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအဖြစ်နဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို ပထမဆုံး အလည်အပတ် သွားရောက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို ပထမဆုံး အလည်အပတ် ရောက်ခဲ့ချိန်ကစပြီး တစ်ဆယ့်လေးနှစ် ကာလအတွင်းမှာ နှစ်နိုင်ငံအကြား ကုန်သွယ်ရေးဟာ ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလီယံပင် မပြည့်တဲ့ ပမာဏကနေ ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၆၀ ကျော်အထိ မြင့်တက်ခဲ့တယ်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ရောက်ရင် ဒေါ်လာဘီလီယံ ၁၀၀ နီးပါးသို့ ဆက်လက်မြင့်တက်လာမှာ ဖြစ်တယ်။

အတားအဆီးတွေနဲ့ အကန့်အသတ်တွေ ဆက်လက်ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပေမယ့်လည်း အမေရိကန် ကုမ္ပဏီတွေဟာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အိန္ဒိယဈေးကွက်တွေကို ရောက်ရှိမယ့် လမ်းကြောင်းတွေ ရရှိခဲ့တယ်။ အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီတွေဟာလည်း အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှာ လာရောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြတယ်။ နှစ်စဉ် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ ၁၀၀၀၀၀ ကျော်ဟာ အမေရိက ပြည်ထောင်စုမှာ လာရောက် ပညာသင်ယူကြတယ်။

အချို့ဟာ သူတို့ နိုင်ငံကို ပြန်ပြီး အလုပ်လုပ်ကြပေမယ့် အချို့လည်း အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှာ ဆက်လက်နေထိုင်ပြီး အမေရိကန် စီးပွားရေးကို အထောက်အကူပြုကြတယ်။

ကျွန်မဟာ နယူးဒေလီကို ရောက်စဉ်မှာ ဝန်ကြီးချုပ် မန်မိုဟန်ဆင်း အပါအဝင် စီးပွားရေး နယ်ပယ်မှ ခေါင်းဆောင်တွေ အမျိုးသမီး စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်တွေ၊ ရာသီတုနဲ့ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာရှင်တွေ၊ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေနဲ့ ဆုံခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မဟာ ၁၉၉၀ ခုလွန်နှစ်တွေအတွင်းက သိရှိခွင့်ရခဲ့တဲ့ ဆိုနီယာ ဂနီနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ရတဲ့အတွက် ဝမ်းသာရပါတယ်။

သူနဲ့ မန်ပိုဟန်ဆင်းတို့က လွန်ခဲ့တဲ့ နိုဝင်ဘာလတုန်းက အကြမ်းဖက်သမားတွေက မွမ်ဘိုင်းမှာ ဗုံးတွေ ဆက်တိုက်ခဲ့ခဲ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပါကစ္စတန်နိုင်ငံအပေါ် အတော်လေး ထိန်းချုပ်ကာ သည်းခံခဲ့ရတယ်လို့ ပြောဆိုခဲ့ကြတယ်။ သူတို့က ထိုအပြစ်မို့ နောက်တစ်ကြိမ် ဖြစ်လာရင်တော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ သည်းခံမှာ မဟုတ်ကြောင်းကို စွင်းစွင်း လင်းလင်း သိရှိအောင် ပြောဆိုခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်မဟာ အိန္ဒိယပြည်သူတွေနဲ့ သွေးစည်းညီညွတ်ကြောင်းကို ပြသတဲ့ အနေနဲ့ မွမ်ဘိုင်းမှာရှိတဲ့ လှပခန့်ထည်လှတဲ့ တပ်ချ်မဟာဟိုတယ်မှာ နေထိုင်ဖို့ ရွေးချယ်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုနေရာဟာ အိန္ဒိယလူမျိုး ၁၃၈ ဦး၊ အမေရိကန် လေးဦးတို့ အပါအဝင် လူပေါင်း ၁၄၂ ဦး အသတ်ခံခဲ့ရတဲ့ ဆိုးရွားလှတဲ့ တိုက်ခိုက်မှုတွေ ဖြစ်ပွားရာ နေရာတွေထဲက တစ်ခုပါ။

၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လအတွင်းမှာ ကျွန်မဟာ ပုစပ်ပူလောင်ရှိလှတဲ့ နွေရာသီ အပူချိန်အောက်မှာပဲ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ထဲက အိန္ဒိယဆိပ်ကမ်းမြို့ဖြစ်တဲ့ ချင်းနိုင်ငံမြို့ကို သွားရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ချင်းနိုင်ငံဟာ အရှေ့တောင်အာရှရဲ့ ကြီးမားတဲ့ ကုန်သွယ်ရေးနဲ့စွမ်း အင်္ဂလိပ်ကြောင်းတွေရဲ့ဦးတည်ရာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး အချက်အချာမြို့ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်မဟာ အိန္ဒိယ နိုင်ငံမှာ အကြီးဆုံး စာကြည့်တိုက်ဖြစ်တဲ့ ချင်းနိုင်ငံလူထု စာကြည့် တိုက်မှာ အထူးသဖြင့် အာရှပစ်ဖိတ်ဒေသ ပါဝင်တဲ့ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ အခန်းကဏ္ဍနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။ အိန္ဒိယဟာ မလတ္တာ ရေလက်ကြား ကို ရွက်သင်္ဘောကြီးတွေနဲ့ ဖြတ်သန်းသွားခဲ့ကြတဲ့ ကုန်သည်တွေမှသည် ဒေသကို ထင်ရှား ခေတဲ့ အိန္ဒိယဘုရားကျောင်းတွေအထိ အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသနဲ့ ရှေးဟောင်း အဆက် အနွယ်တွေ ရှိနေပါတယ်။



ကျွန်မတို့ရဲ့ အာရှတိုက် မဟာဗျူဟာရဲ့ အဓိက ရည်မှန်းချက်ကတော့ နိုင်ငံရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးကိုရော စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုပါ မြှင့်တင်ပေးဖို့ပါပဲ။ ကျွန်မတို့ဟာ ၂၁ ရာစုကို အာရှဒေသတစ်လွှားမှာရှိတဲ့ ပြည်သူတွေ ပိုမို စည်ပင်ဝပြောလာရုံသာမကပဲ ပိုမိုပြီး ညွတ်လပ်လာတဲ့ အချိန်ကာလ တစ်ခုလည်း ဖြစ်လာစေချင်ပါတယ်။

အာရှဒေသဟာ ပိုမိုပြီး လွတ်လပ်မှုတွေ ရှိလာခဲ့ရင် ပိုပြီး ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်လာလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်မ ယုံကြည်တယ်။ အာရှဒေသက နိုင်ငံအများအပြားဟာ ဘယ်အုပ်ချုပ်ပုံ မော်ဒယ် ပုံစံဟာ သူတို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ အခြေအနေတွေအတွက် အကောင်းဆုံး ဖြစ်မလဲတဲ့ ဥပဒေနဲ့ နပန်းလုံးနေကြရပါတယ်။

တရုတ်နိုင်ငံ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းနဲ့ အာဏာရှင်နေစနစ်နဲ့ နိုင်ငံတော် အခင်းစင် နေပုံတို့ ရောထွေးနေတဲ့ သူ့ရဲ့ ပုံစံဟာ အချို့သော နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တွေအတွက် ချီးဆောင်မှုရှိတဲ့ ဥပမာတစ်ရပ်ဖြစ်လာခဲ့တယ်။

ဒီမိုကရေစီဟာ ကမ္ဘာ့ နေရာအနှံ့မှာ ကောင်းစွာ အလုပ်ဖြစ်နေပေမယ့်လည်း အာရှ မှာတော့ အလုပ်မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတဲ့ စကားကိုလည်း ကျွန်မတို့ မကြာခဏ ကြားခဲ့ကြရပါတယ်။ ထိုဝေဖန်မှုတွေက 'ဒီမိုကရေစီဟာ ဒေသရဲ့ သမိုင်းနဲ့ မကိုက်ညီရုံသာမကဘဲ အာရှတန်ဖိုး တွေနဲ့လည်း မြှောင့်မြှောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်နေတယ်' လို့ ထောက်ပြကြတယ်။

တကယ်တော့ ထိုသီအိုရီတွေဟာ မမှန်ကန်ဘူးဆိုတာကို ပြသနေတဲ့ ဥပမာ အများ အပြားရှိနေပါတယ်။ ဂျပန်၊ မလေးရှား၊ တောင်ကိုရီးယား၊ အင်ဒိုနီးရှားနဲ့ ထိုင်ဝမ်တို့ဟာ သူတို့ရဲ့ ပြည်သူတွေကို ကြီးမားတဲ့ စီးပွားရေး အကျိုးအမြတ်တွေ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက် ပေးခဲ့ကြတယ်။

အစိုးရမဟုတ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုဖြစ်တဲ့ Freedom House က ဆိုရင် 'အာရှ ဒေသဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ နိုင်ငံရေး အခွင့်အရေးနဲ့ အရပ်ဘက် လွတ်လပ်မှုတွေ မှန်မှန်ကြီး တိုးတက်ရရှိနေတဲ့ တစ်ခုတည်းသော ဒေသဖြစ်တယ်' လို့ ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါတယ်။

ဥပမာပြရရင်တော့ ဖိလစ်ပိုင် နိုင်ငံဟာ ၂၀၁၀ ခုနှစ်က ယခင်က ကျင်းပခဲ့တဲ့ ရွေးကောက်ပွဲထက် ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်တဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပနိုင်ခဲ့တယ်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲကနေ အကျင့်ဖျက် လာဘ်စားမှုတွေကို တိုက်ဖျက်ပြီး ပွင့်လင်း မြင်သာမှု တွေ ပိုမိုတိုးတက်လာအောင် လုပ်ဆောင်တဲ့ ဘီနစ်နိုအင်္ဂီနိုကို သမ္မတသစ်အဖြစ် ရွေးခဲ့ တယ်။

၂၀၁၂ ခုနှစ်ရဲ့ အလယ်လောက်မှာလည်း မြန်မာနိုင်ငံမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ အကျဉ်း ချ ခံခဲ့ရတဲ့ ဝေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ လွတ်တော်ထံကို ရောက်ရှိခဲ့တယ်။

သို့ပေမယ့် အားလျှော့စရာ ဥပမာတွေကလည်း အများအပြား ရှိနေပါသေးတယ်။ အာရှဒေသက အစိုးရ အများအပြားဟာ ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးတွေကို ဆက်လက် ဆန့်ကျင် နေကြပြီး ပြည်သူတွေရဲ့ အတွေးအခေါ်နဲ့ သတင်း အချက်အလက်တွေ ရနိုင်မယ့် လမ်းကြောင်းတွေကို ဆက်လက်ပိတ်ပင် ထားကြဆဲဖြစ်တယ်။ ထိုအစိုးရတွေဟာ ဆန့်ကျင် ဘက် အမြင်တွေကို ဖော်ပြကြတဲ့ ပြည်သူတွေကို ဖမ်းဆီး ထောင်ချနေကြဆဲပဲ ဖြစ်တယ်။

ကင်(မ)ဂျူအန်ရဲ့ လက်အောက်မှာရှိတဲ့ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာမှာ တံခါး ပိတ် ဝါဒ အကျင့်သုံးဆုံးနှင့် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုတွေ အများဆုံးနိုင်ငံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကမ္ဘောဒီးယားနဲ့ ဝီယက်နမ်နိုင်ငံတွေမှာ တိုးတက်မှု အချို့ရှိခဲ့ပေမယ့် မလုံလောက် သေးပါဘူး။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဝီယက်နမ်နိုင်ငံကို ကျွန်မ သွားရောက်ခဲ့စဉ်ကဆိုရင် ကျွန်မ မရောက်မီရက် အနည်းငယ်မှာ ထင်ရှားတဲ့ ဘလော့ဂါ အများအပြား ဖမ်းဆီး ထိန်းသိမ်း ခံကြရတယ်လို့ သိရပါတယ်။

၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်းမှာ ကျွန်မဟာ ဒေသတွင်းမှာ နောက်ထပ်ခါနီးတွေ ထွက်ခဲ့တယ်။ ယခု တစ်ကြိမ်သွားခဲ့တဲ့ ခရီးတွေမှာတော့ ဒီမိုကရေစီနဲ့ စည်ပင်ပြောမှုတို့ကို လက်ချင်း ဆက်ကာ အတူတကွ အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းစေရေးအတွက် အလေးအနက် ထားခဲ့တယ်။

ကျွန်မရဲ့ ခရီးစဉ်ကို ဂျပန်နိုင်ငံမှာ စတင်ခဲ့တယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ ဝီယက်နမ်၊

ကမ္ဘာ့ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လာအိုနိုင်ငံတွေကို သွားရောက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မဟာ ငါးဆယ့်ခုနစ်နှစ် အတွင်းမှာ ထိုသုံးနိုင်ငံကို သွားရောက်ခဲ့တဲ့ ပထမဆုံးသော အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့တယ်။

ကျွန်မဟာ လာအိုနိုင်ငံကို ရက်တို သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့တဲ့ ကျွန်မရဲ့ ခရီးစဉ် အတွင်းမှာ အချက်နှစ်ချက် တွေ့ရှိခဲ့ရတယ်။ ပထမ အချက်ကတော့ လာအိုနိုင်ငံဟာ ကွန်မြူနစ်ပါတီရဲ့ တင်းကျပ်စွာ ချုပ်ကိုင်မှုကို ဆက်လက်ခံစား နေရဆဲဖြစ်ပြီး လာအို ကွန်မြူနစ်တီဟာလည်း တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးနဲ့ နိုင်ငံရေး ထိန်းချုပ်မှု အောက်မှာ ရှိနေ တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပဲဖြစ်တယ်။

ဘေဂျင်းဟာ နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေးမှာ အထက်စီးရနေမှုကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး လာအိုနိုင်ငံရဲ့ သဘာဝသယံဇာတတွေကို ထုတ်ယူခဲ့တယ်။ သာမန်လာအိုပြည်သူတွေအတွက် ဟုတ်တိပတ္တိ အကျိုးခံစားခွင့် မရှိတဲ့ ဆောက်လုပ်ရေး ပရိုဂျက်တွေကို လုပ်ဆောင်ခဲ့တယ်။

ဒုတိယအချက်ကတော့ လာအိုပြည်သူတွေဟာ ပီယက်နမ် စစ်ပွဲအတွင်းက အမေရိက ပြည်ထောင်စုက သူ့ရဲ့ နယ်နိမိတ်အတွင်းမှာ ဗုံးတွေ အကြီးအကျယ် ကြဲချခဲ့ ခြင်းရဲ့ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ တန်ဖိုးတွေကို ယခုတိုင် ဖေးဆပ်နေရခြင်းပါပဲ။ လာအိုနိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာမှာ ဗုံးကြဲအခဲဆုံး နိုင်ငံဆိုတဲ့ ဂုဏ်ထူးကို ရရှိထားတဲ့ နိုင်ငံပါ။

နိုင်ငံရဲ့ နယ်မြေသုံးပုံ တစ်ပုံဟာ အပြတ်လိုက် စုစည်းထားတဲ့ ကလပ်စတာ cluster ဗုံးတွေ ကြဲချခြင်း ခံခဲ့ရပါတယ်။ ထိုဗုံးတွေကြောင့် မြေလက် အင်္ဂါတွေ ဆုံးရှုံးခဲ့ရတဲ့ လာအို ပြည်သူတွေကို USAID ရဲ့ ထောက်ပံ့မှုနဲ့ ကူညီနေတဲ့ ပီယက်ရှင်မြို့ရှိ ပရိုဂျက်တစ်ခုကို ကျွန်မသွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့တယ်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှာတော့ ဗုံးတွေ ဖယ်ရှားရေး ရန်ပုံငွေကို သုံးဆမြင့်တင်ဖို့ လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါတယ်။

၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇွန်လမှာ သွားရောက်ခဲ့တဲ့ ကျွန်မရဲ့ အာရှခရီးစဉ်ထဲက အရေးပါတဲ့ နောက်ခရီးစဉ် တစ်ခုကတော့ မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံကို သွားရောက်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းနဲ့ ရုရှားနိုင်ငံ ဆိုက်ဘေးရီးယား ဒေသအကြားမှာ ညပ်နေတဲ့ ထေးလ် ခေါင်းပါး သူတဲ့ ထိုဒေသကို သွားခဲ့ရတဲ့အချိန်ဟာ တကယ်ကို ခက်ခဲကြမ်းတမ်းတဲ့ ကာလ တစ်ခုဖြစ်ခဲ့ ပါတယ်။

ဆယ်စုနှစ်နဲ့ ချီပြီး ဆိုဗီယက် စိုးမိုးခဲ့စဉ်က နော်မာဒစ် လူ့အဖွဲ့အစည်း အပေါ် တောလင် ယဉ်ကျေးမှုကို သွတ်သွင်းခဲ့တယ်။ မော်စကိုရဲ့ အကူအညီတွေ ရပ်သွားတဲ့ အချိန်မှာတော့ မွန်ဂိုလီးယား နိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးဟာ ကသောင်းကနင်း ဖြစ်သွားတယ်။

ကျွန်မဟာ အခြားခရီးသွား အများအပြားလိုပဲ မွန်ဂိုလီးယားရဲ့ သိသာထင်ရှားလှတဲ့ အလှတရားကို နှစ်သက် ကြည်နူးရပါတယ်။ နောက် မိသားစုတစ်စုက အေဂျာလို့ ခေါ်တဲ့ သူတို့ရဲ့ ရိုးရာ တဲရွက်ဖွင့်တဲအတွင်းမှာ ကျွန်မကို အချဉ်ဖောက်ထားတဲ့ မြည်းနို့ကို ခွက်ကြီး ခပ်လုံးနဲ့ တိုက်ခဲ့တယ်။ ထိုနို့ရဲ့ အရသာဟာ ဒိန်ချဉ် အရသာနဲ့ ခပ်ဆင်ဆင် ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မဟာ မွန်ဂိုလီးယား နိုင်ငံရဲ့ မြို့တော်မှာ ကျောင်းသား ကျောင်းသူတွေ

တက်ကြွ လှုပ်ရှားသူတွေ အစိုးရ အရာရှိတွေနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ရပါတယ်။ သူတို့က မွန်ဂိုးလီးယား နိုင်ငံကို တစ်ပါတီ အာဏာရှင်စနစ်ကနေပြီး ပါတီစုံ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံရေး စနစ်ဆီကို ကူးပြောင်းဖို့ လုပ်ဆောင်မှာ ဖြစ်တယ်လို့ ပြောခဲ့ကြတယ်။

နောက်ထပ် တစ်ဆယ့်ခုနစ်နှစ် အကြာမှာ ကျွန်မဟာ မွန်ဂိုးလီးယား နိုင်ငံကို နောက် တစ်ခေါက် ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုအချိန်မှာတော့ မွန်ဂိုးလီးယားနဲ့ ၎င်းရဲ့ ဝန်းကျင် ဒေသ တွေမှာ အကြီးအကျယ် ပြောင်းလဲခဲ့ပါပြီ။ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ လျင်မြန်စွာ ဖွံ့ဖြိုးမှုနဲ့ ၎င်းရဲ့ သဘာဝသယံဇာတတွေကို တင်းတိမ်ရောင်ရဲခြင်းမရှိအောင် လိုအပ်နေမှုတွေကြောင့် မွန်ဂိုး လီးယား နိုင်ငံမှာ သတ္တုတွင်းတူးဖော်တဲ့ လုပ်ငန်းဟာ စန်းသလာခဲ့တယ်။

ယင်းနိုင်ငံမှာ ကြေးနီနဲ့ အခြားသဘာဝ သယံဇာတတွေ အများအပြား ရှိနေတာပါ။ မွန်ဂိုးလီးယားရဲ့ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုနှုန်းဟာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှာ ၁၇ ရာခိုင်နှုန်းကျော် ရှိခဲ့တယ်။ အချို့သော ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တွေကတော့ လာမယ့် ဆယ်စုနှစ်ရောက်ရင် မွန်ဂိုးလီးယား နိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ ဘယ်နိုင်ငံထက်မဆို ဖွံ့ဖြိုးမှုနှုန်း မြင့်မားလာလိမ့်မယ်လို့ ဟောကိန်းထုတ်ကြတယ်။

ကျွန်မဟာ အေးဆေးငြိမ်သက်နေတဲ့ မြို့တော် ယူလန်ဘာတာကို ကားနဲ့ ဖြတ်သန်း မောင်းနှင်သွားစဉ်မှာ အပြောင်းအလဲတွေကို တအံ့တဩတွေ့ရတယ်။ ဂျား(စ)ခေါ်တဲ့ ဇိုးရာ နေအိမ်တွေ ကြားကနေ တိုးထွက်နေတဲ့ မှန်တွေတပ်ဆင်ထားတဲ့ မိုးမျှော်တိုက် အဆောက် အဦးတွေနဲ့ ဆိုဗီယက်အိမ်ရာပရိုဂျက်တွေကို တွေ့ရပါတယ်။

ကျွန်မဟာ ဆူကာဘာတာ ပန်းခြံတွင်းမှာတော့ မွန်ဂိုးလီးယား ဇိုးရာ ယူနီဖောင်းတွေ ဝက်ဆင်ထားတဲ့ စစ်သားတွေဟာ စတိုးဆိုင်အသစ် လူးဝစ်ဗူတန်ရဲ့ အပိုက်ကို ခိုပြီး လုံခြုံနေ အတွက် စောင့်ကြပ်နေကြတယ်။

ကျွန်မဟာ ၁၃ ရာစုခေတ်က မွန်ဂိုလီယန် စစ်ဘုရင် တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဂျင်ဂျစ်ခန်ရဲ့ ကြီးမားတဲ့ ရွပ်တုကြီးကို ကျော်ဖြတ်ပြီး စတာလင်ခေတ်က ဆောက်လုပ်ခဲ့တဲ့ အစိုးရအိမ် တော်အတွင်းကို ဝင်ရောက်ခဲ့တယ်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်တုန်းက ဂျင်ဂျစ်ခန်အပေါ် ပုဂ္ဂိုလ် ကိုး ကွယ်မှုကိုနှိပ်ကွပ်ခဲ့ပေမယ့် ယခုအခါမှာတော့ ဂျင်ဂျစ်ခန်က ပြန်လည်ကလဲ့စားချေခဲ့ပါပြီ။

ကျွန်မဟာ သမ္မတ ဆာဒီဂျင်အယ်လ်ဘာဒေါ့နဲ့ သူ့ရဲ့ အခမ်းအနားတွေ ကျင်းပရာ ဇိုးရာ အိမ်မှာ တွေ့ဆုံခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ စတာလင်ခေတ် အစိုးရ အဆောက်အဦး ကြီးရဲ့ အတွင်းမှာရှိတဲ့ ဇိုးရာ နေရာအိမ်ရွက်ဖျင်တံအတွင်းမှာ ထိုင်ကြပြီး လျင်မြန်စွာ ကြီးထွားလာနေတဲ့ အာရှစီးပွားရေး အကြောင်းကို ပြောခဲ့ကြတယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ ကမ္ဘာကြီးမှာ ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ ပဋိပက္ခတွေအကြောင်း။

မွန်ဂိုးလီးယား ဒီမိုကရေစီဟာ ကျွန်မ ပထမဆုံး ရောက်ရှိခဲ့တဲ့ ၁၉၉၅ ခုနှစ်က စတင်ပြီး ယနေ့တိုင်အောင် တည်တံ့လျက်ရှိနေပါတယ်။ ထိုနိုင်ငံမှာ ပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲ တွေကို ခြောက်ကြိမ်တိုင် အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးခဲ့ပါပြီ။ ပြန်ကြားရေး လုပ်ငန်းများ လွတ်လပ်ခွင့် ဥပဒေကြောင့် နိုင်ငံသားတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အစိုးရ လုပ်ကိုင်နေတဲ့ လုပ်ငန်း

တွေကို ပိုမို ရှင်းလင်းစွာ သိမြင်နိုင်လာပါပြီ။

သို့ပေမယ့်လည်း စိုးရိမ်စရာတွေကတော့ ရှိနေဆဲပါပဲ။ သတ္တုတူးဖော်ရေး လုပ်ငန်းတွေ စနစ်ထလာတာနဲ့ အတူပဲ၊ အကျင့်ပျက်လာဘဲစားမှုတွေနဲ့ မည်မျှတွေဟာ ပိုမို ဆိုးရွားလာပါတယ်။

တရုတ်နိုင်ငံကတော့ ရုတ်တရက် အဖိုးတန် မိတ်ဆွေဖြစ်လာတဲ့ သူ့ရဲ့ မြောက်ဘက်က အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံ အပေါ်မှာ အကြီးအကျယ် စိတ်ဝင်စားလာပါတယ်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အောလ်ဘရိုက်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုနဲ့ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်က ထူထောင်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံများ အသိုင်းအဝန်း The Community of Democracies ရဲ့ ထိပ်သီး ဆွေးနွေးပွဲကို ယူလန်ဘာတာမြို့မှာ ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။

အာရှဒေသမှာရှိတဲ့ ဒီမိုကရေစီ ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုရဲ့ ဗဟိုချက် မဟာ တရုတ်နိုင်ငံ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကတော့ လျှို့ဝှက်ချက် တစ်ရပ်မဟုတ်ပါဘူး။ ၂၀၁၀ ခုနှစ် အတွက် ငြိမ်းချမ်းရေး နိုဘယ်ဆုကို တရုတ် လူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားသူ လူ့ဇာတိတို့ကို ပေးခဲ့တယ်။ အော်စလိုမြို့မှာ ကျင်းပတဲ့ ဆုခိုးမြင့်ပွဲ အခမ်းအနားမှာ လူ့ဇာတိတို့ ထိုင်ရမယ့် ကုလားထိုင်ဟာ လစ်လပ်လျက်မိတာကို ကမ္ဘာက တွေ့မြင်ခဲ့ကြတယ်။

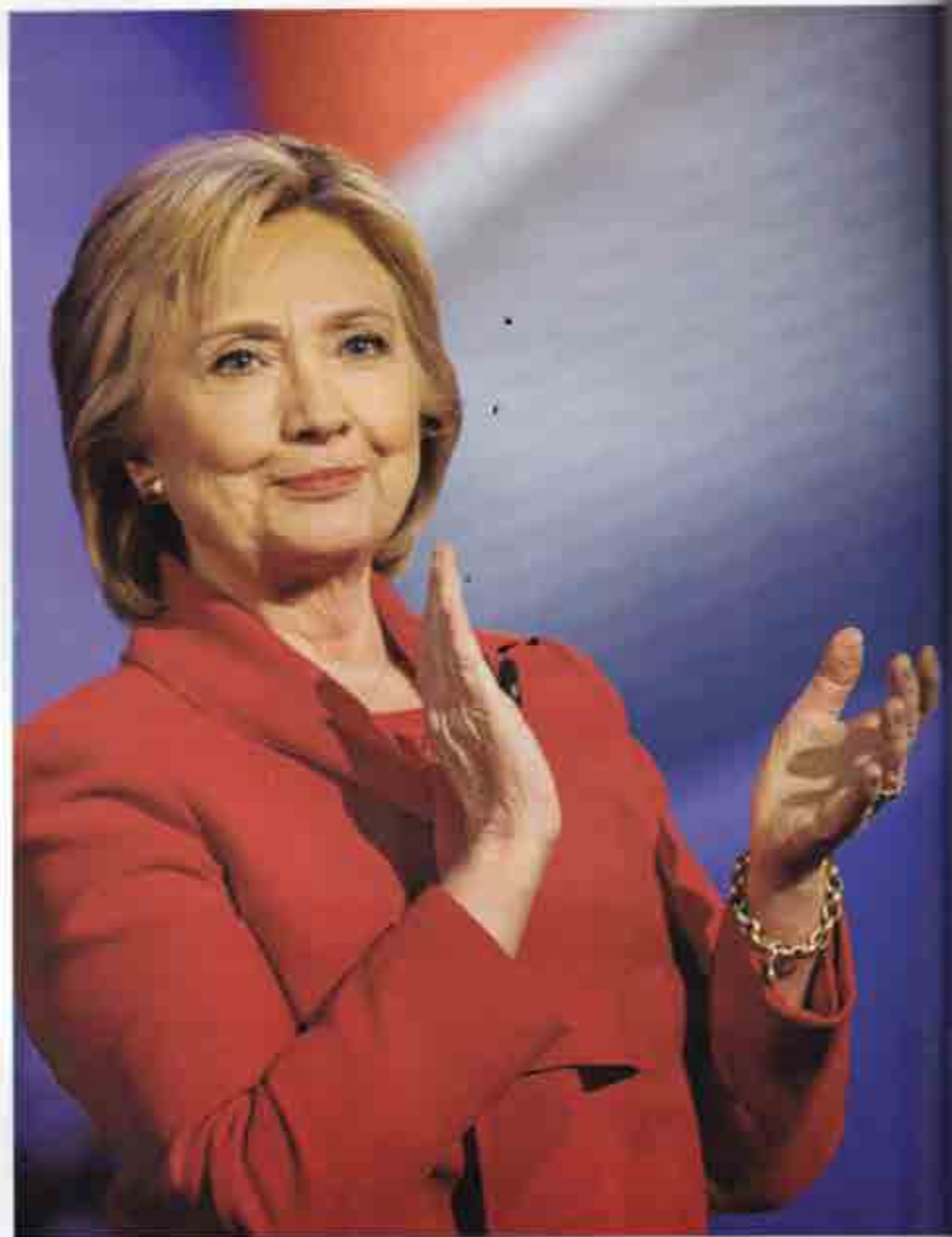
ထိုနောက်ပိုင်းမှာ ကျွန်မက 'ယင်းဖြစ်ရပ်ဟာ ကြီးမားတဲ့ နိုင်ငံကြီးရဲ့ အသိတရားမရမှုနဲ့ ကတိမတည်မှုကို ပြသလိုက်တဲ့ အမှတ် လက္ခဏာပဲ' လို့ သတိပေးခဲ့တယ်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းမှာတော့ အခြေအနေတွေဟာ ပိုမိုဆိုးရွားလာပါတယ်။

ပထမလ အနည်းငယ်အတွင်းမှာ လူ့အခွင့်အရေး ရွေ့နေတွေ၊ စာရေးဆရာတွေ၊ အနုပညာရှင်တွေ၊ ပညာတတ်တွေနဲ့ တက်ကြွ လှုပ်ရှားသူတွေကို စိတ်ထင်သလို ဖမ်းဆီးခဲ့ကြတယ်။ ယင်းသို့ ဖမ်းဆီးခံရသူတွေထဲမှာ ထင်ရှားတဲ့အနုပညာရှင် အိုင်ဝေဝေ ပါဝင်တယ်။

ယူလန်ဘာတာမှာ ပြောခဲ့တဲ့ ကျွန်မရဲ့ မိန့်ခွန်းထဲမှာ 'အာရှဒေသအတွက် ဒီမိုကရေစီ အနာဂတ်တွက်သာ မှန်ကန်တဲ့ ရွေးချယ်မှု ဖြစ်တယ်' လို့ ကျွန်မ ပြောဆိုခဲ့တယ်။ တရုတ်ပြည်နဲ့ အခြားနေရာတွေက ဒီမိုကရေစီ ဆန့်ကျင်ရေးသမားတွေက ဒီမိုကရေစီ ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ကသောင်းကနင်းလုပ်တဲ့ လူထုအင်အားစုတွေ ပေါ်ထွက်လာပြီး တိုင်းပြည်တည်မငြိမ် ဖြစ်လာနိုင်တယ်လို့ စောဒက တက်ကြပါတယ်။

သို့ပေမယ့် လက်တွေ့မှာ ဒီမိုကရေစီက တည်ငြိမ်မှုကို အားပေးအာမြောက် ပြတယ် ဆိုတဲ့ သာဓကတွေဟာ ကမ္ဘာ တစ်ဝှမ်းမှာရှိနေပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီက လူ့အဖွဲ့အည်းတွေအတွက် အရေးပါတဲ့ နည်းလမ်းကြောပဲ ဖြစ်တယ်။

အမေရိက ပြည်ထောင်စုဟာ အာရှနဲ့ ကမ္ဘာတစ်လွှားမှာ ရှိကြတဲ့ လူ့အခွင့်အရေးနဲ့ အခြေခံ လွတ်လပ်ခွင့်တွေအတွက်၊ တိုက်ပွဲဝင်နေသူတွေအတွက်၊ ဒိုင်မာတဲ့ မဟာမိတ်အဖြစ် ရပ်တည်နေမှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ကတိပြုလိုပါတယ်။







တရုတ်နိုင်ငံ ရေပုံ၊ ရေးဆွဲထားခြင်း မရှိသည့် ရေပြင်

၁၉၉၅ ခုနှစ်အတွင်းမှာ ကျွန်မ တရုတ်နိုင်ငံကို ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် သွားရောက် ခဲ့ပါတယ်။ ထိုခရီးစဉ်ဟာ ကျွန်မရဲ့ ဘဝမှာ အမှတ်တရ အရှိဆုံး ခရီးတစ်ခုပါ။ စတုတ္ထ အကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီးများ ကွန်ပရင့်မှာ 'လူ့အခွင့်အရေးဟာ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ အခွင့်အရေး ဖြစ်ပြီး အမျိုးသမီးတွေရဲ့ အခွင့်အရေးဟာလည်း လူ့အခွင့်အရေးပဲ ဖြစ်တယ်' လို့ ကျွန်မက ကြေညာခဲ့တယ်။

တရုတ်အစိုးရက ကျွန်မရဲ့ မိန့်ခွန်းကို ကွန်ပရင့်ခန်းမ တစ်လျှောက်မှာ အသံလွှင့်မှုကိုရော ရေဒီယိုနဲ့ ရုပ်မြင်သံကြားမှ အသံလွှင့်မှာတိုရော ပိတ်ပင်ခဲ့တယ်။ ထိုအခါမှာတော့ ကျွန်မဟာ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ဆင်ဆာစိစစ် မြတ်တောက်မှု ကြီးမားပုံကို ခံစားလိုက်ရပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ မိန့်ခွန်းပါ အချက်အလက် အများစုကတော့ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ အခွင့်အရေးတွေနဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ထိုမိန့်ခွန်းဟာ ဘေဂျင်းကနေ တစ်နာရီကြာကားနဲ့ မောင်းရင်ရောက်တဲ့ ဟုအိုင်ရိုမှာ ကျင်းပမယ့် အရပ်ဘက် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေက တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေရဲ့ အခမ်းအနားတွေကို ဖျက်သိမ်းပြီး တီဘက်နဲ့ ထိုင်ဝမ်မှ တက်ရောက်လာမယ့် အမျိုးသမီးတွေကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ခဲ့တဲ့ တရုတ်အာဏာပိုင်တွေအတွက် သတင်းစကားတွေ ပါခဲ့တာပါ။

'လွတ်လပ်မှုဆိုတာဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ လွတ်လပ်စွာ စုဝေးခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ စည်းရုံးခွင့်နဲ့ ဖွင့်လင်းစွာ အချေအတင် ဆွေးနွေးပြောဆိုခွင့်တွေပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ သူတို့ အစိုးရရဲ့ အမြင်တွေကို သဘောမတူသူတွေရဲ့ အမြင်ကို လေးစားဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်' လို့ စကားပြော စင်မြင့်ထက်က ကျွန်မ ကြေညာခဲ့ပါတယ်။

၁၉၉၈ ခုနှစ် ဇွန်လအတွင်းမှာတော့ ကျွန်မဟာ ခပ်ကြာကြာနေထိုင်ဖို့အတွက် တရုတ်နိုင်ငံသို့ ပြန်လာခဲ့တယ်။ ဘီလ်နဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ နိုင်ငံတော် တာဝန်နဲ့ အလည်အပတ် သွားရောက်ခဲ့တဲ့ ခရီးမှာ ကျွန်မရဲ့ မိခင်ကြီးနဲ့ ချစ်လမ်းတို့လည်း လိုက်ပါခဲ့တယ်။

တရုတ်နိုင်ငံက ကျွန်မတို့ လာရောက်တဲ့ တရားဝင် အခမ်းအနားကို တိန်အန်မင် ရင်ပြင်မှာ ကျင်းပဖို့ မေတ္တာ ရပ်ခံခဲ့တယ်။ ထိုနေရာဟာ ၁၉၈၉ ခုနှစ် ဇွန်လတုန်းက ဒီမိုကရေစီတောင်းဆိုတဲ့ ဆန္ဒပြသုတေ့ကို တင့်ကားတွေနဲ့ တက်ကြိုတံခဲ့တဲ့ နေရာပါ။ ပထမ တော့ ဘီလ်ဟာ အကြည်းတန်လွတ် အဆိုပါ သမိုင်း ဖြစ်ရပ်ကို ထောက်ခံခြင်း သို့မဟုတ် လျစ်လျူခြင်း မပြုလိုတဲ့အတွက် ထိုအစီအစဉ်ကို ငြင်းဆန်ဖို့ စဉ်းစားခဲ့ပါတယ်။

သို့ပေမယ့် နောက်ဆုံးမှာတော့ ဘီလ်က 'အကယ်၍ မိမိအနေနဲ့ လေးစားထိုက်တဲ့ ဧည့်သည်တော် တစ်ယောက်လို ပြုမူခဲ့ရင် တရုတ်နိုင်ငံမှာ လူ့အခွင့်အရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သူ့ရဲ့ သတင်းစကားတွေကို ပိုမိုပေးနိုင်လိမ့်မယ်' လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။

တရုတ်ဘက်ကလည်း အပြန်အလှန်အနေနဲ့ ဘီလ်နဲ့ ကျွန်မတို့တို့ရဲ့ ပူးတွဲကွန်ဖရင့် မှာ ပြောဆိုတာတွေကို ကျွန်မတို့ အံ့အားသင့်လောက်အောင်ကို မဖြတ်မတောက်ဘဲ လွှင့်ထုတ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ထိုကွန်ဖရင့် အတွင်းမှာ တရုတ်ပြည်မှာ ပိတ်ပင်ထားတဲ့ တီဘတ် အရေးကိစ္စအကြောင်း အပါအဝင် လူ့အခွင့်အရေး ကိစ္စတွေကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။ ဒါ့အပြင် တရုတ်အာဏာပိုင်တွေဟာ ဘေဂျင်းတက္ကသိုလ်မှာ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေ ကို ဘီလ်ပြောခဲ့တဲ့ မိန့်ခွန်းကို မဖြတ်မတောက်ဘဲ ရုပ်သံမှ ထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့တယ်။

ဘီလ်က သူ့ရဲ့ မိန့်ခွန်းထဲမှာ 'စစ်မှန်တဲ့ လွတ်လပ်မှုဟာ စီးပွားရေး လွတ်လပ်မှုထက် ပိုတယ်'လို့ ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မဟာ 'အကယ်၍ တရုတ်နိုင်ငံဟာ အချိန်နဲ့အမျှ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနဲ့ ခေတ်မီ ရေးကို ဆောင်ရွက်မယ်ဆိုရင် ယင်းနိုင်ငံဟာ အပြုသဘောဆောင်တဲ့ ကမ္ဘာ့ အင်အားကြီး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်' ဆိုတဲ့ ယုံကြည်မှုနဲ့ အိမ်ကို ပြန်လာခဲ့တယ်။

သို့ပေမယ့် ထိုသို့ ဖြစ်လာဖို့ဆိုတာကတော့ လွယ်လွယ်နဲ့တော့ ဖြစ်မလာနိုင်ပါဘူး။ အမေရိကန် နိုင်ငံအနေနဲ့ ကြီးထွားလာနေတဲ့ ယင်းနိုင်ငံနဲ့ ထိတွေ့ ဆက်ဆံရာမှာ ပါးနပ် လိမ္မာဖို့နဲ့ နိုးကြားမှုမရှိဖို့တော့ လိုပါလိမ့်မယ်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် မေဖော်ဝါရီလ အတွင်းမှာ ကျွန်မဟာ ပေါ်ထွက်လာနိုင်တဲ့ မလွဲ မရှောင်သာတဲ့ အငြင်းပွားမှုတွေနဲ့ အကွပ်အတည်းတွေကို ကျော်လွှားနိုင်မယ့် ဆက်ဆံရေး တစ်ရပ်ကို တည်ဆောက်ဖို့ ရည်မှန်းချက်နဲ့ တရုတ်နိုင်ငံသို့ ပြန်လာခဲ့တယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်မ ဟာ တရုတ်နိုင်ငံကို သဘောတူညီထားတဲ့ စည်းမျဉ်းတွေအတိုင်း သူ့ရဲ့ ဝိမိန့်ချင်းတွေနဲ့ အတူတူ အလုပ်လုပ်ဖို့ အားပေးအားမြှောက်ပြုရင်း ဒေသရဲ့ ဘက်ပေါင်းစုံ ဌာနအဖွဲ့အစည်း တွေမှာ ပါဝင်လာစေရေး ဆိုတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ ကျယ်ပြန့်တဲ့ အာရုံမဟာဗျဟာ အတွင်းမှာ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ဆက်ဆံရေးကို မြဲမြံစွာ ထည့်သွင်းထားချင်ပါတယ်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်မတို့ဟာ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ ဆက်ဆံရေးကို ထူထောင် နိုင်ဖို့အတွက် ကျွန်မတို့ရဲ့ တန်ဖိုးတွေနဲ့ အစဉ်အလာ မဟာမိတ်တွေကို ထိခိုက်နစ်နာစေမှာ တော့ မဟုတ်ပါဘူး။

ကျွန်မဟာ တောင်ကိုရီးယားကနေ ဘေဂျင်းကို မရောက်ခင်မှာ ကျွန်မရဲ့ ခရီးစဉ်နဲ့

အတူ လိုက်ပါလာတဲ့ စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့နဲ့ စကားပြောခဲ့တယ်။ ကျွန်မအနေနဲ့ ကမ္ဘာ့ဦးပွားရေး အကျပ်အတည်း၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနဲ့ မြောက်ကိုရီးယားနဲ့ အာဖဂန်နီစွဲတွေကို လုံခြုံ ရေး ပြဿနာတွေလို ကိစ္စရပ်တွေမှာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ ကျွန်မအနေနဲ့ အလေးအနက် ထားမှာ ဖြစ်ကြောင်း ပြောခဲ့တယ်။

ထိုပြဿနာတွေအပြင် ထိုင်ဝမ်၊ တီဘက်နဲ့ လူ့အခွင့်အရေး ကိစ္စရပ်တွေကိုလည်း ဆွေးနွေးမှာ ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။ တကယ်တော့ ထိုကိစ္စရပ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူတို့အနေနဲ့ ဘာပြန်ပြောမယ်ဆိုတာကိုလည်း ကျွန်မတို့ဘက်က အတော်အတန် ခန့်မှန်းလို့ ရပါတယ်။

၁၉၉၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလအတွင်း ဘီလ်နဲ့ ကျွန်မတို့ ထိုစဉ်က တရုတ်သမ္မတ ကျန်ဇီမင်းကို အိမ်ဖြူတော်မှာ နိုင်ငံတော် ညစာစားပွဲနဲ့ စဉ်ဆဲခဲစဉ်က သမ္မတကျန်နဲ့ ကျွန်မဟာ တီဘက် ပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အချေးအတင် ပြောခဲ့ရတာကို မှတ်မိနေပါတယ်။

ကျန်ဇီမင်းက 'ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စာကြည့်တိုက်တွေမှာ သမိုင်းစာအုပ်တွေ အများကြီး ဖတ်ခဲ့ဖူးတယ်။ တရုတ်တွေဟာ တီဘက်တွေ လွတ်မြောက်လာအောင် လုပ်ပေးခဲ့သူတွေပါ။ ယခုအခါမှာ တီဘက်တွေရဲ့ ဘဝဟာ ယခင်အချိန်တွေကထက် အများကြီး ပိုမိုကောင်းမွန် နေပြီပဲ' လို့ ပြောခဲ့တယ်။

ဒီတော့ ကျွန်မက 'ဒါပေမဲ့ သူတို့ရဲ့ အစဉ်အလာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ကရော ဘယ်လို လဲ။ သူတို့ ရွေးချယ်ထားတဲ့ ဘာသာအယူဝါဒကို လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ခွင့်ကရော' လို့ မေးလိုက်ပါတယ်။ သူက 'တီဘက်ဟာ တရုတ်ပြည်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်တယ်' လို့ ပြောဆိုပြီး 'အမေရိကန်တွေအနေနဲ့ ထိုအောက်လမ်းဆရာတွေအတွက် ဘာကြောင့် ရှေ့နေ လိုက်ပေးနေရတာလဲ' လို့ မေးခဲ့တယ်။

ကျွန်က 'တီဘက်တွေဟာ ဘာသာရေးရဲ့ သားကောင်တွေ ဖြစ်ကြပြီး ယခုအခါမှာ သူတို့ဟာ မြေရှင် ပဒေသရာဇ်စနစ်မှ လွတ်မြောက်ခဲ့ကြပြီ' လို့လည်း ပြောပါတယ်။

ဘေဂျင်းမှာရှိနေစဉ်မှာ ကျွန်မဟာ အမျိုးသမီး တက်ကြွ လှုပ်ရှားမှု အုပ်စုတစ်ခုနဲ့ တွေ့ခဲ့တယ်။ သူတို့ထဲက အချို့ကိုတော့ ၁၉၉၈ ခုနှစ်ကတည်းက ကျွန်မ သိရှိခဲ့ပါတယ်။ ထိုအချိန်က နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အော်လ်ဘရိုက်နဲ့ ကျွန်မဟာ အမျိုးသမီးတွေ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိရေး လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုနဲ့ ကွာရှင်းမှုတွေမှာ ပြောရေးဆိုခွင့်ရနေဖို့ နိုင်ငံ သား အခွင့်အရေးကို အမျိုးသားတွေနဲ့ တန်းတူရရှိရေး စတဲ့ အချက်တွေကို ရရှိရေးအတွက် သူတို့ရဲ့ အားထုတ်မှုတွေကို တရားဥပဒေဆိုင်ရာ အကူအညီပေးရေး နဲ့တစ်နဲ့မှာ တိုးတေ့ ပြီး နားထောင်ခဲ့ကြပါတယ်။

ဆယ်နှစ်ကျော်မျှ ကြာညောင်းခဲ့ပြီး နောက်မှာတော့ သူတို့ အဖွဲ့ရဲ့ လုပ်ငန်းပမာဏ ဟာ ပိုမို ကြီးမားကျယ်ပြန့်လာပါတယ်။ ယခုအခါမှာတော့ ထိုအဖွဲ့ဟာ အမျိုးသမီးတွေ တရားဥပဒေ ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးတွေအတွက် သာမကပဲ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတွေ၊ ကျန်းမာရေးနဲ့ စီးပွားရေး အခွင့်အရေးတွေအတွက်ပါ ဆောင်ရွက်လာတယ်။

သူတို့ထဲက တစ်ယောက်ကတော့ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် သေးသေးကျွေးကျွေးနဲ့ အသက် ရှစ်ဆယ်နှစ်နှစ်ရှိတဲ့ ဒေါက်တာ ဂေါင်ယောင်ရှိ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေါက်တာ ဂေါင်ဟာ တရုတ်နိုင်ငံမှာ အေအိုင်အိုင်(စ်) AIDS ရောဂါ ဖြစ်ပွားနေမှုနဲ့ မသန်ရှင်းတဲ့ သွေးတွေ သွင်းဝေးတဲ့ အရွပ်တော်ပုံတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဒေသတွင်းအရာရှိတွေက ဒေါက်တာ ဂေါင်ယောင်ရှိကို ခရီးသွားလာမှုတွေ မပြုနိုင်အောင် တားမြစ်ခဲ့တယ်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်အတွင်း ကဆိုရင် ဒေါက်တာဂေါင်ကို ဆုတစ်ခု လက်ခံဖို့ ဝါရှင်တန်ကို လာရောက်ခွင့်ပြုဖို့ ဟုဂျင် တောင်ကို ကျွန်မ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ ရပါသေးတယ်။ ယခုအချိန်မှာ နှစ်နှစ်ကြာမြင့်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေ မယ့် သူဟာ အစိုးရရဲ့ ဖိအားတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရဆဲပဲဖြစ်တယ်။

သို့ဖြစ်သည့်တိုင်အောင် သူကတော့ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိနေရဲ့ တာဝန်ယူမှု တာဝန်ခံ မှုတွေ ရှိနေအတွက် ဆက်လက်ပြီး ထောက်ခံပြောဆို သွားမယ်လို့ ကျွန်မကို ပြောခဲ့တယ်။ သူမက 'အခု ကျွန်မရဲ့ အသက်ဟာ ၈၂ နှစ် ရှိပါပြီ။ ရွှေ့ကို သိပ်ပြီး ကြာကြာနေရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အခုဆောင်ရွက်နေတာဟာ အရေးကြီးတဲ့ အလုပ်ပါ။ ကျွန်မ မကြောက်ပါဘူး' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မဟာ သမ္မတနစ်ဆင် တရုတ်ပြည်ကို လာရောက်ခဲ့စဉ်က နေထိုင်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ် ခရီးစဉ်တုန်းကလည်း ကျွန်မတို့ နေထိုင်ခဲ့ကြတဲ့ ဖေးချမ်းငြိမ်သက်ပြီး ရိုးရာ အစဉ်အလာ အဆောက်အအုံတစ်ခု ဖြစ်တဲ့ 'ဒိုင်အိုယူတိုင် နိုင်ငံတော် ဧည့်ဂေဟာမှာ နိုင်ငံတော် တောင်စီဝင် ဒိုင်ဘင်ဂူတို့နဲ့ တွေ့ဆုံကာ နေ့လယ်စာ စားခဲ့တယ်။

နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ယန်ဂျီချီနဲ့အတူ ဒိုင်ဟာ တရုတ်အစိုးရအဖွဲ့ထဲက ကျွန်မရဲ့ ဆွေးနွေးဘက်အိမ်ရှင်တွေ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ (တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ စနစ်မှာ နိုင်ငံတော် ကောင်စီဝင် တစ်ယောက်ဟာ ဝန်ကြီးတစ်ယောက်ထက် အဆင့်မြင့်ပြီး ဂုဏ်ယုဝန်ကြီးချုပ်ထက် ရာထူး နိမ့်ပါတယ်။

သမ္မာရင့် သံတမန်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဒိုင်ဟာ သမ္မတဟူနဲ့ ရင်းနှီးသူဖြစ်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံ အာဏာ အဆောက်အအုံရဲ့ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးကို ကွမ်းကျင်စွာ ကိုင်တွယ်နေသူလည်း ဖြစ်တယ်။ လူကောင်သေးပြီး ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ်ရှိတဲ့သူဟာ အသက်အရွယ် အတော်ရနေ ပေမယ့်လည်း ကျန်းမာရေးကောင်းတုန်းပဲ ရှိပါတယ်။

သူဟာ သမိုင်းနဲ့ ဒဿန ဘာသာရပ်တွေအပြင် မျက်မှောက်နိုင်ငံတကာ ဖြစ်ရပ်တွေ အကြောင်းကိုလည်း သက်သောင့်သက်သာနဲ့ ဆွေးနွေးနိုင်သူ ဖြစ်တယ်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ယန်ကတော့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနမှာ စကားပြန် ဘဝက စတင်ခဲ့ပြီး ရာထူးအဆင့်ဆင့် တက်ခဲ့သူပါ။ သူဟာ အင်္ဂလိပ်စကားကို ကွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာ ပြောဆိုနိုင်တဲ့အတွက် ကျွန်မနဲ့ အစည်းအဝေးတွေမှာဖြစ်စေ တယ်လီဖုန်းနဲ့ စကားပြောရာမှာ ဖြစ်စေ အားတက်သရော ပြောဆိုနိုင်ခဲ့ကြတယ်။

သူဟာ ခိုင်မာတဲ့ အမျိုးသားရေး ဝါဒီတစ်ယောက်ဖြစ်တာကြောင့် တောင်တရုတ် ပင်လယ်၊ မြောက်ကိုရီးယားနဲ့ ဂျပန်နိုင်ငံနဲ့ နယ်နိမိတ်အငြင်းပွားမှုတွေလို ခက်ခဲတဲ့ ပြဿနာ

တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးကြတဲ့ အခါမှာ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးဟာ တင်းတင်းမာမာ ပြောဆို ကြရတယ်။

၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်းက ညတစ်ညရဲ့ နောင်းပိုင်းအချိန်မှာ ကျွန်မတို့နှစ်ဦးဟာ နောက်ဆုံး ဆွေးနွေးမှုတွေထဲက ဆွေးနွေးမှုတစ်ခုကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြတယ်။ ယန်က တရုတ် နိုင်ငံရဲ့ အားကစား ဘက်မှာ လွှမ်းမိုးမှု ရရှိနေတဲ့အကြောင်း အပါအဝင် တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ကြီးမားတဲ့ အောင်မြင်မှုတွေ ရရှိနေတဲ့ အဖြစ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောဆိုခဲ့တယ်။ ထိုအချိန်မှာ လန်ဒန် အိုလံပစ် ပြီးစီးတာ တစ်လလောက်သာ ရှိပါသေးတယ်။

ကျွန်မက အိုလံပစ်မှာ အမေရိကန်နိုင်ငံက ဆုတံဆိပ် အများဆုံး ရရှိခဲ့တဲ့ အဖြစ်ကို ထောက်ပြခဲ့တယ်။ ဒီအခါမှာ ယန်က တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ဘတ်စကက်ဘော အကော်အမော် ယန်မင်း ဒဏ်ရာရရှိတာကို ထောက်ပြပြီး အိုလံပစ်မှာ တရုတ်နိုင်ငံ ကံဆိုးခဲ့တဲ့အကြောင်း ပြောပြခဲ့ပါတယ်။ ဒီနောက် ယန်က အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအနေနဲ့ နောက်ထပ် အိုလံပစ် ဆုတံဆိပ်တစ်ခု တိုးလာဖို့အတွက် အိုလံပစ်ပွဲတွေမှာ 'မိုင်ပေါင်းများစွာ ခရီးသွားရတဲ့ ဒီပလိုမေစီ အိုလံပစ် ပြိုင်ပွဲတစ်ခုကို လည်း ထည့်သွင်းသင့်တယ်လို့ ဟာသအဖြစ် ပြောဆိုခဲ့ ပါတယ်။

ကျွန်မဟာ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းက ဒိုင်နဲ့ ယန်တို့နဲ့ ဆွေးနွေးမှုတွေ လုပ်ခဲ့ပြီးနောက်မှာ သမ္မတဟု၊ ဝန်ကြီးချုပ် ဝမ်တို့နဲ့လည်း သီးခြားစီ တွေ့ဆုံခဲ့ရပါတယ်။ ထို ဝါရင့် ခေါင်းဆောင်တွေကတော့ ဒိုင်နဲ့ ယန်တို့နဲ့ ဆွေးနွေးခဲ့သလို မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့နဲ့ ဆွေးနွေးရာမှာ ကြိုတင်ဇာတ်ကွတ်ချထားတဲ့ ပုံစံမျိုးဖြစ်ပြီး လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဆွေးနွေး ပြောဆိုရာမှာ ပိုသက်သောင့်သက်သာ သိပ်မရှိလှပါဘူး။

တရုတ်နိုင်ငံမှာ တွေ့ဆုံရသူတွေရဲ့ ရာထူးဟာ အဆင့်မြင့်သွားလေ သူတို့ အနေနဲ့ ကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်မှု၊ စနစ်တကျ ရှိမှုနဲ့ လေးစားလောက်တဲ့ အမူအကျင့်တွေကို ပိုမိုတန်ဖိုး ထားလေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မနဲ့ ဆွေးနွေးရာမှာ ဂရုတစိုက်ရှိပြီး ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့မှုလည်း ရှိကြတယ်။ အနည်းငယ် သတိထားပြီး ပြောဆိုကြတာလည်း တွေ့ရတယ်။ ကျွန်မက သူတို့ကို လေ့လာ နေသလိုပဲ သူတို့ကလည်း ကျွန်မကို လေ့လာနေကြတာပါ။ သူဟာ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ပြီး တရုတ်နိုင်ငံဆီကို စောစီးစွာ လာရောက် လည်ပတ်ဖို့ ကျွန်မရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သူ့အနေနဲ့ တန်ဖိုးထားကြောင်း ပြောဆိုပါတယ်။ သူဟာ တရုတ်နိုင်ငံမှာ အာဏာအရှိဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။ သို့ပေမယ့် သူ အရင်က တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြတဲ့ ကိန်ရှော့ကပ်ပင်နဲ့ ကျွန်မမင်းတို့ လောက်တော့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာတွေ မပြည့်စုံပါဘူး။ သူဟာ တကယ် တမ်း တာဝန်ယူ လုပ်ကိုင်နေရတဲ့ အမှုဆောင်အရာရှိ ချုပ်တစ်ယောက်အဖြစ်ထက် တစ်သီး တစ်သန့် နေထိုင်နေတဲ့ ဘုတ်အဖွဲ့ရဲ့ ရှယ်ယာဝင် တစ်ယောက်နဲ့ ပိုပြီး တူတယ်လို့ ကျွန်မ ခြုံငုံမိပါတယ်။

အဖိုးဝမ်လို့ ခေါ်ဆိုခံရတဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် ဝမ်ကတော့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ကမ္ဘာကို ကြင်နာမှု

မို့ပြီး စကားပြောရာမှာ ပျော့ပျောင်းတဲ့ ပုံရိပ်ကို ပြသဖို့ အမှတ်တရ ကြိုးပမ်းနေသူပဲ ဖြစ်တယ်။ သို့ပေမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအနေနဲ့ကတော့ သူဟာ အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ္ဍာရေး အကျပ်အတည်းအတွက် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှာ တာဝန်ရှိတယ် ဆိုတဲ့ ကိစ္စမျိုးနဲ့ တရုတ်ပြည်ရဲ့ ပေါ်လစီတွေအပေါ် ဝေဖန်မှုတွေကို တုံ့ပြန်ချေပရာမှာ အလွန်ပဲ ထက်ရှူသူပါ။

သူဟာ တိုက်ခိုက်ဖို့ စကားစစ်ထိုးဖို့ အသင့်ရှိနေသူတစ်ယောက်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သို့ပေမယ့် ဝစ်ဟာ သူ့အပေါ် အများက ရှုမြင်ထားတာထက်တော့ ပိုပြီး ထက်မြက်စူးရှသူပါ။



တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝါဒရဲ့ လမ်းညွှန်ကတော့ ဆယ်စုနှစ်ခွဲချိပြီး အေးအေးစွာ စောင့်ကြည့် လေ့လာပါ။ ပြဿနာရပ်တွေကို တည်ငြိမ်စွာ ကိုင်တွယ်ပါ။ သင့်ရဲ့ အနေအထားကို ခွဲခြား ရပ်တည်ပါ။ သင့်ရဲ့ စွမ်းရည်တွေကို ကွယ်ဝှက်ထားပါ။ အခွင့်အခါ ကောင်းကိုစောင့်ပါ။ မြစ်နိုင်တဲ့ နေရာတွေမှာ ကိစ္စရပ်တွေကို ပြီးပြောက်အောင် ဆောင်ရွက် ပါဆိုတဲ့ တိန်နဲ့ရဲ့ ဩဝါဒပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၂၅၅၄ မော်စီတုန်း ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးနောက် တရုတ်နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်ခဲ့တဲ့ တိန်ရှောက် ပင်ကတော့ တရုတ်နိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာဇာတ်ခုံပျော် မှာ အခိုင်အမာ ရပ်တည်နိုင်ဖို့အတွက် လုံလောက်တဲ့ အားအင်မရှိသေးဘူးလို့ ယုံကြည်ခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့ ကွယ်ဝှက်ရေးနဲ့ အခွင့်အခါ ကောင်း စောင့်ရှောက် ပေါ်လစီက တရုတ်နိုင်ငံအနေနဲ့ စီးပွားရေး မြင့်တက်ဖို့ အားယူနေချိန်မှာ အိမ်နီးချင်းတွေနဲ့ ပဋိပက္ခ ဖြစ်မှုတွေကို ရှောင်ရှားစေနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်အတွင်း တိန်ရှောက်ပင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို သမိုင်းဝင်ခရီး အဖြစ် လာရောက်ခဲ့စဉ်က ဘီလိန် ကျွန်မဟာ သူ့ကို ခဏတဖြုတ် တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်မဟာ သည့်အရင်က တရုတ်ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ကို မတွေ့ဆုံခဲ့ဖူးပါဘူး။ ဒါကြောင့် လော်လီယာပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရဲ့ အိမ်ဂေဟာမှာ ညစာစားပွဲနဲ့ ညှိနှိုင်းစဉ်မှာ ကျွန်မဟာ တိန်ကို အနီးကပ် လေ့လာ ကြည့်ရှုခဲ့တယ်။

သူဟာ ဆွဲဆောင်မှုရှိသူ ဖြစ်တဲ့အပြင် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအနေနဲ့ရော သူ့ရဲ့ နိုင်ငံ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် တံခါးဖွင့်ဖို့ စိတ်အားထက်သန်နေတဲ့ အဖြစ်ကလည်း သူ့ကို အထူးတလည် လေးစားစရာ ဖြစ်ရပါတယ်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် အတွင်းက အထူးသဖြင့် စစ်ဘက်က ဖြစ်တဲ့ တရုတ်နိုင်ငံရှိ အရာရှိ တချို့ဟာ ဒီထိန်းချုပ်မှု ရပ်တည်ချက်ကို စိတ်မရှည်တဲ့ သဘောပြသခဲ့ကြတယ်။ သူတို့က 'အာရှ ပစိဖိတ်ဒေသမှာ ဩဇာအကြီးဆုံးနိုင်ငံအဖြစ် နှစ်ကာလကြာရှည်စွာ ရပ်တည်ခဲ့တဲ့ အမေရိကပြည်ထောင်စုဟာ ဒေသတွင်းမှာ နောက်ဆုတ်ခဲ့ပေမယ့်လည်း တရုတ်နိုင်ငံက အင်အားကြီးနိုင်ငံအဖြစ် ပေါ်ထွက်လာနေတာကို တားဆီးပိတ်ပင်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေဆဲပဲ ဖြစ်တယ်' လို့ တွေးတောခဲ့ကြတယ်။

ထိုအချိန်ဟာ ပိုမိုပြီး နိုင်မာတဲ့ ချဉ်းကပ်မှုကို ပြုလုပ်ရမယ့် အချိန်ဖြစ်တယ်လို့ သူတို့က ယူဆကြပါတယ်။

သူတို့ဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ စီးပွားရေးကို အားလျှော့စေခဲ့တဲ့ ၂၀၀၈ ဘဏ္ဍာရေး အကျပ်အတည်း အမေရိကန်ရဲ့ အာရှစိုက်ပျိုးမှုနဲ့ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကို လျှော့ပေးစေခဲ့တဲ့ အီရတ်နဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန် စစ်ပွဲတွေနဲ့ တရုတ်ပြည်သူတွေ အကြားမှာ အမျိုးသားရေး လှိုင်းတံပိုးတွေ မြင့်တက်လာမှုတွေကြောင့် ပိုမိုပြီး ရဲတင်းလာကြပါတယ်။

ထို့ကြောင့်ပဲ တရုတ်နိုင်ငံဟာ စမ်းသပ်ကြည့်တဲ့ အနေနဲ့ အာရှမှာ ရန်လိုတဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေကို ပိုမို ပြုလုပ်လာခဲ့တယ်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ အတွင်းက သမ္မတ အိုဘားမား ဘေဂျင်းသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ရာမှာလည်း သီသီသာသာကို အေးတီ အေးစက်နဲ့ လက်ခံခဲ့ကြပါတယ်။

တရုတ်တွေဟာ အိုဘားမားရဲ့ ပွဲမှန်သမ္မတကို နောက်ကွယ်မှ နှိပ်ညှပ်ကြားနေကြတယ်။ လူ့အခွင့်အရေး သို့မဟုတ် တရုတ် ငွေတန်ဖိုး မြှင့်တင်ရေးလို ကိစ္စရပ်တွေကို ဆွေးနွေးဖို့ ငြင်းဆန် ခဲ့ကြတယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ အမေရိကန် ဘတ်ဂျက်ပြဿနာတွေကိုတော့ ခြောင်ကျကျ ထောက်ပြဝေဖန်ခဲ့တယ်။

တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ အစိုးရပြီး လူတွင်ကျယ် အလုပ်ဆုံး နယ်ပယ်ကတော့ ပင်လယ်ပြင်ပဲ ဖြစ်တယ်။ တရုတ်၊ ဝီယက်နမ်၊ ဖိလစ်ပိုင်နဲ့ ဂျပန် နိုင်ငံတွေဟာ တောင်ဘက်နဲ့ အရှေ့ဘက် တရုတ်ပင်လယ်တွေမှာ ကမ်းရိုးတန်းတွေ ရှိနေတယ်။ ထိုနိုင်ငံတွေဟာ သန္တာကျောက်တန်း တွေ ရှိနေတယ်။ ထိုနိုင်ငံတွေဟာ သန္တာကျောက်တန်းတွေ၊ ကျောက်ဆောင်တွေနဲ့ လူမနေတဲ့ ကျွန်းတွေအတွက် ဦးဆုံးထိုးရန်ပြုနေကြတယ်။

၁၉၇၀ ခု လွန်နှစ်တွေနဲ့ ၁၉၈၀ ပြည့်လွန် နှစ်တွေ အတွင်းကဆိုရင် တောင်ပိုင်းမှာ တရုတ်နဲ့ ဝီယက်နမ်နိုင်ငံတွေဟာ ထိုကျွန်းတွေအတွက် အပြင်းအထန် ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက် ခဲ့ကြတယ်။ ၁၉၉၀ ပြည့် လွန်နှစ်တွေ အတွင်းကလည်း တရုတ်ဟာ အခြားကျွန်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖိလစ်ပိုင်နဲ့ ငြိခဲ့တယ်။ အရှေ့တရုတ် ပင်လယ်မှာဆိုရင် ဂျပန် ကာဆင်ကာကျွန်း ခေါ်ပြီး တရုတ်တွေက ဒိုင်အိုယူ(စ) ကျွန်းစုလို့ ခေါ်ဝေါ်တဲ့ ကျွန်းတွေအတွက် အပြင်းအထန် အငြင်းပွားခဲ့တယ်။

၂၀၁၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှာတော့ အငြင်းပွားနေတဲ့ ကျွန်းတွေ အပါအဝင် အရှေ့ တရုတ်ပင်လယ်ရဲ့ နေရာအများစုကို လေကြောင်းကာကွယ်ရေးရန်အဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး လေကြောင်း ပျံသန်းမှု အားလုံးဟာ မိမိရဲ့ စည်းမျဉ်းဥပဒေတွေအတိုင်း လိုက်နာရမယ်လို့ ကြေညာခဲ့တယ်။

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနဲ့ မဟာမိတ်တွေဟာ ထိုလုပ်ရပ်ကို အသိအမှတ်ပြုဖို့ ငြင်းပယ်ခဲ့ ပြီး မိမိတို့အနေနဲ့ နိုင်ငံတကာ လေပြင်လို့ အသိအမှတ်ပြုထားတဲ့ ထိုနေရာမှာ စစ်လေယာဉ်တွေ ဖြတ်ကျော်ပျံသန်းခဲ့တယ်။ ထိုပဋိပက္ခတွေဟာ အသစ်အဆန်း မဟုတ် ပေမယ့် လောင်းကြေးကတော့ မြင့်တက်လာပါတယ်။

အာရှစီးပွားရေးဟာ ဖွံ့ဖြိုးလာတာနဲ့ အညီပဲ ကုန်သွယ်မှုဟာ ယင်းခေသကို ဖြတ်သန်း စီးဆင်းခဲ့တယ်။ အနည်းဆုံး ကမ္ဘာ့ကုန်စည် စီးဆင်းမှုရဲ့ ထက်ဝက်ဟာ တောင်တရုတ်ပင်လယ်ကနေ ဖြတ်သန်းခဲ့တယ်။ ထိုအထဲမှာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှ လာတဲ့ သင်္ဘောတွေရော အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို သွားတဲ့ သင်္ဘောတွေပါ အများအပြား ပါဝင်တယ်။

၂၀၀၉ ခုနှစ်နဲ့ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွေ အတွင်းမှာတော့ တရုတ်နိုင်ငံဟာ ရေတပ်အင်အားကို တိုးမြှင့်တည်ဆောက်လာပြီး ကျယ်ပြန့်တဲ့ ရေပြင်နဲ့ ကျွန်းတွေ စွမ်းအင်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကို ပိုပြီး တိုးမြှင့်တောင်းဆိုလာတဲ့အတွက် သူ့ရဲ့ အိမ်နီးချင်းတွေဟာ ပိုပြီးစိုးရိမ်လာပါတယ်။

ဘိုဘားမား အစိုးရ တက်လာပြီး နှစ်လအကြာဖြစ်တဲ့ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လမှာတော့ တရုတ်ရဲ့ ကျွန်းတစ်ကျွန်းဖြစ်တဲ့ ဟိုင်နန်နဲ့ ခုနစ်ဆယ့်ငါးမိုင် ကွာဝေးတဲ့ ရေပြင်မှာ တရုတ်ရဲ့ သင်္ဘောငါးစီးဟာ လက်နက် အသေးစားတွေသာ တပ်ဆင်ထားတဲ့ အမေရိကန် ရေတပ် သင်္ဘော Impeccable နဲ့ ထိပ်တိုက်တွေ့ခဲ့ပါတယ်။

တရုတ်တွေက အမေရိကန်တွေကို မိမိတို့ရဲ့ ရေပိုင်နက်အတွင်းက ထွက်သွားဖို့ တောင်းဆိုခဲ့တယ်။ Impeccable ရဲ့ သင်္ဘောသားတွေက မိမိတို့ဟာ နိုင်ငံတကာ ရေပိုင်နက် အတွင်းမှာဖြစ်တဲ့အတွက် လွတ်လပ်စွာ ခုတ်မောင်းခွင့်ရှိတယ်လို့ တုံ့ပြန်ခဲ့တယ်။ တရုတ် သင်္ဘောသားတွေက အမေရိကန် ရေတပ်သင်္ဘောရဲ့ လမ်းကြောင်းကို ပိတ်ဆို့ဖို့အတွက် သစ်သားတုံးတွေ ပစ်ချခဲ့တယ်။

အမေရိကန်တွေက တရုတ်တွေကို မီးသတ်ပိုက်တွေနဲ့ လှမ်းပက်ခဲ့ပါတယ်။ တချို့ တရုတ် သင်္ဘောသားတွေဆိုရင် မီးသတ်ပိုက်နဲ့ ရေပက်ခဲ့တဲ့အတွက် အောက်ခံ အဝတ်လောက်ပဲ ကျန်ပါတော့တယ်။ နောက်နှစ်နှစ် အတွင်းမှာလည်း ဂျပန်နိုင်ငံ၊ ဝီယက်နမ်နိုင်ငံ၊ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွေနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံအကြားမှာ ထိန်းမခိုင်သိမ်းမရ အဆင့်အထိ ပဋိပက္ခတွေ ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ ထိပ်တိုက် တွေ့မှုတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ပါတယ်။

တရုတ်နိုင်ငံဟာ သူ့ရဲ့ အိမ်နီးချင်းတွေထက် အင်အားကြီးတဲ့အတွက် နယ်နိမိတ် ပြဿနာတွေကို တစ်နိုင်ငံချင်းစီ အကြားမှာ ဖြေရှင်းဖို့ လိုလားနေပါတယ်။ အကယ်၍ အငြင်းပွားနေတဲ့ နိုင်ငံအားလုံးနဲ့ တစ်စားပွဲတည်း ထိုင်ပြီး ဖြေရှင်းမယ်ဆိုရင်တော့ နိုင်ငံငယ်တွေက စုစည်းမှု မရှိမှ ဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့ အနေနဲ့ မလိုလားပါဘူး။

တတယ်တော့ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံငယ်တွေ ပါဝင်တဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ နိုင်ငံအားလုံးကို အခန်း တစ်ခန်းထဲမှာ တွေ့ဆုံပြီး ၎င်းတို့ရဲ့ အမြင်တွေကို တင်ပြစေခြင်းသည်သာ အကောင်းဆုံး ဖြေရှင်းမှုကို ရစေနိုင်မှာပါ။ ကျွန်မ အနေနဲ့လည်း ထိုချဉ်းကပ်မှုကို သဘောတူပါတယ်။ အမေရိကန် အနေနဲ့ တောင်တရုတ်ပင်လယ်မှာရော အရှေ့တရုတ်ပင်လယ်မှာပါ နယ်မြေတောင်းဆိုမှု မရှိပါဘူး။ ကျွန်မတို့အနေနဲ့ ထိုအငြင်းပွားမှုတွေမှာ သယ်ဆောင်ကုန် လိုက်စရာအကြောင်းမရှိပါဘူး။ ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ လွတ်လပ်စွာ ရေကြောင်းသွားလာခွင့် ပင်လယ်ရေကြောင်းဆိုင်ရာကုန်သွယ်မှုနဲ့ နိုင်ငံတကာ ဥပဒေတွေကို လိုက်နာရမယ့် တာဝန်သာ ရှိတာပါ။

၂၀၁၀ ခုနှစ် မေလအတွင်းမှာ ကျွန်မဟာ မဟာဗျူဟာနဲ့ စီးပွားရေး ဆွေးနွေးပွဲကို တက်ရောက်ဖို့အတွက် ဘောလုံးကို ရောက်ခဲ့တယ်။ ထိုအချိန်မှာ ကျွန်မဟာ တရုတ် ခေါင်းဆောင်တွေ အနေနဲ့ တရုတ်ပင်လယ် နယ်နိမိတ် ကိစ္စကို အစဉ်အလာ မီးတောက် ပြဿနာတွေ ဖြစ်တဲ့ ထိုင်ဝမ်နဲ့ တိဘက် ပြဿနာတွေနဲ့ တန်းတူ ထားဖို့တယ်ဆိုတာကို သိလာရပါတယ်။

သူတို့က 'တရုတ်နိုင်ငံ အနေနဲ့ ပြင်ပစွက်ဖက်မှုတွေကို သည်းခံနေမှာ မဟုတ်ဘူး' လို့ ပြောခဲ့တယ်။

အစည်းအဝေး ကျင်းပနေစဉ်မှာပဲ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တစ်ဦးက မတ်တတ်ရပ်လိုက်ပြီး 'အမေရိကပြည်ထောင်စုဟာ တရုတ်နိုင်ငံကို ဦးပတ်ထားပြီး မိမိတို့နိုင်ငံ အောင်မြင်တိုးတက်လာနေတာကို ဒိန်ပဲဖို့ ကြီးပမ်းနေတယ်' လို့ ဒေါသတကြီးနဲ့ စွပ်စွဲပြောဆိုခဲ့တယ်။ ထိုအခါမှာတော့ အစည်းအဝေးကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ရပါတယ်။

ကြိုတင်ပြင်ဆင် ဇာတ်တိုက်ထားတဲ့ ထိပ်သီး ခံဆွေးနွေးပွဲ တစ်ခုမှာ ထိုအဖြစ်မျိုးဟာ ပေါ်ပေါက်လာလေ့ မရှိပါဘူး။ တကယ်တော့ ထိုဗိုလ်ချုပ်ကြီးရဲ့ ပြောဆိုမှုတွေဟာ စစ်ဘက်နဲ့ ပါတီ ဘက်က သူ့ရဲ့ ဆရာသမားတွေက မီးစိမ်းပြုလိုက်လို့သာ ပြောဆိုခဲ့တာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ပြောစကားကြောင့် တရုတ် သံတမန် တချို့သည်ပင် ကျွန်မလိုပဲ အံ့အားသင့်သွားတာ တွေ့ရပါတယ်။

ဘီလ်က အိမ်ဖြူတော်ရဲ့ အရှေ့ဘက်ခန်းမ အတွင်းမှာ ဝီယက်နမ် စစ်ပြန်ကြီးတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ဆီနေတာ ဖွန်ကယ်ရီနဲ့ ဆီနေတာ ဖွန်မက်ကိန်းတို့ ခြံရံပြီး သမိုင်းဝင် ကြေညာ ချက်တစ်ခုကို ထုတ်ပြန်တဲ့ ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လရဲ့ နေ့တစ်နေ့ကို ပြက်ပြတ်ထင်ထင်ပဲ ကျွန်မ မှတ်မိနေပါသေးတယ်။ ထိုကာလဟာ အနာဟောင်းတွေကို ပျောက်ကင်းအောင် လုပ်တဲ့ ကာလ၊ စစ်အကျဉ်းသား ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းရေးနဲ့ စီးပွားရေးနဲ့ မဟာဗျူဟာ မြောက်ဆက်ဆံရေးတွေ တိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို စတင်ရမယ့် ခေတ်သစ်တစ်ခုရဲ့ အစပဲဖြစ်တယ်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် အတွင်းမှာ ကျွန်မတို့ဟာ အမေရိကန် သမ္မတတစ်ဦးရဲ့ ပထမဆုံး သော အလည်အပတ် ခရီးအဖြစ် ဝီယက်နမ် နိုင်ငံကို သွားရောက်ခဲ့တယ်။ ထိုခရီးစဉ်ကို သွားဖို့ ပြင်ဆင်ခဲ့တဲ့တုန်းက ကျွန်မတို့ဟာ မကျေမချမ်းမှုတွေနဲ့ ရန်လိုမှုတွေကိုပင် တွေ့ရနိုင် တယ်လို့ မျှော်လင့်ခဲ့ကြတယ်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်မတို့ မြို့တွင်းကို ကားတွေနဲ့ ဝင်ရောက်ခဲ့ ချိန်မှာတော့ ကျွန်မတို့ကို ကြိုဆိုဖို့အတွက် လမ်းတွေမှာ တန်းစီပြီး ရပ်နေကြတဲ့ ဝီယက်နမ် ပြည်သူတွေကို တွေ့ရပါတယ်။

ကျွန်မတို့ နိုင်ငံတွေအကြားမှာ ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိနေတာကိုသာ သိရှိထားကြတဲ့ ကျောင်းသား အုပ်ကြီးဟာ ဘီလ်မိန့်ခွန်းပြောတာကို နားထောင်ဖို့အတွက် ဟန့်နိုင် အမျိုးသား

တက္ကသိုလ်မှာ စုဝေးနေကြတယ်။ ကျွန်မတို့ သွားရောက်ခဲ့တဲ့နေရာတိုင်းမှာ ဝီယက်နမ် ပြည်သူတွေက ကျွန်မတို့ကို နွေးထွေးစွာ ကြီးဆိုခဲ့ကြပါတယ်။

ကျွန်မဟာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနဲ့ ဟန့်ရှင်းမြို့ကို နောက်ထပ် ရောက်ရှိချိန်မှာတော့ ဝီယက်နမ်ဟာ ကျွန်မတို့ ပထမအကြိမ် ရောက်စဉ်ကထက် များစွာတိုးတက်နေပြီး ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံရဲ့ ဆက်ဆံရေးဟာလည်း ပိုမိုတိုးတက်ခဲ့တဲ့အတွက် အံ့ဩရပါတယ်။ ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံရဲ့ ကုန်သွယ်ရေးဟာ ဆက်ဆံရေး ပုံမှန်မဖြစ်မီက ဝေါ်လာ သန်း ၂၅၀ အောက်သာ ရှိခဲ့ပေမယ့် ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှာတော့ ဝေါ်လာ ဘီလီယံ ၂၀ နီးပါး ရှိလာပါတယ်။

ဝီယက်နမ် နိုင်ငံဟာ စိန်ခေါ်မှုတွေ ရှိနေပေမယ့် ထူးခြားတဲ့ မဟာဗျူဟာ အခွင့်အလမ်းကို ပေးအပ်ခဲ့တယ်။ တစ်ဖက်မှာတော့ ထိုနိုင်ငံဟာ အထူးသဖြင့် စာနယ်ဇင်း လွတ်လပ်ခွင့်ဆိုင်ရာမှာ လူ့အခွင့်အရေးတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ညံ့ဖျင်းတဲ့ မှတ်တမ်းတွေ ရှိနေပါတယ်။ သို့ပေမယ့် အခြား တစ်ဖက်မှာတော့ ယင်းနိုင်ငံဟာ သူ့ရဲ့ စီးပွားရေးကို ဖွင့်ပေးဖို့အတွက် ခြေလှမ်းတွေကို မှန်မှန်ချည်း လှမ်းခဲ့ပြီး ဒေသအတွင်းမှာ ပိုမိုကြီးမားတဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို ရယူနိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းလျက်ရှိပါတယ်။

ဝီယက်နမ်နဲ့ ဆက်ဆံရာမှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ အရေးအကြီးဆုံး လက်နက်တွေထဲက တစ်ခုကတော့ ပစိဖိတ်မြတ်ကျော် မိတ်ဆက်ဖွဲ့စည်းမှု TPP ဆိုတဲ့ အဆိုပြုထားတဲ့ ကုန်သွယ်ရေး သဘောတူညီချက် အသစ်ပါပဲ။ တီပီပီ TPP အနေနဲ့ ကုန်သွယ်ရေးအတားအဆီးတွေကို လျှော့ချပြီး လုပ်အား သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေရဲ့ တန်ဖိုးတွေကို မြှင့်တင်ပေးပြီး အာရှနဲ့ အမေရိက ဈေးကွက်တွေကို ဆက်စပ် ပေးမှာဖြစ်တယ်။

ဇူလိုင် ၂၂ ရက် မွန်းလွဲပိုင်းမှာ ဟန့်ရှင်းမြို့ရဲ့ အမျိုးသား ကွန်တင်ရှင်းစင်တာမှာ ကုန်သွယ်ရေး ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု၊ လူ့မောင်ခိုကူးမှု၊ နူးကလီးယား မပျံ့ပွားရေး၊ မြောက်ကိုရီးယားနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အာဆီယံရဲ့ ဒေသဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတွေကို ပြုလုပ်ခဲ့တယ်။

သို့ပေမယ့် အစည်းအဝေးဟာ နောက်တစ်နေ့မှာပါ ဆက်ကျင်းပခဲ့ရတယ်။ လူတိုင်းရဲ့ စိတ်ထဲမှာ အကြောင်းအရာတစ်ခုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးလိုတဲ့ ဆန္ဒရှိနေကြတယ်။ ထိုအကြောင်းအရာကတော့ တောင်တရုတ်ပင်လယ် ကိစ္စပါပဲ။

အစည်းအဝေး မတိုင်မီမှာ ကျွန်မဟာ နောက်နေ့အတွက် ကျွန်မတို့ရဲ့ အစီအစဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး လေ့လာသုံးသပ်ဖို့အတွက် ကတ်ကင်းဘဲလ်နဲ့ ကျွန်မရဲ့ အဖွဲ့ဝင်တွေကို စုစည်းခဲ့ပါတယ်။ နောက်နေ့မှာ ကျွန်မတို့ ထုတ်ပြန်ရမယ့် ကြေညာချက်အတွက် နာရီပေါင်းများစွာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။

နောက်နေ့မှာတော့ တရုတ်နိုင်ငံ တောင်တရုတ်ပင်လယ်ကိစ္စ ဆွေးနွေးဖို့ ကန့်ကွက်နေတဲ့ ကြားကပ် ဝီယက်နမ်က ထိုပြဿနာကို တင်ခဲ့တယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ အခြားဝန်ကြီးတွေကလည်း တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ထပြီး ၎င်းတို့ရဲ့ စိုးရိမ်ပူပန်မှုတွေကို

တင်မြကြပြီး နယ်နိမိတ် အငြင်းပွားမှုတွေကို ဘက်စုံဆွဲကပ်မှုနဲ့ စုပေါင်းဖြေရှင်းကြဖို့ တောင်းဆိုခဲ့ကြတယ်။

တရုတ်နိုင်ငံက နှစ်နှစ်ကြာမျှ သွားရဲ့ အင်အားကို ထုတ်ဖော်ပြသခဲ့ပြီး အဆိုပါ ဒေသကို သူပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အခိုင်အမာ ပြောဆိုခဲ့ပြီး နောက်မှာတော့ ဒေသတွင်းရှိ နိုင်ငံတွေက ပြန်လည် တွန်းလှန်လာခဲ့ကြပါတယ်။

ကျွန်မက 'အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အနေနဲ့ ဘယ်အငြင်းပွားမှုမှာမှ တစ်ဖက်သတ်က ရပ်တည်မှာ ဟုတ်ကြောင်း သို့ပေမယ့် ယိတွေ့မှုတွေနဲ့ အင်အားသုံး ဖြေရှင်းမှုတွေ မပြုလုပ်ဘဲ ဘက်စုံထောင့်စုံက ဆွဲကပ်ပြီး နိုင်ငံတကာဥပဒေနဲ့အညီ ဖြေရှင်းရေးကို ထောက်ခံကြောင်း' ပြောဆိုခဲ့တယ်။

သည့်အပြင် ကျွန်မက 'ဒေသတွင်းရှိ နိုင်ငံတွေကို တောင်တရုတ်ပင်လယ်အတွင်းမှာ လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့် အခွင့်အရေးကို တာကွယ်ကြပြီး ပဋိပက္ခကို တားဆီးနိုင်မယ့် ကျင့်ထုံးကို ဖော်ဆောင်ဖို့' လည်း တိုက်တွန်းခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မ ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး နောက်မှာတော့ တရုတ်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးရဲ့ မျက်နှာတစ်ခုလုံး ညိုမည်းနေတာကို တွေ့ရတယ်။ သူက သူ့အနေနဲ့ တုံ့ပြန်ဆွေးနွေးမှု မပြုမီ အစည်းအဝေးကို တစ်နာရီ ရပ်နားဖို့ တောင်းဆိုခဲ့တယ်။ ဒီနောက်မှာတော့ ယန်က ကျွန်မကို စိုက်ကြည့်ရင်းနဲ့ တောင်တရုတ်ပင်လယ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အငြင်းပွားမှုတွေကို ပယ်ဖျက်ပြီး တုံ့ပြန်သနားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြင်ပမှ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်မှု မပြုကြဖို့ သတိပေးခဲ့ပါတယ်။

သည့်နောက် ယန်က အခြား အာဆီယံ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေမှ ကိုယ်စားလှယ်တွေကို စိုက်ကြည့်ရင်း တရုတ်နိုင်ငံဟာ နိုင်ငံကြီး တစ်နိုင်ငံပါ။ ဒီ အစည်းအဝေးမှာ တက်ရောက်နေကြတဲ့ နိုင်ငံမှန်သမျှထက် ကြီးတဲ့ နိုင်ငံပါ' လို့ ပြောဆိုပါတယ်။

ဟန့်ရှင်မှာ ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင် ပြောဆိုမှုတွေက တောင်တရုတ်ပင်လယ်နဲ့ အစေ့တရုတ်ပင်လယ် ဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုတွေကို မဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ သို့ပေမယ့် သံတမန်တွေကတော့ ယင်းအစည်းအဝေးဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍနဲ့ ပတ်သက်လို့ရော တရုတ်ရဲ့ လွှမ်းမိုးလိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် ပျက်ယွင်းခဲ့ရတဲ့ အဖြစ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ရော အမှတ်ထင်ထင် ရှိနေကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

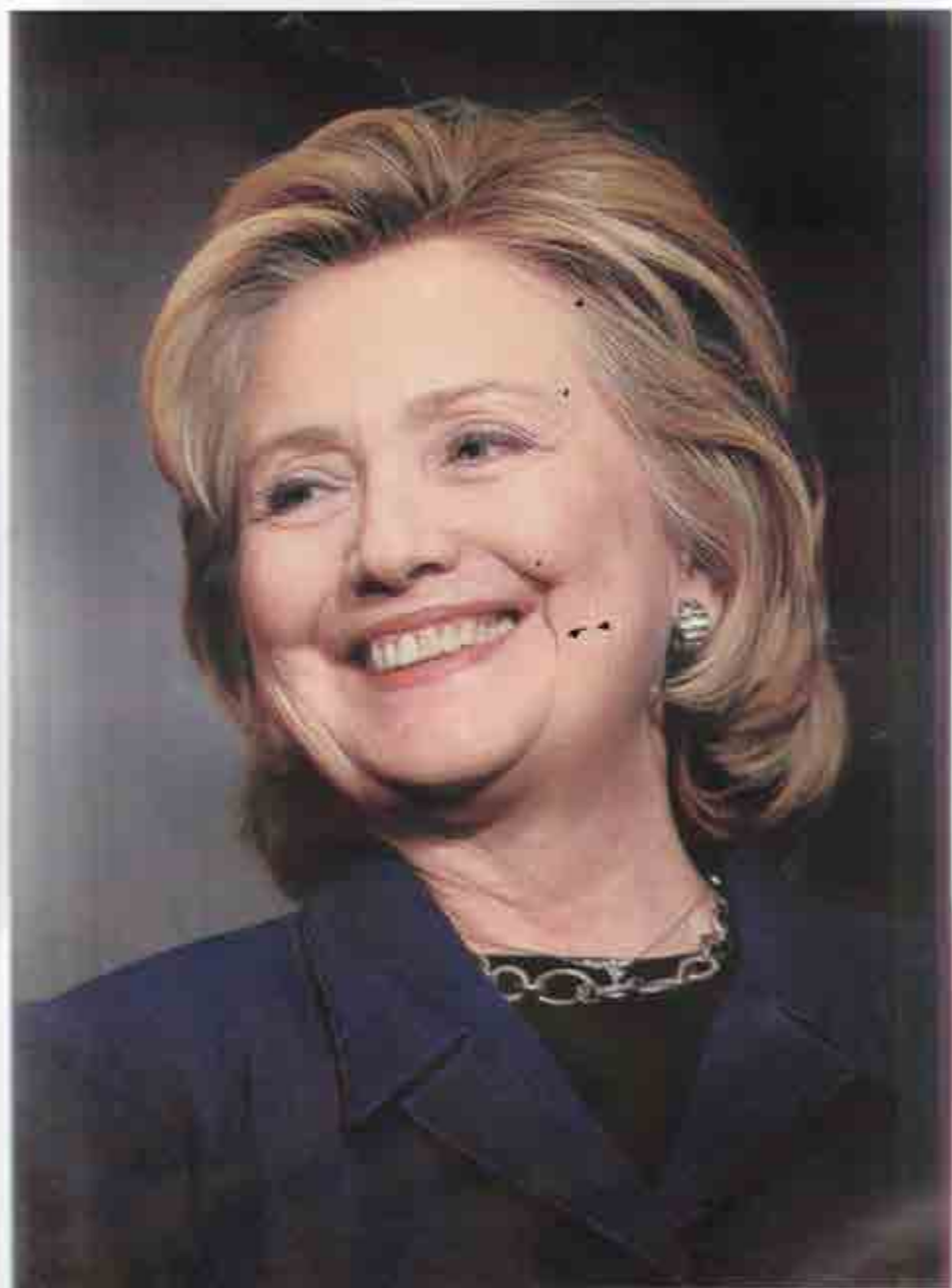
ဝါရှင်တန်ကို ဦးတည်ကာ ပြန်လည် ထွက်ခွာလာချိန်မှာတော့ ကျွန်မဟာ အာရှမှာ ရှိတဲ့ မိမိတို့ရဲ့ အနေအထားနဲ့ မဟာဗျူဟာကို ပိုမို ယုံကြည်လာတဲ့ ခံစားရမှုမျိုး ရှိခဲ့တယ်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တုန်းက ကျွန်မတို့ စတင်ခဲ့စဉ်က ဒေသတွင်းရှိ နိုင်ငံအများအပြားက ကျွန်မတို့ရဲ့ ကတိပြုချက်တွေ နဲ့ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံရဲ့ အင်အားအပေါ် သံသယ ရှိခဲ့ကြတယ်။

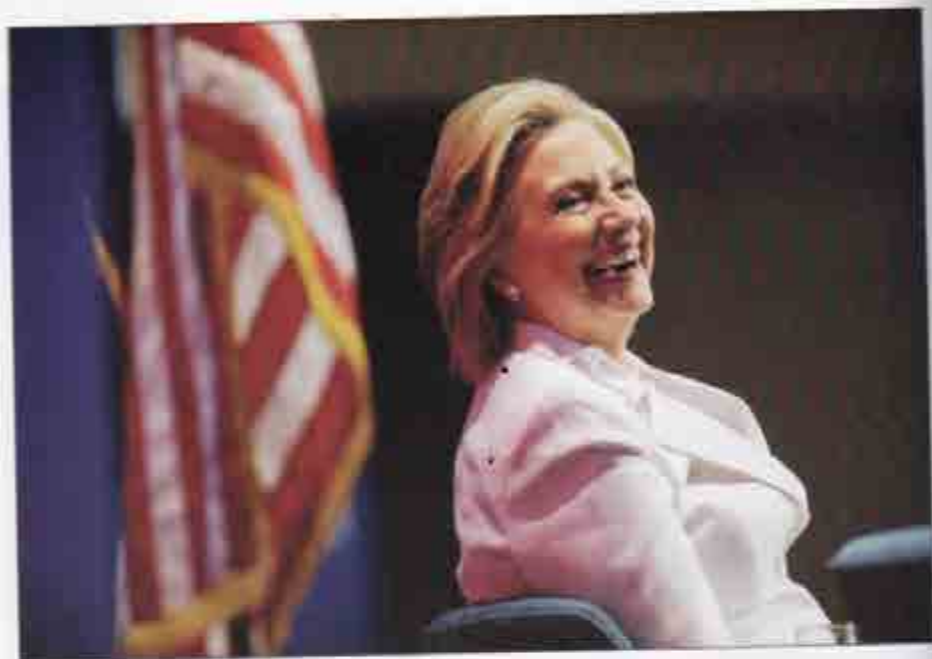
ကျွန်မတို့ရဲ့ မကျော်မဟာဗျူဟာက အဲဒီ သံသယတွေကို ဖယ်ရှားပစ်ဖို့ ပုံစံချခဲ့တာပါ။ ဒိုင်နို ကြားဖြင့်စွာ ဆွေးနွေးခဲ့ရတဲ့ ဆွေးနွေးပွဲ တစ်ခုမှာ သူက 'ခင်ဗျားတို့ ဘာလို့ ဒီနေရာက လှည့်ထွက်ဖို့ မလုပ်တာလဲ' လို့ မေးခဲ့တယ်။

ကျွန်မဟာ မိုင်ပေါင်းများစွာ ခရီးနှင့်ခဲ့ရပြီးနောက်မှာ ကိုးရီးကားယား ဘာသာပြန်ဆိုထားတဲ့ မိန့်ခွန်းပေါင်းများစွာကို နားထောင်ခဲ့ရပါတယ်။ သို့ပေမယ့် နောက်ပိုင်းမှာတော့ အောင်မြင်မှု ရလာပါတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ အစိုးရ အဖွဲ့ စတင်စကားလမှာလည်း အခက်အခဲတွေမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီး ဒေသတွင်းမှာ အမေရိကနိုင်ငံ ရှိနေရမယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကို အခိုင်အမာ ပြောဆိုနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

နောက်နှစ်တွေ အတွင်းမှာတော့ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံမှာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ ခေါင်းဆောင်မှု အပြောင်းအလဲမှ အမေရိကန်သံရုံးမှာ ခိုလှုံခဲ့တဲ့ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေးသမား မျက်မမြင်ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ထိပ်တိုက်တွေ့ဆုံမှုအထိ စိန်ခေါ်မှုအသစ်တွေ ကြုံတွေ့လာရတယ်။

သို့ပေမယ့် အခွင့်အလမ်းကောင်းတွေလည်း ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ တစ်ချိန်က တံခါးပိတ်ထားခဲ့တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒီမိုကရေစီသို့ အသွင်ကူးပြောင်းပါမယ်ဆိုတဲ့ ကတိစကားနဲ့ ပြောင်းလဲမှုအတွက် မီးညှိပေးမယ့် တိုးတက်မှု မီးကျည်ကလေးတွေကို တွေ့လာရတယ်။









ဘေဂျင်း၊ အစိုးရ အတိုက်အခံ

ကျွန်မကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ် အတည်ပြုပြီးလို့များ မကြာမီမှာပဲ အင်ဂျင်နီယာ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဟာ ဝါရှင်တန်မြို့မှာရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ နေအိမ်ဆီကို ရောက်ရှိလာကြတယ်။ သူတို့ဟာ ညဉ့်အချိန်မတော်မှာပင် ကျွန်မအနေနဲ့ သမ္မတနဲ့ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် ဝေးလံတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ သံအမတ် တစ်ဦးဦးနဲ့ဖြစ်စေ အတိမ်းအစောင်းမခံနိုင်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စကားပြောဆိုနိုင်မယ့် အဝါရောင်တောက်ပနေတဲ့ လုံခြုံစိတ်ချရတဲ့ တယ်လီဖုန်း တစ်လုံးကို တပ်ဆင်ပေးခဲ့ပါတယ်။

ထိုတယ်လီဖုန်းဟာ ကမ္ဘာကြီးမှာ ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ အခက်အခဲ ပြဿနာတွေဟာ ကျွန်မရဲ့ နေအိမ်နဲ့ မဝေးလှဘူးဆိုတာကို သတိပေးနေတဲ့ အရာတစ်ခုဖြစ်လာတယ်။ ၂၀၁၂ မှုနစ် ဧပြီလ ၂၅ ရက် ဗုဒ္ဓဟူး၊ ည ၉း ၃၆ နာရီမှာ အဝါရောင် တယ်လီဖုန်းဟာအသံ ပြည်လာပါတယ်။

ဖုန်းခေါ်သူကတော့ ကျွန်မရဲ့ ပေါ်လစီ စီမံကိန်း ဝါရိုက်တာနဲ့ ဒုတိယ ရုံးအဖွဲ့မှ ဖြစ်တဲ့ ဂျိတ်ဆူလီဗန်ပါ။ သူဟာ နိုင်ငံခြားရေးဌာနရဲ့ သတ္တမ အထပ်မှာရှိတဲ့ လုံခြုံရေး ဖုန်းလိုင်းကနေ ဆက်နေတာပါ။ သူက ဘေဂျင်းမှာရှိတဲ့ ကျွန်မတို့နဲ့ သံရုံးဟာ မှော်လင့်မထားတဲ့ ပြဿနာ တစ်ရပ်နဲ့ ကြုံနေရတဲ့အတွက် လမ်းညွှန်မှု တစ်ရပ်ကို အရေးတကြီး လိုအပ်နေတယ်လို့ ပြောဆိုပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်ပတ်ပင် မကြာသေးတဲ့ အချိန်က ကျွန်မတို့ သတိမထားမိတဲ့ ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အသက်လေးဆယ် အရွယ်ရှိ လူ့ အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားသူဖြစ်တဲ့ ခင်ဂေါင်ဆုန်းဆိုသူ မျက်မမြင်တစ်ဦးဟာ ရှန်ဂေါင်ပြည်နယ်ရှိ သူ့ရဲ့ နေအိမ်မှာ နေအိမ် အကျယ်ချုပ်ကျနေရာကနေ ခြံဖုတ်တံတိုင်းကို ကျော်တက်ပြီး ထွက်ပြေးလွတ်မြောက် သွားခဲ့တယ်။

ဖုတ်တံတိုင်းပေါ်မှ ခုန်ချစဉ်မှာ သူဟာ ခြေကျိုးသွားခဲ့ပေမယ့် သူ့ကို စောင့်ကြည့်နေတဲ့ ရဲအစောင့်တွေ လက်မှ လွတ်မြောက်ခဲ့ပါတယ်။ ထို့နောက် ချင်ဂေါင်ချွန်း သူ့ကို ထောက်ခံကူညီကြသတဲ့ရဲ့ အကူအညီနဲ့ ပိုင်ရာပေါင်းများစွာဝေးတဲ့ ဘေဂျင်းမြို့ကို သွားရောက်ခဲ့တယ်။ ဘေဂျင်းကို ရောက်ချိန်မှာတော့ သူဟာ တရုတ်နိုင်ငံ လူ့အခွင့်အရေး အသိုက်အဝန်းနဲ့ ကာလရှည်ကြာစွာ ကတည်းက အဆက်အသွယ်ရှိခဲ့တဲ့ အမေရိကန် သံရုံးရှိ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ထမ်း တစ်ဦးကို ဆက်သွယ်ခဲ့ပါတယ်။

ချင်ဟာ မသန်စွမ်းသူတွေရဲ့ အခွင့်အရေးအတွက် ကူညီပြီး မိမိတို့ရဲ့ လယ်ယာတွေကို အကူပျက် အရာရှိတွေရဲ့ သိမ်းဆည်းခြင်း ခံကြရတဲ့အတွက် ကန့်ကွက်ကြတဲ့ ကျေးလက် နေသူတွေကို ကူညီနေသူပါ။ ထို့အပြင် အတင်းအကျပ် ပဋိသန္ဓေ တားခိုင်းတဲ့ သို့မဟုတ် ကလေးရိုလာရင် ဖျက်ချခိုင်းတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ လူတစ်ကိုယ် ကလေးတစ်ဦး ပေါ်လစီ ကျင့်သုံးမှုကြောင့် လူ့ အခွင့်အရေးတွေ ဆုံးရှုံးနှစ်နာနေတဲ့ အဖြစ်တွေကို မှတ်တမ်းပြုစုနေသူ လည်း ဖြစ်တယ်။

ချင်ကိုယ်တိုင်ဟာ ဆင်းရဲတဲ့ ကျေးရွာသားတစ်ဦး ဖြစ်ပြီး စာပေကို ကိုယ့်အားကိုယ် ကိုးပြီး လေ့လာသင်ယူခဲ့ရသူပါ။

၂၀၀၅ ခုနှစ် အတွင်းက ချင်ဟာ အစိုးရရဲ့ မိန့်ပုံမှုတွေ ခံနေရတဲ့ ထောင်ပေါင်းများစွာ သော ပြည်သူတွေ ကိုယ်စား အစိုးရကို တရားစွဲဆိုမှု တစ်ခုကို ပြုလုပ်ခဲ့တယ်။ ထို့အတွက် ဒေသ တရားရုံး တစ်ရုံးက သူ့ကို ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းတွေ ဖျက်ဆီးမှု ယာဉ်သွားလာမှုတွေကို ပိတ်ဆို့မှုဆိုတဲ့ စွဲချက်တွေနဲ့ ထောင်ဒဏ် ငါးလမျှတစ်လ ချမှတ်ခဲ့တယ်။

ထိုဖြစ်ရပ်ကို အပြည့်အဝ ကျခံခဲ့ပြီးနောက်မှာလည်း ချင်ဟာ နေကိမ် အကျယ်ချုပ်နဲ့ နေခဲ့ရပါတယ်။ ယခုအခါမှာတော့ သူဟာ ပြေးရင်းလွှားရင်း ဒဏ်ရာ ရခဲ့တဲ့အတွက် အကူအညီ တောင်းခံနေပါပြီ။ ဘေဂျင်းမြို့ရဲ့ အရက်တက် အချိန်မှာ အမေရိကန် သံရုံးမှ အရာရှိ နှစ်ဦးဟာ ချင်နဲ့ လျှို့ဝှက်စွာ တွေ့ဆုံခဲ့ကြတယ်။

ချင်က အမေရိကန် သံရုံးမှာ နိုလှဲခွင့် တောင်းခဲ့တဲ့အတွက် သံအရာရှိတွေက သူ့ရဲ့ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို ဝါရှင်တန်ကို ပို့ပေးခဲ့တယ်။ ထိုကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ချဖို့ အတွက် ခက်ခဲစေတဲ့ အချက်အလက်တွေ အများအပြား ရှိနေတာပါ။

ပထမကတော့ တောင်ပန်း ပို့ဆောင်ရေး ကိစ္စပါ။ ချင်ဟာ ခြေတစ်ဖက်ကနွှဲနေသူဖြစ်တဲ့ အပြင် တရုတ်အစိုးရက အလိုရှိနေသူလည်းဖြစ်တယ်။ အကယ်၍ ကွန်မတီအနေနဲ့ အလျင်အမြန် မဆောင်ရွက်ခဲ့ရင်တော့ သူဟာ ပြန်လည် အဖမ်းခံရမှာပါ။ အခြေအနေကို ပိုမို ဆိုးရွားစေတာကတော့ ကွန်မတီရဲ့ သံရုံး အပြင်ဘက်မှာ တရုတ် လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းတွေ အများအပြား ရှိနေခြင်းပါပဲ။

အကယ်၍ ချင်အနေနဲ့ သံရုံးရဲ့ အရှေ့တံခါးပေါက်က ဝင်လာမယ်ဆိုရင်တော့ သံရုံး တံခါးကို မဖွင့်ပီမှာဘဲ သူ့အနေနဲ့ ပြန် အဖမ်းခံရမှာပါ။ သူ့ကို ဘေးမသိရန်မခဲပဲ ခေါ်ဆောင် လာနိုင်ဖို့ကတော့ လမ်းပေါ်ကို အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ လွှတ်ပြီး သံရုံးအတွင်းကို တိတ်ဆိတ်စွာ ဆွဲသွင်း လာနိုင်မှ ဖြစ်မှာပါ။

ဘေဂျင်းရှိ ကျွန်မတို့ သံရုံးရဲ့ ဒုတိယအကြီးအကဲဖြစ်တဲ့ ဘော့ဝမ်ကတော့ သူ့ ဘာသာသူ သံရုံးထဲ ဝင်လာမယ်ဆိုရင် လွတ်မြောက်ဖို့ အခွင့်အလမ်း ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း ထက်ပင် နည်းလိမ့်မယ် လို့ တွက်ချက်ပါတယ်။ အကယ်၍ ကျွန်မတို့လူတွေ အပြင်ထွက်ပြီး သူ့ကို ခေါ်မယ် ဆိုရင်တော့ လွတ်မြောက်ဖို့ အခွင့်အလမ်းဟာ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်း အထက်မှာ ရှိမယ်လို့ ဝမ်က တွက်ချက်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် အချိန် ကန့်သတ်ချက်ကလည်း ပြဿနာ တစ်ခုပါ။ ထိုဖြစ်ရပ် ဖြစ်ပွားချိန် မှာ ကျွန်မအနေနဲ့ ငါးရက်အတွင်းမှာ ဘေဂျင်းကို ထွက်ခွာဖို့ ပြင်ဆင်နေချိန်ပါ။ ကျွန်မဟာ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး တင်(မ်)ရိုက်သနာနဲ့အတူ တရုတ်နိုင်ငံမှ ကျွန်မတို့နဲ့ အဆင့်တူ အရာရှိ တွေနဲ့ ပြုလုပ်မယ့် မဟာဗျူဟာနဲ့ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲကို ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး တင်(မ်) ရိုက်သနာနဲ့ အတူတက်ရောက်ဖို့ ရှိနေပါတယ်။

ထိုဆွေးနွေးပွဲမှာ ကျွန်မတို့ ဆွေးနွေးမယ့် အစီအစဉ်တွေထဲမှာ တောင်တရုတ် ပင်လယ်ကိစ္စ၊ မြောက်ကိုရီးယားရဲ့ ရန်စမှု၊ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ငွေတန်ဖိုးမြှင့်တင်ရေးနဲ့ ပညာရပ် ဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို ခိုးယူမှု စတဲ့ အစီအစဉ်တွေပါဝင်တယ်။

ယခုတော့ ကျွန်မဟာ သိပ်ကို ကရုဏာစိတ်ထားနဲ့ ပြည့်စုံပြီး လူ့အခွင့်အရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ထင်ရှားသူတစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ လူတစ်ယောက်ကို ကာကွယ်ဖို့နဲ့ တစ်ဘက်မှာ လည်း တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ ဆက်ဆံရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဆိုတဲ့ ရွေးချယ်စရာ နှစ်ခုထဲက တစ်ခုခုကို ရွေးရတော့မှာပါ။

ကျွန်မ အနေနဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချဖို့ စဉ်းစားစရာမှာ စစ်ရေးကာလအတွင်းက အမေရိကန် သံရုံးတွေမှာ ခိုလှုံခွင့်ရရှိဖို့အတွက် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြတဲ့ အတိုက်အခံတွေ အကြောင်းကို စဉ်းစားတွေးတောခဲ့ပါတယ်။

သူတို့တွေထဲက တစ်ဦးကတော့ ၁၅ နှစ်ကြာမျှ ခိုလှုံခဲ့တဲ့ ဟန်ဂေရီနိုင်ငံမှ တုန်းတော်ကြီး ကျိုးဝက်မိုင်ဇင်တီပါ။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်အတွင်း တိန်အန်မင် လူထု ဆန္ဒပြပွဲ အတွင်းက ထင်ရှားတဲ့တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေဖြစ်တဲ့ ဟရုတ်ရူပမေဒပညာရှင်တွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ဖန်လီဇီနဲ့ သူ့ဇနီး လီရူဇီအန်တို့ဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို မရောက်မီမှာ ဘေဂျင်း ရှိ အမေရိကန် သံရုံးမှာ ၁၃ လ ကြာမျှ ခိုလှုံခဲ့ရပါတယ်။

ထိုထက်ပိုပြီး နီးကပ်တဲ့ ကာလတုန်းက ဖြစ်ခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ကျွန်မရဲ့ စိတ်ထဲမှာ မှတ်မိနေတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်လအကြာ ဖြစ်တဲ့ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ အတွင်းက ဝမ်လီဂျွန်ဆိုတဲ့ တရုတ်ရဲတပ်ဖွဲ့ အကြီးအကဲ တစ်ဦးဟာ အနောက်တောင်ပိုင်း ပြည်နယ်ဖြစ်တဲ့ စီချွန်းပြည်နယ်ရဲ့ မြို့တော် ချွန်ဒူရီ အမေရိကန် ကောင်စစ်ဝန်ရုံးကို ဝင်လာပြီး ခိုလှုံခွင့် တောင်းခဲ့ပါတယ်။

ဝမ်ဟာ အနီးအနားပြည်နယ် တစ်ခုက တန်ခိုးဩဇာကြီးလှတဲ့ ကွန်မြူနစ်ပါတီ အကြီးအကဲဖြစ်သူ ဘိုဒီလိုင်ရဲ့ ညာလက်ရုံးဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဘို အနေနဲ့ အကျင့်ပျက် လာဘ်စားမှုတွေ ကျူးလွန်တာကို ကူညီခဲ့ပါတယ်။ ဘိုရဲ့ ဇနီးက ငြိတိသျှ စီးပွားရေးသမား တစ်ဦးကို သတ်ဖြတ်ပြီး ဖုံးကွယ်ထားတဲ့ လုပ်ရပ်ကို ဝမ်က သိရှိခဲ့တယ်။

ဘိုဟာ ကွန်မြူနစ်ပါတီအတွင်းမှာ ထင်ရှားကျော်ကြားပြီး အထက်ကို တက်လှမ်းနေသူ တစ်ဦးပါ။ သို့ပေမယ့် သမ္မတ ဟုဂျင်တောင်ရဲ့ တယ်လီဖုန်းလိုင်းကို ကြားဖြတ် နားထောင်မှု အပါအဝင် သူ့ရဲ့ အာဏာအလွဲသုံးစားမှုတွေကြောင့် ဘေဂျင်းမြို့က ခေါင်းဆောင်ကြီးတွေဟာ စိုးရိမ်လာကြပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်တွေဟာ ဘိုနဲ့ ဝမ်တို့ အပေါ် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတွေ စတင်လုပ်ဆောင်လာပါတယ်။

ဝမ်ဟာ သူ့အနေနဲ့ အဆိပ်ခတ် အသတ်ခံခဲ့ရတဲ့ ဗြိတိန်နိုင်ငံသားရဲ့ ကံကြမ္မာမျိုး ကြုံလာရမှာကို ကြောက်ရွံ့တဲ့အတွက် ချွန်ခူမြို့က ကွန်မတီရဲ့ ကောင်စစ်ဝန်ရုံးမှာ ခိုလှုံခဲ့တယ်။ သူသံရုံးထဲမှာ ရှိနေစဉ်မှာ ဘိုအပေါ်မှာ သစ္စာရှိတဲ့ လုံခြုံရေးအဖွဲ့ဝင်တွေက အဆောက်အအုံရဲ့ အပြင်က ဝိုင်းထားကြပါတယ်။

ဝမ်လီဂျွန်ဟာ လူအခွင့်အရေး တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ တစ်ယောက်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သို့ပေမယ့် သူ့ကို သံရုံးအပြင်ဘက်က လူတွေ လက်ထဲကို ထည့်လိုက်ရင်တော့ သေဒဏ်ချမှတ် ခံရနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို ဆက်လက်ပြီး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ထားရမှာပါ။ သို့ပေမယ့်လည်း ကွန်မတီ အနေနဲ့ သူ့ကို အစဉ်ထာဝရတော့ စောင့်ရှောက်မထားနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကွန်မတီက ဝမ်ကို ဘာဖြစ်စေချင်တယ်ဆိုတာကို မေးမြန်းပြီး ဘေဂျင်းက အာဏာပိုင်တွေနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့တယ်။ အကယ်၍ သူတို့အနေနဲ့ ဝမ်လီဂျွန်ရဲ့ သက်သေ ထွက်ဆိုချက်ကို နားထောင်မယ်ဆိုရင် ဝမ်အနေနဲ့ ပိပိရဲ့ ဆန္ဒအလျောက် အဖမ်းခံမှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို ပြောကြားခဲ့တယ်။

ကွန်မတီဘက်က ထိုအကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာမှ မပြောဖို့ကိုလည်း သဘောတူခဲ့တယ်။ ကွန်မတီရဲ့ နှုတ်လုံမှုအတွက် တရုတ်တွေက ကျေးဇူးတင်ကြပါတယ်။

များမကြာမီမှာပဲ ဘိုဟာ ရာထူးမှ ဖယ်ရှားခံရပြီး သူ့ရဲ့ ဇနီးဟာလည်း လူသတ်မှုနဲ့ တရားစွဲဆိုခံခဲ့ရတယ်။ တရုတ်တွေရဲ့ တင်းကျပ်လှတဲ့ ဆင်နာဖြတ်တောက်မှုဟာ ထိုအရွယ်တော်ပုံ သတင်းကိုတော့ ဘယ်လိုမှ ဖုံးဖိမထားနိုင်ခဲ့ပါဘူး။

၂၀၁၃ ခုနှစ် စောစောပိုင်းမှာတော့ သမ္မတဟုနဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် ဝမ်တို့ဟာ မျိုးဆက်သစ် ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ လက်ဝယ်သို့ အာဏာလွှဲပြောင်းပေးခဲ့ရပါတယ်။

ထိုဖြစ်ရပ်တွေ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် နှစ်လခန့်သာ ကြာသေးတဲ့ ယခုအချိန်မှာ ကွန်မတီဟာ နောက်ထပ် စမ်းသပ်မှုတစ်ခုနဲ့ တွေ့နေရပါပြီ။

ကွန်မတီက ကတ်ကင်းဘဲလ်၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ဘီလ်ဘန်(စ) ကောင်စစ်ဝန်ချိမ်းလိမိလ်(စ)ကို ခေါ်ပြီး ကွန်မတီရဲ့ တစ်ခု ကျင်းပဖို့ ရှိတိုက်ကို ပြောပြခဲ့တယ်။ ကတ်ဟာ ချင်က ကွန်မတီကို စတင်ဆက်သွယ်ခဲ့ချိန်ကစပြီး ဘေဂျင်းမှာရှိတဲ့ ကွန်မတီ သံရုံးနဲ့ အနီးကပ် ဆက်သွယ်မှုတွေ ရှိခဲ့တယ်။ ကတ်က ကွန်မတီအနေနဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ခုခုချဖို့အတွက် အချိန်ဟာ တစ်နာရီပင် မကျန်တော့ဘူးလို့ ပြောပါတယ်။

ကွန်မတီ ညွှန်ကြားတဲ့အချိန်မှာ ဆုံရပ်ကို ချက်ချင်းသွားရောက်နိုင်ဖို့အတွက် ဘေဂျင်းမှာရှိတဲ့ ကွန်မတီ သံရုံးဟာ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့ထားပါတယ်။ ကွန်မတီဟာ နောက်ထပ် လိုအပ်တာတွေ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကြပြီးနောက်မှာ ကွန်မတီ ချင်ကို သွားရောက်ခေါ်ဆောင်ဖို့ အမိန့် ယေလိုက်တယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာကြာမျှ တရုတ်နိုင်ငံမှာ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုတွေ အကြောင်းကို ပြောဆိုခဲ့ကြပါတယ်။ ယခုအခါမှာ ထိုပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်မတို့ အပေါ် ယုံကြည်အားထားမှုဟာ အစမ်းသပ်ခံရမယ့် အချိန် ရောက်ရှိနေပါပြီ။ အကယ်၍ ကျွန်မတို့အနေနဲ့ ချင်ကို မကယ်တင်နိုင်ဘူးဆိုရင် ကျွန်မတို့ရဲ့ နေရာအနှံ့အပြားမှာ ရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ အနေအထားဟာ ထိခိုက်လာမှာပါ။

ကျွန်မက ရွှေဆက်ဆောင်ရွက်ဖို့ အချက်ပြလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်မှာပဲ လုပ်ဆောင်ချက်တွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု လျင်မြန်စွာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်။ ဘော့ဝမ်ဟာ သံရုံးက ထွက်ခွာပြီး ချိန်းဆိုထားတဲ့ နေရာဆီကို သွားခဲ့တယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာလည်း ဂျိတ်ဟာ အိမ်ဖြူတော်ကို ရှင်းလင်းပြောကြားနေရပါတယ်။

ဂျိတ်က ချင်ကို ကယ်တင်မှုနဲ့ ဝေလျှည်းတဲ့ ကျွန်မီရဲ့ ဆင်ခြင်တွေးတောပုံကို တင်ပြခဲ့ပြီးနောက်မှာ အိမ်ဖြူတော်ရဲ့ သံသယ မေးခွန်းတွေကို ဖြေဆိုနေရပါတယ်။ ထိုအချိန်မှာ ဘေဂျင်းမြို့ရဲ့ လမ်းတွေပေါ်မှာ စပိုင်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ထဲက ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်မျိုး ဆန်ဆန် ဖြစ်ရပ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါတယ်။

သံရုံးကားဟာ သံရုံးကနေ လေးဆယ့်ငါးမိနစ်လောက် မောင်းရတဲ့ ချိန်းဆိုထားတဲ့ နေရာကို ရောက်ရှိချိန်မှာ ဘော့ဟာချန်ကို တွေ့မြင်ရပါတယ်။ ထိုနေရာ တစ်ဝိုက်မှာ တရုတ်လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းတွေကိုလည်း သူ တွေ့မြင်ရတယ်။ ချင်ကို ကယ်တင်မယ့် ကိစ္စကို ယခုအချိန်မှာ လုပ်ရင်လုပ် သို့မဟုတ်ရင်တော့ ဘယ်တော့မှ လုပ်နိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဘော့ဟာချင်ကို ကားထဲကို ဆွဲသွင်းပြီး ဂျွန်ဇာတ်အင်္ကျီ တစ်ထည်ကို သူ့ရဲ့ ခေါင်းပေါ်ကို အုပ်လိုက်ပါတယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ ကားကို သံရုံးဆီကို အရှိန်ပြင်းစွာနဲ့ မောင်းနှင်ခဲ့တယ်။ ဘော့ဟာ ကားပေါ်ကနေပြီး ဝါရှင်တန်နဲ့ကို နောက်ဆုံးအခြေအနေတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆက်သွယ်ပြောကြားနေတယ်။

နောက်ဆုံးမှာတော့ ဝါရှင်တန်စံတော်ချိန် နံနက်အရက်တက် သုံးနာရီ နီးပါးလောက်မှာတော့ ဘော့က ပြန်လည်ဆက်သွယ်ပြီး သတင်းကောင်းကို ပြောခဲ့ပါတယ်။ လုပ်ငန်းတာဝန်ဟာ အောင်မြင်ပြီးမြောက်ခဲ့ပြီး ချင်ကို သံရုံးဆရာဝန်က ဆေးကုသမှုတွေ ပြုလုပ်နေတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းပါ။

နောက်နှစ်ရက်အတွင်းမှာတော့ ဘီလ်ဘန်(စ) ကတ်၊ ဖျာရှင်း(လ်) ဂျိတ်နဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ နောက်ဆက်တွဲ အနေနဲ့ လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးကြပါတယ်။

ပထမခြေလှမ်းက တရုတ်တွေနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး ကျွန်မတို့ လက်ထဲမှာ ချင် ရှိနေပြီး သူ့ရဲ့ အနေအထားကို မဆုံးဖြတ်ရသေးဘူး။ ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲ မစတင်မီမှာ အဖြေတစ်ခု ရရှိရေးအတွက် ကျွန်မတို့ အချင်းချင်း တွေ့ဆုံကြဖို့ လိုမယ်ဆိုတာကို ပြောဖို့ပါပဲ။

ဗုတ်ယ ခြေလှမ်းကတော့ ချင်ကိုယ်တိုင်နဲ့ တွေ့ဆုံဖို့ပါပဲ။ သူ ဘာဖြစ်ချင်တယ်ဆိုတာကို အတိအကျ သိရဖို့ပဲဖြစ်တယ်။ သူ့အနေနဲ့ ဘုန်းတော်ကြီး ဝိုင်ဇင်တီလို နောက်ထပ် တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ကြာတဲ့အထိ သံရုံးထဲမှာပဲ နေထိုင်ဖို့ ပြင်ဆင်ထားသလား ဆိုတာကို သိရှိဖို့ပါ။

ကျွန်မတို့ လုပ်ဆောင်ရမယ့် လမ်းကြောင်းကို ကြံဆပြီးတာနဲ့ ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းနိုင်ရေးအတွက် လေယာဉ်နဲ့ ဘေဂျင်းကို အပြန်ဆုံး သွားဖို့ ကတ်ကို ကျွန်မ ပြောလိုက်ပါတယ်။ ဧပြီလ ၂၇ ရက် သောကြာနေ့ နောင်ပိုင်းမှာ သူ ထွက်ခွာရမှာဖြစ်ပြီး တနင်္ဂနွေနေ့ အရက်တက်မှာ ရောက်ရှိမှာ ဖြစ်တယ်။ နောက်နေ့မှာ ဘီလီက လိုက်သွားမှာပါ။

ဒါအပြင် ကျွန်မတို့ဟာ ဘာလီကျွန်းမှာ အပန်းဖြေခဏ်း ထွက်နေတဲ့ သံအမတ်ကြီး ဝယ်ရီလော့ခ်ကို ပြန်ခေါ်လိုက်တယ်။ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ဥပဒေအကြံပေးဖြစ်တဲ့ ယေးလ် ဥပဒေကျောင်းရဲ့ ဌာနမှူးဟောင်းဖြစ်သူ ဟာရီးလ်ကီးကိုလည်း ဆက်သွယ်ခဲ့ရပါတယ်။

ဘေဂျင်းကို ကတ်ရောက်ရှိချိန်မှာတော့ သူဟာ ကမ်းတက်တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေရဲ့ အဆောင်တွေရှိတဲ့ သံရုံးတတိယထပ်ကို ချက်ချင်းပဲ သွားရောက်ခဲ့တယ်။ သံရုံးခြံဝင်းရဲ့ ပတ်လည်မှာတော့ တရုတ်လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေရဲ့ အရေအတွက်ဟာ သိသိသာသာ တိုးလာခဲ့တယ်။ သံရုံးအတွင်းမှာတော့ အပိုင်းခံထားရသလို ခံစားရပါတယ်။

ချင်ဟာ အားအင်အရှိန်နည်းနည်း ခံနိုင်ရည် ကျဆင်းနေပါပြီ။ မျက်မှန်အမည်းကြီး တပ်ဆင်ထားတဲ့ ထိုသူဟာ စတင်အရှိန်ယူနေတဲ့ နိုင်ငံတကာ မထော်တဆမှု အကျပ်အတည်း တစ်ခုရဲ့ အလယ်ဗဟိုမှာ ရောက်ရှိလို့နေပါပြီ။

ကတ်ဟာ အနည်းဆုံး သတင်းကောင်းကလေး တစ်ခုကို ရထားတယ်လို့ ကြားသိရတဲ့အတွက် ကျွန်မအနေနဲ့ စိတ်သက်သာရာ ရခဲ့ပါစတယ်။ တရုတ်တွေက သူတို့ တွေ့ဆုံဖို့ သဘောတူခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းပါ။ ချင်ဟာလည်း သံရုံးမှာရှိတဲ့ ဘော့နဲ့ တကွ မင်ဒါရင် တရုတ်စကားတတ်တဲ့ အခြားအရာရှိတွေနဲ့ ဆွေးနွေးပြောဆိုနေပါတယ်။

သူက နိုင်ငံခြားမှာ ခိုလှုံခြင်း သို့မဟုတ် သံရုံးဝင်း အတွင်းက ကမ်းတက်စစ်သည် အဆောင်မှာ နေထိုင်ခြင်းတို့ထက် တရုတ်နိုင်ငံမှာပဲ ဆက်ပြီးနေထိုင်ဖို့ ဆန္ဒရှိကြောင်း အနိုင်အမာပဲ ပြောဆိုပါတယ်။ ချင်က ရန်ဒေါင်မှာရှိတဲ့ အကျင့်ပျက် အရာရှိတွေရဲ့ အနိုင်ကျင့်မှုတွေကို ခံခဲ့ရတဲ့ သူ့ရဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေကို ပြောပြပါတယ်။

တရုတ်နိုင်ငံဘက်က ကတ်နဲ့ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမယ့်သူကတော့ ဝါရင့်သံတမန်တစ်ဦး ဖြစ်တဲ့ ကျူရှန်ကိုင် ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ကာလမှာ သူဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီး ဖြစ်လာသူပါ။ ကတ်နဲ့ ကျွန်မ သဘောတူထားတဲ့ အချက်ကတော့ ပထမဆုံး အစည်းအဝေးမှာ ကတ်အနေနဲ့ သတိရှိရှိနဲ့ စတင်ဖို့နဲ့ နှစ်ဘက်သဘောတူနိုင်တဲ့ အခြေခံတွေ အပေါ်မှာ ဆွေးနွေးဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ဘက်က ချင်ကို လွှဲပြောင်းပေးစရာ အကြောင်းမရှိပါဘူး။ သို့ပေမယ့် ကျွန်မအနေနဲ့ ကတော့ နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးနဲ့ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးကို ကာကွယ်ဖို့အတွက် အပြန်ဆုံးနဲ့ သို့သိပ်မှ အရှိဆုံး ဖြေရှင်းချင်တဲ့ ဆန္ဒရှိနေတာပါ။ နှစ်ဖက်စလုံးအတွက် သူလည်း အနိုင်ရ ကိုယ်လည်း အနိုင်ရဆိုတဲ့ ဖြေရှင်းမှုမျိုး လိုအပ်ပါတယ်။

သို့ပေမယ့် တရုတ်ဘက်ကတော့ ထိုဆန္ဒမျိုး မရှိပါဘူး။ ကျွန်တို့ 'ခင်ဗျားတို့ အနေနဲ့ တရုတ်၊ အမေရိကန် ဆက်ဆံရေးကို တကယ် ကောင်းမွန်စေချင်ရင် ခင်ဗျားတို့ လုပ်ရမယ့် အလုပ်ကတော့ ချင်ကို ကျွပ်တို့ လက်ထဲ ချက်ချင်းလွှဲပြောင်းပေးအပ်ဖို့ပါပဲ' လို့ ပြောဆိုခဲ့ တယ်။ ထိုကမ်းလှမ်းချက်ကို ကတ်က သတိနဲ့ ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

ကတ်က တရုတ် အရာရှိတွေကို သံရုံးတိုလာပြီး ချင်နဲ့ တိုက်ရိုက် စကားပြောဖို့ တုံ့ပြန်ပြောခဲ့တယ်။ သို့ပေမယ့် ထိုပြောဆိုမှုက ကျွန်တို့ ပိုပြီး ခေါ်သဖြစ်လာစေတယ်။

ကျွန်တို့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာ၊ ဂုဏ်သိက္ခာစတဲ့ အကြောင်းအရာတွေ ကို နာရီဝက်လောက် ခေါ်သတကြီးနဲ့ အော်ဟစ်ပြောခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ တရုတ်ပြည်သူ တွေကို ဖော်ကားနေတယ်။ နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးကို ဖျက်ဆီးနေတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ပြီးတော့ 'ချင်ဟာလည်း အမေရိကန်စကတ်ဂါဝန်နောက်မှာ ပုန်းအောင်းနေတဲ့ သူရဲဘော ကြောင်သူ တစ်ယောက်သာ ဖြစ်တယ်' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

နောက်ပိုင်း အချိန်တွေ နေ့ရက်တွေမှာလည်း ကျွန်မတို့ အဖွဲ့ဟာ နောက်ထပ် ဆွေးနွေးပွဲတွေ ငါးကြိမ်ပြုလုပ်ခဲ့ကြတယ်။

တစ်ချိန်တည်းမှာလည်း ကျွန်မတို့ရဲ့ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဟာ သံရုံးမှာရှိနေတဲ့ ချင်နဲ့ ဆွေးနွေး ခဲ့ပါတယ်။ ချင်ကတော့ တရုတ်နိုင်ငံအတွင်းမှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေ လုပ်ဖို့ ထောက်ခံ ပြောဆိုနိုင်ရေးအတွက် ဥပဒေဘာသာရပ်ကို လေ့လာလိုတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ သူဟာ နိုင်ငံကနေ ထွက်ခွာသွားပြီး အမေရိက ပြည်ထောင်စုမှာ ခိုလှုံခဲ့ပြီးနောက်မှာ တရုတ်နိုင်ငံ လူ့အခွင့်အရေး ကိစ္စတွေအပေါ် လွှမ်းမိုးနိုင်ခြင်းမရှိတော့ပဲ မှေးမှိန်သွားခဲ့ကြတဲ့ အတိုက်အခံ တွေရဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေကို ကြားဖူးခဲ့သူပါ။

ချင်ကတော့ ထိုအဖြစ်မျိုး မဖြစ်လိုပါဘူး။ ဟာရိုလ်ကိုးကလည်း ထိုအဖြစ်မျိုးနဲ့ ချင် ကြုံတွေ့ရမှာကို စိုးရိမ်နေသူပါ။ ဟာရိုလ်ဟာ အမေရိက ပြည်ထောင်စုရဲ့ ထိပ်တန်း ဥပဒေ ပညာရှင်ဖြစ်ရုံသာမကဘဲ အရည်အသွေးပြည့်ဝတဲ့ တက္ကသိုလ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး တစ်ယောက် လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဟာရိုလ်ဟာ ပြည်ပမှာ နိုင်ငံရေး ခိုလှုံခွင့်တောင်းဆိုတဲ့ စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ် စွဲချက်တွေ ကိုလည်း ရှောင်ရှားနိုင်ပြီး ထိပ်သီး အစည်းအဝေး မတိုင်မီမှာ တရုတ်နိုင်ငံကိုလည်း အသရေ မထိခိုက်စေပဲ ဖြေရှင်းနိုင်မယ့် ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုကို တင်ပြခဲ့တယ်။

ထို ဖြေရှင်းနည်းကတော့ ချင်ကို ဘေဂျင်းမြို့နဲ့ ဝေးကွာတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ဥပဒေ ကျောင်း တစ်ခုခုမှာ ပညာသင်ကြားခွင့် ပေးပြီး နှစ်နှစ်လောက် အချိန်ကြာတဲ့အခါမှာ အမေ ရိက ပြည်ထောင်စုရှိ ဥပဒေကျောင်း တစ်ခုခုမှာ ဆက်လက်ပညာသင်ကြားခွင့်ပြုဖို့ပါပဲ။

ကျွန်မတို့ဘက်က ထိုအစီအစဉ်ကို တရုတ်အာဏာပိုင်တွေထံ တင်ပြခဲ့ပါတယ်။ တရုတ်တွေအနေနဲ့ သံသယတွေ ရှိနေပေမယ့် ထိုအဆိုပြုချက်ကို လုံလုံလျားလျား ငြင်းပယ် ကာမျိုးတော့ မလုပ်ခဲ့ပါဘူး။ တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်မှုဟာ ကျွန်မတို့နဲ့ အပြု သဘော ဆောင်တဲ့ ဆက်ဆံရေးကို ဆက်လက်ထားရှိပြီး မဟာဗျူစဲ့ စီပွားရေး ဆွေးနွေးပွဲကို ကယ်တင်လိုတဲ့ ဆန္ဒရှိနေတာကို တွေ့လာရတယ်။

နောက်ဆုံးမှာတော့ ယခုပေါ်ပေါက်နေတဲ့ ပြဿနာကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့ မဆိုရအောင် ဖြေရှင်းပါဆိုတဲ့ အမိန့်ဟာ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်ရှိလာခဲ့တယ်။

ပထမဆုံးသော ဖုန်းခေါ်ဆိုမှုကို လက်ခံရရှိခဲ့ပြီး နောက် ငါ့ရက်အကြာ ဖြစ်တဲ့ ဧပြီလ (၃၀) ရက် တနင်္လာနေ့ ညနေမှာ ကျွန်မဟာ အင်ဒရူးလေဆိပ်ကနေ လေတပ်မတော် လေယာဉ်ကို စီးပြီး ဘေဂျင်းမြို့ကို ဦးတည်ထွက်ခွာခဲ့ပါတယ်။

စေ့စပ်ညှိနှိုင်းသူတွေဟာ အသေးစိတ် သဘောတူညီချက်တွေ ရရှိဖို့အတွက် နောက်ထပ်နာရီနှစ်ဆယ်ကျော်လောက် အချိန်ပေးကြရပါတယ်။ သဘောတူညီချက် မှုကြမ်းကို တဖြည်းဖြည်းချင်း ရရှိလာခဲ့တယ်။ ပထမအချက်ကတော့ ချင်ဟာ ထွက်ပြေးဖို့ ကြိုးပမ်းစဉ်မှာ ရရှိခဲ့တဲ့ ဒဏ်ရာတွေကို ကုသဖို့အတွက် ဘေဂျင်းမြို့ရှိ ဆေးရုံတစ်ရုံမှာ ဆေးဝါးကုသမှု ခံယူဖို့ဖြစ်တယ်။

ဒီနောက်မှာတော့ ရုန်းဒေါင်းမှာ နေအိမ်အကျယ်ချုပ်နဲ့ နေထိုင်ခဲ့တဲ့ ကာလအတွင်း မှာ ချင် အနေနဲ့ ခံစားခဲ့ရတဲ့ စော်ကားမော်ကားပြုမှုတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သင့်လျော်တဲ့ အာဏာပိုင်တွေကို ပြောဆိုခွင့် ရရှိဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ဆင့်မှာတော့ ချင်ဟာ သူ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ခဲ့တဲ့ အချိန်ကတည်းက စတင်ပြီး အဆက်မပြတ် စော်ကားနှောက်ယှက်ခံခဲ့ကြရတဲ့ သူ့ရဲ့မိသားစုဝင်တွေနဲ့ တွေ့ဆုံခွင့် ရရှိဖို့ပါ။ သို့နောက်မှာတော့ ချင်ကို ဘေဂျင်းနဲ့ ပေးတဲ့ တက္ကသိုလ်တစ်ခုခုမှာ ကျောင်းတက် စေပြီး နှစ်နှစ်ကြာတဲ့အခါမှာ အမေရိကပြည်ထောင်စုမှာ ကျောင်းတက်ခွင့်ပေးဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ရှေ့ကို လျှောက်လှမ်းရမယ့် အဆင့်တိုင်းမှာ အမေရိကန်သံရုံးအနေနဲ့ ချင်နဲ့ အဆက်အသွယ် ရှိနေရမှာပါ။

ဘီလ်ဘန်(စ)ကတော့ အမေရိက ပြည်ထောင်စု အစိုးရ အဖွဲ့ထဲမှာ အဆင့်အမြင့်ဆုံး သံတမန်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ကျော်ဇန်နီင်င်နဲ့ ရှုရှုနိုင်င်တွေမှာ သံအမတ်ကြီး တာဝန်တွေကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးတဲ့ လူအများ လေးစားခြင်း ခံရသူတစ်ယောက်ပါ။

တနင်္လာနေ့မှာ သူ့ရောက်ရှိလာပြီးနောက်မှာတော့ ဘီလ်ဟာ နောက်တစ်ကြိမ် ကျင်းပတဲ့ ဆွေးနွေးပွဲကို တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဘီလ်ဟာ စားပွဲရဲ့ တစ်ဖက်မှာ ကျွန်ုပ် မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်ရင်း သံတမန် အချင်းချင်း ပျော့ပျောင်းစွာ ဆွဲဆောင်ပြောဆိုခဲ့တယ်။ ချင်ရဲ့ မိသားစုဝင်တွေကို ချင်နဲ့ တွေ့ဆုံခွင့်ပေးပြီး ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ချောမောအောင် လုပ်ဖို့ ပြောခဲ့တယ်။

ကျွန်က ထိုကိစ္စကို သူ့ရဲ့ အထက်အရာရှိတွေထံ တင်ပြပေးမယ်လို့ ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မ စီနန်းလိုက်ပါတဲ့ လေယာဉ်ဟာ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာက အထက်တစ်နေရာမှာ ရောက်ရှိနေစဉ် သန်းကောင်အချိန်လောက်မှာ ချင်ရဲ့ မိသားစုက ရုန်းဒေါင်းကနေ မနက် ရထားနဲ့ ထွက်လာလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ သတင်းကို ကြားသိရတယ်။ ယခု ကျွန်မတို့ ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုတာကတော့ ချင်ကို တံခါးပေါက်ကနေ ထွက်တွေ့စေဖို့ပါ။

မေလ (၂) ရက်မှာ ကျွန်မရဲ့ လေယာဉ်ဟာ ဘေလင်းလေဆိပ်ကို ဆင်းသက်ရောက် ရှိခဲ့တယ်။ ရောက်ရောက်ချင်းပဲ ကျွန်မဟာ ဂျိတ်ကို သံရုံးသို့ စေလွှတ်ပြီး ကျွန်မရဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အရ အားပေးတဲ့ စကားတွေကို ချင်ကို ပြောခိုင်းလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်မဟာ ထိုညနေမှာ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် ဒိုင်ဘင်ဂူတို့နဲ့ အတူ စားသောက်ရမယ့် သီးသန့် ညစာစားပွဲ တစ်ရပ်သို့ တက်ရောက်ခဲ့တယ်။

ထိုအချိန်မှာတော့ ချင်ဟာ ခိုးရိမ်ထိတ်လန့်နေဆဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ချင်ရဲ့ စိတ်ထဲမှာ သူ့အနေနဲ့ သံရုံးဝင်းထဲက ကမ်းတက်တပ်သားတွေ နေထိုင်တဲ့ အဆောင်တွင်းမှာ ဆရာဝန် တစ်ယောက်ရဲ့ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုကို ခံယူပြီး နေနေရတဲ့ ဘဝဟာ သူ့အတွက် ပိုပြီး လုံခြုံ တယ်လို့ ယူဆနေပါတယ်။

သူဟာ အထူးသဖြင့် တရုတ် အမေရိကန်တွေထဲက အမေရိကန် သံအမတ် ရာထူးကို ပထမဆုံး ရရှိခဲ့တဲ့ သံအမတ်ကြီး ဂယ်ရီလော့ခ် အပါအဝင် သံရုံးဝန်ထမ်းတွေနဲ့ သိပ်ကို ရင်းနှီးတဲ့ ဆက်ဆံရေး ရှိနေပါပြီ။ ဂယ်ရီနဲ့ ဟာရိုလ်တို့ဟာ နာရီပေါင်းများစွာ ချင်နဲ့ အတူ ထိုင်ပြီး သူ့ရဲ့ လက်ကို ဆုပ်ကိုင်တာ သူ့ရဲ့ ကြောက်စိတ်တွေကို ဖြေလျော့ခဲ့ကြပြီး သူ့ရဲ့ အနာဂတ် မျှော်လင့်ချက်တွေအကြောင်းကို ပြောဆိုခဲ့ကြတယ်။

နောက်ဆုံးတော့ ချင်ဟာ သံအမတ်ကြီးရဲ့ လက်မောင်းကို မှီကာ ကတ်ရဲ့ လက်ကို ဆုပ်ကိုင်ရင်း အသင့်စောင့်ဆိုင်းနေတဲ့ ဗင်ကားဆီကိုသွားခဲ့တယ်။ ဗင်ကား အတွင်းကို သူရောက်ရှိသွားတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပဲ ဂျိတ်က သူ့ရဲ့ ဆဲလ်ဖုန်းနဲ့ ကျွန်မဆီကို ဆက်ပြီး သတင်းပို့ခဲ့တယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ ဂျိတ်က ဆဲလ်ဖုန်းကို ချင်ရဲ့ လက်ထဲကို ထည့်လိုက်တယ်။

ချင်က ကျွန်မကို ကျေးဇူးတင်စကားပြောရင်းနဲ့ 'ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို နမ်းပြီး နှုတ်ဆက်ချင်လိုက်တာ' လို့ ပြောပါတယ်။ ထိုအချိန်မှာတော့ ကျွန်မရဲ့ စိတ်ထဲမှာလည်း ထိုအတိုင်းပဲ ခံစားနေရပါတယ်။

ဗင်ကားဟာ မီဒီယာတွေနဲ့ လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ရှုပ်ယှက်ခတ်နေတဲ့ အနီးအနား မှာ ရှိတဲ့ ချောင်ယန်ဆေးရုံကို ရောက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ တရုတ်တွေဟာ သူတို့ရဲ့ အပေးအယူ ကတိကို အတိအကျပဲ လိုက်နာခဲ့ကြတယ်။ ချင်ဟာ သူ့ရဲ့ ဇနီးသားသမီးတွေနဲ့ ပြန်လည် ပေါင်းစည်းနိုင်ခဲ့ပါပြီ။ ထို့နောက်မှာတော့ သူဟာ ဆရာဝန်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ရဲ့ ကျန်းမာရေး စစ်ဆေးမှုကို ခံယူနိုင်ဖို့အတွက် ကျွန်မတို့ရဲ့ သံရုံးဝန်ထမ်းတွေ ခြံရံပြီး လိုက်ပါသွားခဲ့ပါ တယ်။

ကျွန်မဟာ မိမိနိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး တာဝန်ကို ယူခဲ့ချိန်မှာ လူသိရှင်ကြား ပထမဆုံး သော ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့တယ်။ ထို ကြေညာချက်ထဲမှာ 'အမေရိကန်သံရုံး အတွင်း မှာ ချင်ဂေါင်ချင် နေထိုင်ခဲ့မှုနဲ့ သံရုံးအတွင်းမှ ထွက်ခွာမှုတို့ကို သူ့ရဲ့ ရွေးချယ်မှု တွေနဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ တန်ဖိုးတွေကို ရောင်ပြန်ဟပ်ပြီး လွယ်ကူချောမွေ့အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်ခဲ့တာ ကို ကျွန်မ အနေနဲ့ ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်မိပါတယ်' လို့ ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။

တရုတ်တွေဘက်ကတော့ ကျွန်မတို့ မျှော်လင့်ထားတဲ့ အတိုင်းပဲ သူတို့ရဲ့ ပြည်တွင်းရေးကို အမေရိကန်တွေက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်တယ်လို့ ပြောဆိုကာ ရှုတ်ချခဲ့ကြပါတယ်။

မြို့တွင်းမှာတော့ သိပ်ကို ခြားနားလှတဲ့ ပြောဆိုမှုတွေ ပေါ်ပေါက်လာပါတယ်။ သံခွဲဝန်ထမ်းတွေဟာ ကွဲကွာခဲ့တာ ကြာပြီဖြစ်တဲ့ ချင်နဲ့ သူ့ရဲ့ ဇနီးတို့ကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေထိုင်စေခဲ့တယ်။ ချင်နဲ့ သူ့ရဲ့ မိသားစုတို့ဟာ ဆေးရုံအခန်းထဲမှာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် တွေ့ဆုံချိန်မှာတော့ သူတို့ ရွေးချယ်ခဲ့မှုအပေါ်မှာ ဒုတိယမြို့ သုံးသပ်ဝေဖန်ခဲ့ကြတယ်။ ချင်ဟာ တရုတ်နိုင်ငံတွင်းမှာ ဆက်လက်နေထိုင်ရမှာကို စိုးရိမ်ထိတ်လန့်လာပါတယ်။ ချင်ဟာ သူ တရုတ်နိုင်ငံအတွင်းမှာ ဆက်လက်နေထိုင်တာကို စိုးရိမ်နေကြတဲ့ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အသိုက်အဝန်းထဲမှာ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတွေနဲ့ တယ်လီဖုန်းမှ တစ်ဆင့် စကားပြောဖြစ်ခဲ့တယ်။ ထိုသူတွေက သူ့ကို တရုတ်ပြည်တွင်းမှ ထွက်ခွာသွားဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့ကြတယ်။ ဒါ့အပြင် ချင်ဟာ တရုတ်နိုင်ငံအတွင်းမှာ ဆက်လက်နေထိုင်မယ်ဆိုတဲ့ သူ့ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မေးခွန်းထုတ်ကြတဲ့ သတင်းထောက်တွေနဲ့လည်း စကားပြောဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ညနေပိုင်း အချိန်ဟာ ကုန်လွန်လာတာနဲ့အမျှပဲ ချင်ရဲ့ အဖြေတွေဟာလည်း စတင် ပြောင်းလဲလာပါတယ်။

ကျွန်မဟာ ဒိုင်နဲ့ ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ အစည်းအဝေးခန်းထဲက ထွက်လာချိန်မှာတော့ တစ်ခုခု မှားယွင်းနေပြီဆိုတာကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိလာရတယ်။ ချင်က 'မိမိဟာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု ရှိတယ်လို့ မခံစားရဘူး။ အမေရိကန်တွေက မိမိကို စွန့်ခွာသွားကြပြီး မိမိအနေနဲ့ တရုတ်ပြည်မှာ ဆက်လက် နေထိုင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြောင်းလိုက်ပြီ' လို့ ဆေးရုံခွဲတင်ပေါ်မှ ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်လို့ ဂျာနယ်လစ်တွေက ရေသားလာပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ချင်က 'သူ့အနေနဲ့ ကျွန်မကို နမ်းချင်ပါတယ်လို့ ဘယ်တုန်းကမှ မပြောခဲ့ဖူးကြောင်း' ငြင်းဆိုခဲ့တယ်။ (နောင်မှာတော့ ချင်က 'သူ့အနေနဲ့ ကျွန်မကို သိပ်ကို ရင်းနှီးတဲ့ စကားမျိုး ပြောခဲ့မိတဲ့အတွက် ကသိကအောက် ဖြစ်ခဲ့ရတယ်' လို့ စာနယ်ဇင်းတွေကို ဝန်ခံခဲ့ပါတယ်။) ကျွန်မတို့ ဂရုစိုက်နဲ့ တည်ဆောက်ခဲ့တဲ့ ကကွက်တွေဟာ တစ်ခုစီလို ဖျက်သွားခဲ့ရပါတော့တယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ ဟိုတယ်ကို ပြန်လည်ရောက်ချိန်မှာတော့ ကျွန်မရဲ့ အထူးခန်းအတွင်းမှာ အရေးပေါ် အစည်းအဝေး တစ်ရပ် ကျင်းပခဲ့ကြတယ်။ ချင်က ကျွန်မတို့ ယေးထားတဲ့ ဆဲလ်ဖုန်းနဲ့ ဘေဂျင်းနဲ့ ဝါရှင်တန်တို့မှာရှိတဲ့ သတင်းထောက်မှန်သမျှနဲ့ ဆက်သွယ်ပြောဆိုနေချိန်မှာ ကျွန်မတို့ သံခွဲမှာရှိတဲ့ ဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကမှ ထိုဆဲလ်ဖုန်းကို ဆက်သွယ်ပြောဆိုနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ကြပါဘူး။

ကျွန်မတို့ဘက်က တရုတ်တွေထံမှ တရားဝင် သတင်းတစ်စုံတစ်ရာ မရခဲ့ပါဘူး။ သို့ပေမယ့် သူတို့တွေဟာလည်း ကျွန်မတို့ ဖတ်ရတဲ့ သတင်းတွေကိုပဲ ဖတ်နေကြပေမယ့် ထင်ပါတယ်။ ဆေးရုံရဲ့ အပြင်ဘက်မှာတော့ လုံခြုံရေးတွေ ပိုမို ထူထပ်လာပါတယ်။

နောက်နေ့ကတော့ သံတမန်ဆိုင်ရာ အလုပ်ပေါင်းစုံကို အိပ်မက်ဆန်ဆန် လုပ်ရတဲ့ နေ့တစ်နေ့ပါပဲ။ တရုတ်အစိုးရရဲ့ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး မတိုင်မီ ကြိုတင်ဆောင်ရွက်မှုတွေကြောင့် ထိုနေ့မနက်မှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ ကားတန်းကြီး မြို့ထဲက ဖြတ်သန်းသွားချိန်မှာ ပုံမှန်အားဖြင့် ကားတွေ ကျပ်သိပ်နေလေ့ရှိတဲ့ လမ်းတွေဟာ ကားတွေ ရှင်းနေပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဘေဂျင်းမြို့ရဲ့ လေထုဟာလည်း ခါတိုင်းလို ညစ်ညမ်းမှု မရှိဘဲ ပိုမိုသန့်စင်နေတယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ မိုးရာအစဉ်အလာ ဧည့်ဝေဟာတွေ၊ ပန်းဥယျာဉ်တွေနဲ့ အစည်းအဝေးခန်းတွေရှိတဲ့ ပြန့်ကျဲနေတဲ့ အဆောက်အအုံတွေရှိရာ ဒိုင်အိုယူတိုင်ကို ရောက်ရှိခဲ့တယ်။ ဒီနေရာဟာ ၁၉၇၁ ခုနှစ်က သမ္မတနစ်ဆင်ရဲ့ ပထမဆုံးသော သမိုင်းဝင် တရုတ်ပြည်ခရီးဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် ဟင်နရီကတ်ဆင်းဂျားက ချွေအင်လိုင်နဲ့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့တဲ့ နေရာလည်းဖြစ်ပါတယ်။

၂၀၁၀ ခုနှစ် အတွင်းက တရုတ် ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တစ်ဦးက ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံကြားမှာ ယခုတိုင် ကွဲပြားနေစေတဲ့ မယုံကြည်မှုတွေရဲ့ နက်ရှိုင်းပုံကို ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့တဲ့ နေရာဟာလည်း ဒီနေရာပါပဲ။

တင်(မ)ဂိုင်သနာနဲ့ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးက ပုံမှန်ဆက်ဆံရေးနဲ့ တည်ငြိမ်ရေးတို့အတွက် ရည်မှန်းဆောင်ရွက်သလိုပဲ ဒိုင်နဲ့ အခြားသော တရုတ်ခေါင်းဆောင်တွေဟာလည်း အားကြီးဟန်တက် အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ယင်းတို့က သူတို့ ပြောနေကျ စံနှုန်းတွေ အတိုင်းပဲ တရုတ်နိုင်ငံဟာ ဟန်ချက်ညီညီနဲ့ တိုးတက်လျက်ရှိကြောင်းနဲ့ အခြားနိုင်ငံတွေ အနေနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ပြည်တွင်းရေးနဲ့ ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နှော့ကြဖို့ အရေးကြီးကြောင်းတို့ကို ပြောပါတယ်။

ကျွန်မ အလှည့်ရောက်ချိန်မှာတော့ ကျွန်မဟာ ချင်နဲ့ ပတ်သက်တာကို မပြောပဲ ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ပူးပေါင်းမှု လိုအပ်နေတဲ့ အီရန်၊ မြောက်ကိုရီးယား၊ ဆီးရီးယားနဲ့ အခြားသော စိန်ခေါ်မှုတွေ အများအပြားကို ထောက်ပြခဲ့တယ်။

ဒီနောက် ကျွန်မက မိမိနိုင်ငံသားတွေရဲ့ အခွင့်အရေးတွေကို ကာကွယ်တဲ့ တရုတ်နိုင်ငံသည်သာ ပိုမိုအင်အားကောင်းပြီး၊ ပိုမို စည်ပင်ဝပြောစေတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာမှာဖြစ်ပြီး ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံဟာ မိမိတို့ရဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေကို ကိုယ်စားပြုပြီး ပိုမိုခိုင်မာတဲ့ မဟာမိတ်တွေ ဖြစ်လာမှာ ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

ထိုအချိန်မှာ ကတ်ကတော့ ချင်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုတွေကို စောင့်ကြည့်နေပါတယ်။ သို့ပေမယ့် သတင်းတွေကတော့ မကောင်းလှပါဘူး။ ဘေဂျင်းရှိ ကျွန်မတို့ သံရုံးဟာ ချင်ရဲ့ ဆဲလ်ဖုန်းကို ဆက်သွယ်လို့ မရသေးပါဘူး။ တရုတ် အာဏာပိုင်တွေဟာ ဆေးရုံကို ရောက်နိုင်တဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လမ်းကြောင်းမှန်သမျှကို ပိတ်ပင်ထားပါတယ်။

ဆေးရုံအပြင်ဘက်မှာတော့ အစိုးရကို ကန့်ကွက် ဆန္ဒပြသူတွေ စုဝေးနေကြပြီး တချို့ဆိုရင် နေကာယုန်မှန်အမည်းတွေ တပ်ကာ ချင်ရဲ့ ပုံစံမျိုး ဆင်ယင်ထားကြတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံမှ ထွက်ခွာပြီး အမေရိကပြည်ထောင်စုကို သွားရောက်လိုတဲ့ သူရဲ့ဆန္ဒကို အမေရိကန်ဂျာနယ်လစ်တွေကို ပြောကြားလို့မဆုံးပဲ ရှိနေပါတယ်။ အမေရိကန်ဂျာနယ်လစ်

တွေက ကျွန်မတို့တ သူ့ကို အကူအညီတွေ အလုံအလောက် ပေးရဲ့လားဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို လည်း မေးခဲ့ကြပါတယ်။

ကျွန်မတို့ နိုင်ငံတွင်းမှာတော့ ထိုနှစ်ဟာ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် စည်းရုံးရေးတွေ စတင်တဲ့ နှစ်ဖြစ်တဲ့ အတိုင်းပဲ ဝေဖန်သံတွေ ဆူညံနေပါတယ်။ ဇိပတ်ဘလီကန်ပါတီမှ အောက်လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်တဲ့ ဂျွန်ဘိုနာက 'ချင်ဟာ သူ့ရဲ့ ဆန္ဒနဲ့ ဆန့်ကျင်ပြီး အမေရိက ပြည်ထောင်စု သံရုံးမှ ထွက်ခွာခွင့်မရဘဲ ရှိနေတယ်လို့ သိရတဲ့အတွက် မိမိအနေနဲ့ ကြီးစွာစိတ် အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ရတယ်' လို့ ပြောဆိုတယ်။

ဇိပတ်ဘလီကန် သမ္မတလောင်းဖြစ်တဲ့ မက်ဆက်ဆူဆက်ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဟောင်း မစ်ရှမ်နီကတော့ ထိုထက်ပင် ပိုပြီးပြင်းပြင်းထန်ထန် ပြောပါတယ်။ သူမက 'ထိုနေ့ဟာ လွတ်လပ်ခွင့် မိုးမှောင်ကျတဲ့ နေ့တစ်နေ့ဖြစ်တယ်။ အိုဘားမား အစိုးရအတွက် အရှက်ရစရာဖြစ်တဲ့ နေ့တစ်နေ့ ဖြစ်တယ်' လို့ ပြောဆိုပါတယ်။

ထို့နောက် ကျွန်မက ကတိနဲ့ သံအမတ်ကြီးလော့ခ်တို့ကို ချင် တရုတ်နိုင်ငံအတွင်းမှ ထွက်ခွာခွင့်ရစေဖို့အတွက် ကျွန်နဲ့ ချက်ချင်းဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုတွေ ပြန်လုပ်ဖို့ ပြောခဲ့တယ်။ သို့ပေမယ့် အပြောလွယ်သလောက် အလုပ်ကတော့ မလွယ်လှပါဘူး။ ကျွန်တ သူ့ရဲ့ ဦးခေါင်းကို ရမ်းခါရင်းနဲ့ 'ကတိ အနေနဲ့ ဝါရှင်တန်ကို ပြန်ပြီး ရာထူးမှ နုတ်ထွက်သင့်တယ်လို့' ပြောခဲ့ပါတယ်။

ထို အတောအတွင်းမှာပဲ ချင်ကတော့ နောက်ထပ် အဆင့်တစ်ခုကို ထက်လှမ်းနေပါပြီ။ ချင်ဟာ အမေရိကန် သံရုံးမှာ ရှိတဲ့ ဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်နဲ့မှ စကား မပြောခဲ့ပေမယ့် သူဟာ ဝါရှင်တန်က ကွန်ဂရက်ကြားနာမှု တစ်ခုကို ဆက်သွယ်ပြောဆိုနိုင်အောင် စီစဉ်ခဲ့တယ်။ ချင်နဲ့ ရင်းနှီးတဲ့ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ ဘော့ဘ်ဖူးက ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်အမတ် ခရစ်စမစ်ရဲ့ ကော်မတီရှေ့မှာ သူ့ရဲ့ အိုင်ဖုန်းအသံဖမ်းစက်ကို ဖွင့်လိုက်တယ်။

'ကျွန်တော် မိသားစုတွေရဲ့ အသက်တွေအတွက် ကျွန်တော် ဦးရိမ်ထိတ်လန့်မိပါတယ်' ဆိုတဲ့ ချင်ရဲ့ ပြောဆိုသံ ထွက်ပေါ်လာတယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ ချင် သူ့ကို အမေရိက ပြည်ထောင်စုကို သွားရောက်ခွင့်ပေးဖို့ ထပ်ကာတလဲလဲ မေတ္တာ ရပ်ခံခဲ့တယ်။

ထိုပြောဆိုမှုတွေဟာ နိုင်ငံရေး မီးတောက်ပေါ်ကို လောင်စာဆီတွေ ဖျန်းပက်လိုက်သလိုပါပဲ။



ထိုအချိန်ဟာ ကျွန်မ ဝင်ရတော့မယ့် အချိန်ပါပဲ။ အကယ်၍ ကျွန်က စေ့စပ်ဆွေးနွေးဖို့ ငြင်းဆိုမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်မအနေနဲ့ ကပြနေတဲ့ ဇာတ်လမ်းကို ဘေးဖယ်ပြီး ပြဿနာကို 'ဒိုင်' ဆီကို တိုက်ရိုက်တင်ပြရတော့မှာပါ။ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာမှ ကျွန်မတို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေး တည်ဆောက်မှုဟာ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုး ရလဒ်တစ်စုံတစ်ရာ ရရှိတော့မှာလား။

ကျွန်မဟာ သောကြာနေ့မှာ သမ္မတဟု၊ ဝန်ကြီးချုပ် ဝမ်တို့နဲ့ ပြည်သူ့မဟာခန်းမမှာ

တွေ့ဆုံဖို့ ရှိပါတယ်။ ထိုတွေ့ဆုံမှု ချောချောမွေ့မွေ့ ရှိဖို့ဟာ ဒိုင်နို ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးစလုံး အတွက် အရေးကြီးပါတယ်။

မေလ ၄ ရက် နံနက်မှာ ကျွန်မဟာ ဒိုင်နိုတွေ့ပြီး တရုတ်နိုင်ငံဘက်က ၎င်းရဲ့ သဘောတူညီချက်ကို လေးစားလိုက်နာတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောလိုက်တယ်။ ထိုနောက်မှာတော့ ကျွန်မတို့ရဲ့ အမိနိုင်ငံမှာ နိုင်ငံရေး မီးတောက် တောက်လောင်နေပုံကို သူ့ကိုပြောပြလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်မက ကွန်ဂရက်ကြားနာမှုအကြောင်း ပြောလိုက်တဲ့အခါ မှာတော့ ဒိုင်နို ကြည့်ရတာ အတော့်ကို အံ့အားသင့်သွားပုံရပါတယ်။

ကျွန်မက အသရေဆယ်တဲ့ ဖြေရှင်းမှု တစ်ခုလုပ်ဖို့ လိုအပ်နေပုံကို ပြောပြလိုက်တယ်။ ချင်ကို တရုတ်နိုင်ငံအတွင်းက ကျောင်းတစ်ကျောင်းမှာ တက်ခွင့်ပေးပြီး အချိန်ကာလတစ်ခု ရောက်ရင် အမေရိကန် တက္ကသိုလ်တစ်ခုမှာ ဆက်တစ်ခွင့်ပေးဖို့အတွက် မူလကတည်းက သဘောတူပြီးသားပါ။ ထိုအချိန်ဝယ်အတိုင်း ဆောက်ရွက်ခြင်းဟာ သဘောတူညီချက် အသစ်တစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ မှီပြီးသား သဘောတူညီချက်ကို ပြီး ပြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။

ဒိုင်ဟာ ဘာစကားမှ ပြန်မပြောပဲနဲ့ ကျွန်မကို အတော်ကြာကြာ စိုက်ကြည့်နေခဲ့တယ်။ ထိုနောက်မှာမှ သိသိသာသာကို စိတ်လှုပ်ရှားနေတဲ့ ကျွဲဘက်ကို ဖြည်းဖြည်းချင်း လှည့်ကြည့် လိုက်ပြီး သူ့ကို ကတ်နဲ့ အသေးစိတ် လုပ်စရာရှိတာတွေကို လုပ်ဖို့ ညွှန်ကြားခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မဟာ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ အဆင့်မြင့် ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ တွေ့ဆုံဖို့အတွက် မဟာခန်းမကြီးဆီကို သွားရောက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မဟာ ဟူဂျင်တောင်နဲ့ တွေ့ဆုံစဉ်မှာရော နောက်ပိုင်း ဝမ်နဲ့ တွေ့စဉ်မှာပါ ချင်နဲ့ စပ်လျဉ်းတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို မပြောခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်မတို့ဟာ ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေးရဲ့ အနာဂတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရင်ဆိုင်နေတဲ့ ကြီးမားတဲ့ ပြဿနာရပ်တွေနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီးတော့သာ ပတ်ချာလည်အောင် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါ တယ်။

ထိုနောက် ကျွန်မဟာ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် လျူယန်ဒေါင်နဲ့ ပညာရေးနဲ့ ယဉ်ကျေး မှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်တွေကို ဆွေးနွေးဖို့အတွက် ပြည်သူ့ မဟာခန်းမမှ ထွက်ခွာကာ တိန်အန်မင် ရင်ပြင်ကို ဖြတ်သန်းပြီး တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ အမျိုးသားပြတိုက်ဆီကို သွားခဲ့တယ်။

လျူယန်ဒေါင်ဟာ ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့ ဒိုင်မာဆက်သွယ်မှုရှိသူဖြစ်တဲ့ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး ဒုတိယဝန်ကြီးဟောင်းတစ်ဦးရဲ့ သမီးပါ။ သူဟာ ပေါ်လစီထူရိုင် အမျိုးသမီး နှစ်ဦးထဲက တစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာကတည်းက နွေးထွေးစွာ ဆက်ဆံခဲ့ဖူးကြသူတွေဖြစ်တယ်။

ဘေဂျင်းအမျိုးသားပြတိုက်ဟာ ပြည်သူ့ မဟာခန်းမကြီးနဲ့ အပြိုင် ခမ်းနားကြီးကျယ် လှပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ၁၉၄၈ ခုနှစ်က ဆုတ်ခွာသွားခဲ့တဲ့ ချန်ကေရှိုတ် တပ်တွေက သယ် ဆောင်သွားခဲ့တဲ့ အဖိုးတန်ဆုံး ပညာလက်ရာ ပစ္စည်းတွေထဲက အများအပြားကို ပြန်လည် ရယူနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါဘူး။

ကျွန်မတို့တစ်တွေ ပြတိုက်အတွင်းကို ဝင်သွားချိန်မှာတော့ တရုတ်ကလေးငယ်တွေနဲ့

အမေရိကန် ကလေးငယ်တွေက နှစ်နိုင်ငံ အလံကလေးတွေ ဝေ့ယမ်းကာ ကြိုဆိုနေကြတယ်။ တရုတ်ကျောင်းသားတစ်ယောက်နဲ့ အမေရိကန်ကျောင်းသားတစ်ယောက်တို့က ကျွန်မတို့ကို ကြိုဆိုတဲ့သီချင်းကို တစ်ယောက်က မင်ဝါရင်တရုတ်ဘာသာနဲ့ သီဆိုနေပြီး ကျွန်တစ်ယောက်က အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ သီဆိုနေတဲ့ သီချင်းသံတွေဟာ အပေါ်ထပ်ဆီက ထွက်ပေါ်လာပါတယ်။

နေ့လယ်စာ စားသောက်ပြီး နောက် ကျွန်ုပ် ကတ်တိုဟာ ချင်ရဲ့ပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှေ့ဆက်လုပ်ရမယ့် ကိစ္စတွေအကြောင်း ဆွေးနွေးကြတဲ့ အချိန်မှာတော့ ကျွန်ုပ် လေသံဟာ အတော်လေး ပြောင်းသွားပါတယ်။ သူတို့ နှစ်ဦးဆွေးနွေးပြီးချိန်မှာတော့ ကတ်နဲ့ ဂျိတ်တို့ဟာ တရားဝင် ထုတ်ပြန်ကြေညာဖို့ မဟုတ်ပေမယ့် နှစ်ဘက်သဘောတူညီချက်ကို ပိုမိုပြီး ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရှိစေဖို့အတွက် စာတစ်ရွက်စောင်မှာ တိကျရှင်းလင်းတဲ့ စကား အသုံးအနှုန်းတွေ သုံးပြီး ချရေးခဲ့ကြတယ်။

တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ နိုင်ငံသားတစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ချင်ဟာ အမေရိကပြည်ထောင်စုကို ဝင်ရောက်ခွင့် ဝီဇာ လျှောက်ရမှာဖြစ်ပြီး ထိုဖြစ်စဉ်ကို နှစ်ဖက်စလုံးက ချောချောမွေ့မွေ့ နဲ့ ပြန်ပြန်ဆန်ဆန် လုပ်ဆောင်ပေးရမှာ ဖြစ်တယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ သူဟာသူရဲ့ မိသားစုကိုပါ ခေါ်ဆောင်ပြီး နယူးယောက် တက္ကသိုလ်မှာ ပညာသင်ကြားရေးအတွက် သွားရောက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။



ဒိုင်ဂျီယူတိုင်မှာတော့ တင်(မ)ဂိုင်သာနဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ မဟာဗျူဟာနဲ့ စီးပွားရေး ဆွေးနွေးပွဲ ပိတ်ပွဲအတွက် အများပြည်သူကို ထုတ်ပြန်မယ့် မှတ်ချက်စကားတွေအတွက် တရုတ်ဘက်က ကျွန်မတို့နဲ့ ရာထူးအဆင့်တူ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ ဆွေးနွေးပွဲ ထိုင်ခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်မရဲ့ သုံးသပ်ချက်ထဲမှာတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ ရက်အနည်းငယ် အတွင်းက ကျွန်မတို့ ရရှိခဲ့တဲ့ ခြေခြေမြစ်မြစ်ရှိတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို ထည့်သွင်းခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့တွေဆုံခဲ့ကြရာမှာ သဘောမတူနိုင်တဲ့ အချက်တွေ အများအပြား ရှိခဲ့ပေမယ့်လည်း အလုပ်တွေကို ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြတဲ့ လွန်ခဲ့သော လေးနှစ်ကာလအတွင်းမှာ ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံဟာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အနှောင့်အယှက်တွေ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အနှောင့်အယှက်တွေ ကြုံရသည့် တိုင်အောင်ကို လုံလောက်စွာ ခံနိုင်ရည်ရှိတဲ့ ယုံကြည်မှု အဆင့်တစ်ရပ်ကို ရရှိခဲ့ကြပြီဖြစ်တယ်လို့ ထည့်သွင်း ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။

တရုတ်ခေါင်းဆောင်တွေဟာ ဆွေးနွေးပွဲ ပိတ်ပွဲတွေမှာ ပြုလုပ်တဲ့ သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွေမှာ စာနယ်ဇင်း သမားတွေနဲ့ မေးခွန်းတွေကို ဖြေလေ့မရှိကြပါဘူး။ တင်(မ)ဂိုင်သာနဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ ဘေဂျင်းကို ရောက်ချိန်ကစပြီး ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ကမ္ဘာ့ သတင်းမီဒီယာတွေနဲ့ တွေ့ဆုံဖို့အတွက် ကျွန်မတို့ တည်းခိုတဲ့ ဟိုတယ်ကို ကားနဲ့ ထွက်ခဲ့လာခဲ့ကြတယ်။

ဟိုတယ်ကို ရောက်ချိန်မှာတော့ အေပီသတင်းထောက် မက်လီက ချင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး မေးလာတဲ့အတွက် ကျွန်မက အောက်ပါအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ရပါတယ်။

'ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အကေ စပြီးပြောပါရအေး၊ မစ္စတာချင်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ ကြီးပမ်းမှု အားလုံးဟာ သူ့ရဲ့ ရွေးချယ်မှုတွေနဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ တန်ဖိုးတွေရဲ့ လမ်းညွှန်မှုတွေအရ လုပ်ခဲ့ကြတာပါ။ ဒီနေ့မှာတော့ ကျွန်မတို့ရဲ့ သံအမတ်ကြီးဟာ သူ့နဲ့နောက်ထပ် စကားပြောခွင့်ရခဲ့ပြီး ကျွန်မတို့ရဲ့ သံရုံးဝန်ထမ်းတွေနဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ ဆရာဝန်တို့ဟာ သူ့နဲ့ တွေ့ဆုံခွင့် ရခဲ့တဲ့အတွက်ရော ပြီးတော့ ချင်က သူ့အနေနဲ့ ဆက်လက်ပညာသင်ကြားဖို့အတွက် သူ့နဲ့ သူ့မိသားစုတို့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို သွားရောက်လိုကြောင်း ပြောဆိုခဲ့တဲ့အတွက်ရော ကျွန်မ အနေနဲ့ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်ရပါတယ်။

'ထိုကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တရုတ်အစိုးရကလည်းချင်အနေနဲ့ ပညာသင်ကြားရေးအတွက် ပြည်ပကို ထွက်ခွာဖို့ လျှောက်ထားနိုင်ကြောင်း အတည်ပြုတဲ့ တရားဝင် ကြေညာချက် တစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့အတွက် ကျွန်မတို့ အာဇာနည်ရပါတယ်။ ယနေ့ တစ်နေ့တာလုံးမှာ ချင် လိုလားတဲ့ သူ့ရဲ့ အနာဂတ် ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် လုပ်ဆောင်ရာမှာ တိုးတက်မှု ရရှိခဲ့ပါတယ်။

'ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ ဒီဖြစ်စဉ်ကို ရွှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလတစ်လျှောက်မှာ ချင်နဲ့ အမြဲတမ်း ထိတွေ့ဆက်ဆံနေမှာပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မတို့ ဒါတွေကို ဆောင်ရွက်နေတာဟာ လူသိများတဲ့ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ တစ်ယောက်တည်း အတွက်သာ လုပ်ဆောင်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။

'ဒီလုပ်ဆောင်ချက်တွေဟာ ဒီနိုင်ငံမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ ပြည်သူ တစ်ဘီလီယံကျော်သော ပြည်သူတွေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ ဘီလီယံနဲ့ပေါင်းများစွာသော ပြည်သူတွေအတွက် လုပ်ဆောင်ခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ ကျွန်မတို့ ဒီပလိုမေစီရဲ့ နှလုံးသားနေရာမှာ သည်အကြောင်းအရာတွေကို ထားရှိရင်းနဲ့ တရုတ်အစိုးရရဲ့ အမြင့်ဆုံးအဆင့်တွေနဲ့ ဆက်လက်ပြီး ထိတွေ့ ဆက်ဆံသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်'





မြန်မာနိုင်ငံ၊ ဂုဏ်သရေရှိ အမျိုးသမီးကြီးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ

သူ့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ပိန်ပိန်ပါးပါး ရှိနေရုံသာမကဘဲ ကြုံလို့တဲ့ဘက်ကိုပင် ရောက်နေပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ သူ့မှာ ကြီးမားတဲ့ စိတ်ဓာတ်ခွန်အားတွေ ရှိနေတယ်ဆိုတာကတော့ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်စရာ မလိုပါဘူး။ သူ့နဲ့ ပတ်သက်ရင် အေးဆေးတည်ငြိမ်တဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာဟာ တည်ရှိ နေပါတယ်။ ကာလရှည်ကြာစွာ အကျဉ်းချခံထားခဲ့ရတဲ့ သူ့ရဲ့ ရုပ်ခန္ဓာအတွင်းမှာတော့ အားမာန် အပြည့်ရှိပြီး ပြင်းပြတဲ့ စိတ်ဓာတ်ခွန်အားတွေဟာ ရစ်ပတ်ခွေတိုက်လျက်ရှိနေတယ်။

နယ်လ်ဆင်မင်ဒဲလား၊ ဗားကလက်ဟာဗဲလ်တို့ အပါအဝင် အခြားသော နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားဟောင်းကြီးတွေမှာ ယခင်က ကျွန်မ တွေ့မြင်ခဲ့ရတဲ့ အရည်အသွေးတွေကို သူက ထုတ်ဖော်ပြသခဲ့တယ်။ ထိုသူတွေလိုပဲ သူဟာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ မျှော်လင့်ချက်တွေကို ပခုံးထက်မှာ ထမ်းပိုးထားပါတယ်။

၂၀၁၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ (၁) ရက်နေ့က ကျွန်မဟာ အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ပထမဆုံး အကြိမ် တွေ့ဆုံခွင့် ရခဲ့ပါတယ်။ ထိုနေ့က ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးစလုံး အဖြူရောင်အဝတ်တွေကို ဝတ်ဆင်ထားကြတယ်။ ဒါဟာ မင်္ဂလာရှိတဲ့ တိုက်ဆိုင်မှုတစ်ခုပါပဲ။ ကျွန်မဟာ ထင်ရှားကျော်ကြားလှတဲ့ ထိုမြန်မာအတိုက်အခံ ခေါင်းဆောင်အကြောင်းကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမျှဖော်ခဲ့ရ စဉ်းစားတွေးတောခဲ့ရပါတယ်။ ယခုနောက်ဆုံးမှာတော့ ကျွန်မတို့ဟာ မျက်နှာချင်းဆိုင် တွေ့ဆုံရခဲ့ကြပါပြီ။

သူဟာ နေအိမ် အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်မြောက်ခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်မဟာ သူ့နေထိုင်တဲ့ ဖာနာရှင်နိုင်ငံမှာ ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အလားအလာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူ့နဲ့ ဆွေးနွေးပြောဆိုဖို့အတွက် မိုင်ထောင်ပေါင်းများစွာ ဝေးတဲ့ခရီးနှင့်ကာ ရောက်ခဲ့ရတာပါ။

ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးဟာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရဲ့ သံတမန် အကြီးအကဲ နေထိုင်တဲ့ နေအိမ်ခြံယံမှာ သီးသန့် ညဉ့်စာစားဖို့အတွက် အတူတကွ ထိုင်ခဲ့ကြတယ်။ သံအမတ်ကြီး ရဲ့ နေအိမ်ကတော့ အင်းလျားကန်စောင်းက နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းတဲ့ ကိုလိုနီခေတ်က အိမ်ကြီးတစ်လုံးပါ။

ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးဟာ ယခုမှ တွေ့ကြပေမယ့် ကျွန်မ စိတ်ထဲမှာတော့ ရှေးယခင်က တစ်သက်တာလုံး သိကျွမ်းခဲ့ဖူးသူ တစ်ယောက်ကို တွေ့ဆုံရသလိုပဲ ခံစားရပါတယ်။

ကျွန်မမှာ မေးစရာ မေးခွန်းတွေ တစ်ပုံတစ်ပင်ကြီး ရှိနေပါတယ်။ သူ့မှာလည်း ကျွန်မလိုပဲ မေးခွန်းတွေ အများအပြား ရှိနေတာပါ။ သူဟာ ဒီမိုကရေစီ လိုလားတဲ့ လှုပ်ရှားမှု ရဲ့ လေးစားတန်ဖိုး ထားခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် နှစ်ပေါင်းများစွာ ရပ်တည်ခဲ့ပြီးနောက်မှာတော့ သူဟာ တကယ့် ဒီမိုကရေစီရဲ့ ပထမဆုံး အတွေ့အကြုံနဲ့ ရင်ဆိုင်ဖို့အတွက် ပြင်ဆင်လျက် ရှိပါတယ်။

လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ဟာ ဆန့်ကျင်ကန်ကွက်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေကနေ နိုင်ငံရေးဆီကို ဘယ်လို ကူးပြောင်းမှာလဲ။ အစိုးရအာဏာ ရရှိရေးအတွက် လုပ်ဆောင်ခြင်းနဲ့ သင့် ကိုယ် သင် တစ်ခုလုံး အသစ်ဖြစ်တဲ့ လမ်းကြောင်းပေါ်ကို ပို့ဆောင်ခြင်းကရော ဘာနဲ့ အလား သဏ္ဍာန် တူပါသလဲ။

ဆွေးနွေးမှုဟာ လွယ်ကူပြီး ပွင့်လင်းလှပါတယ်။ မကြာမီမှာပဲ ကျွန်မတို့ဟာ အာလာ ပ သဏ္ဍာပပြောကြရင်း မဟာဗျူဟာတွေ ချကြရင်းနဲ့ ငယ်ပေါင်းကြီးဖော် သူငယ်ချင်းတွေလို ရယ်မောခဲ့ကြတယ်။

ထိုအချိန်ဟာ အလွန်သိမ်မွေ့နူးညံ့တဲ့ အချိန်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးစလုံး သိခဲ့ကြတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေက မြန်မာလိုခေါ်ဝေါ်ပြီး အတိုက်အခံတွေက ဗမာလို ခေါ်ကြတဲ့ သူမရဲ့ နိုင်ငံဟာ အလွန်အရေးပါတဲ့ အပြောင်းအလဲဆီကို ရှေးစုတဲ့ ယာယီ ခြေလှမ်း တွေကို လှမ်းနေပါပြီ။ (ဒီ စာအုပ်မှာတော့ ကျွန်မအနေနဲ့ ထိုအချိန်က သုံးနှုန်းခဲ့တဲ့ အတိုင်းပဲ ဗမာလို သုံးနှုန်းသွားမှာပါ)

ထိုနိုင်ငံဟာ ယခင်ကာလတွေတုန်းက ဖြစ်ခဲ့သလိုပဲ သွေးထွက်သံယိုမှုတွေနဲ့ ဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်မှုတွေဆီကို ပြန်လည်ကျဆင်းသွားနိုင်ပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ အကယ်၍ ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ မှန်ကန်တဲ့ လမ်းကြောင်းတစ်ခုကို ရေးဆွဲချမှတ်ရာမှာ ကူညီနိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ တိုးတက်မှု အလားအလာတွေဟာ မျိုးဆက်တစ်ခုအတွင်းမှာ ဘယ်အချိန်ကာလထက်မဆို ပိုမိုကောင်းမွန်မှာသာ ဖြစ်တယ်။

အမေရိကပြည်ထောင်စု အတွက်ကတော့ ဗမာနိုင်ငံကို အာဏာရှင်စနစ်မှ ဒီမို ကရေစီ စနစ်ဆီသို့ ပြောင်းလဲပြီး ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ မိသားစုနဲ့ ပြန်လည်ဆက်သွယ် ပူးပေါင်း စေမယ့် အလုပ်ဟာ တကယ့်ကို အလိုလားဆုံး အလုပ်ပါပဲ။

တကယ်တော့ ဗမာနိုင်ငံကိုယ်၌ကလည်း ထိုကြိုးပမ်းမှုနဲ့ ထိုက်တန်တာပါ။ ယင်း နိုင်ငံရဲ့ လူသန်းပေါင်းများစွာတို့ဟာ လွတ်လပ်မှုနဲ့ စည်ပင်ဝပြောမှုတွေနဲ့ ထိုက်တန်ပါတယ်။

ဒါအပြင် သာမန်ထက် ပိုမိုကြီးမားတဲ့ သွယ်ဝိုက်သောအားဖြင့် ပတ်သက်စပ်ဆိုင်မှုတွေကလည်း ရှိနေတယ်။

ဗမာနိုင်ငံဟာ အမေရိကပြည်ထောင်စုကရော တရုတ်ကပါ လွှမ်းမိုးဖို့ ကြိုးပမ်းနေတဲ့ ဒေသဖြစ်တဲ့ အရှေ့တောင်အာရှရဲ့ အချက်အချာ နေရာမှာ တည်ရှိပါတယ်။ ထိုဒေသမှာ အဓိပ္ပာယ် ပြည့်ဝတဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဖြစ်စဉ်တစ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်နိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ဆုံချက် မဟာဗျူဟာရဲ့ သမိုင်းမှတ်တိုင်တစ်ခု ဖြစ်လာမှာပါ။

ဒါအပြင် အာရှနဲ့ ထိုဒေသ ပြင်ပမှာရှိတဲ့ ဒီမိုကရေစီနဲ့ လူ့အခွင့်အရေး တစ်ကြွ လှုပ်ရှားသူတွေကို အားပေးအားမြှောက် ပြုရာရောက်ပြီး အာဏာရှင် အစိုးရတွေကို ဖြစ် တင်မောင်းမဲမှု ပြုစေမှာ ဖြစ်တယ်။

သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ လုပ်ရပ် မအောင်မြင်ခဲ့ရင်တော့ ဆန့်ကျင်ဘက် သက်ရောက်မှု တွေ ပေါ်ပေါက်လာမှာပါ။ ဗမာ ဝိုလ်ချုပ်ကြီးတွေက ကျွန်ုပ်တို့ကို ကစားလာနိုင်ပါတယ်။ စုကြည်နဲ့ ကျွန်မဟာ ၂ နာရီလောက် ထိုင်ပြီး စကားပြောခဲ့ကြတယ်။ အစိုးရရဲ့ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုတွေအပေါ် အမေရိကန်နိုင်ငံက ဘယ်လို တုံ့ပြန်မယ်ဆိုတာကို သူက သိချင်နေ ပါတယ်။ ကျွန်မက အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအနေနဲ့ အလုပ်တစ်ခုချင်းအပေါ်မှာ အလုပ် နဲ့ပဲ တုံ့ပြန်မယ်လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့အနေနဲ့ အပြည့်အဝ သံတမန် ဆက်ဆံမှု ပြန်လည်ဆောက်ရွက်ခြင်းမှသည် အရေးယူပိတ်ဆို့မှုတွေ ဖြေလျှော့ခြင်းနဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ရောက်ရှိလာအောင် တွန်းအား ပေးခြင်းအထိ ဆုလာဘ်တွေ အများအပြား ပေးနိုင်ပါတယ်။

သို့ပေမဲ့ ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ နောက်ထပ်နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတွေ လွတ်ပေးမှု ဂုဏ်သိက္ခာရှိတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲတွေ ကျင်းပခြင်း၊ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုတွေနဲ့ လူ့ အခွင့် အရေးကို အကာအကွယ်ပေးမှု ပြောက်ကိုဗိုဗားနဲ့ စစ်ရေး ဆက်သွယ်မှုတွေကို အဆုံး သတ်မှုနဲ့ ပြည်နယ်တွေမှာ ကာလရှည်ကြာစွာ ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ ပဋိပက္ခတွေ အဆုံးသတ် မှုဆိုတဲ့ အရာတွေကို တွေ့မြင်ဖို့လိုပါတယ်။

ကျွန်မတို့ရဲ့ လုပ်ဆောင်မှု မှန်သမျှဟာ နောက်ထပ် တိုးတက်မှု ရရှိအောင် စည်ရွယ် မှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်မက သူ့ကို အာမခံခဲ့တယ်။

စုကြည်ကတော့ ရှေ့မှာ စောင့်ကြိုနေတဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေနဲ့ သူမရဲ့ နိုင်ငံကို ထိန်းချုပ် ထားသူတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိမြင်ထားပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ဖခင် ဦးအောင် ဆန်းဟာ ဝိုလ်ချုပ်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးကို ဗြိတိသျှနဲ့ ဂျပန်ထံမှ အောင်မြင် စွာ တိုက်ယူနိုင်ခဲ့သူပါ။ ဝိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှာ သူ့ရဲ့ နိုင်ငံရေး ဗြိတိသျှ ကို တွေ့ရဲ့ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်တာ ခံခဲ့ရပါတယ်။

စုကြည်ဟာ ၁၉၈၈ ခုနှစ်က ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ စစ်တပ်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ဒီမိုကရေစီ လူထု တုံ့ကြွမှုအတွင်းမှာ နိုင်ငံရေးနယ်ထဲကို ဝင်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ထို့နောက် ၁၉၉၃ ခုနှစ်

ရုလိုင်လအတွင်းမှာ ပထမဆုံးအကြိမ် အကျဉ်းချခံခဲ့ရတယ်။ ထိုအချိန်ကစပြီး သူဟာ နေအိမ် အကျယ်ချုပ်အဖြစ် အကြိမ်ကြိမ် မမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရတယ်။

၁၉၉၀ ခုနှစ်မှာ စစ်အစိုးရက ကျင်းပခဲ့တဲ့ ရွှေ့ကောက်ပွဲမှာ သူ့ရဲ့ ပါတီဟာ ပြတ်ပြတ်သားသား အနိုင်ရခဲ့ပါတယ်။

သို့ပေမဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများက ရွှေ့ကောက်ပွဲ ရလဒ်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့တယ်။ နောင်နှစ် မှာတော့ သူဟာ နိဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆုကို ရရှိခဲ့တယ်။ ထိုဆုကို သူ့ရဲ့ ကိုယ်စား ခင်ပွန်း၊ ဖြစ်တဲ့ အောက်စဖို့ဒ်တက္ကသိုလ် ပါမောက္ခလည်း ဖြစ်ပြီး တိဘက်ဗုဒ္ဓဘာသာ ပညာရှင်တစ်ဦး လည်းဖြစ်တဲ့ ဒေါက်တာ မိုက်ကယ်အဲရစ်နဲ့ သူတို့ရဲ့ သားနှစ်ဦးတို့က လက်ခံရယူခဲ့ကြတယ်။ စုကြည်ဟာ နေအိမ်အကျယ်ချုပ် ကျခံနေရတဲ့ ကာလတွေအတွင်းမှာ သူမိသားစုနဲ့ တွေ့ဆုံ ခွင့်ရခဲ့တဲ့ အချိန်ဟာ မပြောပလောက်အောင် နည်းခဲ့ပါတယ်။ အဲရစ် ဆီးကျိတ်ကင်ဆာ ဖြစ်ချိန်မှာ ဗမာအစိုးရဟာ အဲရစ်ကို သူ့ရဲ့ နောက်ဆုံးအချိန်တွေမှာ သူ့ရဲ့ ဇနီးနဲ့အတူ နေထိုင်ခွင့် ပြုဖို့ကို ငြင်းဆိုခဲ့တယ်။

မိုက်ကယ်အဲရစ် သူ့ဇနီးဆီ လာမယ့်အစား ဒေါ်စုအနေနဲ့ပဲ သူ့ရဲ့ ခင်ပွန်းဆီကို သွားပါလို့ ပြောဆိုကြပါတယ်။ သူ ပြည်ပကို ထွက်ခွာသွားခဲ့ရတဲ့ ထို့သို့ ထွက်ခွာခြင်းဟာ ပြည်ပမှာ ထာဝရ ခိုလှုံရတဲ့ အဖြစ်နဲ့ ကြုံရနိုင်တယ်လို့ ဒေါ်စုက တွက်ချက်ခဲ့တယ်။

သူဟာ သူ့ခင်ပွန်းရှိရာ ပြည်ပကို ထွက်ခွာဖို့ ငြင်းဆန်ခဲ့တယ်။ သူ့အနေနဲ့ ခင်ပွန်း သည်ကို နောက်ဆုံး နှုတ်ဆက်ခွင့်ပင် မရခဲ့ပါဘူး။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်မှာ အဲရစ် ကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးဟာ အသေးစိတ်ကိစ္စတွေကို ထပ်ဆွေးနွေးဖို့အတွက် နောက်နေ့မှာ ထပ်တွေ့ ကြဖို့ သဘောတူခဲ့ကြတယ်။ နောက်နေ့မှာတော့ သူ့ရဲ့ အိမ်မှာ တွေ့ဆုံဖို့ ချိန်းခဲ့ကြပါတယ်။



မြန်မာနိုင်ငံဟာ အိန္ဒိယတိုက်ငယ်နဲ့ အရှေ့တောင်အာရှ မဲခေါင်ဒေသအကြားမှာ မဟာ ဗဟိုဟာကုမ္ပဏီ တည်ရှိနေပြီး လူဦးရေ သန်း ၆၀ နီးပါးရှိတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါတယ်။ ယင်း နိုင်ငံဟာ အာရှရဲ့ စပါးကျိုလို့ တင်စားခေါ်ဝေါ်ခြင်းခံရတဲ့နိုင်ငံဖြစ်ပြီး ၎င်းရဲ့ စေတီပုထိုး တွေနဲ့ စိမ်းလန်းစိုပြည်တဲ့ အလှတရားက ခရီးသွားတွေနဲ့ ရွယ်တင်တစ်ပလင်နဲ့ ဂျော့ဘိုဝဲလ် တို့လို စာရေးဆရာတွေကို ဆွဲဆောင်နိုင်ပါတယ်။

ဗမာနိုင်ငံဟာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဂျပန်နဲ့ မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့တွေ အကြားမှာ စစ်မြေပြင်ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ အမေရိကန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကျီးစတီးဝဲလ်က နာမည်ကျော် ဗမာလမ်းမ ကြီးကို တရုတ်နိုင်ငံထဲကို အရေးပါတဲ့ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းတွေ ပေးပို့တဲ့ လမ်းမကြီးအဖြစ် ပြန်လည်ဖွင့် နိုင်အောင် ကူညီခဲ့တယ်။ စုရဲ့ ဖခင်ခေါင်းဆောင်မှုက မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ် ရေး ရရှိအောင် ကူညီဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။

မြန်မာနိုင်ငံဟာ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာကြာမျှ စစ်အာဏာရှင် စနစ် အုပ်စိုးခဲ့မှုနဲ့ ဒီးပွားရေး စိမ်ခန့်ခွဲမှု ညံ့ဖျင်းခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲမွဲတေမှုရဲ့ ဖိစီးခံနေရတဲ့ နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့တယ်။

ယခု အခါမှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာမှာ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှု အမြင့်မားဆုံး နိုင်ငံတွေထဲမှာ ပါဝင်နေတယ်။

ယင်းနိုင်ငံဟာ အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသရဲ့ အချက်အချာနေရာမှာ ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ မတည်ငြိမ်မှုတွေနဲ့ ရန်လိုမှုတွေရဲ့ ဇာစ်မြစ်နေရာတစ်ခု ဖြစ်နေပါတယ်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ အတွင်းမှာ ကက်ပီတော်လ်ဟီးလ်မှာ ရုတ်တရက် ကျင်းပ ခဲ့တဲ့ အစည်းအဝေးတစ်ခုကနေ ကျွန်မရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံခရီးစဉ် စတင်ခဲ့တာပါ။ ကျွန်မဟာ ဆီးနိတ် လွှတ်တော်တွင်းမှာ ရှစ်နှစ်ကြာမျှ မစ်ချ်မက်ကောနယ်လ်နဲ့ အတူတကွ အလုပ်လုပ် ခဲ့ပြီးနောက်မှာ သူ့အကြောင်းကို အတော်အတန် သိရှိလာခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးအကြားမှာ အမြင်ချင်းတူတဲ့ ကိစ္စရပ်ဆိုလို့ အတော်ရှားပါတယ်။ ကင်တတ်တီပြည်နယ်မှ ကွန်ဆာဗေး တစ်ရီပတ်ဘလီတန် ပါတီရဲ့ လူနည်းစု ခေါင်းဆောင်က ဗိုဘားမား အစိုးရသစ်ရဲ့ လုပ်ငန်း အစီအစဉ်အားလုံးနီးပါးလောက်ကို သူ့အနေနဲ့ ဆန့်ကျင်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကို မကွယ် မငှက်ဘဲ ပြောလေ့ရှိတယ်။ တစ်နေရာမှာတော့ သူက 'ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်စေချင်တဲ့ အနေ အကြီးဆုံး အချက်ကတော့ သမ္မတ ဗိုဘားမားကို သမ္မတ သက်တမ်း တစ်ခုသာ လုပ်စေ ချင်တာပါပဲ' လို့ ပြောပါတယ်။

သို့ပေမဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီနယ်ပယ်မှာ ကျွန်မတို့ အတူတူ ပူးပေါင်းပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်မယ့် နယ်ပယ်တစ်ခု ရှိတယ်လို့ ကျွန်မက တွေးထင်နေမိတယ်။ ဆီနေတာ မက်ကောနယ်ဟာ ၁၉၈၈ ခုနှစ်က မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒီမိုကရေစီ လူထုအုံကြွမှုကို ရက်စက်စွာ ဖြေရှင်းခဲ့တဲ့အချိန်ကစပြီး မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဒီမိုကရေစီ လိုလားတဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေကို အလွန် စိတ်အားထက်သန်စွာနဲ့ အကာအကွယ် ပေးခဲ့သူဖြစ်တယ်။

သူဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာ အတွင်းမှာ ဗမာစစ်အစိုးရအပေါ် အရေးယူပိတ်ဆို့မှုတွေ ချမှတ်ရေးအတွက် တောင်းဆိုတိုက်ပွဲဝင်မှုတွေကို ဦးဆောင်ခဲ့ပြီး ဒေါ်စု အပါအဝင် အတိုက်အခံတွေနဲ့ ဆက်သွယ်မှုတွေကိုလည်း ပိုမိုတိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးတာဝန်ကို ထမ်းရွက်ချိန်မှာတော့ ကျွန်မတို့ဟာ ဗမာနိုင်ငံနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ပေါ်လစီကို မြန်လည်စဉ်းစားသုံးသပ်ဖို့ လိုလာပြီဆိုတာကို ယုံကြည်လာတယ်။ သို့ပေမဲ့ မက်ကောနယ်လ် အနေနဲ့ ကျွန်မနဲ့ သဘောထားချင်း တိုက်ဆိုင်ပါ့မလားဆိုတာကို သံသယရှိနေမိတယ်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်မှာ ဗမာနိုင်ငံရဲ့ စစ်အစိုးရဟာ ပွဲစည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေအသစ်ကို ကြေညာခဲ့ပြီး ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှာ ရွေးကောက်ပွဲတွေ ကျင်းပခဲ့တယ်။ သို့ပေမဲ့ ၁၉၉၀ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ်တွေကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ခံခဲ့ရတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာတော့ လေ့လာ အက် ခတ်သူ အနည်းငယ် လောက်ကသာ ရွေးကောက်ပွဲအသစ်ကို အလေးအနက်ထားကြတယ်။

ယိုအချိန်မှာ စုဟာ ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရောက်ခွင့်ကို ဆက်လက်ပြီး တားမြစ်ခံနေရ ဆဲပါပဲ။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေကတော့ လွှတ်တော်ထဲမှာ ကိုယ်စားလှယ်နေရာ အများစု ရရှိရေး အတွက် တပ်မတော် ကိုယ်စားလှယ် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း ပါဝင်ခွင့်ရဖို့အတွက် စည်းမျဉ်း ဥပဒေ တွေ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါတယ်။

သို့ပေမယ့် ထိုမျှလောက် မိနိပ်ချုပ်ချယ်မှုဖြင့် အစိုးရတစ်ခုထံ ဒီမိုကရေစီအတွက် သိပ်ကို အသင့်အတင့်သာရှိတဲ့ အရိပ်လက္ခဏာကလေး တစ်ခုကို တွေ့ရခြင်းသည်ပင်လျှင် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ တိုးတက်မှု တစ်ခုလို့ပဲ ဆိုရမှာပါ။

ယခင်ကဆိုရင် မှားယွင်းတဲ့ မျှော်လင့်ချက်တွေရှိတဲ့ အချိန်ကာလတွေပင် ရှိခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှာ စစ်အစိုးရက စုကို မမျှော်လင့်ဘဲ လွတ်ပေးခဲ့တယ်။ ထိုအချိန်တုန်းက အမေရိက ပြည်ထောင်စုရဲ့ ကုလသမဂ္ဂသံအမတ်ကြီးဖြစ်သူ မက်လင်းအောလ်ဘရိုက်ဟာ စစ်အစိုးရ အနေနဲ့ ၎င်းရဲ့ ချုပ်ကိုင်မှုကို တကယ်ပဲ မြေလျှော့ပေးဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေပြီလားဆိုတာကို သိရှိရဖို့အတွက် ရန်ကုန်မြို့ကို လေယာဉ်နဲ့ ထွက်ခွာသွားရောက်ခဲ့တယ်။ အောလ်ဘရိုက်ဟာ ကျွန်မနဲ့ အခြားသူတွေ ပါဝင် လက်မှတ်ထိုးထားတဲ့ ဘေဂျင်းမှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ ကုလသမဂ္ဂ အမျိုးသမီးများ ကွန်ဖရင့်မှ ပီစီတာတစ်ခုကို သူနဲ့ အတူယူသွားခဲ့တယ်။ သို့ပေမယ့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေကို မတွေ့ခဲ့ရပါဘူး။

၁၉၉၆ ခုနှစ်က ကျွန်မဟာ ထိုင်းနိုင်ငံကို သွားရောက်ခဲ့စဉ် ချင်းမိုင်တက္ကသိုလ်မှာ 'အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ စစ်အစိုးရတို့အကြား စစ်မှန်သော နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ' ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဟောပြောခဲ့တယ်။ သို့ပေမယ့် ဝိုင်ချုပ်ကြီးတွေဟာ ၁၉၉၇ ခုနှစ်မှာ စုရဲ့ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွေနဲ့ လုပ်ငန်းတွေ စတင်ပြီး ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်ခဲ့တယ်။ ၂၀၀၀ ခုနှစ်မှာတော့ သူ့ကို နေအိမ်အကျယ်ချုပ်နဲ့ မြန်လည်ချုပ်နှောင်ခဲ့တယ်။

ဘီးလ်ဟာ သူ့ရဲ့ သူရဲကောင်းပီသမှုကို အသိအမှတ်ပြုပြီး အမေရိကနိုင်ငံက အရပ်သားတွေကိုပေးတဲ့ ဆုတွေထဲမှာ အမြင့်ဆုံးဆုဖြစ်တဲ့ သမ္မတရဲ့ လွတ်မြောက်ရေး ဆုတံဆိပ်ကို ချီးမြှင့်ခဲ့တယ်။ သို့ပေမယ့် စုဟာ ထိုဆုကို သူကိုယ်တိုင် လက်ခံရယူခွင့်မရခဲ့ပါဘူး။

လောလောဆယ်မှာတော့ ထိတွေ့ဆက်ဆံရေး ပေါ်လစီဟာ မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ သို့ပေမယ့် ၂၀၀၉ ခုနှစ်မှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ အထီးကျန်ထားရှိရေးနဲ့ အရေးယူ ပိတ်ဆို့ရေး ပေါ်လစီဟာ ယခုထက် ပိုပြီး ကောင်းမွန်တဲ့ ရလဒ်တွေ ရလာနိုင်မလားဆိုတာကို ဇောဒက တက်ဖို့တော့ ခက်ပါတယ်။

ကျွန်မက ကျွန်မတို့ရဲ့ ဗမာနိုင်ငံပေါ်လစီကို ထိပ်ဆုံးကနေ အောက်ဆုံးအထိ အသစ်တစ်ဖန် ပြန်လည်လေ့လာသုံးသပ်လိုပြီး ထိုကိစ္စမှာ သူ့အနေနဲ့ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ပါဝင်လာလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်မ မျှော်လင့်ကြောင်း မက်ကောနယ်လ်ကို ပြောခဲ့တယ်။ ပထမတော့ သူဟာ သံသယအမြင် ရှိခဲ့ပေမယ့် နောက်ပိုင်းမှာ ထောက်ခံလာပါတယ်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ ပေါ်လစီဟာ ပါတီ နှစ်ပါတီ စလုံးရဲ့ ထောက်ခံမှု လိုအပ်ပါတယ်။

ကျွန်မ တွေ့ဆုံဖို့ လိုအပ်တဲ့နောက် ဆီနေတာ တစ်ယောက်ကတော့ ဂျင်(မ) ဝက်(ဘီ) ပါပဲ။ သူဟာ ဘွဲ့တံဆိပ်တွေ ရရှိထားတဲ့ ဝီယက်နပ်စ်စစ်ပြန်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး သမ္မတရီဝင်လက်ထက်က ရေတပ်ဝန်ကြီး တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ယခုတော့ သူဟာ ဇာဂျီးနီးယား ပြည်နယ်ရဲ့ ဆီးနိတ် လွှတ်တော်အမတ်တစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး အရှေ့အာရှနဲ့ ပစ်ဖိတ်ရေးရာ ဆီးနိတ်နိုင်ငံခြား ဆက်ဆံရေး ကော်မတီရဲ့ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။

သူဟာ တက်ကြွပြီး ရှေးရိုးမဆန်ဘဲ အရှေ့တောင်အာရှဆိုင်ရာ အမေရိကပြည် ထောင်စု ပေါ်လစီနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး ခိုင်မာတဲ့ အမြင်ရှိသူလည်း ဖြစ်တယ်။

လှင်(မ)က အနောက်နိုင်ငံတွေရဲ့ အရေးယူပိတ်ဆို့မှုတွေဟာ ဗမာနိုင်ငံကို ဆင်းရဲ နွမ်းပါးအောင်လုပ်ရာမှာ အောင်မြင်ပေမယ့် အုပ်စိုးတဲ့ အစိုးရကတော့ ပိုမိုခိုင်မာစွာ အမြစ် တွယ်လာပြီး အခြားနိုင်ငံတွေ အပေါ်မှာ ယုံမှားသံသယတွေ ပိုမိုကြီးမားလာတယ်လို့ ပြော ဆိုပါတယ်။

ဒါ့အပြင် လှင်(မ)က 'ကျွန်မတို့ဟာ မရည်ရွယ်ဘဲနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ မှာ စီးပွားရေး ချဲ့ထွင်ဖို့နဲ့ နိုင်ငံရေးအရ သြဇာလွှမ်းမိုးမှု ရှိမယ့် အခွင့်အရေးကို ဖန်တီး ပေးခဲ့မိပြီလားလို့လည်း စိုးရိမ်နေပါတယ်။ တရုတ်ကုမ္ပဏီတွေဟာ အရေးပါတဲ့ ဓာတ်ငွေ့ ပိုက်လိုင်း အသစ်တစ်ခု အပါအဝင် ရေကာတာတွေ၊ သဏ္ဍာန်တွေနဲ့ နွမ်းအင်ပရိုဂျက်တွေမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလျက် ရှိနေပါတယ်။

ကျွန်မဟာ ကယ်ပီတောလ်ရဲ့ အခြားတစ်ဖက်က အမြင်တွေကိုလည်း ကြားခဲ့ရ တယ်။ ကျွန်မရဲ့ မိတ်ဆွေဖြစ်သူ နယူးယောက်မှ ကျီခရိုလီဟာ ဗမာအစိုးရအပေါ် အရေးယူ တားမြစ်မှုတွေ ချမှတ်ရေးကို ဦးဆောင်ဦးရွက် ပြုသူပါ။ သူဟာအောက်လွှတ်တော် နိုင်ငံခြား ရေးရာ ကော်မတီမှာ ဗမာနိုင်ငံရဲ့ လူ့အခွင့်အရေး ကိစ္စတွေကို ကာကွယ်ရပ်တည်ပေးဖို့အတွက် ကွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်တဲ့ သူ့ရဲ့ ဆရာဖြစ်သူ တွမ်လန်းတော့(စ)ရဲ့ အားပေးလှုံ့ဆော်မှု ခံခဲ့ရသူ ပါ။ ကျွန်မတို့ ရှေ့ဆက်ပြီး လျှောက်လှမ်းရာမှာ သူ့ရဲ့ အကြံဉာဏ်နဲ့ ထောက်ခံမှုဟာလည်း အရေးပါလှပါတယ်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ အတွင်းက သွားရောက်ခဲ့တဲ့ ကျွန်မရဲ့ ပထမဆုံး အာရှ ခရီးမှာ ကျွန်မဟာ ဗမာနိုင်ငံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူတို့ ဘယ်လိုသဘောထား ရှိတယ်ဆိုတာ ကို သိရှိရဖို့အတွက် ဒေသတွင်း ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခဲ့တယ်။

ယင်းသို့ ဆွေးနွေးရာမှာ အားတက်စရာ အကောင်းဆုံးကတော့ အင်ဒိုနီးရှား သမ္မတ စူစီလိုဘန်ဘန်းနဲ့ ပြောဆိုခဲ့ရတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘန်ဘန်းက 'သူ့ အနေနဲ့ ဗမာစီလ်ချပ်ကြီး တွေကို စကားပြောခဲ့ရာမှာ တိုးတက်မှု ရရှိနိုင်တယ်ဆိုတာကို ယုံကြည်လာခဲ့တယ်' လို့ ပြော ပါတယ်။

ဒီနောက် စူစီလိုဘန်ဘန်းက 'ဗမာအစိုးရ အနေနဲ့ အမေရိကပြည်ထောင်စုနဲ့ ဆွေးနွေးမှု စတင်ဖို့ စိတ်ဝင်စားနိုင်တယ်' လို့ ပြောပါတယ်။ ဗမာနိုင်ငံမှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ သံအမတ် မထားရှိခဲ့တာဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာခဲ့ပါပြီ။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ အကြောင်းအားလျော်စွာ အဆက်အသွယ် လုပ်နိုင်တဲ့ လမ်းကြောင်းတွေတော့ ရှိနေပါတယ်။ မတ်လ အတွင်းမှာတော့ ကျွန်မဟာ ပါရဂိုသံတမန် တစ်ဦးဖြစ်ပြီး နိုင်ငံခြားရေးဌာနရဲ့ အရှေ့တောင်အာရှ ပင်မဒေသဆိုင်ရာ ရုံးရဲ့ ဒါရိုက်တာဖြစ်သူ စတီဗင်ဘလိတ်ကို မြန်မာ နိုင်ငံကို စေလွှတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဗမာအစိုးရဟာ သဘောထား တောင်းပွန်ကြောင်း ပြသတဲ့ အနေနဲ့ ဘလိတ်ကို ၎င်းတို့ရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနဲ့ တွေ့ဆုံပေးခဲ့ပါတယ်။

ဘလိတ်ဟာ ရန်ကုန်မှ နေပြည်တော်သို့ သွားရောက်ခွင့်ရခဲ့တဲ့ ပထမဆုံးသော အမေရိကန်အရာရှိ ဖြစ်လာပါတယ်။ နေပြည်တော်ဆိုတာကတော့ ၂၀၀၅ ခုနှစ်က ဗမာစစ်အစိုးရက ဝေးလံလှတဲ့ တောထဲမှာ တည်ဆောက်ခဲ့တဲ့ မြို့တော်အသစ်ပါ။

သူဟာ ဒေါ်စုနဲ့ရော အသက်အရွယ် ကြီးလှပြီဖြစ်တဲ့ တစ်ကိုယ်တည်း အထီးကျန်နေထိုင်တတ်သူ သန်းရွှေနဲ့လည်း တွေ့ခွင့်မရခဲ့ပါဘူး။ ဘလိတ်ကတော့ စစ်အစိုးရအနေနဲ့ တွေ့ဆုံစကား ပြောနေကို စိတ်ဝင်စားနေတယ်ဆိုတဲ့ ယုံကြည်မှုနဲ့ နိုင်ငံကို ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပါတယ်။

သို့ပေမဲ့ မေလမှာတော့ နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးကို ပြန်လည်ပုံဖော်နိုင်ပေမယ့် ကြိုတင် မမျှော်လင့်ခဲ့တဲ့ သမိုင်းရဲ့ အလှည့်အပြောင်း ဖြစ်ရပ်ကလေး တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာပါတယ်။ အသက် ၄၆ဆယ်သုံးနှစ်ရှိ မစ်ဆူရီပြည်နယ်မှ ဝီယက်နမ် စစ်ပြန် ဖွဲ့နွဲ့ယက်တောဟာ ဒေါ်စုကို တွေ့ဆုံလိုစိတ် အလွန်ပြင်းပြနေသွားပါ။

၂၀၀၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာအတွင်းမှာတော့ သူ့ဟာ အင်းလျားကန်ကို ဖြတ်ကာ လက်ပစ်ကူးပြီး ဒေါ်စုကို ချုပ်နှောင်ထားတဲ့ နေအိမ်ဆီကို သွားရောက်ခဲ့တယ်။ ယက်တောဟာ ရဲအဖွဲ့ရဲ့ ကင်းလှည့် မော်တော်တွေ၊ လုံခြုံရေး အစောင့်တွေကို ရှောင်ရှားပြီး နေအိမ်ခြံဝင်းကို ကျော်တက်ခဲ့တယ်။ ထိုအချိန်က သူဟာ ဒေါ်စုကို မတွေ့ခဲ့ရဘဲ ပြန်လည်ထွက်ခွာလာခဲ့ရတယ်။ သို့ပေမဲ့ နောက်နှစ်တွေပီးမှာတော့ သူဟာ မြန်မာနိုင်ငံကို ပြန်သွားခဲ့တယ်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မေလ စောစောပိုင်းမှာ အင်းလျားကန်ကို နောက်ထပ် ရေကူးပြီး ကျော်ဖြတ်ခဲ့တယ်။ ထိုအကြိမ်မှာတော့ ယက်တောက သူဟာ မောပန်းရှေ့ပြီး ကျန်းမာရေးလည်း မကောင်းဘူးလို့ ပြောဆိုတဲ့အတွက် ဒေါ်စုက သူ့ကို ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ အိပ်ခိုင်းခဲ့ပြီး အာဏာပိုင်တွေကို ဆက်သွယ်ခဲ့တယ်။

ယက်တောဟာ မေလ (၆) ရက် နံနက် ၅ နာရီ ၃၀ မိနစ်မှာ ရေကူးပြီး အင်းလျားကန်ကို ဖြတ်ကျော်ဖို့ လုပ်နေစဉ်မှာ အဖမ်းခံခဲ့ရတယ်။ ဒေါ်စုနဲ့ သူ့ရဲ့ အိမ်အကူတွေဟာ နေအိမ်အကျယ်ချုပ် ချထားတာကို ချိုးဖောက်မှုနဲ့ အရေးယူခံခဲ့ရတယ်။

ယက်တောဟာ အလုပ်ကြမ်းနဲ့ ထောင်ဒဏ် ခုနှစ်နှစ် ချမှတ်ခံခဲ့ရတယ်။ ဒေါ်စုနဲ့ သူ့ရဲ့ ဝန်ထမ်းတွေကတော့ နေအိမ်အကျယ်ချုပ်အဖြစ် ပြစ်ဒဏ်သုံးနှစ် ချမှတ်ခံခဲ့ရတယ်။ သို့ပေမဲ့ သန်းရွှေက ချက်ချင်းပဲ ထိုပြစ်ဒဏ်ကို ၁၈ လ သို့ ပြောင်းလဲခဲ့ပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပချိန်မှာ ဒေါ်စုဟာ ဆက်လက်ပြီး အချုပ်ကျ နေဦးမယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါ။

'စိတ်ပျက်စရာကောင်းတဲ့ ထိုအမေရိကန်ကောင်ကို လူတိုင်းက ဒေါသဖြစ်နေကြတယ်။ သူဟာ ဒီပြဿနာတွေ အားလုံးကို ဖန်တီးသူပဲ။ သူဟာ အရှုံးပဲ' လို့ ဒေါ်စုရဲ့ ရှေ့နေ တစ်ယောက်က ပြောခဲ့တယ်။

ထိုသတင်းကို ကြားသိရချိန်မှာ ကျွန်မလည်းပဲ စိတ်ဆိုးဒေါသထွက်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒေါ်စုနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ မြင်တွေ့ရဖို့ ကျွန်မတို့ မျှော်လင့်ခဲ့ကြတဲ့ တိုးတက်မှုဟာ လွဲမှားစွာ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့တဲ့ အမေရိကန်တစ်ယောက်ရဲ့ မဆင်မခြင် လုပ်ရပ်ကြောင့် ပေးဆပ်ရတဲ့ အဖြစ်ကို မရောက်သင့်ပါဘူး။

သို့ပေမဲ့ ယက်တောဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံသားဖြစ်နေတဲ့အတွက် ကျွန်မ အနေနဲ့ သူ့ကို ကူညီဖို့ တာဝန်ရှိနေပါတယ်။ ကျွန်မက ဆီနေတာဝက်ဘ်နဲ့ ဆီနေတာ မက်ကွန်နယ်လ် တို့ကို ဗျူဟာ ချပြဖို့ ပြောဆိုခဲ့တယ်။ ဂျင်(မ)ဝက်ဘ်က ယက်တော လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းဖို့ သူ ဗမာ နိုင်ငံကို သွားမယ်လို့ ကမ်းလှမ်းလာပါတယ်။ ကျွန်မက သဘောတူခဲ့တယ်။ ဂွန်လလယ်မှာတော့ နောက်ထပ် ပေါက်ကွဲနိုင်တဲ့ ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မ တို့ဘက်ကရော မဟာမိတ်တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံကပါ စစ်သုံးပစ္စည်း ကိရိယာတွေ သယ် ဆောင်လာတယ်လို့ သံသယရှိတဲ့ အလေးချိန်တန် ၂၈၀၀ တင်ဆောင်နိုင်တဲ့ မြောက် ကိုရီးယား ကုန်တင်သင်္ဘောတစ်စီးကို အမေရိကန်ရေတပ်က ခြေရာခံမိခဲ့တယ်။ မြန်မာ နိုင်ငံဆီကို ဦးတည်သွား နေတဲ့ ထိုသင်္ဘောပေါ်မှာ ရှော့ကတ်လောင်ချာတွေနဲ့ မစ်ဆိုင်လ် လက်နက်အစိတ်အပိုင်းတွေ တင်ဆောင်ထားတယ်လို့ ယူဆရပါတယ်။

အကယ်၍သာ ထိုသတင်း မှန်ကန်မယ်ဆိုရင်တော့ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီက နျူကလီးယား စမ်းသပ်မှုကြောင့် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံအပေါ်မှာ မေလအတွင်းက ချမှတ် ထားတဲ့ လက်နက်ရောင်းဝယ်မှု ပိတ်ပင်ချက်ကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ချိုးဖောက် တာဝန် ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ စစ်ဘက်နဲ့ နျူကလီးယားဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပညာတွေကို ပိုင်ဆိုင် တဲ့ မြောက်ကိုရီးယား ကုမ္ပဏီတစ်ခုတို့ အကြားမှာ ဆက်ဆံမှုတွေ ရှိနေတယ်ဆိုတဲ့ သတင်း တွေနဲ့ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ အင်ဂျင်နီယာတွေ သိပ္ပံပညာရှင်တွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံ ကို လျှို့ဝှက် သွားရောက်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းတွေဟာ ပျံ့နှံ့နေပါတယ်။

ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ်ဟာ မြောက်ကိုရီးယား သင်္ဘောကို နောက်ယောင်ခံ လိုက်ဖို့ အတွက် ဖျက်သင်္ဘောတစ်စီး လွှတ်ခဲ့တယ်။ ကုလသမဂ္ဂ ဆုံးဖြတ်ချက်ထံမှာ ထိုသင်္ဘောကို ရှာဖွေခွင့် ပေးအပ်ထားတာပါ။ သို့ပေမယ့် မြောက်ကိုရီးယားကတော့ ထိုလုပ်ရပ်ကို စစ်ရေး အရ ရန်စေမဲ့ပဲလို့ ကြေညာခဲ့တယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ ဒေသအတွင်းမှာရှိတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံ အပါအဝင် နိုင်ငံအများကို ဆက်သွယ်ပြီး အတူအညီထောင်းခဲ့တယ်။ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ယန်က နိုင်မာပြီး စည်းလုံးညီညွတ်မှု ရှိတဲ့ သတင်းစကားကို မြောက်ကိုရီးယားတွေကို ပေးပို့နိုင်ရေး အတွက် ကုလသမဂ္ဂ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တိတိကျကျ လိုက်နာအကောင်အထည်ဖော်ဖို့ သဘော တူခဲ့တယ်။ သို့ပေမဲ့ နောက်ဆုံး မိနစ်ရောက်ချိန်မှာတော့ မြောက်ကိုရီးယား သင်္ဘောဟာ ကွေပတ်တာ ၎င်းတို့နိုင်ငံသို့ ပြန်ခဲ့တယ်။

ဩဂုတ်လအတွင်းမှာ ဆီးနိတ်လွှတ်တော် အမတ် ဝက်ဘ်ဟာ နေပြည်တော်ကို သွားခဲ့ပါတယ်။ ဒီတစ်ကြိမ်မှာတော့ ဦးသန်းရွှေက တွေ့ဆုံဖို့ သဘောတူခဲ့တယ်။ ဂျင်(မ) ဝက်ဘ်မှာ အစီအစဉ် သုံးခုရှိပါတယ်။ ပထမ အစီအစဉ်က ယက်တောကို လူသားချင်း စာနာမှု အခြေခံအရ အမိနိုင်ငံကို ပြန်ခေါ်ဖို့အတွက် ဆွေးနွေးဖို့ပါ။

ခုတိယက ဒေါ်စုနဲ့ တွေ့ခွင့်ရနေပါပဲ။ ဘာလိက်တုန်းက တွေ့ခွင့်မရခဲ့ပါဘူး။ တတိယ အချက်ကတော့ ဒေါ်စုကို နေအိမ်အကျယ်ချုပ်အဖြစ် ထိန်းသိမ်းထားတာကို အဆုံးသတ်ဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သန်းရွှေက ဂရုတစိုက် နားထောင်ခဲ့ပေမယ့် သူ့ရဲ့ စိတ်ကို မပြောင်းလဲခဲ့ပါဘူး။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ဂျင်(မ)ဝက်ဘ်ဟာ သူတောင်းဆိုတဲ့ အချက်သုံးချက်အနက်က နှစ်ချက် ရရှိခဲ့တယ်။

သူဟာ ရန်ကုန်ကို သွားခဲ့ပြီး ဒေါ်စုနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့တယ်။ ထို့နောက်မှာ သူဟာ ယက်တောကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ လေတပ်လေယာဉ် တစ်စီးနဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံကို သွားရောက်ခဲ့တယ်။ ဂျင်(မ)နဲ့ ကျွန်မ ဖုန်းနဲ့ စကားပြောချိန်မှာတော့ သူ့ရဲ့ အသံထဲမှာကိုပဲ စိတ်သက်သာရာရနေတာကို သိမြင်နိုင်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ဒေါ်စုကတော့ နေအိမ် အကျယ် ချုပ် ကျခံနေရဆဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်။



နောက်နှစ်မှာလည်း အားလျှော့စရာ ကောင်းလောက်အောင်ကို တိုးတက်မှုဟာ မရှိ သလောက်ပါပဲ။ ဒေါ်စုဟာ ကက်ကင်းဘဲလ်နဲ့ နှစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံခွင့်ရပေမယ့် နေအိမ် အကျယ် ကျခံနေရဆဲပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒေါ်စုက 'သူဟာ ကမ္ဘာ့ဖြစ်ရပ်တွေကို သိရှိဖို့အတွက် နေ့စဉ် ဘီဘီစီနဲ့ ငွီအိုအေသတင်းတွေလောက်ကိုသာ နားထောင်နေရပြီး သူ့ရဲ့ ဘဝဟာ အထီးကျန်ဖြစ်နေတယ်' လို့ ကတိကိုပြောပြခဲ့တယ်။

ကတိရဲ့ ခန့်ခွင့် အပြီးမှာတော့ မြန်မာအစိုးရပိုင် သတင်းစာမှာ ကတိရဲ့ ဓာတ်ပုံကို သာ ဖော်ပြပြီး ဒေါ်စုပုံကို မဖော်ပြခဲ့ပါဘူး။

၂၀၁၀ ခုနှစ်မှာ ကျင်းပတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲမှာတော့ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲတုန်းကလို ဒီမိုကရေစီ လိုလားသူတွေဘက်က အပြတ်အသတ်အနိုင်ရခဲ့တာမျိုး မဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ ထိုသို့ မဖြစ်ရုံမကဘဲ ကြိုတင်မျှော်လင့်ထားတဲ့အတိုင်းပဲ စစ်တပ်က ကျောထောက်နောက်ခံပြုထား တဲ့ ပါတီက ရွေးကောက်ပွဲမှာ သူတို့ အပြတ်အသတ် အနိုင်ရကြောင်း ကြေညာခဲ့တယ်။

ထိုရွေးကောက်ပွဲမှာပဲ မသမာမှုတွေ အကြီးအကျယ် ရှိခဲ့တာကို အမေရိကန်ပြည် ထောင်စုက ရှုတ်ချခဲ့ရာမှာ အတိုက်အခံအုပ်စုတွေနဲ့ နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့တွေ ကပါ ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ နဝတ စစ်အစိုးရဟာ ပြည်ပမှာ ကျေနပ်လစ်တွေ သို့မဟုတ် လှေလှာသူတွေကို ရွေးကောက်ပွဲကို စောင့်ကြည့်အကဲခတ်ဖို့ ခွင့်မပြုခဲ့ပါဘူး။

ရွေးကောက်ပွဲဟာ စိတ်ပျက်စရာ ကောင်းလှပေမယ့် ၂၀၁၀ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ အတွင်း ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပြီးနောက် ရက်သတ္တပတ် အကြာမှာတော့ မထင်မှတ်ဘဲ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေက ဒေါ်စုကို နေအိမ်အကျယ်ချုပ်မှ လွှတ်ပေးခဲ့တယ်။ ဒီနောက်မှာတော့ ဦးသန်းရွှေဟာ အနားယူဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ နဝတ အစိုးရ လက်ထက်မှာ ဝန်ကြီးချုပ် တာဝန်ကို ယူခဲ့တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်ကို အာဏာလွှဲအပ်ခဲ့တယ်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်ဟာ ယူနီဖောင်း ချွတ်လိုက်ပြီး အမည်ခံ အရပ်သား အစိုးရကို ခေါင်းဆောင်ခဲ့တယ်။ ဦးသိန်းစိန်ဟာ ဒေသတွင်းမှာ လှည့်လည်သွားလာခဲ့သူရဲ့ နိုင်ငံဟာ တန်ဖိုးရပ်နေတဲ့ အချိန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အိမ်နီးချင်းတွေဟာ ကုန်သွယ်မှုနဲ့ နည်းပညာတွေရဲ့ အကျိုးကို ဘယ်လောက်အထိ ခံစားကြရတယ်ဆိုတာကို ကောင်းစွာနားလည် သဘောပေါက် ခဲ့တယ်။

ရန်ကုန်မြို့ဟာ တစ်ချိန်တုန်းက အရှေ့တောင်အာရှမှာ ခေတ်မီတိုးတက်တဲ့ မြို့ကြီး တစ်မြို့ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ယခုအခါမှာ ရန်ကုန်မြို့ဟာ ဘန်ကောက်၊ ဂျာကာတာ၊ စင်ကာပူနဲ့ ကွာလာလမ်ပူတို့လို မြို့တွေရဲ့နောက်မှာ အဝေးကြီးပြတ်ကျန်ခဲ့ပါပြီ။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်ရဲ့ အဆို အရ ၂၀၁၀ ခုနှစ်က မြန်မာနိုင်ငံမှာ အင်တာနက်သုံးစွဲသူ အရေအတွက်ဟာ နိုင်ငံ လူဦး ရေရဲ့ ၀ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိကြောင်း သိရတယ်။ ထိုနိုင်ငံမှာ ဆယ်လူလာ ဝန်ဆောင် မှု မလုံလောက်တဲ့အတွက် စမတ် Smart ဖုန်းတွေ မသုံးနိုင်ပါဘူး။

၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ အတွင်းက နေအိမ် အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်မြောက်လာတဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ကျွန်မ ဖုန်းဆက်ပြီး စကားပြောခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့ အသံကို ကြား ရတာဟာ တကယ့်ကိုတုန်လှုပ်စရာပါ။ သူဟာ နေအိမ်အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်မြောက် ခဲ့တဲ့ အတွက် အင်အားသစ်တွေ တိုးလာတဲ့ပုံပါပဲ။ သူက မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီ အရေးကို အမေရိက ပြည်ထောင်စုနဲ့ ပါတီနှစ်ခုလုံးရဲ့ သမ္မတတွေက ခိုင်ခိုင်မာမာထောက်ခံတဲ့ အတွက် ကျေးဇူး တင်ကြောင်း ပြောပါတယ်။

ဒီနောက် ဒေါ်စုက ကျွန်မရဲ့ သမီးရဲ့ မင်္ဂလာဆောင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး မေးခဲ့တယ်။ 'ကျွန်မက ကျွန်မ တစ်နေ့မှာ ဒေါ်စုဆီ လာလည်မယ်။ ဝါမှမဟုတ် ရှင်က ကျွန်မတို့ဆီကို လာလည်နိုင်မယ်ဆိုရင် ဝိုကောင်းတာပေါ့' လို့ ပြောလိုက်တယ်။

ထိုနှစ် နွေဦးမှာ ဦးသိန်းစိန်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံ သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာဆိုခဲ့တယ်။ ထိုနှစ် နွေဦးမှာ ဦးသိန်းစိန်နဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ နေပြည်တော်မှာ တွေ့ဆုံ ခဲ့ကြတယ်။ အံ့အားသင့်စရာ တောင်းတာကတော့ ဦးသိန်းစိန်က ဒေါ်စုကို သူ့ရဲ့ သမ္မတ အိမ်မှာ ညစာစားသောက်ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ခြင်းပါပဲ။ စစ်တပ်က သူတို့ရဲ့ ကြောက်စရာ အကောင်းဆုံး ရန်သူအဖြစ် ကာလကြာရှည်စွာ သတ်မှတ်ခဲ့တဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို ယခုလို နိုင်ငံမှာ အာဏာအရှိဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်က ညစာစားပွဲဖိတ်တာဟာ တကယ့်ကို ထူးခြားမှု တစ်ခုပါ။

ထိုနှစ် နွေရာသီမှာလည်း သူတို့နှစ်ဦး ထပ်မံတွေ့ခဲ့ကြပါတယ်။ ပထမအကြိမ် စကား ပြောဆိုမှုဟာ လက်တွေ့စမ်းသပ်မှုတစ်ခုပါပဲ။ သို့ပေမယ့် သူတို့ နှစ်ဦးစလုံးတို့ဟာ တစ်ဦးကို တစ်ဦး သတိထားပြီး ပြောဆိုဆက်ဆံခဲ့ကြတယ်။ သို့ပေမဲ့ တစ်ခုခုကတော့ သေချာပေါက် ဖြစ်လာတော့မှာပါ။

ကျွန်မအနေနဲ့ အမေရိကပြည်ထောင်စုကို မြန်မာအစိုးရသစ်ကို အလောတကြီး နွေးနွေးထွေးထွေး ဆက်ဆံမှုမျိုး မလုပ်ဘဲ သို့မဟုတ် ကျွန်မတို့ ချမှတ်ထားတဲ့ အရေးယူ ပိတ်ဆို့မှုကို လျှော့ပေါ့ပေးတာမျိုးလည်း မဟုတ်ဘဲ ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ စိတ်စေတနာတွေ

ထားရှိလာအောင် အားပေးဖို့အတွက် အပြုသဘောဆောင်တဲ့ အခန်းကဏ္ဍကနေ ဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ သမ္မာရဇ် အာရှရေရာ ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဒဲရစ်မစ်ချဲလ်ကို မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ပထမဆုံးသော အထူး သံတမန်အဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့တယ်။ ထိုရာထူးဟာ အပြုတမ်း သံတမန် ရာထူးမဟုတ်ပေမယ့် ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ ဆက်ဆံရေးတွေ တည်ဆောက် နိုင်ရေးအတွက် တံခါးဖွင့်ပေးနိုင်တဲ့ ရာထူးပါ။



အိန္ဒိယ ဂင်္ဂါမြစ်နဲ့ ဝိယက်နမ်နိုင်ငံမှ မဲခေါင်မြစ်တို့လိုပဲ ဧရာဝတီမြစ်ဟာ လေးစား တန်ဖိုး ထားရတဲ့ မြစ်တစ်စင်းပဲဖြစ်တယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ စကားနဲ့ ပြောရရင်တော့ ထိုမြစ်ဟာ ခမ်းနားလှတဲ့ သဘာဝ အဝေးပြေးလမ်းမကြီးတစ်ခုဖြစ်ပြီး အစားအစာတွေ အတွက် ထုတ်ကုန် အများအပြား ထုတ်လုပ်ပေးပြီး ရေနေ Flora တွေနဲ့ Fauna မျိုးစုံ မျိုးကွဲတွေရဲ့ ဇာတိနေရာဖြစ်တယ်။ ဒါ့အပြင် အစဉ်အလာ ဘဝအသက်မွေးမှု လုပ်ငန်းတွေ ကို ထောက်ပံ့တဲ့ ဌာနလည်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဧရာဝတီဟာ မရေမတွက်နိုင်တဲ့ ကဗျာ လင်္ကာတွေနဲ့ စကားပြေတွေ မွေးဖွားလာဖို့အတွက် ဉာဏ်ကွန့်ဖြူစေတဲ့ နတ်သမီးတစ်ပါး လည်းဖြစ်ပါတယ်။

သို့ပေမဲ့ ထိုအချက်တွေထဲက ဘယ်အရာမှာမှ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံပိုင် ကုမ္ပဏီ တစ်ခုက ဧရာဝတီ အထက်ပိုင်းမှာ ပထမဆုံးသော ရေအားလျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်မယ့် ရေကာ တာ တစ်ခု တည်ဆောက်မယ့် အလုပ်ကို ရပ်တန့်အောင် မလုပ်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။ တရုတ်တွေဟာ ယင်းတို့နဲ့ မြန်မာဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေ အကြားမှာ ရှိနေတဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်တဲ့ အဖြစ်ကို အသုံးပြုပြီး ထိုရေကာတာ တည်ဆောက်ခွင့်ရအောင် လုပ်ခဲ့တာပါ။

ကြီးမားလှတဲ့ ထိုပရိဂျက်က ဒေသရဲ့ စီးပွားရေးနဲ့ ဂေဟစနစ်ကို အကြီးအကျယ် ပျက်စီးစေမယ့် ငြိမ်းခြောက်မှု ရှိနေပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ယင်းပရိဂျက်က တရုတ်နိုင်ငံကို သိသိသာသာ အကျိုးရှိစေမှာဖြစ်တယ်။

မြစ်ဆုံဆည်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံက တည်ဆောက်ခဲ့တဲ့ အခြားဆည် ခြောက်ခုနဲ့အတူ တရုတ်နိုင်ငံတောင်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ စွမ်းအင် ငတ်မွတ်နေတဲ့ မြို့တွေဆီကို လျှပ်စစ်ဓာတ်အားတွေ ပေးပို့မှာပါ။

၂၀၁၁ ခုနှစ် အရောက်မှာ အကာအကွယ် ဦးထုပ်တွေ ဆောင်းထားကြတဲ့ တရုတ် နိုင်ငံက ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်သားတွေဟာ ကချင်တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ဇာတိနေရာ ဖြစ်တဲ့ မြောက်ပိုင်း တောင်တန်းတွေကြားမှာရှိတဲ့ ဧရာဝတီမြစ် ညာအရပ်ဆီက ကမ်းပါးတွေ ပေါ် ကို ဆင်းသက်လာခဲ့ကြတယ်။ တရုတ်တွေဟာ ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်းတွေနဲ့ ဖောက်ခွဲတာ တွေ ဥမင်တူးတာတွေနဲ့ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်တာတွေ လုပ်ခဲ့ကြတယ်။

အနီးအနား ကျေးရွာတွေမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ ရွာသားထောင်ပေါင်းများစွာတို့ဟာ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြရပါတယ်။ စိတ်သဘောထား အမျိုးမျိုး ပြောင်းလွယ်တဲ့ အာဏာရှင်တွေ ကာလရှည်ကြာစွာ အုပ်စိုးခဲ့တဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုတွေ ဖြစ်စေတဲ့ ယင်းပရိယုတ်မျိုးတွေ ပေါ်ပေါက်လာတာ သိပ်ပြီး အံ့အားသင့်စရာ မကောင်းလှပါဘူး။

အံ့အားသင့်စရာ ကောင်းတာကတော့ ပြည်သူတွေရဲ့ တုံ့ပြန်မှုပါပဲ။ ဒေသခံ ကချင်တိုင်းရင်းသားတွေကတော့ ပရိယုတ် စတင်ကတည်းက ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြတယ်။ ဒီနောက် မကြာမီမှာပဲ ဆန့်ကျင်ဝေဖန်မှုတွေဟာ နိုင်ငံရဲ့ အခြားနေရာတွေ အထိ ပျံ့နှံ့သွားခဲ့ပြီး စိစစ်ဖြတ်တောက်မှုတွေ အကြီးအကျယ် ပြုလုပ်နေတဲ့ သတင်းစာတွေထဲမှာ ထိုသတင်းတွေ ပါရှိလာတယ်။

တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေဟာ တရုတ်သိပ္ပံပညာရှင်တွေ ပြုစုထားတဲ့ စာမျက်နှာ ၉၀၀ ရှိ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှု ကြေညာစာတမ်းကို ရရှိခဲ့ကြတယ်။ ထိုစာတမ်းထဲမှာ ရေကာတာကြောင့် မြစ်အောက်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ ငါးတွေနဲ့ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တွေ ပျက်စီးနိုင်တဲ့ အန္တရာယ်ကို သတိပေး ဖော်ပြထားတယ်။ ဒါ့အပြင် မြစ်ဆုံ ရေကာတာဟာ အဓိကတုတ် လျှင်ကြောကြီးနဲ့ အလွန်နီးကပ်နေတဲ့ အဖြစ်ကိုလည်း ဖော်ပြထားပါတယ်။

တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေက ထိုပရိယုတ်ကို တည်ဆောက်ဖို့ လိုရဲ့လားဆိုတဲ့ အချက်နဲ့ ယင်းပရိယုတ်ကို တည်ဆောက်သူတွေရဲ့ ဆင်ခြင်တဲ့စာရား အပေါ် မေးခွန်းထုတ်ခဲ့ကြတယ်။ မိမိတို့ အမြတ်တနိုး တန်ဖိုးထားတဲ့ ဧရာဝတီရဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပျက်စီးတော့မယ့် အရေးကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ ဒေါသကို ယခင်ကတည်းက ပြည်သူတွေ အကြားမှာ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ကိန်းဝပ်နေတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံအပေါ် မကျေနပ်မှုတွေကို နိုးကြွလာစေပါတယ်။

ယခင်က မပေါ်ပေါက်ခဲ့ဘူးတဲ့ ပြည်သူတွေနဲ့ ဒေါသဟာ ဝမာ တစ်နိုင်ငံလုံးသို့ ပျံ့နှံ့သွားခဲ့တယ်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ အရောက်မှာတော့ နေအိမ် အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်မြောက်လာကတည်းက ခပ်လျှို့လျှိုနေခဲ့တဲ့ ဒေါ်စုဟာ ရေကာတာတည်ဆောက်မှုကို ဝေဖန်ထားတဲ့ အိတ်ဖွင့်ပေးစာ တစ်စောင်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါတယ်။

အမည်ခံ သက်သက်ဖြစ်တဲ့ အရပ်သား အစိုးရအတွင်းမှာ သဘောကွဲလွဲမှုတွေ ရှိလာပြီး မိမိကိုယ်မိမိ ခုခံကာကွယ်နိုင်စွမ်း မရှိဘဲ ဖြစ်လာတယ်။ အငြိမ်းစား စစ်ဗိုလ်ချုပ် တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးက သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲလုပ်ရာမှာ ဧရာဝတီကို ကာကွယ်ပါမယ်လို့ မျက်ရည်စမ်းစမ်းနဲ့ ကတိပေးလာတယ်။

သို့ပေမဲ့ အခြား အဆင့်မြင့် အရာရှိတွေကတော့ မြစ်ဆုံ ရေကာတာကို စိမ့်ကိန်း ချထားတဲ့အတိုင်း ဆက်လုပ်မယ်လို့ ပြောဆိုပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ဦးသိန်းစိန် တစ်ယောက် ပါလီမန်မှာ မိန့်ခွန်းပြောလာရတယ်။ အစိုးရကို ပြည်သူတွေက ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားတာဖြစ်တဲ့အတွက် အများပြည်သူတွေရဲ့ စိုးရိမ်မှုတွေအပေါ် အဖြေပေးဖို့ အတွက် အစိုးရမှာ တာဝန်ရှိပါတယ်လို့ သူက ပြောခဲ့ပါတယ်။

အခြင်းပွားနေတဲ့ ရေကာတာ တည်ဆောက်မှုကို ရပ်တန့်ပါမယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။

ထိုအချက်ဟာ အစိုးရသစ်အနေနဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေ အပေါ်မှာ အလေးအနက်ထားတယ်ဆိုတာကို ပြသတဲ့ အလွန် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းတဲ့ သက်သေအထောက်အထားပါပဲ။

ကျွန်မဟာ လွတ်လပ်စွာ စည်းရုံးခွင့် ပြောဆိုခွင့်တွေကို ကာလရှည်ကြာစွာ ပိတ်ပင်ခံခဲ့ရတဲ့ ဗမာနိုင်ငံရဲ့ ထွန်းသစ်စ အရပ်ဘက် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ အောင်မြင်မှုကို သိပ်ကို အံ့ဩရပါတယ်။ မြစ်ဆုံဆည်ကို လူထုလှုံ့ဆော်မှု ပြဿနာတစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့တဲ့ အဖြစ်က ကျွန်မကို အီလီနားရစပဲရဲ့ အံ့ဩစရာကောင်းလှတဲ့ ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်စွမ်းကို သတိရစေပါတယ်။

၁၉၅၈ ခုနှစ်အတွင်းက ကုလသမဂ္ဂမှာ မိန့်ခွန်းပြောခဲ့ရာမှာ ဟီလာရီရစပဲက 'အခြေခံ လူ့အခွင့်အရေးကို ဘယ်နေရာကစတင်ကြမလဲ၊ မိမိရဲ့ နေအိမ်နဲ့ နီးတဲ့ သေးငယ်တဲ့ နေရာတွေက စရာပါ။ လူ့ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးချင်းရဲ့ ကမ္ဘာ၊ သူ နေထိုင်တဲ့ ရပ်ကွက်၊ သူ တက်ရောက်သင်ကြားတဲ့ စာသင်ကျောင်း သို့မဟုတ် ကောလိပ်၊ သူ အလုပ်လုပ်တဲ့ အလုပ်ရုံ၊ ယာခင်း သို့မဟုတ် နံ့ကနေ စတင်ရမှာပါ'

'နိုင်ငံသားတွေရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုကို ယင်းတို့ နေထိုင်ရာ ဌာနနဲ့ နီးကပ်တဲ့ နေရာနဲ့ ယင်းတို့ကို ညီညွတ်ပေါင်းစည်းနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ရင်တော့ ထိုထက်ပိုပြီး ကျယ်ပြောတဲ့ ကမ္ဘာကြီးမှာ တိုးတက်မှုရဖို့ မျှော်လင့်ခြင်းဟာ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ဗမာနိုင်ငံသားတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့် အများအပြားကို ငြင်းပယ်ခံခဲ့ကြရတာ ကာလရှည်ကြာလှပါပြီ။ သို့ပေမယ့် နောက်ဆုံးမှာတော့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးတွေကို ချိုးဖောက်ခံရခြင်းက ပြည်သူတွေရဲ့ ဒေါသတွေကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် နိုးထလာစေခဲ့တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ထိုပြဿနာက မိမိရဲ့ မွေးရပ်မြေကို တိုက်ရိုက်နဲ့ နာနာကျင်ကျင် ထိခိုက်စေခဲ့လို့ပါပဲ။

တရုတ်နိုင်ငံမှာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့တဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှု ဆိုင်ရာ ကန့်ကွက်မှုတွေမှာလည်း ထိုဖြစ်စဉ်မျိုးတွေကို တွေ့ရတယ်။

မြစ်ဆုံရေကာတာကို ရပ်ဆိုင်းလိုက်ခြင်းက လုပ်ဆောင်မှု အသစ်တွေ အများအပြား ပေါ်ပေါက်လာစေတယ်။ အောက်တိုဘာ ၁၂ ရက်မှာ အစိုးရဟာ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား နှစ်ထောင်ကျော်ထဲက ရာပေါင်းအနည်းငယ်ကို လွှတ်ပေးခဲ့တယ်။ အောက်တိုဘာ ၁၄ ရက်မှာတော့ ၁၉၆၀ ခု လွန်နှစ်တွေက စပြီး ပထမအကြိမ် အဖြစ် အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွေကို တရားဝင် စည်းရုံးခွင့် ပြုခဲ့တယ်။

အစိုးရဟာ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေအတွက် နိုင်ငံတကာ ငွေကြေး ရန်ပုံငွေ အဖွဲ့နဲ့ ဆွေးနွေးမှုတွေ စတင်ခဲ့တယ်။ ဒေါ်စုက ရန်ကုန်မြို့မှာ သူ့ကို ထောက်ခံသူ တွေကို မိန့်ခွန်းပြောခဲ့ပြီး နောက်ထပ်နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသမားတွေ လွှတ်ပေးဖို့နဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေ တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ဖို့ တောင်းဆိုခဲ့တယ်။

ဝါရှင်တန်မှာတော့ ကျွန်မတို့ဟာ ထိုဖြစ်ရပ်တွေကို အနီးကပ်စောင့်ကြည့်ခဲ့ကြပြီး ဘယ်လောက်အထိ တွန်းအားပေးရမလဲဆိုတာကို တွက်ဆခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်မဟာ အစိုးရသစ်ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေကို လေ့လာဖို့အတွက် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ လူ့အခွင့်အရေးအရာရှိ မိုက်ပေါ့စနာကို ဒဲရစ်မစ်ချဲလ်နဲ့ အတူ မြန်မာနိုင်ငံကို သွားရောက်စေခဲ့တယ်။

နိုဝင်ဘာလ စောစောပိုင်းမှာတော့ မိုက်နဲ့ ဒဲရစ်တို့ဟာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့ တွေ့ဆုံကြပြီး လွတ်လပ်စွာ စုရုံးခွင့်နဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီတွေ မှတ်ပုံတင်ခွင့် ပေးရေးတို့အတွက် လွှတ်တော်မှာ ဆွေးနွေးကြဖို့ အားပေးအားမြှောက် ပြခဲ့တယ်။ ထိုအချိန်မှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ ပါတီဟာ တားမြစ်ပိတ်ပင်ခံနေရဆဲပဲ ဖြစ်တယ်။ အကယ်၍သာ ဥပဒေတွေ မပြင်ခဲ့ရင် သူ့ရဲ့ပါတီဟာ ၂၀၁၂ ရွေးကောက်ပွဲတွေမှာ ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရလိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

နိုဝင်ဘာ စောစောပိုင်းမှာ မိုက်နဲ့ ဒဲရစ်တို့ဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဥပဒေပြု အမတ်တွေအတိုက်အခံတွေနဲ့ ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။ သမ္မတဘိုဘားမားနဲ့ ကျွန်မတို့ကတော့ ဆုံမှတ်ကို နောက်တစ်ဆင့်ရောက်အောင် ဘယ်လို လုပ်ဆောင်သင့်တယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စီမံကိန်းတွေ ဆွဲမှတ်ရင်း အလုပ်ရှုပ်နေကြတယ်။

သမ္မတရဲ့ မကြာမီမှာ သွားရောက်မယ့် အာရှခရီးစဉ်ဟာ ဆုံမှတ်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဟာ ဘာလဲဆိုတာကို ပြည့်နှစ်ဖို့အတွက် အကောင်းဆုံး အခွင့်အရေးပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ ဟာဝေယီမှာ ကျင်းပတဲ့ အာရှပစိဖိတ်စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ APEC အစည်းအဝေးတွေနဲ့ စတင်ခဲ့တယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ သမ္မတဟာ ဩစတြေးလျ နိုင်ငံကို သွားရောက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မကတော့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနဲ့ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတို့ရဲ့ အပြန်အလှန် ကာကွယ်ရေး ဓာတ်ဆူ အနှစ်ခြောက်ဆယ်ပြည့် အခမ်းအနားကို တက်ရောက်ရေးအတွက် ဖိလစ်ပိုင်မှာ ဆင်းနေခဲ့တယ်။

ထို အခမ်းအနားကို မနီလာမြို့မှာ ဆိုက်ကပ်ထားတဲ့ ယူအက်(စ်)အက်(စ်)ဖစ်(စ်) ဂျာရယ် ဖျက် သင်္ဘောပေါ်မှာ ကျင်းပတာပါ။ ထို့နောက်မှာတော့ ကျွန်မက ထိုင်းနိုင်ငံမှာ သမ္မတနဲ့ ပြန်လည် တွေ့ဆုံကြပါတယ်။

နိုဝင်ဘာ ၁၇ ရက်မှာ သမ္မတဘိုဘားမားနဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ အရှေ့အာရှ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးနဲ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အာဆီယံခေါင်းဆောင်များ အစည်းအဝေးတို့ကို တက်ရောက်ဖို့ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဘာလီကျွန်းကို ရောက်ခဲ့တယ်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ သမ္မတတစ်ဦး အနေနဲ့ အရှေ့အာရှ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးကို တက်ရောက်ခဲ့တာဟာ ထိုအကြိမ်ဟာ ပထမဆုံး အကြိမ်ပဲဖြစ်တယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်က ဗီယက်နမ်မှာ အစည်းအဝေး ကျင်းပခဲ့တုန်းကလို့ပဲ တောင် တရုတ် ပင်လယ်အတွင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ နယ်မြေအငြင်းပွားမှု ကိစ္စတွေဟာ လူတိုင်းရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ပေါ်ပေါက်နေ ကြတယ်။ တရုတ်ကတော့ ဟန့်ငြင်းမှာ ကျင်းပခဲ့ကြတဲ့ အာဆီယံ အစည်းအဝေး တုန်းကလို့ပဲ အထူးသဖြင့် အမေရိကပြည်ထောင်စု ပါဝင်တဲ့ နိုင်ငံအများအပြား ပါဝင်တဲ့ ဆွေးနွေးပွဲမျိုးမှာ ထိုပြဿနာကို ဆွေးနွေးလိမ့်ခြင်း မရှိပါဘူး။

တရုတ်ဝန်ကြီးချုပ် ဝမ်ကျားပေါင်က ဘယ်လို အကာအကွယ်အကြောင်းပြချက်မျိုးနဲ့ ဖြစ်စေ ပြင်ပအင်အားစုတွေ ပါဝင်ဆွေးနွေးတာကို လက်မခံနိုင်ဘူးလို့ ပြောဆိုခဲ့တယ်။ သို့ပေမဲ့ ဗီယက်နမ်နဲ့ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွေ အပါအဝင် နိုင်ငံငယ်တွေကတော့ တောင် တရုတ်ပင်လယ် အငြင်းပွားမှုကိစ္စကို ဆွေးနွေးဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြတယ်။

နိုင်ငံသာ ၁၈ ရက် မှန်းလွှဲအချိန်မှာ ကျွန်မဟာ သမ္မတအိုဘားမားနဲ့အတူ ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ သီးသန့်အစည်းအဝေးကို တက်ရောက်ခဲ့ကြတယ်။ ထိုအစည်းအဝေးကို တက်ရောက်ခဲ့ကြတဲ့ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတွေ ပါဝင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ၁၇ ဦးနဲ့ ကျွန်မတို့ တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။

ထိုအစည်းအဝေးမှာ တရုတ်ပင်လယ် အရေးမှာ ပါဝင်ပတ်သက်နေကြတဲ့ နိုင်ငံတွေ နဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေက ထိုဒေသအတွင်းမှာ သင်္ဘောတွေ လွတ်လပ်စွာ ခုတ်မောင်း သွား လာခွင့် ရရှိရေး အငြင်းပွားမှုတွေကို နိုင်ငံတကာ ဥပဒေတွေနဲ့ အညီ ငြိမ်းချမ်းစွာ ပူးပေါင်း ဖြေရှင်းရေးနဲ့ အကျပ်ကိုင်မှုတွေ ငြိမ်းခြောက်မှုတွေ ရှောင်ရှားကြဖို့ ဆွေးနွေးခဲ့ ကြတယ်။

ရုရှနိုင်ငံကပင် ထိုပြဿနာဟာ အုပ်စုအတွင်းမှာ ဆွေးနွေးရေးအတွက် အရေးပါပြီး သင့်လျော်တဲ့ ပြဿနာဖြစ်တယ်လို့ သဘောတူခဲ့တယ်။ အခြားခေါင်းဆောင် ၁၆ ဦးလို့ ပြောဆိုကြပြီး နောက်မှာ သမ္မတအိုဘားမားဟာ စကားပြောခွက်ကို ကိုင်လိုက်ပြီး 'တောင် တရုတ်ပင်လယ် အငြင်းပွားမှုမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပိုင်ဆိုင်မှုအတွက် တောင်းဆိုနေသူ မဟုတ်ပေမယ့် ကျွန်တော်တို့မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ပင်လယ်ပြင် လုံခြုံရေးကိစ္စမှာ ကြီးမားတဲ့ သက်ဆိုင်မှု ရှိနေပါတယ်'

'ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဟာ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ အင်အားကြီးနိုင်ငံ အနေနဲ့ရေး ပင်လယ် ရေပြင် ဆိုင်ရာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ အနေနဲ့ရော ကုန်သွယ်ရေးတွေ ပြုလုပ်နေတဲ့ နိုင်ငံအနေနဲ့ရော အာရှပစိဖိတ် ဒေသအတွင်း လုံခြုံရေးကို အာမခံရတဲ့နိုင်ငံအနေနဲ့ပါ ယခု တောင်တရုတ် ပင်လယ် ကိစ္စမှာ ကြီးမားတဲ့ အကျိုးစီးပွားသက်ဆိုင်မှု ရှိနေပါတယ်' လို့ ပြောခဲ့တယ်။

အဆိုပါ သံတမန်ဆိုင်ရာ ဇာတ်ခုံမှာ ကပြခဲ့ပြီး နောက်မှာတော့ ကျွန်မဟာ မြန်မာ နိုင်ငံရှိ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုရသေးတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေအပေါ်မှာလည်း တန်းတူပဲ အာရုံ စူးစိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ခရီးစဉ် စတင်ခါနီး ရက်သတ္တပတ်တွေ အတွင်းမှာပဲ မြန်မာအစိုးရနဲ့ ထိတွေ့ဆက်ဆံရေးအတွက် ခုံရင်တဲ့ ခြေလှမ်းသစ်တွေကို ထောက်ခံတင်ပြခဲ့တယ်။ ဒါ့အပြင် ထိုနိုင်ငံမှာ နောက်ထပ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေ လုပ်လာအောင် အားပေး အားမြှောက် မြှင့် တိုက်တွန်းပါတယ်။

ကျွန်မဟာ မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သမ္မတအိုဘားမားနဲ့ရော ၎င်းရဲ့ အမျိုးသား လုံခြုံရေး အရာရှိတွေနဲ့ပါ ဆွေးနွေးခဲ့တယ်။ အိမ်ဖြူတော် အတွင်းမှာတော့ ထိတွေ့ ဆက်ဆံ ရေးအတွက် တွန်းအားပေးမယ့် ကျွန်မရဲ့ မဟာမိတ် တစ်ဦးရှိနေပါတယ်။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ သမ္မတအိုဘားမားရဲ့ ဒုတိယ အမျိုးသား လုံခြုံရေး အရာရှိ ဘင်ရုတ်(စ) ပါပဲ။ ဘင်ဟာ ကျွန်မတို့ ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်တဲ့ အခြေခံလုပ်ငန်းတွေကို ရှေ့ကိုတွန်းတင်ပေးဖို့ လိုအပ်တယ် ဆိုတဲ့ အချက်မှာ ကျွန်မနဲ့ သဘောတူ သူပဲဖြစ်တယ်။

ကျွန်မက ကတ်နဲ့ ဂျိတ်တို့ကို ဒေါ်စုနဲ့ သမ္မတအိုဘားမားတို့ တယ်လီဖုန်းနဲ့ စကား ပြောဆို နိုင်ရေးအတွက် ဒေါ်စုနဲ့ အရင်ပြောဆို စီစဉ်ကြဖို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဩစတြေးလျနိုင်ငံမှ အင်ဒိုနီးရှားသို့ လေယာဉ်နဲ့ ပျံသန်းစဉ်မှာပဲ အိုဘားမားဟာ အဲယားဖို(စ)ဝမ်း (Air Force One) ခေါ် အမေရိကန်သမ္မတ လေယာဉ်ပေါ်ကနေ ပထမဆုံး အကြိမ်အဖြစ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ တယ်လီဖုန်းနဲ့ စကားပြောခဲ့တယ်။ ယင်းသို့ စကား ပြောခဲ့ကြပြီး နောက်မှာတော့ သမ္မတအိုဘားမားအနေနဲ့ ရှေ့သို့ ဆက်လက်ပြီး ခြေလှမ်း လှမ်းဖို့ အဆင်သင့်ရှိခဲ့ပါတယ်။

နောက်နေ့မှာ ဘာလီကျွန်းကို ရောက်ရှိစဉ်မှာ သမ္မတအိုဘားမားက 'ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အလားအလာတွေနဲ့ နှစ်နိုင်ငံအကြားမှာ ဝိပိုနီးကပ်စွာ ဆက်ဆံနိုင်မယ့် အခြေအနေတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ စုံစမ်း စစ်ဆေးဖို့ အတွက် သူ့ အနေနဲ့ ကျွန်မကို မြန်မာနိုင်ငံကို သွားရောက်ဖို့ ပြောဆိုထားကြောင်း' ကြေညာ ခဲ့ပါတယ်။



၂၀၁၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၃၀ ရက် ဗွန်းလွဲအချိန်မှာ နေပြည်တော်ကို ကျွန်မ ရောက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ ဝါရှင်တန်က မထွက်ခွာမီကလေးမှာပဲ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှာရှိတဲ့ အာရှ ရောရာကျွမ်းကျင်သူတွေက ခရီးသွားအဖွဲ့ကိုနိုင်ငံရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု စံနှုန်းတွေကြောင့် အဖြူ ရောင်၊ အနက်ရောင် သို့မဟုတ် အနီရောင်တွေ မဝတ်ကြဖို့ မှာကြားခဲ့ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မဟာ အဝတ်စီရိတ်က သင့်လျော်တဲ့ အရောင်ရှိတဲ့ အဝတ်အထည်တွေကို ရွေးခဲ့တယ်။ ကျွန်မအနေနဲ့ မကြာသေးခင်ကမှ ပူအိုက်တဲ့ ရာသီဥတုတွေမှာ ဝတ်ဖို့ သင့်လျော်တဲ့ လှပတဲ့ အဖြူရောင်ဖျက်ကတ် တစ်ထည်ကို ဝယ်ထားပါတယ်။ ကျွန်မအနေနဲ့ မလိုလေးလိုလေးဆိုပြီး ထိုအင်္ကျီကို ယူဆောင်လာခဲ့တယ်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်မတို့လေယာဉ် လေဆိပ်ကို ဆင်းသက်လိုက်ချိန်မှာပဲ ကျွမ်းကျင်သူ တွေက မဝတ်သင့်ဘူးလို့ သတိပေးတဲ့ အရောင်တွေအားလုံးကို ဝတ်ဆင်ထားကြတဲ့ ဗဟာ တွေကို တွေ့ရတယ်။

ကျွန်မတို့ရဲ့ မော်တော်ယာဉ်တန်း လေဆိပ်မှ ထွက်ခွာခဲ့ပြီး ကျယ်ပြောတဲ့ ဟင်းလင်း ပြင်ကွင်းတွေ အတွင်းကို ဖြတ်သန်းခဲ့တယ်။ ဗဟာကျင်းနေတဲ့ အထေးပြေး လမ်းမကြီးဟာ

လမ်းကျဉ်း အခု ၂၀ စာလောက် ကျယ်ပါတယ်။ အဝေးမှာတော့ နေပြည်တော်ရဲ့ လိုက်ဂူဝံ့စံ အစိုးရ အဆောက်အအုံတွေရဲ့ မျှော်စင်တွေကို လှမ်းမြင်ရတယ်။

ထိုမြို့ကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်က စစ်အစိုးရက လျှို့ဝှက်စွာ တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး အမေရိကန်က ကျွေးကျော်လာခဲ့ရင် ကာကွယ်ဖို့ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ တည်ဆောက်ခဲ့တာဖြစ်ပြီး အုတ်တံတိုင်းကြီး တွေ မှန်ဦးတွေနဲ့ အခိုင်အမာ တည်ဆောက်ထားပါတယ်။ ထိုမြို့မှာ လူအနည်းငယ်သာ အမှန်တကယ် နေထိုင်လျက်ရှိပြီး အဆောက်အအုံ အများစုကတော့ ဟာလာဟင်းလင်း ရှိပြီး အချို့ဆိုရင်လည်း ဆောက်လုပ်ဆဲပါပဲ။

နောက်နေမှာတော့ ကျွန်မဟာ သမ္မတဦးသိန်းစိန်ရဲ့ အခမ်းအနားတွေ ကျင်းပရာ နံ့ကို သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ ကြီးမားတဲ့ အခန်းကျယ်ကြီးထဲက ကြီးမား တဲ့ မီးဆိုင်းကြီးတွေရဲ့ အောက်မှာ ခင်းကျင်းထားတဲ့ ရွှေပလ္လင် ထိုင်ခုံတွေပေါ်မှာ ထိုင်ကြ ပါတယ်။ အခန်း အပြင်အဆင်တွေက ခမ်းနားကြီးကျယ် ပေမယ့်လည်း ဦးသိန်းစိန်ကတော့ နိုင်ငံအကြီးအကဲနဲ့ စစ်အစိုးရ ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်နဲ့ မလျော်ညီအောင်ဘဲ နိမ့်နိမ့်ချချ ရှိတာ တွေ့ရတယ်။ သူဟာ လူကောင်သေးပြီး လက်ပြင် အနည်းငယ်ကုန်းကာ ဆံပင်တွေ ပါးပါးကျဲကျဲ ရှိပြီး မျက်မှန်တပ်ထားပါတယ်။ သူ့ကို ကြည့်ရတာ စစ်ဗိုလ်ချုပ် တစ်ယောက် ထက် စာရင်းကိုင် တစ်ယောက်နဲ့ ပိုပြီးတူနေပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ လူတွေနဲ့ နိုင်ငံပြင်ပမှ လူအများ အပြားကတော့ 'စစ်အစိုးရ ခေါင်းဆောင်ဟောင်း သန်းရွှေအနေနဲ့ ပျော့ပျောင်းတဲ့ အမူအရာရှိတဲ့ ဦးသိန်းစိန်ကို သူ့ဆက်ခံမယ့်သူအဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့တာဟာ သဘောထားတင်းမာသူတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ အစိုးရဟာ ပြည်ပကမ္ဘာအတွက် ခြိမ်းခြောက်မှုပြုမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို ပြသလိုတဲ့ အတွက်ပဲ ဖြစ်တယ်'လို့ ခန့်မှန်းခဲ့ကြတယ်။

ဆွေးနွေးကြရာမှာ ကျွန်မက အရေးယူပိတ်ဆို့မှုတွေကို လျှော့ချပေးနိုင်ဖို့နဲ့ နိုင်ငံ တကာရဲ့ အသိအမှတ်ပြုမှုကို ရရှိရေးအတွက် လှမ်းရမယ့် ခြေလှမ်းတွေအကြောင်း ပြောပြ ခဲ့တယ်။ ကျွန်မက 'ခုအချိန်မှာ သင်တို့ မှန်ကန်တဲ့ လမ်းကြောင်းပေါ် ရောက်နေပါပြီ။ ဒါပေ မဲ့ သင်တို့ အနေနဲ့ ကျော်လွှားရမယ့် အတားအဆီးတွေနဲ့ ခက်ခဲတဲ့ ရွေးချယ်စရာတွေတော့ ရှိနေဆဲပါပဲ။ သင့်အနေနဲ့ မိမိနိုင်ငံအတွက် သမိုင်းဝင် အမွေတစ်ခုချန်ထားခဲ့နိုင်တဲ့ အခွင့် အရေးဟာ သင့်လက်ထဲကို ရောက်ရှိနေပါပြီ' လို့ ပြောဆိုခဲ့တယ်။

ထို့နောက်မှာတော့ အဆိုပါ အချက်တွေကိုပဲ အလေးပေးဖော်ပြထားတဲ့ သမ္မတ တိုဘားမားထံမှ စာတစ်စောင်ကို ပေးလိုက်ပါတယ်။

ဦးသိန်းစိန်က ကျွန်မရဲ့ ပြောဆိုချက်တွေကို ဟာသနောပြီး သတိကြီးကြီးနဲ့ တုံ့ပြန် ခဲ့ပါတယ်။ ၎င်းက ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ဆက်လက် လုပ်ဆောင်မှာ ဖြစ်ပြီး ဒေါ်အောင် ဆန်းစုကြည်နဲ့လည်း တင်းမာမှုတွေ လျှော့ချမယ်လို့ ပြောဆိုပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီး ဦးသိန်း စိန်က 'ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဟာ အင်အားကြီး နှစ်နိုင်ငံအကြားမှာ တည်ရှိနေပါတယ်' လို့ အိန္ဒိယနဲ့ တရုတ်နှစ်နိုင်ငံကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုခဲ့တယ်။ ၎င်းက မိမိအနေနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့

ဆက်ဆံရေးကို ပြတ်တောက်သွားစေနိုင်တဲ့ အရဲစွန့်ရမှုမျိုးကို ရှောင်ရွေးဖို့ လိုအပ်ပုံကိုလည်း ပြောပြတယ်။

ကျွန်မဟာ မိမိရဲ့ ခရီးစဉ်တွေ အတွင်းမှာ ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင် သုံးမျိုး သုံးစား တွေ့ရ ပါတယ်။ ပထမအမျိုးအစားက ကျွန်မတို့ရဲ့တန်ဖိုးတွေနဲ့ ကမ္ဘာ့အမြင်တွေကိုပေမယ့် ခံစားကြတဲ့ မူလဘုတ မဟာမိတ်တွေပါ။ ဒုတိယကတော့ မှန်တာတွေကို လုပ်လိုပေမယ့် ထို အလုပ်တွေ ကို လုပ်ဖို့အတွက် နိုင်ငံရေး ဆန္ဒသို့မဟုတ် လုပ်ဆောင်နိုင်တဲ့ စွမ်းရည် လိုအပ်နေသူတွေပါ။ တတိယ အမျိုးအစားကတော့ သူတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားတွေနဲ့ တန်ဖိုး တွေဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားနဲ့ တန်ဖိုးတွေနဲ့ ဆန့်ကျင်နေတယ်လို့ မြင်ပြီး သူတို့ တတ်စွမ်းနိုင်တဲ့ နေရာ တိုင်းမှာ ကျွန်မတို့ကို ဆန့်ကျင်နေသူတွေပါ။

ဦးသိန်းစိန်ကို ဘယ်အမျိုးအစားထဲမှာ ထည့်ရမလဲ ဆိုတာကို စဉ်းစားနေမိပါတယ်။ သူ့အနေနဲ့ ဒီမိုကရေစီကို ဖော်ဆောင်ဖို့ ဆန္ဒရှိသည့်တိုင်အောင် သူ့ရဲ့ နိုင်ငံရေး ကျွမ်းကျင်မှု တွေ့နဲ့ သူ့ရဲ့ စစ်တပ်က လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေအကြားမှာရှိတဲ့ အခိုင်အမာ အခြေစိုက် ထား တဲ့ ဆန့်ကျင်မှုတွေကို ကျော်လွှားပြီး ထိုမျှအထိ ခက်ခဲလှတဲ့ အမျိုးသားရေးအသွင် ပြောင်း လဲမှုကို ဖော်ဆောင်နိုင်ပါ့မလား ဆိုတာကတော့ စဉ်းစားစရာပါ။

ကျွန်မအနေနဲ့ နိုင်ငံတကာရဲ့ အသိအမှတ်ပြုမှုက သူ့ရဲ့ ပြည်တွင်း လုပ်ဆောင်မှု တွေကို အားရှိစေမှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အတွေးကြောင့် သူ့ကို ပွေ့ဖက်နှုတ်ဆက်လိုတဲ့ ဆန္ဒရှိ ပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ သတိထားရမယ့် အကြောင်းခြင်းရာတွေက ရှိနေတာပါ။ ကျွန်မအနေနဲ့ စကားတွေ သိပ်မပြောခင် ခေါ်စုနဲ့တွေ့ပြီး နှစ်ဖက်ပြောဆိုမှုတွေကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ဖို့ လိုပါ တယ်။

တွေ့ဆုံမှု အပြီးမှာ ကျွန်မတို့ဟာ နေ့လယ်စာစားဖို့အတွက် ကျယ်ဝန်းလှတဲ့ ခန်းမ ကြီး တစ်ခုအတွင်းကို သွားခဲ့ကြတယ်။ ဦးသိန်းစိန်နဲ့ သူ့ဇနီးအကြားမှာ ကျွန်မ ထိုင်လိုက်ပါ တယ်။ သူ့ရဲ့ ဇနီးက ကျွန်မရဲ့ လက်ကို ကိုင်ပြီး သူ့မိသားစု အကြောင်းကို စိတ်လှုပ်ရှားစွာနဲ့ ပြောပြခဲ့တယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရှိတဲ့ ကလေးသူငယ်တွေရဲ့ ဘဝတွေကို တိုးတက်လာအောင် လုပ်လိုတဲ့ သူ့ရဲ့ ဆန္ဒကိုလည်း ပြောပြပါတယ်။

ထို့နောက်မှာတော့ ကျွန်မဟာ လွှတ်တော်ကို သွားရောက်ခဲ့ပြီး စစ်တပ်က အသေအချာ ရွေးချယ်ထားတဲ့ လွှတ်တော် အမတ်တွေနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ရတယ်။ အချို့အနေနဲ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနဲ့ ထိတွေ့ ဆက်ဆံဖို့နဲ့ ပြည်တွင်းမှာ ဖြစ်ပြင်းပြောင်းလဲမှုတွေ ဆက်လုပ်ရေးအတွက် စိတ်အားထက်သန်နေကြတယ်။

အခြား အမတ်တွေကတော့ သူတို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အပြောင်းအလဲ တွေအပေါ်မှာ သံသယရှိနေကြပြီး အတိတ်ကာလက နေ့ရက်တွေကို ပြန်လည်တမ်းတနေကြ ပါတယ်။

ကျွန်မဟာ အခြားမိလ်ချပ်ကြီး တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးရွှေမန်းနဲ့ လည်း အခြားခန်းမကြီးတစ်ခုအတွင်းမှာ တွေ့ဆုံရတယ်။ သူကတော့ စကားပြောရာမှာ

အကျွမ်းတဝင်ရှိပြီး စိတ်ရင်းကောင်း ရှိပုံရပါတယ်။ သူက 'လွတ်တော် တစ်ရပ်ကို ဘယ်လို လည်ပတ်ရမယ် ဆိုတာကို သိရှိဖို့အတွက် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ခင်ဗျားတို့ နိုင်ငံကို လေ့လာ ခဲ့ရပါတယ်' လို့ ပြောဆိုတယ်။

ကျွန်မက 'သူ့အနေနဲ့ (လွတ်တော်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး) စာအုပ်တွေကို ဖတ်တာလား သို့မဟုတ် ကျွမ်းကျင်သူတွေနဲ့ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးတာလား' လို့ မေးလိုက်တဲ့ အခါမှာတော့ သူက 'မဟုတ်ဘူး ကျွန်တော်တို့ The West Wing ကို ကြည့်ခဲ့ကြတယ်' လို့ ပြောဆိုတယ်။

ထိုညနေ တိုတယ်မြန်ရောက်ချိန်မှာတော့ အခန်းအပြင်ဘက်က ကြီးမားတဲ့ စားပွဲ ကြီး ထိပ်မှာထိုင်ရင်း ထိုနေ့ တစ်နေ့တာအတွင်း တွေ့ခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကို အကျဉ်း ချုံးပြီး ပြောကြားခဲ့တယ်။ မီဒီယာနဲ့ အရပ်ဘက် လူ့အဖွဲ့အစည်းအပေါ် ကန့်သတ်ချက်တွေ ကို လျှော့ချပေးမှု၊ ဒေါ်ကောင်ဆန်းစုကြည် အပါအဝင် နိုင်ငံရေးသမား နှစ်ရာခန့်ကို လွှတ်ပေးမှုနဲ့ အလုပ်သမား ဥပဒေသစ်နဲ့ ရွေးကောက်ပွဲ ဥပဒေတွေကို ပြဋ္ဌာန်းမှုတွေဟာ ထင်ရှားတဲ့ လုပ်ရပ်တွေပါ။

ဦးသိန်းစိန်က ယင်းတိုးတက်မှုတွေကို ခိုင်မာအောင် လုပ်ပြီး နောက်ထပ် ဒီထက် အရေးပါတဲ့ မြဲမြံ ပြောင်းလဲရေးတွေဆီကို သွားမှာ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်မကို ကတိပြုခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့ ကတိစကားတွေကို ယုံကြည်ချင်ပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ ယင်းတိုးတက်မှု မီးတောက် ကလေးတွေဟာ အလွယ်တကူ ငြိမ်းသွားနိုင်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်မ အနေနဲ့ သိထားပါတယ်။

မီးရွာတုန်း ရေခဲဆိုတဲ့ မြန်မာစကားပုံရှိပါတယ်။ ဤအချိန်မှာ မြဲမြံပြောင်းလဲရေးတွေ ကို စုစည်းခိုင်မာအောင် လုပ်ပြီး အနာဂတ်အတွက် သိမ်းဆည်းသိုမှီးထားရမှာပါ။ သို့မှသာ ယင်းတို့ဟာ ခိုင်မာလာပြီး ပြောင်းလဲမှု မရှိဘဲနေမှာပါ။

ရန်ကုန်ကို လေယာဉ်နဲ့ သွားတဲ့ ခရီးဟာ မိနစ်လေးဆယ်မျှသာ ကြာပါတယ်။ သို့ပေ မဲ့ ရန်ကုန်ဟာ သဘာဝနဲ့ ကင်းတွာတဲ့ အစိုးရရုံးစိုက်ရာ နေပြည်တော်နဲ့ နှိုင်းစာရင်တော့ တခြားကမ္ဘာတစ်ခုကို ရောက်ရှိသွားသလိုပဲ ခံစားရပါတယ်။ ရန်ကုန်မြို့ဟာ လူလေးသန်း ကျော် နေထိုင်တဲ့ မြို့ဖြစ်ပြီး ၎င်းရဲ့ လမ်းတွေမှာ လူတွေ ပျားပန်းခပ် သွားလာနေကြပြီး အရောင်လွင့်ပြယ်နေတဲ့ ကိုလိုနီခေတ် အဆောက်အအုံကြီးတွေကလည်း နှစ်လို့ဖွယ်ရှိပါ တယ်။

ဆယ်စုနှစ်များစွာ အထီးကျန်ဖြစ်ခဲ့မှုနဲ့ စိမ့်ခန့်ခဲ့မှု ညံ့ဖျင်းခြင်းတို့ကြောင့် ထို အဆောက်အအုံတွေရဲ့ မျက်နှာစာတွေဟာ တစ်စတစ်စနဲ့ ပျက်စီးခဲ့ပြီး ဆေးရောင်တွေဟာ ကွာကျခဲ့ပေမယ့် ထိုနေရာကို အာရှရဲ့ ရတနာတစ်ပါးလို့ ဘာကြောင့် ယူဆခဲ့တယ် ဆိုတာ ကိုတော့ တစ်စုံတစ်ဦးအနေနဲ့ နားလည်နိုင်ပါတယ်။

ရန်ကုန်မြို့ရဲ့ အချက်အချာ နေရာမှာတော့ ရွှေရောင်တွေ အလွှံ့တပြောင်ပြောင် တောက်ပနေပြီး မရေတွက်နိုင်တဲ့ ရွှေရောင် ဝုဒ္ဓဆင်းတုတော်တွေရှိတဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ သက်တမ်းရှိတဲ့ ရွှေတိဂုံစေတီတော်တည်ရှိပါတယ်။

ရိုသေသမ္မုဖြတ် ယင်းနိုင်ငံရဲ့ ထုံးစံအရ ကျွန်မဟာ ရှုမိနပ်ကို ခွတ်လိုက်ပြီး ဝေတီတော်ရဲ့ ခမ်းနားလှတဲ့ ရင်ပြင်တော်အတွင်းကို ခြေလှာအတိုင်း ဝင်ရောက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မဟာ ဘုန်းတော်ကြီးတွေနဲ့ ဘေးက လူအုပ်ကြီးက ရပ်ကြည့်နေစဉ်မှာ ကြီးမားတဲ့ ငှက်ပျားတော် တစ်ဆူရှေ့မှာ ဖယောင်းတိုင်နဲ့ အမွှေးတိုင်တွေကို မီးထွန်းညှိပူဇော်လိုက်တယ်။

ဘုန်းတော်ကြီးတွေက ကျွန်မကို တုတ်တံကြီး တစ်ချောင်းကို လှမ်းပေးပြီး ခေါင်းလောင်းကို သုံးကြိမ် ထုခိုင်းပါတယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ ကျွန်မဟာ ဂါရဝပြုတဲ့ အနေနဲ့ ကျောက်ဖြူဆင်းတုတော် တစ်ဆူကို ရေတစ်ဆယ့်တစ်ခွက် လောင်းကာ ရေသပ္ပာယ်ခဲ့တယ်။

ထိုညနေမှာ အမေရိကန် သံအမတ်ကြီးတွေ နေထိုင်လေ့ရှိတဲ့ အင်းလျားကန်စောင်းက စံအိမ်မှာ ဒေါ်စုနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့တယ်။ ယခုအချိန်မှာတော့ ကျွန်မဟာ တရားဝင် မေ့ထားလိုက်ပြီဖြစ်တဲ့ မဝတ်သင့်ဘူးလို့ တားမြစ်ခဲ့တဲ့ အဖြူရောင် ဂျက်ကတ်အင်္ကျီနဲ့ အနက်ရောင်ဘောင်းဘီရှည်တို့ကို ဝတ်ဆင်ထားပါတယ်။ ကျွန်မနဲ့အတူ လူတိုင်းအဖို့ ဝမ်းသာခွင့်ပျက်ရတဲ့ အဖြစ်ကတော့ ဒေါ်စုကိုယ်တိုင်ကလည်း အလားတူ အရောင်တွေကို ဝတ်ဆင်လာတဲ့အတွက် ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ ဒဲရစ်မစ်ချယ် ကတ်ကင်းတဲလ်တို့နဲ့အတူ အဖျော်ယမကာတွေ သောက်သုံးကြပြီး ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးသာ သီးသန့်အတူ ညစာစားခဲ့ကြတယ်။ သူ့ရဲ့ ပါတီဟာ ၂၀၀၀ ခန့် နိုင်ငံဘာလအတွင်းက မှတ်ပုံတင်ခွင့်ရခဲ့တယ်။ ပါတီခေါင်းဆောင်တွေ အကြားမှာ အစည်းအဝေးပေါင်းများစွာ ကျင်းပခဲ့ပြီး နောက်မှာတော့ ၎င်းတို့ ပါတီအနေနဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဝင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ညစာစားပြီးနောက်မှာတော့ ကျွန်မက နေပြည်တော်မှာ တွေ့ခဲ့ရတဲ့ ဦးသိန်းစိန်နဲ့ အခြားအစိုးရ ခေါင်းဆောင်တွေအပေါ် ကျွန်မရဲ့ အမြင်တွေကို ပြောပြခဲ့တယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်မ ပထမဆုံး ရွေးကောက်ပွဲဝင်ခဲ့စဉ်က အတွေ့အကြုံတွေကိုလည်း ပြောပြခဲ့ပါတယ်။ သူက ရွေးကောက်ပွဲ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဘယ်လို ပြင်ဆင်မှုတွေ လုပ်ရတယ်ဆိုတာနဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေကို မေးမြန်းခဲ့တယ်။

မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေး သူရဲကောင်းဖြစ်တဲ့ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရတဲ့ သူ့ဖခင်ရဲ့ အမွေက သူ့အပေါ်မှာ တင်ရှိနေသလို သူ့ကို တွန်းအားလည်း ဖြစ်စေပါတယ်။ သူ့ဖခင်ရဲ့ ထိုအမွေက နိုင်ငံရှိ ပြည်သူတွေရဲ့ စိတ်နှလုံးအတွင်းမှာ သူ့ကို နေရာတစ်နေရာ ရရှိစေပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ ထိုအရာကပဲ သူ့ကို နှစ်ရှည်လများ ထောင်သွင်းအကျဉ်းချခဲ့ကြသူ ဝိုင်းချုပ်ကြီးတွေနဲ့လည်း အဆက်အသွယ် တစ်ခုကို ဖန်တီးပေးခဲ့တယ်။

'ကျွန်မ သူတို့နဲ့ အလုပ်လုပ်နိုင်ပါတယ်' ဒေါ်စုက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှု အပြည့်နဲ့ ပြောခဲ့တယ်။ ထိုခဏမှာပဲ ကျွန်မရဲ့ စိတ်ထဲမှာ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ သမ္မတ အဖြစ် ကျမ်းသစ္စာဆိုပြီးနောက်မှာ နယ်လ်ဆင်မင်ဒလားက သူ့အကျဉ်းကျခံနေရစဉ်က တာဝန်ယူခဲ့တဲ့ အကျဉ်းထောင် အစောင့်တွေကို ပွေ့ဖက်ပြီး နှုတ်ဆက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒေါ်စုဟာ သည်း အလားတူ အရည်အချင်းမျိုးရှိသူပါ။

သူ့အနေနဲ့ သူ့နိုင်ငံကို ပြောင်းလဲပစ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်း များစွာ စောင့်ဆိုင်းခဲ့ပြီး နောက်မှာတော့ သူ့ဟာမိမိရဲ့ ရန်သူဟောင်းတွေနဲ့ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ဖို့ ဆွဲဆောင် သိမ်းသွင်းဖို့ အဆင်သင့်ရှိနေပါပြီ။

ညနေအချိန်ရောက်လို့ မခွဲခွာမီမှာ ဒေါ်စုနဲ့ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦး ပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ ပေးတဲ့ လက်ဆောင် ပစ္စည်းတွေကို အပြန်အလှန် ဖလှယ်ခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်မက သူ ကြိုက်နှစ်သက် မယ်ထင်တဲ့ အမေရိကန် ဓာအုပ်တွေ တစ်ထပ်ကြီးနဲ့ သူ့ရဲ့ ဆွေးအတွက် ဝါးပြီး ကစားနိုင်တဲ့ အရုပ်ကလေးတစ်ရုပ်ကို ပေးလိုက်ပါတယ်။ စုကတော့ သူ့ကိုယ်တိုင် ဒီဝိုင်းဆွဲပြီး ပန်းထိမ် ဆရာကို လုပ်စေခဲ့တဲ့ ငွေလည်ဆွဲတစ်ခုကို ကျွန်မကို လက်ဆောင်ပေးခဲ့တယ်။

နောက်တစ်နေ့ မနက်မှာတော့ စုနဲ့ ကျွန်မဟာ အင်းလျားကန်တစ်ဖက်မှာ ရှိတဲ့ သူကလေးဘဝက နေထိုင်ခဲ့တဲ့ ကိုလိုနီခေတ်က အိမ်ဟောင်းကြီးမှာ တွေ့ဆုံခဲ့ကြတယ်။ ထိုအိမ်ကြီးဟာ သူ့အနေနဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာ အကျဉ်းကျခံခဲ့ရတဲ့ နေရာဖြစ်တယ် ဆိုတာကို အလွယ်တကူပဲ မေ့ပျောက်ပစ်နိုင်တဲ့ နေရာတစ်ခုပါ။ သူက ကျွန်မကို သူ့ပီတီရဲ့ သက်ကြီး ရွယ်အို ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါတယ်။

အစိုးရရဲ့ နှိပ်ကွပ်မှုတွေကို နှစ်ပေါင်းများစွာခံခဲ့ရတဲ့ ထိုသူတွေဟာ ယခု သူတို့ မြင်တွေ့နေရတဲ့ အပြောင်းအလဲတွေကို မယုံကြည်နိုင်အောင် ရှိနေကြပါတယ်။ ကျွန်မတို့ တစ်တွေဟာ သစ်သားစားပွဲဝိုင်းကြီး တစ်ခုမှာ ဝိုင်းထိုင်ရင်း သူတို့ရဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေကို နားထောင်ခဲ့ကြတယ်။

ဒေါ်စုဟာ ကမ္ဘာ့အတိုင်းအတာအရ ထင်ရှားကျော်ကြားသူ ဖြစ်သလို သူ့နိုင်ငံအတွင်း မှာလည်း လူအများရဲ့ လေးစားတန်ဖိုးထားခြင်းခံရသူပါ။ သို့ပေမဲ့ သူ့အနေနဲ့ အဆိုပါ သက်ကြီးရွယ်အိုပီတီ ခေါင်းဆောင်တွေကို လေးလေးစားစား ဆက်ဆံပြီး ထိုအတွက်ပဲ ယင်း ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း သူ့ကို ချစ်ကြပါတယ်။

ထို့နောက်မှာတော့ ကျွန်မတို့ဟာ ပန်းရောင်နဲ့ အနီရောင်ပန်းပွင့်တွေနဲ့ ဝေဆာ တောက်ပနေတဲ့ ပန်းခြံအတွင်းမှာ လမ်းလျှောက်ရင်း ဖြတ်သန်းခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ ဆင်ဝင်ပေါ်မှာ ရပ်လိုက်ကြတယ်။ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးဟာ လက်မောင်းချင်း ချိတ်လိုက်ကြပြီး စုဝေးရောက်ရှိနေတဲ့ ဂျာနယ်လစ်အစုအဝေးကို စကားပြောခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်မက စုကို 'ရှင်ကတော့ လှုံ့ဆော်မှု အင်အားတစ်ခုပါပဲ။ ရှင်ဟာ ကမ္ဘာ့ ဘယ် နေရာမှာမဆို ရှိနေတဲ့ ပြည်သူ့ပုဂ္ဂိုလ် သမား ခံစားနေရတဲ့ အခွင့်အရေးနဲ့ လွတ်လပ်ခွင့်တွေကို ခံစားထိုက်တဲ့ ရှင်ရဲ့ နိုင်ငံက ပြည်သူတွေအတွက် ရပ်တည်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်ပဲ' လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ ဒီနောက် ကျွန်မက 'အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုဟာ ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ အနာဂတ်ဆီကို ဦးတည်နေတဲ့ သမိုင်းဝင်ခရီးကို လျှောက်လှမ်းနေကြတဲ့ ဗမာပြည်သူတွေရဲ့ မိတ်ဆွေအဖြစ် ရှိနေမယ်ဆိုတာကို ကတိပြုတယ်' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

သူက ကုန်လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တွေ လတွေ အတွင်းက ကျွန်မတို့ ပေးခဲ့တဲ့ ထောက်ခံမှုနဲ့ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးမှုတွေအတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောခဲ့တယ်။

စုနဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဖြစ်စဉ် ရွှေ့ကို တိုးသွားနေတဲ့ နောက်ပိုင်း လတွေ အတွင်းမှာလည်း နီးကပ်စွာ ဆက်ဆံခဲ့ကြတယ်။ တယ်လီဖုန်းနဲ့ ငါ့ကြိမ်တိုင် ကား ပြောခဲ့ကြတယ်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဧပြီလအတွင်းမှာ လွတ်တော်အမတ်နေရာ တစ်နေရာမှာ သူ့အနိုင်ရခဲ့ပြီး သူ့ရဲ့ ပါတီမှ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း လေးဆယ်ကျော်ဟာလည်း ဖွဲ့စည်းကာကွယ် ပွဲမှာ အနိုင်ရခဲ့တဲ့အတွက် ကျွန်မ ဝမ်းသာခဲ့ရပါတယ်။



၂၀၁၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလအတွင်းမှာ စုဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ တစ်ဆယ့် ခုနစ်ရက်ကြာ အလည်အပတ် သွားရောက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ ပထမဆုံးအကြိမ် ဖုန်းဆက် ပြောခဲ့စဉ်က ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့တဲ့ဆန္ဒကို ကျွန်မ သတိရလာပါတယ်။ ကျွန်မ သူ့ထံကို သွား လည်ခဲ့သလိုပဲ ယခုတော့ သူ ကျွန်မဆီကို လာရောက်လည်ပတ်ခဲ့ပါပြီ။

ကျွန်မတို့ဟာ ဝါရှင်တန်က ကျွန်မရဲ့ နေအိမ်က မီးဖိုဆောင်အပြင်ဘက်က နွေးထွေး တဲ့ ချောင်းကလေးမှာ နှစ်ယောက်တည်း ထိုင်ခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်မ မြန်မာနိုင်ငံကို သွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့တဲ့ အချိန်ကစပြီး နောက်ပိုင်းလတွေဟာ စိတ်လှုပ်ရှားစရာ အပြောင်းအလဲတွေနဲ့ ပြည့်နေပါတယ်။ ဦးသိန်းစိန်ဟာ သူ့ရဲ့ အစိုးရကို နှေးကွေးစွာ ဆွဲခေါ်နေပေမယ့် နေပြည် တော်မှာ ကျွန်မတို့ ဆွေးနွေးခဲ့ကြတဲ့လမ်းအတိုင်း ဆွဲခေါ်နေတာတော့ သေချာပါတယ်။ ကျွန်မနဲ့ ဦးသိန်းစိန်ဟာ ထိုနှစ်နှစ်ရာသီမှာ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံမှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ ကွန်ဖရင့် တစ်ခုမှာ ထပ်မံတွေ့ခဲ့ကြပြန်ပါတယ်။ ထိုအခါမှာလည်း သူက ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေ ဆက်လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ သူ့ရဲ့ တတိယကိုယ်စားလှယ် အတည်ပြုခဲ့ပါတယ်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလရစ် လူထု ဆန္ဒပြပွဲတွေမှာ ပါဝင်ခဲ့တဲ့ ကျောင်းသားတွေနဲ့ ၂၀၀၇ ခုနှစ် သံဃာ့အရေးအခင်းမှာ ပါဝင်ခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းတော်ကြီးတွေ အပါအဝင် နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတွေ ရာနဲ့ချီပြီး ပြန်လွတ်ပေးခဲ့တယ်။ အချို့သော လူနည်းစု တိုင်းရင်း သား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တွေနဲ့ အပစ်ရပ်စဲရေး လက်မှတ်တွေ ထိုးခဲ့တယ်။ နိုင်ငံရေးပါတီ တွေဟာ စတင်စည်းရုံးလှုပ်ရှား လာကြတယ်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဟာ ထိုလုပ်ရပ်တွေကို တုံ့ပြန်တဲ့အနေနဲ့ အရေးယူ ပိတ် ဆို့မှုတွေကို စတင်ဖြေလျှော့ပေးခဲ့ပြီး နှစ်ပေါင်းများစွာ သံအမတ်ခန့်ထားခြင်း မရှိခဲ့ရာမှ ဒဲရစ်မစ်ချဲလ်ကို ကျွန်မတို့ရဲ့ သံအမတ်အဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့တယ်။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ နိုင်ငံတကာ အသိုက်အဝန်းနဲ့ ပြန်လည် ဆက်သွယ်လာခဲ့ပြီး ၂၀၁၄ မှာ အာဆီယံ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူ ဖို့ ရှိနေပါတယ်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာ အာရပ်စပေးဦးတော်လှန်ရေး ပေါ်ပေါက်လာချိန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ က အာဏာရှင်စနစ်မှ ဒီမိုကရေစီစနစ်သို့ ပြောင်းလဲရေးကူးပြောင်းနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ မျှော်လင့် ချက်အသစ်ကို ကမ္ဘာကို ပေးခဲ့တယ်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အများ လက်ခံထားတဲ့ သဘောထားအမြင်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ခဲ့ပြီး အမိနိုင်ငံအတွင်းမှာ ရှိနေတဲ့

မိတ်ဆွေအများအပြားရဲ့ အကြံပေးမှုကို ဆန့်ကျင်ပြီး တိုက်ရိုက်ထိတွေ့ ဆက်ဆံရေးကို စမ်းသပ်ပြုလုပ်ခဲ့တယ်။

မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ ဒေသအတွင်းမှာ နောက်တစ်ကြိမ် ဘာတွေ ဖြစ်လာမလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မေးခွန်းတွေ အများအပြား ရှိနေပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းမှာ အာရှဒေသနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကာလရှည်ကြာစွာ အတွေ့အကြုံတွေ ရှိခဲ့တဲ့ ကိုမ်းစ်ဖောလိစ်က ဆုံမှတ်ဈေးဟာနဲ့ သမ္မတရဲ့ ခရီးစဉ်အကြောင်းကို 'အတ္တလန္တိတ်' မဂ္ဂဇင်းမှာ ရေးခဲ့ပါတယ်။

ကိုမ်းစ်ဖောလိစ်က 'တရုတ်နိုင်ငံအပေါ် နစ်ဆင်ရဲ့ ချဉ်းကပ်မှုနဲ့ သိပ်ကို တူပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ယင်းဈေးဟာကို ၎င်းရဲ့ ပါဝါအမာနဲ့ ပါဝါအပျော့၊ မက်လုံးပေးမှုတွေနဲ့ ခြိမ်းခြောက်မှုများ အရေပေါ်ဆောင်ရွက်မှုနဲ့ စိတ်လှုပ်ရှားမှု ဆိုတာတွေကို ကျွမ်းကျွမ်း ကျင်ကျင်ပေါင်းစပ်မှုနဲ့ အသေအချာ ချဉ်းချိန်ဆောင်ရွက်မှု၊ ၎င်းရဲ့ သက်ရောက်မှုနဲ့ လမ်းလွှဲမှုတို့ အတွက် လေ့လာရမှာ ဖြစ်တယ်' လို့ ရေးခဲ့တယ်။

အစိုးရကို မကြာခဏ ဝေဖန်ခဲ့တဲ့ ပါမောက္ခဝေါ်လ်တာ ရပ်ဆဲလ်မက်ကလည်း ကျွန်မတို့ရဲ့ ကြီးပမ်းမှုတွေကို 'ဘယ်သူမဆို မြင်နိုင်တဲ့ အဆုံးအဖြတ်ပြုတဲ့ သံတမန်ဆိုင်ရာ အောင်ပွဲတစ်ခုပါပဲ' လို့ ပြောဆိုတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ တိုးတက်မှုတွေကို ကျွန်မတို့ မြင်တွေ့ခဲ့ရပေမယ့်လည်း ဝါရှင်တန်မှာ ဒေါ်စုနဲ့ တွေ့ဆုံရာမှာတော့ သူ့အနေနဲ့ ဇိုးရိမ် ပုပန်မှုရှိနေဆဲပဲ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ကျွန်မ အိမ်ကို သူ့ရောက်လာချိန်မှာ သူက ကျွန်မနဲ့ တစ်ယောက်ချင်း စကားပြောချင်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ 'ပြဿနာတွေ အနေနဲ့ ရှိနေတာကတော့ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတွေ အကျဉ်းထောင်တွေထဲမှာ ဆက်လက်ရှိနေပြီး အချို့သော တိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ ပဋိပက္ခဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေတွေဟာလည်း ပိုမိုဆိုးရွားလာနေတယ်' လို့ သူက ပြောပြပါတယ်။ ဒါ့အပြင် 'နိုင်ငံခြား ကုမ္ပဏီတွေ ငွေထုပ်ကြီးတွေ ပိုက်ပြီး ဝင်ရောက်လာမှုကလည်း အကျင့်ပျက်လာဘ်စားမှုအတွက် အခွင့်အလမ်းသစ်တွေ ပေါ်ပေါက်လာစေတယ်' လို့ သူက ပြောဆိုပါတယ်။

ယခုအခါမှာတော့ ဒေါ်စုဟာ အပေးအယူသဘောတူညီမှုတွေကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေပြီး သူ့ရဲ့ရန်သူဟောင်းတွေနဲ့ ဆက်ဆံရေး အသစ်တွေ ချမှတ်ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ သူ့အပေါ် ကျရောက်လာတဲ့ ဖိအားပေးမှုတွေကိုလည်း ချိန်ညှိဖို့အတွက် ခက်ခက်ခဲခဲ ကြိုးပမ်းနေရပါတယ်။ မြည့်သူ့လွတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးရွှေမန်းဟာ အရေးပါသူ တစ်ယောက်ဖြစ်လာပြီး ဒေါ်စုဟာ သူ့နဲ့ အကောင်းဘက်ကို ဦးတည်တဲ့ အလုပ်သဘော ဆက်ဆံရေး တစ်ရပ်ကို ထူထောင်နိုင်ခဲ့တယ်။

၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဦးသိန်းစိန်၊ ဦးရွှေမန်းနဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ သုံးဦးစလုံးဟာ သမ္မတလောင်း ဖြစ်လာနိုင်သူတွေ ဖြစ်တာကြောင့် နိုင်ငံရေး အခြေအနေတွေဟာ ရှုပ်ထွေးလျက်ရှိနေပါတယ်။

ဦးသိန်းစိန်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံကို ရွှေ့သို့ ရွှေ့လှားလာအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့တယ်။ သို့ပေမယ့် သူဟာ ထိုအလုပ်ကို ပြီးမြောက်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်မှာပါလား၊ အကယ်၍ ဒေါ်စုဟာ သူ့ရဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ရုပ်သိမ်းလိုက်ရင် ဘာတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ် ဆိုတာကို မပြောနိုင်ပါဘူး။ နိုင်ငံတကာရဲ့ ယုံကြည်မှုဟာ ပြုပျက်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဦးသိန်းစိန်ဟာ မြဲပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်တာကို မကျေနပ်ဘဲ နောက်ကြောင်းပြန်လှည့်ဖို့ မျှော်လင့်နေဆဲ ဖြစ်ကြတဲ့ သဘောထားတင်းမာသူတွေကို မကျော်လွန်နိုင်ဘဲ ရှိလာနိုင်ပါတယ်။ ဒေါ်စုနဲ့ ကျွန်မဟာ သူရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အားကောင်းလှတဲ့ ဖိအားတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်မ ကိုယ်တိုင်ဟာလည်း သူလိုပဲ နိုင်ငံရေး ဘဝမှာ အခက်အခဲတွေ အများကြီး ကြုံတွေ့ခဲ့ရတာကြောင့် သူ့အပေါ်မှာ ကိုယ်ချင်းစာမိပါတယ်။ သူ့အတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်မယ့် ရွေးချယ်မှုကတော့ 'စိတ်ဓာတ်ကို ခိုင်မာအောင်ထားဖို့နဲ့ ဦးသိန်းစိန်ကို သူပေးထားတဲ့ ကတိကဝတ်တွေအတိုင်း လိုက်နာရေးအတွက် တွဲဖက်အားပေးပြီး အနည်းဆုံး နောက်ရွေးကောက်ပွဲအထိ သူတို့ရဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ဆက်လက်ထိန်းသိန်းထားဖို့ပဲ ဖြစ်လိမ့်မယ်' လို့ ကျွန်မ ယုံကြည်မိပါတယ်။

ယခုအခါမှာတော့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ နေအိမ်အကျယ်ချုပ်နဲ့ ချုပ်နှောင်ထားခြင်း မခံရတော့ပါဘူး။ ယခုအခါမှာ သူဟာ လွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် တစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီး နိုင်ငံရေး စင်မြင့်ပေါ်ကို ရောက်ရှိနေပါပြီ။ ဒါ့အပြင် သူဟာ အနာဂတ်မှာ သမ္မတလောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်လာမယ့် အခြေအနေများလည်း ရှိနေပါပြီ။

ကျွန်မက ဒေါ်စုကို သူ့အနေနဲ့ ရွေးချယ်စရာ လမ်းကြောင်းတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ အထိ သို့မဟုတ် ထိုလမ်းကြောင်းမျိုး ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ခြင်း မရှိတော့တဲ့ အချိန်အထိ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ ရွေးချယ်စရာ နည်းလမ်းတစ်ခုကို ရှာဖွေရလိမ့်မယ်' လို့ ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ ကျွန်မပြောတာတွေကို သဘောပေါက်ပြီးသားပါ။ သူ့အပေါ်မှာ ရှိနေတဲ့ ဖိအားတွေကတော့ ကြီးမားလှပါတယ်။

နောက်နေ့မှာတော့ သူဟာ အပေရီကန် ပြည်ထောင်စု ကက်ပီတောလ်ရှိ ရှိတွန်ဒါမှာ ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်ရဲ့ ရွှေ့တံဆိပ်ခါးမြှင့်ခြင်း အခမ်းအနားကို တက်ရောက်ကာ ယင်းဂုဏ်ပြုဆုတံဆိပ်ကို လက်ခံရယူရမှာပါ။ ထိုဂုဏ်ပြုဆုတံဆိပ်ဟာ သူ့အနေနဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမျှ စိတ်ဓာတ်ရေးရာ ခေါင်းဆောင်မှု ပေးခဲ့ခြင်းကို ထိုက်တန်စွာ အသိအမှတ်ပြုခြင်းပဲဖြစ်တယ်။

နောက်နေ့ မွန်းလွဲပိုင်း အချိန်မှာတော့ ကျွန်မဟာ ဒေါ်စုကို ဂုဏ်ပြုဖို့အတွက် ကွန်ဂရက်လွှတ်တော် ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်ငါးရာခန့်နဲ့အတူ အခမ်းအနားသို့ ဘက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မ စကားပြောရမယ့် အလှည့်ရောက်ချိန်မှာ ဒေါ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရတဲ့ သူ့ရဲ့ နေအိမ်ကို ကျွန်မ ရောက်ခဲ့ပုံကို ပြောခဲ့တယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်မက လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အတော်ကြာတုန်းက နယ်လ်ဆင်မင်ဒဲလားနဲ့အတူ ရော်ဘင်ကျွန်း အကျဉ်းထောင် အတွင်းမှာ လမ်းလျှောက်ခဲ့တာကိုလည်း နှိုင်းခိုင်းကာ ပြောခဲ့တယ်။

ဒီနိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား နှစ်ဦးဟာ အလွန်ဝေးကွာလှတဲ့ အကွာအဝေးမှာ ရှိခဲ့ကြတယ်။ သို့ပေမယ့် သူတို့နှစ်ဦးဟာ ထူးကဲတဲ့ ကျက်သရေ ထူးကဲတဲ့ စိတ်သဘောထားကြီးမြတ်မှုနဲ့ မယိမ်းမယိုင် ကြံကြံခိုင်တဲ့ သူတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေကြောင့် ထင်ရှားသူတွေဖြစ်တယ်။

'သူတို့နှစ်ဦးစလုံးဟာ ကျွန်မတို့ အားလုံး နားလည် သဘောပေါက်ရမယ့် အကြောင်းခြင်းရာ တစ်စုံတစ်ခုကို နားလည်သဘောပေါက်ထားကြတယ်။ သူတို့ဟာ အကျဉ်းထောင်အပြင်ဘက်ကို ထွက်လာတဲ့ နေ့မှာပဲ၊ နေအိမ်အကျယ်ချုပ် အဆုံးသတ်တဲ့ နေ့မှာပဲ သူတို့ရဲ့ တိုက်ပွဲဟာ ပြီးဆုံးခြင်း မရှိသေးဘူးဆိုတာကို နားလည်ခဲ့ကြတယ်။

သူတို့အဖို့ အကျဉ်းထောင်မှ ထွက်လာခြင်းဟာ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှု အဆင့်သစ်တစ်ခု စတင်ခြင်းပါပဲ။ အတိတ်ကာလကို ကျော်လွှားပြီး ဝက်ရာအနာတရ ဖြစ်နေတဲ့ နိုင်ငံကို ဝက်ရာပျောက်အောင် ကုစားကာ ဒီမိုကရေစီ ထူထောင်ဖို့အတွက် သူတို့ဟာ အလေးအမြတ်ထားခြင်း ခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အဖြစ်ကနေ နိုင်ငံရေး သမားတွေအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းဖို့လိုပါလိမ့်မယ်။

ထို့နောက်မှာတော့ ဒေါ်စုက တုံ့ပြန်ပြောဆိုပါတယ်။ 'ကျွန်မဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့ နိုင်ငံအတွင်းမှာ နေထိုင်သူအားလုံးကို ဥပဒေ စိုးမိုးမှုက အကာအကွယ် ပေးထားတဲ့ အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးတွေ ရှိပြီး ငြိမ်းချမ်းမှုနဲ့ စည်ပင်စပြောမှုကိုပေးတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို တည်ဆောက်မယ့် ကျွန်မတို့ရဲ့ လုပ်ငန်း တာဝန်ကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရာမှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ အတူ ရှိနေမယ့် မိတ်ဆွေတွေ အကြားမှာ ရောက်ရှိနေတယ်ဆိုတဲ့ နိုင်ငံမှာ အသိစိတ်နဲ့ ဒီနေရာမှာ ရပ်နေခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

'ကျွန်မတို့ နိုင်ငံမှာ လွတ်မြောက်ရေးနဲ့ တရားမျှတမှုတွေ ရရှိဖို့ဆိုတာဟာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ထင်မှတ်ရတဲ့ မှောင်မိုက်တဲ့ နေ့ရက်တွေ အတွင်းမှာ ကျွန်မတို့ကို အားပေးထောက်ခံခဲ့ကြတဲ့ အမေရိကန် ပြည်သူတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေ ဖြစ်ကြတဲ့ သင်တို့ကို အထူးပဲ ကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်' လို့ ပြောဆိုပါတယ်။

ထို့နောက်မှာတော့ သူက သူမကို 'ကျွန်မ ပြောတာ ဘယ်နှယ်နေလဲ' လို့ ခပ်တိုးတိုး မေးလာတယ်။

'အိုး... သိပ်ကို ကောင်းတာပဲ၊ တကယ့်ကို ကောင်းမွန်တဲ့ မိန့်ခွန်းပါပဲ'



၂၀၁၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ အတွင်းမှာတော့ သမ္မတအိုဘားမားဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ခပ်ရိပ်ရိပ်တွေ့မြင်နေရတဲ့ တိုးတက်မှုတွေကို သူကိုယ်တိုင် ကြည့်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ ထိုခရီးစဉ်ဟာ သူပြန်လည် ရွေးကောက်ခံရပြီးနောက် ပြည်ပကို သွားရောက်တဲ့ ပထမဆုံး ခရီးစဉ်ပါ။ ဒါ့အပြင် ကျွန်မတို့နှစ်ဦး အတူတကွ သွားခဲ့ကြတဲ့ နောက်ဆုံး ခရီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးဟာ ဘန်ကောက်မြို့မှာရှိတဲ့ ဆေးခန်းထဲမှာ ဆေးကုသမှု ခံယူနေတဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံ ဘုရင် မင်းမြတ်ထံ သွားရောက် ကြည့်ရှုခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီနောက်မှာတော့ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံမှာ ကျင်းပတဲ့ အရှေ့အာရှ ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲကို တောက်ရောက်ဖို့မှာ ခြောက်နာရီကြာ ရပ်နားဖို့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ထိုခရီးစဉ်အတွင်းမှာ သမ္မတဟာ ဦးသိန်းစိန်၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့နှင့် တွေ့ဆုံပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတွေကို မိန့်ခွန်း ပြောဖို့လည်း စီစဉ်ထားပါတယ်။

ကျွန်မ ပထမ အခေါက်ရောက်ခဲ့တဲ့ ခရီးစဉ်ဟာ တစ်နှစ်ပင် မပြည့်သေးတဲ့ အချိန်အတွင်းမှာ ရန်ကုန်မြို့ဟာ အတော်လေးကို ပြောင်းလဲသွားတာ တွေ့ရတယ်။ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေဟာ အာရှရဲ့ နောက်ဆုံး နယ်ပယ်အသစ်အဖြစ် သူတို့ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဆီကို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဖို့ အပြေးအလွှား သွားရောက်ခဲ့ကြတယ်။ အဆောက်အအုံ သစ်တွေ ဆောက်လုပ်လျက် ရှိနေတာ တွေ့ရပြီး အိမ်ခြံမြေ ဈေးနှုန်းတွေဟာလည်း မြင့်တက်နေပါတယ်။ အစိုးရက အင်တာနက်သုံးစွဲမှုအပေါ် ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်ထားတာတွေကို စတင်ပြီး လျော့ပေါ့ပေးနေပါပြီ။

စက်မှုကျွမ်းကျင်သူတွေက မြန်မာနိုင်ငံမှာ စမတ်ဖုန်း သုံးစွဲမှုဟာ ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှာ သုံးစွဲသူ လုံးဝမရှိခဲ့တဲ့ အနေအထားကနေပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှာ ခြောက်သန်းအထိ ရှိလာလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ထားကြတယ်။

လေဆိပ်ကနေ ကားနဲ့ ထွက်ခွာလာရာမှာ ကတ်နဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ သမ္မတနဲ့အတူ ကြီးမားတဲ့ ကျည်ကာ မော်တော်ကားကြီးထဲမှာ စီးနင်းလိုက်ပါခဲ့ကြတယ်။ ထိုကားကြီးကတော့ သမ္မတရဲ့ ခရီးစဉ်တိုင်းမှာ ယူဆောင်သွားတဲ့ သတ္တဝါကြီးလို့ ချစ်ခင်၊ ခေါ်ဝေါ်ကြတဲ့ ကားကြီးပါ။ ကျွန်မတို့နဲ့အတူ သမ္မတရဲ့ အနီးကပ် လက်ထောက် ဗာလီနီရာရက်လည်း လိုက်ပါခဲ့တယ်။

ကျွန်မတို့ ရန်ကုန်မြို့ထဲကို ကားနဲ့ ဖြတ်သန်းမောင်းနှင်နေစဉ်မှာ သမ္မတဟာ ကားပြတင်းပေါက်ကနေ လှမ်းမြင်ရတဲ့ ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းတောက်ပနေတဲ့ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကို ကြည့်ရင်း ထိုအရာဟာ ဘာလဲလို့ မေးပါတယ်။ ကတ်က မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုမှာ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ဟာ ဘယ်မျှအထိ အရေးပါတယ်ဆိုတာကို ရှင်းပြပြီး ထိုစေတီတော်ဆီကို ကျွန်မရောက်ခဲ့ပြီးပြီဆိုတာကိုလည်း ပြောလိုက်ပါတယ်။

ဒီတော့ သမ္မတက သူ့အနေနဲ့ ထိုစေတီတော်ကြီးဆီကို သွားလို့မရဘူးလားလို့ မေးပါတယ်။ လျှို့ဝှက် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့က လုံခြုံရေး အကြောင်းပြချက်နဲ့ သမ္မတရဲ့ ခရီးစဉ်မှာ ရွှေတိဂုံစေတီဆီကို သွားရောက်ရေးကို ထည့်မဆွဲထားတာဘဲ ဖြစ်တယ်။ ကျွန်မက သမ္မတရဲ့ ခရီးစဉ်ထဲမှာ မပါပေမယ့် ထိုနေရာကို သွားရောက်ဖို့ ကိစ္စကို ထောက်လှမ်းရေးတွေ အနေနဲ့ ခရီးစဉ်ပုတ်တမ်းအပြင်က ကိစ္စရပ်တစ်ခုအနေနဲ့ သဘောတူ ကြပါလိမ့်မယ်လို့ ဝင်ပြောလိုက်ပါတယ်။

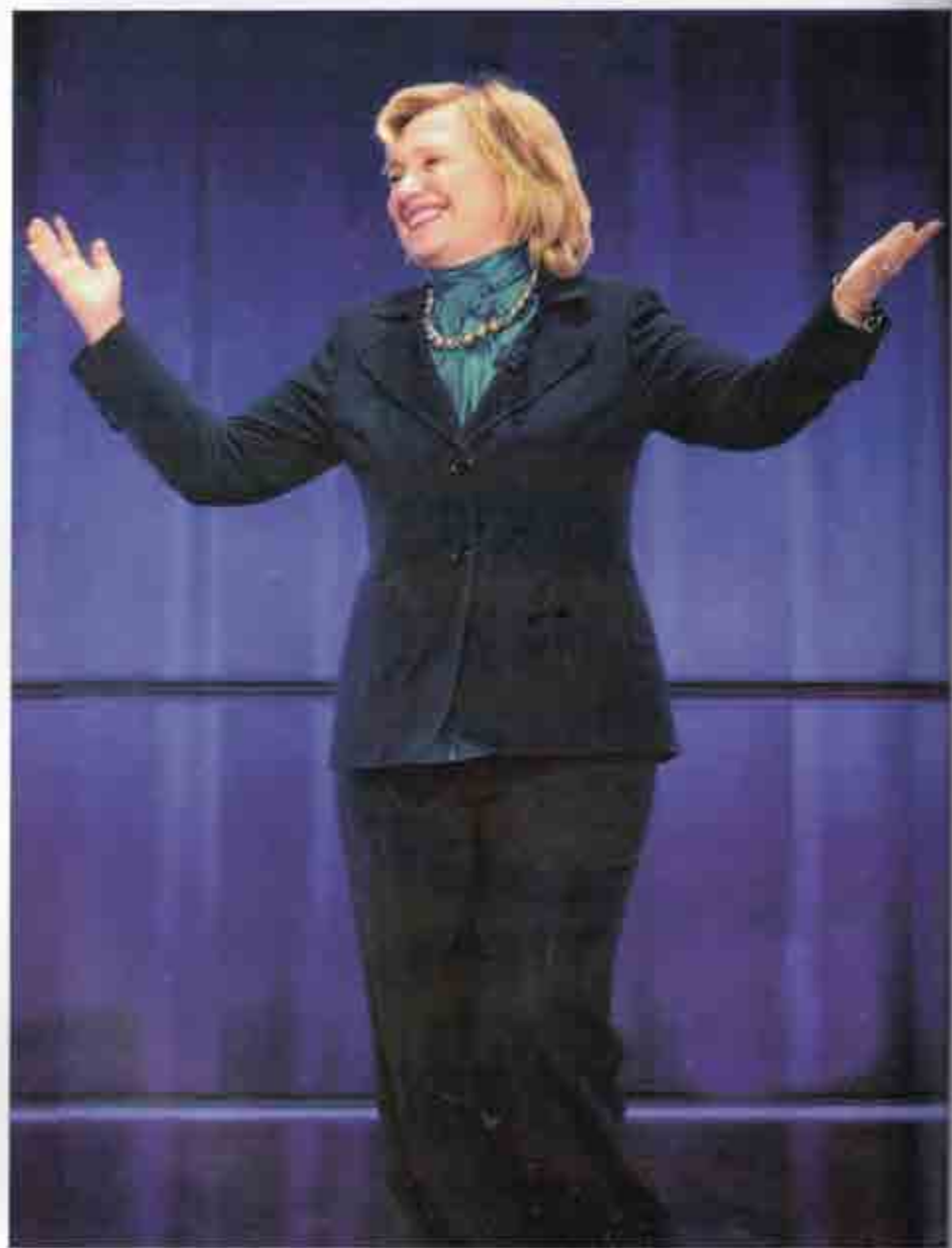
ကျွန်မဟာ သမ္မတဦးသိန်းစိန်နဲ့ တွေ့ဆုံပြီးနောက်မှာ ရွေ့တီဂုံစေတီတော်သို့ သွားရောက်ခဲ့ကြတယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ သမ္မတနဲ့ ကျွန်မဟာ ဒေါ်စုရဲ့ နေအိမ်ဆီကို သွားခဲ့ကြတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က တစ်ချိန်က သူ့ရဲ့ အကျဉ်းထောင်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ သူ့အိမ်ဝင်းကနေ ကျွန်မတို့ကို ကြိုဆိုခဲ့ပါတယ်။

သူနဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ပွေ့ဖက်ကာ နှုတ်ဆက်ခဲ့ကြတယ်။ သူက မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဒီမိုကရေစီအရေးအတွက် အမေရိကနိုင်ငံက ထောက်ခံတာကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောပါတယ်။ သို့ပေမယ့် သူက 'ဘယ်ကူးပြောင်းမှုမှမဆို အခက်အခဲဆုံး အချိန်ဟာ အောင်မြင်မှုကို မြင်နေရပြီလို့ ကျွန်မတို့ ထင်မြင်ကြတဲ့ အချိန်ပါ။ ဒီအချိန်မှာ ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ တကယ်အောင်မြင်မှု မဟုတ်တဲ့ အောင်မြင်မှု တံလျှပ်ရဲ့ ဆွဲဆောင်မှုကို မခံရဖို့ အရေးကြီးပါတယ်' လို့ ပြောဆိုတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဒီမိုကရေစီ ကြိုးပမ်းမှုတွေဟာ အဆုံးမသတ်သေးပါဘူး။ ရှေ့မှာ ကြုံတွေ့ရမယ့် စိန်ခေါ်မှုတွေ အများအပြား ရှိနေပါတယ်။ မိုးနွယ်စု အကြားမှာ ပဋိပက္ခတွေ ဆက်ဖြစ်နေတယ်။ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုတွေဟာလည်း စိုးရိမ်ထိတ်လန့်ဖွယ် ပေါ်ပေါက်နေတယ်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်နဲ့ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွေ အတွင်းမှာ မူစလင်ဘင်ဂါလီရီဟင်ဂျာတွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့ အကြမ်းဖက်မှုတွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်။ နယ်စည်းမခြား ဆရာဝန်တွေကို နိုင်ငံမှ နှင်ထုတ်ခဲ့ပြီး ဘင်ဂါလီရီဟင်ဂျာတွေကို သန်းခေါင်စာရင်း ကောက်ယူမှုမှာ ထည့်သွင်းခြင်း မပြုခဲ့တဲ့အတွက် ဝေဖန်မှုတွေ ခံခဲ့ရတယ်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာ ကျင်းပမယ့် အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးစေ ဒီမိုကရေစီအတွက် အဓိက စမ်းသပ်မှု တစ်ခုပဲ ဖြစ်တယ်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲတွေကို လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတတဲ့ ရွေးပွဲတွေ ဖြစ်လာစေဖို့အတွက် လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေ အများအပြား ရှိနေပါတယ်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနဲ့ နိုင်ငံတကာ အသိုက်အဝန်းရဲ့ ထောက်ခံမှုဟာ လွန်စွာ အရေးကြီးနေပါတယ်။





ဘင်ဂါစီတိုက်ခိုက်ခံရခြင်း

၂၀၁၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်မှာ သံအမတ်ကြီး ခရစ်စတီဗင်နဲ့ ပြန်ကြားရေးဝိမဲခန့်ခွဲမှု အရာရှိ ရှောင်စမစ်တို့ဟာ လစ်ဗျားနိုင်ငံ ဘင်ဂါစီမြို့ရှိ သံတမန် ခြံဝင်းထဲမှာ အကြမ်းဖက် သမားတွေရဲ့ တိုက်ခိုက်မှု တစ်ခုအတွင်းမှာ သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ကြရတယ်။ နာရီ အနည်းငယ် အကြာမှာတော့ စီအိုင်အေ အရာရှိ နှစ်ဦးဖြစ်ကြတဲ့ ဂလင်ဒိုဟာတီနဲ့ တိုင်ရွန်ဝုဒ်(စ်)တို့ ဟာလည်း အနီးအနားက ခြံဝင်းတစ်ခုအတွင်းမှာ သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ကြရတယ်။

ရှောင်စမစ်ဟာ လေတပ်မှာ ခြောက်နှစ်ကြာ တာဝန်ထမ်းရွက်ခဲ့ပြီးနောက် နိုင်ငံ ငြားရေးဌာနကို ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ပရိတိုးဇီးယား ဘဂ္ဂဒက်၊ မွန်ထရီယံလ်နဲ့ ဟိတ်မြို့တွေမှာ ရှိတဲ့ သံရုံးနဲ့ ကောင်စစ်ဝန်ရုံးတွေမှာ ဆက်စုနှစ် တစ်ခုကြာမျှ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူပါ။ တိုင်ရွန်ဝုဒ်(စ်)ကတော့ နေဗီဆီးလ်(Navy Seals) မှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ်မှာရော၊ နောင် မှာ စီအိုင်အေ အဖွဲ့ထဲကို ရောက်ရှိချိန်မှာပါ သူ့ရဲ့ မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းတွေက သူ့ကို ရိုနီ လို့ ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြတယ်။

သူဟာ အီရတ်နဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန် နိုင်ငံတွေ အတွင်းမှာ ကြိမ်ဖန်များစွာ လှည့်လည် သွားလာခဲ့သူပါ။ အတွေ့အကြုံရင့်ကျက်တဲ့ တိုက်ခိုက်ရေး စစ်သည်ဟောင်း တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ သူဟာ မှတ်ပုံတင် ရရှိထားတဲ့ သူ့နာပြုနဲ့ လက်မှတ်ရ ဆေးအကူဝန်ထမ်း တစ်ဦးလည်း ဖြစ်တယ်။ သူ့နဲ့ သူ့ရဲ့ ဇနီး ဒေါ်ရသီတို့မှာ သားသုံးယောက် ရှိပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ နောက်ဆုံး သား ကလေးကတော့ သူ မကွယ်လွန်မီ လအနည်းငယ်ကမှ မွေးဖွားခဲ့တာပါ။

ဘတ်(ဘ်)လို့ ချစ်ခနိုး ခေါ်ဝေါ်ခံရတဲ့ ဂလင်ဒိုဟာတီဟာလည်း Seal တပ်ဖွဲ့ဝင် ဟောင်း တစ်ဦးဖြစ်သလို အတွေ့အကြုံရင့်တဲ့ အကူဆေးဝန်ထမ်း တစ်ဦးလည်း ဖြစ်တယ်။ သူဟာ အီရတ်နဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတွေ အပါအဝင် ကမ္ဘာပေါ်မှာ အန္တရာယ် အများဆုံး ဒေသအချို့မှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ရသူပါ။

တိုင်ရွန်နဲ့ ဂလင်ဒွစ်ဦးစလုံးဟာ လစ်ဗျားနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ စီအိုင်အေ ဝန်ထမ်းတွေကို ကာကွယ်ဖို့အတွက် သူတို့ရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုတွေနဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကို အသုံးပြုခဲ့ကြတယ်။

သံအမတ်လေးဦးထဲက ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ကျွန်မနဲ့ သိက္ခာမဲ့တဲ့ တစ်ဦးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တဲ့ သံအမတ်ကြီး ခရစ်စတီဇင်ဟာ အရည်အသွေးပြည့်တဲ့ သံတမန် တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ဆက်ဆံရေးမှာ နွေးထွေးမှုမရှိပြီး နှစ်လိုဖွယ်ကောင်းသူ ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် နွေဦးရာသီ တုန်းက တော်လှန်ရေး ကာလအတွင်းမှာ ကျွန်မက သူ့ကို ဘင်ဂါလီမှာရှိတဲ့ လစ်ဗျားသူပုန် ခေါင်းဆောင်နဲ့ ဆက်သွယ်ဖို့ဆိုတဲ့ အလွန်အန္တရာယ်များတဲ့ တာဝန်ကိုယူဖို့ သူ့ကို တောင်းဆို ခဲ့တယ်။ ဒါ့အပြင် ကဒီဖီ ကျဆုံးပြီး နောက်မှာလည်း လစ်ဗျားမှာ သံအမတ် တာဝန်ယူဖို့ တောင်းဆိုခဲ့တယ်။

ခရစ်စတီဇင်ဟာ ကျွန်မ တောင်းဆိုခဲ့တဲ့ တာဝန်နှစ်ခုစလုံးကို ချက်ချင်းပဲ လက်ခံခဲ့ တယ်။ အစိတ်စိတ် ကွဲနေတဲ့ ထိုနိုင်ငံကို စုစည်းလာအောင် လုပ်ရမယ့် တာဝန်ဟာ ဘယ်လောက်အထိ အရဲစွန့်မှုတွေ ရှိတယ်ဆိုတာကို သူ့အနေနဲ့ ကောင်းစွာ သဘောပေါက်ခဲ့ ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအတွက် အသက်သွေးကြောတမျှ အရေးပါ တဲ့ အဖို့အသား လုံခြုံရေး အကျိုးစီးပွားဟာ ဘယ်မျှအထိ အန္တရာယ်ရှိတယ်ဆိုတာကိုလည်း သူ့အနေနဲ့ ကောင်းစွာ သဘောပေါက်ထားပါတယ်။

ဒေသအတွင်းမှာ ကာလရှည်ကြာစွာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ သူ့ရဲ့အတွေ့အကြုံနဲ့ သူ့ရဲ့ စွမ်းရည် မြင့်မားတဲ့ ဒီပလိုမေစ် အရည်အသွေးတွေကြောင့် ခရစ်ဟာ ထိုတာဝန်အတွက် ရွေးချယ်ခြင်းခံခဲ့ရတာပါ။

ကြောက်ရွံ့မှု လုံးဝကင်းမဲ့တဲ့ ဒီပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းတွေကို တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ် အတွင်းမှာ ဆုံးရှုံးခြင်းဟာ ကြီးမားတဲ့ ထိုးနှက်ချက် တစ်ခုပါပဲ။ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး တာဝန်ယူထားတဲ့ ကျွန်မဟာ ကျွန်မရဲ့ဝန်ထမ်းတွေ လုံခြုံရေးအတွက် တာဝန်အရှိဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြီး ကျွန်မအနေနဲ့ ဘယ်တုန်းကမှ ထိုနေကလောက် ယင်းတာဝန်အပေါ်မှာ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ခံစားခဲ့ရခြင်း မရှိခဲ့ဖူးပါဘူး။

နိုင်ငံတာဝန်ကို ထမ်းရွက်နေကြတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေကို အန္တရာယ်ရှိတဲ့ တာဝန်တွေကို ထမ်းဆောင်ဖို့ စေလွှတ်ရတဲ့ အလုပ်ဟာ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံနဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေအတွက် အခက်ခဲဆုံး ရွေးချယ်မှုတွေထဲက တစ်ခုပဲဖြစ်တယ်။



ကျွန်မဟာ နိုင်ငံခြားရေး ဌာနကို စတင်ဦးဆောင်တဲ့ ပထမဦးဆုံးနေ့ရက်ကတည်းကပဲ ကမ္ဘာ တစ်ဝန်းမှာရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ သံတမန်ဌာန ၂၇၀ ကျော်ထဲက ဘယ်ဌာနကိုမဆို အကြမ်းဖက် သမားတွေအနေနဲ့ တိုက်ခိုက်နိုင်တယ် ဆိုတာကို သတိထားမိခဲ့ပါတယ်။ ယင်းတိုက်ခိုက်မှုမျိုး တွေဟာ ယခင်ကလည်း ဖြစ်ပွားခဲ့ဖူးပါတယ်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်အတွင်းက အီရန်နိုင်ငံမှာ အမေရိကန် ၅၂ ဦးတို့ဟာ ၄၄၄ ရက်ကြာမျှ စားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရတယ်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်က ဘီရွတ်မြို့ရှိ အမေရိကန် သံရုံးနဲ့ မရိုင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေရဲ့ စစ်တန်းလျားတွေကို ဟစ်ဒ်ဘိုလာတွေက တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့ အတွက် အမေရိကန် နိုင်ငံသား ၂၅၈ ဦးနဲ့ အခြားနိုင်ငံသား တစ်ရာကျော် သေဆုံးခဲ့ရတယ်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်က ကင်ရှာနိုင်ငံနဲ့ တန်ခမ်နီးယား နိုင်ငံတွေမှာရှိတဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ သံရုံးတွေကို အယ်လ်ခါအီဒါ အကြမ်းဖက်သမားတွေက ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့အတွက် အမေရိကန် တစ်ဆယ့်နှစ်ဦး အပါအဝင် လူနှစ်ရာကျော် သေဆုံးခဲ့တယ်။

သေဆုံးသူတွေထဲက အချို့ရဲ့ ရုပ်ကြွင်းတွေကို အမိနိုင်ငံဆီကို ပြန်လည်ပေးပို့ချိန်မှာ ကျွန်ုပ်မဟာ အင်ဒဗ္ဗလေတပ် အခြေစိုက် စခန်းမှာ ဘီလ်ရဲ့ နံဘေးမှာ ရုပ်လျက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၇၀ ခုလွန်နှစ်တွေမှ စပြီး အကြမ်းဖက်သမားတွေဟာ အမေရိကန် သံတမန် ဝန်ထမ်း ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ဦး ကန်ထရိုက် လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူတွေနဲ့ ဒေသတွင်းမှာ ခန့်အပ်ထား တဲ့ ဝန်ထမ်းတစ်ရာကျော် အသတ်ခံခဲ့ရတယ်။

၁၉၇၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၉ ခုနှစ်အထိ ကာလအတွင်းမှာ အမေရိက ပြည်ထောင်စုရဲ့ သံအမတ်ကြီး လေးဦးဟာ အကြမ်းဖက်သမားတွေရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုတွေ အတွင်းမှာ သေဆုံး ခဲ့ကြတယ်။ ဒါ့အပြင် ၂၀၀၁ ခုနှစ်က စပြီး ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှာရှိတဲ့ အမေရိက ပြည်ထောင်စုရဲ့ သံတမန် အဆောက်အအုံတွေကို တိုက်ခိုက်မှုပေါင်း တစ်ရာကျော်ဖြစ်ခဲ့တယ်။ သံတမန် ဝန်ထမ်းတွေအပေါ် တိုက်ခိုက်မှုပေါင်း နှစ်ဒါဇင်နီးပါး ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်အတွင်းက သေနတ်သမားတွေဟာ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယား နိုင်ငံ ဂျက်ဒါမြို့မှာရှိတဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ကောင်စစ်ဝန်ရုံးကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာမှာ ဒေသခံ ဝန်ထမ်း ငါးဦး အပါအဝင် လူကိုးဦး သေဆုံးခဲ့တယ်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မေလတုန်းကလည်း အီရတ် နိုင်ငံမှာ လမ်းဘေး ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံက စေလွှတ်ထားတဲ့ အသွင်ကူးပြောင်းရေး အထောက်အကူပြု အဖွဲ့ရဲ့ ဂုတ်ယ ညွှန်ကြားရေးမှူး တယ်ရီဘားနစ် သေဆုံးခဲ့တယ်။

၂၀၁၀ ခုနှစ် အတွင်းကလည်း မတ္တစီကို နိုင်ငံ ဂျူရက်မ်မြို့ ကောင်စစ်ဝန်ရုံးက အရာရှိဖြစ်တဲ့ အသက် နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ရှိ ကိုယ်ဝန်ဆောင် အမျိုးသမီး လက်စလေ အင်ရီကွက်လ်ဟာ သူ့ခင်ပွန်းသည်နဲ့အတူ သေနတ်နဲ့ ပစ်ခတ် သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရတယ်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လအတွင်းကလည်း USAID အရာရှိ ရာဂေဆေ အက်ဘ်ဒယ်မာတာဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံမှာ အသေခံ ဗုံးခွဲသမား တစ်ဦးကြောင့် သေဆုံးခဲ့ရတယ်။

၂၀၁၄ ခုနှစ် တစ်နှစ်လုံးမှာ အမေရိက နိုင်ငံရဲ့ သံတမန် ၂၄၄ ဦးဟာ ပင်လယ် ရပ်ခြားမှာ တာဝန်ထမ်းရွက်ရင်း သေဆုံးခဲ့ကြရပါတယ်။

နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဖြစ်တဲ့ ကျွန်ုပ်မဟာ ဝန်ထမ်းခုနစ်သောင်းနီးပါးအတွက် တာဝန် ယူရပါတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ နိုင်ငံတော် အလံကို အလိုအပ်ဆုံး နေရာတွေကို သယ်ဆောင်သွား ကြရတဲ့ အရဲစွန့်ရတဲ့ အလုပ်တာဝန်ကို လုပ်ကိုင်ဖို့ မိမိတို့ ဆန္ဒအလျောက် တာဝန်ယူကြတဲ့ ထိုသူတွေကို ကျွန်ုပ် လေးစားတန်ဖိုး ထားရပါတယ်။

နိုင်ငံခြားရေး ဌာနမှာ အလုပ်လုပ်နေကြတဲ့ အမျိုးသား အမျိုးသမီးတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ သူတို့ဟာ နေ့စဉ် အလုပ်ခွင်ကို ဝင်ရောက်ဖို့အတွက် ဟာရီအက်(စ်) ထရူးမင်း အဆောက် အအုံရဲ့ ဧည့်ခန်းမကို ဖြတ်သန်းကာ ဝင်ရောက်ကြတဲ့ အခါတိုင်းမှာ သူတို့ဟာ တာဝန် ထမ်းဆောင်ရင်း ကျဆုံးသွားကြသူ သံတမန် ၂၄၄ ဦးရဲ့ အမည်တွေကို ကမည်းထိုးပြီး ကပ်ထားတဲ့ ကြွေပြားတွေကို ဖြတ်ကာ လျှောက်ကြရတယ်။ တတယ်တော့ ကမ္ဘာတစ်လွှားမှာ အမေရိက ပြည်ထောင်စုကို ကိုယ်စားပြုကာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရတဲ့ အလုပ်ရဲ့ အန္တရာယ် ကြီးမားပုံကို ထိုနာမည်ကြွပြားတွေက အမြဲတမ်း သတိပေးနေတဲ့ သဘောရှိနေပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ဘယ်လောက်ပင် အန္တရာယ်များပါစေ၊ မိမိတို့ရဲ့ နိုင်ငံအတွက် တာဝန်ထမ်း ဆောင်လိုသူတွေ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံမှာ အများအပြားရှိနေတာပါ။

၂၀၁၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့ ယင်းဖြစ်ရပ်တွေ မဖြစ်မီနဲ့ ဖြစ်ပွားပြီး နောက်နေ့ ရက်သတ္တပတ်တွေ အတွင်းမှာ ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ရွေးချယ်မှုတွေဟာ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီရဲ့ အကျပ်အတည်းတွေကို တစ်ဟုန်ထိုး လျော့ကျသွား စေခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တိုင်းဟာ လူသားတွေအတွက် ကြေကွဲဖွယ် အန္တရာယ်တွေ ပေါ်ပေါက်လာမယ့် အဖြစ်တွေကို လျင်မြန်စွာ လျော့ကျသွားစေခဲ့တယ်။

ဘင်ဂါဒီ တိုက်ခိုက်မှုတွေအပေါ် လွတ်လပ်တဲ့ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုမှ ပေါ်ထွက်လာတဲ့ အစီရင်ခံစာရဲ့ အဖြေမှာ အောက်ပါအတိုင်း မှတ်ချက်ရေးသားထားပါတယ်။ 'အမေရိက ပြည်ထောင်စု အစိုးရရှိနေဖို့ လိုအပ်တဲ့ တည်ငြိမ်မှုနဲ့ လုံခြုံမှုတွေ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း လစ်ဟာ နေပြီး အိမ်ရှင်အစိုးရရဲ့ ထောက်ခံပံ့ပိုးမှုကလည်း မရှိသလောက် နည်းပါးနေတဲ့ ဒေသတွေ မှာ အစွန့်စားမှုကို လုံးဝ ဖယ်ရှားပစ်ခြင်းဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဒီပလိုမေစီအတွက် အောင်မြင်စရာ လမ်းညွှန်မှာ မဟုတ်ဘူး' လို့ ရေးသားထားပါတယ်။ ဘေးအန္တရာယ်တွေနဲ့ အစွန့်စားမှုကို ဖယ်ရှားပစ်ရေးအတွက် တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းကတော့ လုံးဝ ဆုတ်ခွာ ပေးဖို့နဲ့ ကျွန်မတို့ တွက်ခွာခဲ့ပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဟာကွက်ရဲ့ အကျိုးဆက်တွေကို လက်ခံဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု မရှိတော့တဲ့ နေရာတွေမှာ အစွန်းရောက် ဝါဒဟာ အမြစ်တွယ်လာပြီး ကျွန်မတို့ရဲ့ နိုင်ငံတွင်း လုံခြုံရေးဟာလည်း ခြိမ်းခြောက် ခံရမှာပဲဖြစ်တယ်။ ကျွန်မတို့ ထွက်ခွာဖို့ ရွေးချယ်မှုဟာ ပိုပြီး ကောင်းမွန်တဲ့ ရွေးချယ်မှုဖြစ်တယ်လို့ ယုံကြည်သူ အချို့ရှိပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်မကတော့ ထိုလူစုထဲမှာ မပါဝင်ပါဘူး။

ဆုံးရှုံးမှုတွေ ကြေကွဲ ဝမ်းနည်းစရာအဖြစ်တွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတဲ့ အချိန်တိုင်းမှာ အမေရိကန်တွေဟာ ပိုမိုပြီး အားစိုက်ကာ အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြတယ်။ ပိုပြီး ထက်မြက် ထူးချွန်စွာ အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ မိမိတို့ရဲ့ အများတွေထဲက သင်ခန်းစာယူပြီး ထိုအများတွေကို နောက်ထပ် မကျွေးလွန်မိအောင် လုပ်ကြဖို့ပဲ လိုပါတယ်။

ကျွန်မတို့အနေနဲ့ ရှေ့မှာ တွေ့ရမယ့် စိန်ခေါ်မှုတွေကြောင့် တွန့်ဆုတ်ဖို့ မလိုပါဘူး။ ထိုနှစ် စက်တင်ဘာလက ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို 'မြူတွေ ဖူးနေတဲ့ စစ်ပွဲ' လို့

မကြာခဏ ကျွန်မတို့ ခေါ်ဆိုခဲ့ကြတယ်။ ဝါရှင်တန်နဲ့ ဖိုင်ထောင်ပေါင်းများစွာ ဝေးကွာတဲ့ နေရာမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ တိတိကျကျ မရခဲ့ပါဘူး။

သမ္မတအိမ်ဖြူတော်၊ အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေး၊ စစ်ဘက်၊ ထောက်လှမ်းရေး အသိုက် အဝန်း၊ အက်မ်ဘီအိုင် (FBI)၊ ယုံကြည်အားထားရတဲ့ လွတ်လပ်သော သုံးသပ်မှု ဘက်အဖွဲ့နဲ့ ကွန်ဂရက် လွှတ်တော် ကော်မတီ ရှစ်ခုတို့ရှိ အရာရှိတွေက အကောင်းဆုံး ကြိုးပမ်းခဲ့ကြပေမယ့် ထိုနိုင်ငံမှာ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တာ မှန်သမျှနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှင်းလင်း ပြည့်စုံ စွာ မသိရှိခဲ့ရပါဘူး။

သို့ပေမယ့် အကောင်းဆုံး ဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြတဲ့ ထိုသူတွေကို ကျွန်မအနေနဲ့ သိပ်ကို ကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်။



၂၀၀၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်ရဲ့ နံနက်ဟာလည်း အခြားသော နေ့ရက် အများအပြား လိုပါပဲ။ အချိန် အနည်းငယ်မျှ ကားနဲ့ သွားခဲ့ပြီး နောက် မိုးကို ရောက်ချိန်မှာ ပထမဆုံး လုပ်ရတဲ့ အလုပ်တော့ ထောက်လှမ်းရေးနဲ့ အမျိုးသား လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှုသတင်းတွေကို နေ့စဉ် ပုံမှန်ကြားနာရခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ ထိုသတင်းတွေထဲမှာ ကမ္ဘာတစ်လွှားမှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ အကြမ်းဖက်သမားတွေရဲ့ ခြိမ်းခြောက်မှုတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ နောက်ဆုံး သတင်းတွေ ပါဝင်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ အစိုးရ အဖွဲ့ရဲ့ အဆင့်မြင့် အရာရှိကြီးတွေထံ ထိုသတင်းတွေကို နေ့စဉ် အကျဉ်းချုပ် ရှင်းလင်းတင်ပြကြရပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ လအနည်းငယ်ကာလ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနဲ့ မြောက်အာဖရိက တစ်လွှားမှာ ဝရမ်းသုံးကာ ဖြစ်ရပ်တွေ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ ကာလတစ်ခုပါပဲ။ ဆီးရီးယား နိုင်ငံမှာ ပြည်တွင်း စစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး စစ်ပြေးစုကွသည့် အများအပြားဟာ ကျော်ခန့်နဲ့ ဟုရကီနိုင်ငံတွေဆီကို ထွက်ပြေးခဲ့ကြတယ်။

အီဂျစ်နိုင်ငံမှာ ဆိုရင် မူစလင် ညီအစ်ကိုများ အဖွဲ့အာဏာရရှိလာခြင်းနဲ့ စစ်ဘက်နဲ့ တင်းမာမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဆိုတဲ့ အချက်တွေကို အာရပ်နေဦးရဲ့ အနာဂတ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်းတွေကို ပေါ်ထွက်လာစေခဲ့တယ်။ မြောက်အာဖရိက၊ အီရတ်နဲ့ အာရေဗျ ကျွန်းဆွယ်တို့မှာရှိတဲ့ အယ်လ်-ခါအီဒါနဲ့ ဆက်သွယ်မှုရှိတဲ့ အဖွဲ့တွေဟာ ဒေသဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးကို ဆက်လက် ခြိမ်းခြောက်နေပါတယ်။

စက်တင်ဘာ ၈ ရက်မှာတော့ မူစလင်တွေရဲ့ အပြစ်ကင်းမဲ့မှု (Innocence of Muslims) အမည်ရှိတဲ့ ရုပ်ရှင်ကားရဲ့ တစ်ဆယ့်လေးမိနစ်စာ နမူနာ အပိုင်းကို အီဂျစ်ပြိုင်တု ရုပ်မြင်သံကြား ကွန်ရက်ကနေ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပြသခဲ့တယ်။ စာနယ်ဇင်း သတင်းတွေအရ ဆိုနမူနာ ကားပိုင်းထဲမှာ အစုလှမ်းဝါဒကို ကြောက်ရွံ့သူတွေ မကြာခဏ လုပ်ခဲ့ကြသလိုပဲ တမန်တော် မိုဟာမက်ရဲ့ ပုံကို ရယ်စရာ ရုပ်ပြောင်ပုံအဖြစ် ရေးဆွဲဖော်ပြခဲ့ပြီး မိုဟာမက်ကို

သိက္ခာချတဲ့ အသုံးအနှုန်းတွေ သုံးစွဲခဲ့တယ်လို့ သိရတယ်။

ထိုရုပ်ရှင် ဇာတ်ကား နမူနာ အပိုင်းကို ကြည့်ရှုကြရတဲ့ အီဂျစ်နိုင်ငံသား အများ အပြားဟာ ဒေါသထွက်ခဲ့ကြတယ်။ ယင်းဒေါသဖြစ်မှုဟာ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနဲ့ မြောက် အာဖရိကအထိ လျှင်မြန်စွာ ကူးစက်ယုံနဲ့ သွားခဲ့တယ်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အစိုးရ ဟာ ထို ဗီဒီယိုနဲ့ ဘာမှမပတ်သက်ပေမယ့် မူစလင်တွေက အမေရိကန်နိုင်ငံကို အပြစ်တင် ကြပါတယ်။

စက်တင်ဘာ တိုက်ခိုက်မှု နှစ်လည်နေ့ဟာ နောက်ထပ် လောင်ကျွမ်းမှု ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အလားအလာ တစ်ခု ဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ် နှစ်တိုင်းမှာလိုပဲ ကျွန်မတို့ရဲ့ ထောက်လှမ်းရေးနဲ့ လုံခြုံရေး အရာရှိတွေဟာ အထူးသတိထားခဲ့ကြတယ်။ သို့ပေမယ့် ထောက်လှမ်းရေး အသိုက်အဝန်းအနေနဲ့ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနဲ့ မြောက်အာဖရိက ဒေသတွေမှာရှိတဲ့ အမေရိက ပြန်ထောင်စုရဲ့ သံတမန်ဌာနတွေကို တိုက်ခိုက်မယ်ဆိုတဲ့ သတင်းမျိုးကို မရရှိခဲ့ကြပါဘူး။

ထိုနေ့နံနက် နောင်းပိုင်းအချိန်မှာတော့ ကျွန်မဟာ ဂါနာနိုင်ငံဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီး ဖြစ်လာမယ့် ကျီနီခရက်စ်ရဲ့ ကျမ်းသစ္စာဆိုမယ့် အခမ်းအနားကို တက်ရောက်ခဲ့တယ်။ ထို အချိန်လောက်မှာပဲ ကမ္ဘာတစ်ဝက်လောက် ဝေးတဲ့ ကိုင်ရိုမြို့မှာတော့ သဘောထားတင်းမာတဲ့ အစ္စလာမ်မစ် ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုကြောင့် လူငယ်တွေဟာ တမန်တော် မိုဟာမက်ကို စော်ကားတဲ့ ဗီဒီယို ဇာတ်ကားကို ကန့်ကွက်ဖို့အတွက် အမေရိကန် သံရုံးရှေ့ မှာ စုဝေးခဲ့ကြတယ်။

ထို့နောက် မကြာမီမှာပဲ လူတုပ်ကြီးရဲ့ အင်္ကျီအတွက်ဟာ နှစ်ထောင်ခန့်ရှိလာပြီး အနက်ရောင် ကိုဟတ်အလံတွေ ဝှေ့ယမ်းကာ အမေရိက ဆန့်ကျင်ရေး ကြွေးကြော်သံတွေ ကြွေးကြော်ခဲ့ကြတယ်။ အချို့ဆန္ဒပြသူတွေက သံရုံးရဲ့ ခြံဝင်းတံတိုင်းကို ကျော်တက်ပြီး အမေရိကန် အလံကို ဆုတ်ဖြလိုက်ပြီး ကျွန်မတို့ရဲ့ အလံတော် နေရာမှာ အနက်ရောင် အလံကို လွှင့်ထူခဲ့ကြတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ အီဂျစ်နိုင်ငံရဲ့ အဓိကရွက်း နိုင်နင်းရေး ရဲတွေ ရောက်လာကြတယ်။ သို့ပေမယ့် ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြမှုကတော့ ဆက်လက် ပြုလုပ်နေဆဲပါပဲ။ ကံကောင်းတာကတော့ ကျွန်မတို့ သံရုံးမှာ ရှိကြသူတွေထဲက အယ်သုတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ဒဏ်ရာမရကြတာပါပဲ။

လှုံ့ဆော်ဖန်တီးသူတွေက မူစလင် ကမ္ဘာမှ လူထုကြီးဒေါသထွက်လာအောင် ဝါဒဖြန့် လှုံ့ဆော်ဖန်တီးတဲ့ လုပ်ရပ်ကို လုပ်ကြတာဟာ ဒီတစ်ကြိမ်ဟာ ပထမအကြိမ် မဟုတ်ပါဘူး။

၂၀၁၀ ခုနှစ်ကလည်း တယ်ရီဂျွန်း(စ်)အမည်ရှိတဲ့ ဖလော်ရီဒါ ပြည်နယ်မှ ခရစ်ယာန် ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ကိုးနှစ် မြောက်နှစ်လည်နေ့မှာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေရဲ့ အထွတ်အမြတ်ဖြစ်တဲ့ ကူရ်ရန်ကျမ်းကို မီးရှို့မယ်လို့ ကြေညာခဲ့ပါတယ်။

သူရဲ့ ခြိမ်းခြောက်မှုကြောင့် အစွန်းရောက် ဝါဒီတွေရဲ့ ကန့်ကွက်မှုတွေ ပေါ်ပေါက် လာခဲ့တယ်။ ထိုအချိန်တုန်းက ကျွန်မဟာ ဖလော်ရီဒါ ပြည်နယ် ဂိန်းနက်(စ်) ဝီလ်လီမှာ

ရှိတဲ့ သေးငယ်တဲ့ ဘုရားကျောင်းကလေး တစ်ခုက ထိုမျှကြီးမားလှတဲ့ အခက်အခဲ ပြဿနာတွေကို ဖန်တီးနိုင်ခဲ့ကြတဲ့ အဖြစ်ကို အံ့ဩမိခဲ့ရပါတယ်။ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဘော့ဘ်ဝိတ်(စ်)က ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ကျန်း(စ်)ကို ဆက်သွယ်ပြီး သူ့ရဲ့ လုပ်ရပ်ကြောင့် အီရတ်နဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန် နိုင်ငံတွေမှာရှိတဲ့ အမေရိကန်တွေရဲ့ အသက်တွေအပေါ် အန္တရာယ် ကျရောက် နိုင်ပုံကို ပြောပြခဲ့တယ်။

ကျန်း(စ်)က သူ့ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို စွန့်လွှတ်လိုက်ဖို့ သဘောတူခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု နှစ်ပတ်လည်နေ့ လွန်ပြောက်ခဲ့တယ်။ သို့ပေမယ့် ၂၀၁၁ ခုနှစ် မတ်လအတွင်းမှာ သူဟာ ကူရ်ရန်ကျန်း တစ်စောင်ကို မီးရှို့ခဲ့ပါတယ်။

အာဖဂန်နစ္စတန် နိုင်ငံမှာ ဒေါသထွက်နေတဲ့ လူအုပ်ကြီးက ကုလသမဂ္ဂ နဲ့တစ်ဖွဲ့ကို တိုက်ခိုက်ကြပြီး လူခုနှစ်ဦးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြတယ်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ အတွင်း ကလည်း အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရဲ့ တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ ဘာဂရမ်ရှိ လေတပ်အခြေစိုက်စခန်းမှာ ဘာသာရေး စာအုပ်တွေကို မီးရှို့ခဲ့တဲ့အတွက် ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်မှုတွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်။ ထိုဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်မှုတွေကြောင့် အမေရိကန် လေးဦး သေဆုံးခဲ့ပါတယ်။

ယခုလည်း ကျန်း(စ်)က တမန်တော် မိုဟာမင်ကို စော်ကားတဲ့ ဝီဒီယို အသစ်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် ကူညီခဲ့ပြန်ပါပြီ။ ကျွန်မဟာ ကိုင်ရိုမြို့မှာ ဖြစ်ပေါ် ပြောင်းလဲနေတဲ့ အခြေအနေတွေကို မျက်လုံးတစ်ဖက်နဲ့ စောင့်ကြည့်ရင်း ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး လီယွန်ပါနက်တာနဲ့ အမျိုးသားလုံခြုံရေးအကြံပေး တွမ်ဂိုနီတို့နဲ့တွေ့ဆုံဖို့ အိမ်ဖြူတော်ကို သွားရောက်ခဲ့တယ်။

နွဲ့ကို ပြန်ရောက်ချိန်မှာတော့ ကျွန်မဟာ မွန်းလွဲပိုင်း တစ်ချိန်လုံးမှာ နိုင်ငံခြားရေးဌာနရှိ အဆင့်မြင့် အရာရှိတွေနဲ့ ကိုင်ရိုမြို့က အခြေအနေတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်းမှာမှ ကျွန်မတို့ သိရှိခဲ့ရတာကတော့ ကိုင်ရိုမြို့မှာ ပြဿနာတွေ တက်နေချိန်မှာ အိမ်နီးချင်း လစ်ဗျားနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ သံအမတ်ကြီး ခရစ်စတီဗင်ဟာ ထိုနိုင်ငံရဲ့ ခုတီယအကြီးဆုံးမြို့ဖြစ်တဲ့ ဘင်ဂါရီမြို့ကို သွားရောက်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းပါပဲ။

၂၀၁၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ အတွင်းက လစ်ဗျားနိုင်ငံကို ကျွန်မ သွားရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုအချိန်ကစပြီး လစ်ဗျားမှာ အဖြစ်အပျက်တွေ အများအပြား ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မ လစ်ဗျားမှ ထွက်ခွာလာပြီး နောက်နှစ်ရက်အကြာမှာ ဝိုလ်မူနိုကြီး မွမ်မာကဒါဖီကာ အဖမ်းခံခဲ့ရပြီး သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရတယ်။

၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ စောစောပိုင်းမှာ ပထမအကြိမ် ပါလီမန်အတွက် ရွေးကောက်ပွဲတွေ ကျင်းပခဲ့တယ်။ ထို့နောက် ဩဂုတ်လအတွင်းမှာ အသွင်ကူးပြောင်းရေး အစိုးရက အခမ်းအနားတစ်ရပ် ကျင်းပပြီး အထွေထွေ အမျိုးသား ကွန်ဂရက်ထံသို့ အာဏာလွှဲအပ်ခဲ့တယ်။ ခရစ်က 'ထိုအချိန်ဟာ လစ်ဗျားနိုင်ငံမှာ နေထိုင်ခဲ့ရတဲ့ သူ့ရဲ့ အချိန်ကာလမှာ

စိတ်ဝင်စားစရာ အကောင်းဆုံး အချိန်ပါပဲလို့ ပြောဆိုခဲ့တယ်။

ခရစ်နဲ့ သူ့ရဲ့ အဖွဲ့ဟာ လစ်ဗျားနိုင်ငံမှာ ဒီမိုကရက်တစ် အစိုးရတစ်ရပ် ထူထောင် ရေးနဲ့ လုံခြုံရေးနဲ့ ဝန်ဆောင်မှုတွေ ထောက်ပံ့ရေးတို့နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အရေးပါတဲ့ စိန်ခေါ်မှု တွေနဲ့ နှစ်လုံးလုံးခဲ့ကြရတယ်။ ယမန်နှစ်က ကျွန်မကို လေဆိပ်မှာ ကြိုဆိုခဲ့ကြပြီး ကျွန်မရဲ့ ယာဉ်တန်းကို လုံခြုံရေးပေးခဲ့တဲ့ ပြည်သူ့စစ်တိုက်ခိုက်ရေးသမားတွေလို ပြည်သူ့စစ်တွေကို ဗဟိုအစိုးရရဲ့ လက်အောက်ကို သွတ်သွင်းဖို့လည်း လုပ်ရမှာပါ။

ယုံကြည်စေတဲ့ လက်နက်တွေကိုလည်း ပြန်လည် သိမ်းဆည်းရပါမယ်။ ပြီးတော့ ရွေးကောက်ပွဲတွေကို ကျင်းပပြီး ဒီမိုကရက်တစ် အင်စတီကျူးရှင်း (institution) တွေနဲ့ ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်စဉ်တွေကို ထူထောင်ရပါမယ်။ တူရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးဟာလည်း အဓိက ပြဿနာ တစ်ရပ်အဖြစ် ရှိနေဆဲပါ။

၂၀၁၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ အတွင်းမှာ ဒုတိယနိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးတွမ်နိုက်(စ်) ကို ထရိုပိုလီမြို့သို့ ခေလွတ်ခဲ့တယ်။ ဒီနောက် မတ်လအတွင်းမှာ ကြားဖြတ်အစိုးရ ဝန်ကြီး နွယ် အဗ္ဘူဒူရာဟ(မ်) အယ်လ်ကီအစ်ဘ် ဝါရှင်တန်သို့ လာရောက်ရာမှာ လက်ခံ ကြိုဆိုခဲ့ တယ်။ ကျွန်မတို့ဘက်က လစ်ဗျား အစိုးရအနေနဲ့ ၎င်းတို့ နိုင်ငံနယ်နိမိတ်ကို လုံခြုံအောင် ဆောင်ရွက်ရာမှာလည်းကောင်း ပြည်သူ့စစ်တွေကို လက်နက်ဖြတ်သိမ်းခြင်း ဖျက်သိမ်းခြင်း တွေ ပြုရာမှာလည်းကောင်း အကူအညီပေးဖို့ ကမ်းလှမ်းခဲ့တယ်။

ဒါ့အပြင် တိုက်ပွဲဝင်ဟောင်းတွေကို လုံခြုံရေးဌာနတွေမှာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ဖို့ သို့မဟုတ် အရပ်သား အဝကို ပြန်လည်ဝင်ရောက်ရေးအတွက် ကူညီဖို့ ကမ်းလှမ်းခဲ့တယ်။ ဇူလိုင်လအတွင်းမှာ ဒုတိယနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဘီလ်ဘန်း(စ်)ဟာ လစ်ဗျားနိုင်ငံကို နောက် ထပ် သွားရောက်ခဲ့တယ်။

ကျွန်မဟာ ဩဂုတ်လအတွင်းက လစ်ဗျားနိုင်ငံ အမျိုးသားကွန်ဂရက် ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ် ကြီး မိုဟမ်မက်မာဂါရီအက်ဖ်နဲ့ ဖုန်းနဲ့ဆက်သွယ်ပြောဆိုမှု အပါအဝင် လစ်ဗျားအစိုးရ ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ဖုန်းနဲ့ ဆက်သွယ်မှုတွေ လုပ်ခဲ့တယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ စစ်မှုထမ်းအဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ခွင့်ဖြုခြင်း စစ်တပ် လှုပ်ရှားမှုတွေနဲ့ စစ်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွေကို ရပ်ဆိုင်းစေခြင်းနဲ့ အမျိုးသား အင်အားစုတွေကို ပြန်လည် ပေါင်းစည်းစေတဲ့ လုပ်ရပ်တွေမှာ ပဏာမ အောင်မြင်မှုတွေရခဲ့တယ်။

သို့ပေမယ့် လစ်ဗျားနိုင်ငံ တစ်ဝှမ်းမှာ ပျောက်ဆုံးနေတဲ့ လက်နက်တွေကို ပြန်လည် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့နဲ့ အသုံးပြုလို့ မရတော့အောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ လုပ်ငန်း တာဝန် တွေကတော့ ကျန်ရှိနေဆဲ ဖြစ်တယ်။ ထိုလုပ်ငန်းတွေကို ကျွန်မတို့ နိုင်ငံရဲ့ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ကျွမ်းကျင်သူတွေနဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ နယ်စပ် ဒေသလုံခြုံရေး ကျွမ်းကျင်သူတွေဟာ လစ်ဗျားနိုင်ငံက သူတို့နဲ့ ဌာနတူ အရာရှိတွေနဲ့ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြ တယ်။

ခရစ်ဟာ ထိုလုပ်ဆောင်မှုတွေ အားလုံးအတွက် အဓိကကျတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။ သူဟာ လစ်ဗျားနိုင်ငံမှာ စိန်ခေါ်မှုတွေ ဘယ်လောက်များများ ကျန်ရှိနေသေးတယ် ဆိုတာကို တခြားဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထက်မဆို သိရှိသူပါ။

စက်တင်ဘာ ၁၀ ရက် တနင်္လာနေ့မှာတော့ သူဟာ ထရိုပိုလီမြို့မှာရှိတဲ့ အမေရိကန် သံရုံးကနေ မိုင်လေးရာဝေးတဲ့ ဘင်ဂါလီမြို့ကို လေယာဉ်နဲ့ သွားခဲ့ပါတယ်။ ထိုမြို့မှာရှိတဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ယာယီသံတမန် ဆက်သွယ်ရေးရုံးကို သွားခဲ့တာပါ။ ဘင်ဂါလီမြို့ဟာ လူဦးရေ တစ်သန်းကျော်လောက် နေထိုင်တဲ့ မြေထဲ ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းမြို့တစ်မြို့ပါ။

အများစုကတော့ ဆွန်နီမူလင်တွေ ဖြစ်ကြပြီး အာဖရိကတိုက်သားတွေ အတော် များများရှိပြီး အီဂျစ်တွေကတော့ အနည်းစုပဲဖြစ်တယ်။ ဘင်ဂါလီဟာ အတိုက်အခံ စိတ်ဓာတ် ရှိသူတွေ ဆူပူအုံကြွလေ့ရှိတဲ့ နေရာတစ်နေရာပါ။ ကာဂီဖီကို အာဏာရရှိစေခဲ့တဲ့ ၁၉၆၉ ခုနှစ်က တော်လှန်ရေးနဲ့ ကာဂီဖီကို ရာထူးမှ ပြုတ်ကျစေခဲ့တဲ့ ၂၀၁၁ ခုနှစ် တော်လှန်ရေး တို့ဟာ ထိုမြို့မှ စတင်ခဲ့တာပါ။

ခရစ်ဟာ ၂၀၁၁ ခုနှစ် အုံကြွမှုအတွင်းမှာ တော်လှန်ပုန်ကန်သူတွေရဲ့ အသွင် ကူးပြောင်းရေး အဖို့သား ကောင်စီနဲ့ ဆက်သွယ်ဖို့အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဘင်ဂါလီမြို့မှာ နေထိုင်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ အမေရိကန် သံအမတ်ကြီးတွေ အားလုံးဟာ သူတို့ တာဝန်ကျတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ လှည့်လည် သွားလာတဲ့ အခါတွေမှာ ဝါရှင်တန်မှ ခွင့်ပြုချက် တောင်းခံဖို့ မလိုပါဘူး။ သူ့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင် ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ဖြစ်စေ၊ မြေပြင်မှာရှိတဲ့ သူ့ရဲ့ လုံခြုံရေးအဖွဲ့ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ဖြစ်စေ ထိုနိုင်ငံအတွင်းမှာ ခရီးသွားကြတာပါ။

ခရစ်ဟာ ဘင်ဂါလီမြို့မှာ ဥပဒေမဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ ဖြစ်ပွားနေတာကို သတိမမ့်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် လစ်ဗျားနိုင်ငံမှာ ထိုမြို့ရဲ့ မဟာဗျူဟာအရ အရေးပါမှုကို သိရှိနေပါတယ်။ သူ အနေနဲ့ ထိုမြို့ကို သွားရောက်ခြင်းရဲ့ တန်ဖိုးဟာ အရဲစွန့်ရမှုထက် ပိုမိုတယ်ဆိုတာကို ကောင်းစွာသိရှိထားတယ်။ ခရစ်ဟာ သူနဲ့အတူ လုံခြုံရေး အရာရှိနှစ်ဦးကို ခေါ်ဆောင်သွား ခဲ့ပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် တိုက်ခိုက်မှု ခံရချိန်မှာ ဘင်ဂါလီမြို့ ကောင်စစ်ဝန်ရုံး ခြံဝင်းထဲမှာ လုံခြုံ ရေး ဝန်ထမ်းငါးဦးပြီး နိုင်ငံခြားရေး ဌာနအရာရှိ ရှောင်စေခံခဲ့ရတဲ့ အမေရိကန် ငါးဦးရှိပါ တယ်။ ဘင်ဂါလီကို ရောက်ချိန်မှာ ခရစ်ဟာ ထိုခြံဝင်းနဲ့ တစ်ပိုင်ခန့်ဝေးတဲ့ နေရာမှာရှိတဲ့ ဗုတိယအကြီးဆုံး ခြံဝင်းထဲမှာ ရှိတဲ့ ဒေသဆိုင်ရာ စီအိုင်အေ ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ အခြေအနေ အပေါ် သုံးသပ်ချက် အစီရင်ခံမှုကိုလည်း ကြားနာခဲ့တယ်လို့ သိရတယ်။

စီအိုင်အေအဖွဲ့ တည်ရှိနေမှုကိုတော့ အထူးလျှို့ဝှက်အနေနဲ့ ထားရှိပါတယ်။ သို့ပေ မယ့် 'အရေးပေါ် အခြေအနေ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရင် နိုင်ငံခြားရေးဌာနကို အကာအကွယ် ပိုပေးဖို့အတွက် စီအိုင်အေရဲ့ လှုပ်တစ်ပြက် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ကို ပို့လွှတ်မယ်' ဆိုတဲ့ နားလည်မှုတစ်ရပ်ဟာ သံတမန်လုံခြုံရေးအေဂျင်စီနဲ့ စီအိုင်အေအကြားမှာ ရှိထား ပါတယ်။

ရောက်ရောက်ချင်း ပထမနေ့မှာတော့ ခရစ်ဟာ ဘင်ဂါလီမြို့မှာရှိတဲ့ ဟိတယ်တစ်ခုမှာ မြို့ကောင်စီ လူကြီးတွေနဲ့ ညစာအတူ စားခဲ့တယ်။ စက်ထင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှု တစ်ဆယ့်တစ်နှစ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်ဖြစ်တဲ့ အင်္ဂါနေ့မှာ ခရစ်ဟာ သံတမန်ခြံဝင်းထဲမှာ အစည်းအဝေးတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု လုပ်ခဲ့တယ်။

တိုင်ရိုမြို့မှာရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ သံရုံးကို ဆူပူအုံကြွနေတဲ့ လူထုက ဝိုင်းခဲ့တဲ့ အချိန် နောက်ပိုင်းဖြစ်တဲ့ ဗွန်းလွဲပိုင်းနှောင်းချိန်မှာတော့ ခရစ်ဟာ တူရကီ သံတမန် တစ်ဦးနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။ ထို့နောက် ခရစ်က ထိုသူ့ကို ကောင်စစ်ဝန်ရုံးအဝန်း လိုက်ပို့ချိန်အထိ ပုံမှန်မဟုတ်တဲ့ အခြေအနေမျိုး ဘာတစ်ခုမှ မတွေ့ရသေးပါဘူး။

ည ၉ နာရီခန့်မှာတော့ ခရစ်နဲ့ ရှောင်တို့ဟာ အိပ်စက်အနားယူခဲ့ကြတယ်။ ထို့ နောက် မိနစ်လေးဆယ်ခန့် အကြာမှာတော့ ကြိုတင်သတိပေးမှု မရှိခဲ့ဘဲ လက်နက်ကိုင် ဝါဒင်ပေါင်းများစွာဟာ သံတမန် ခြံဝင်းတံခါးပေါက်ကို ရောက်ရှိလာကြပြီး လစ်ဗျား လုံခြုံ ရေး အစောင့်တွေကို ဇီးနင်းတိုက်ခိုက်ပြီး ခြံဝင်းအတွင်းကို အပြေးအလွှား ဝင်ရောက်လာ ကြတယ်။

သူတို့ဟာ ပြေးလွှားဝင်ရောက်ရင်း သေနတ်တွေနဲ့ ပစ်ခတ်ကြတယ်။ ခြံဝင်းနဲ့ နည်း တူဟာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရေးဌာနမှာ တာဝန်ယူနေတဲ့ အလက်ဟာ အနီးကပ်စောင့်ကြည့် တဲ့ ဝန်ထမ်းသံကြားစက်ကနေပြီး လက်နက်ကိုင် လူအုပ်ကြီး ဝင်လာတာကို တွေ့နေရတယ်။ ဒါ့အပြင် သူဟာ ပေါက်ကွဲသံတစ်ခုနဲ့ သေနတ်သံတွေကိုလည်း ကြားရပါတယ်။

အလက်ဟာ ထရီပိုလီမြို့ သံရုံးမှာရှိတဲ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု လုံခြုံရေး အရာရှိ တွေနဲ့ ဆက်သွယ်ထားတဲ့ ကောင်စစ်ဝန်ရုံးခြံဝင်းရဲ့ လုံခြုံရေးတပ်လွန်မှု စနစ်ကို အသက် သွင်းလိုက်တယ်။ ဒီနောက် မလှမ်းမတမ်းမှာရှိတဲ့ စီအိုင်အေ လုံခြုံရေးအဖွဲ့ကိုလည်း အရေး ပေါ် အကူအညီ တောင်းလိုက်ပါတယ်။

အခြား သံတမန် လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းလေးဦးတို့ဟာလည်း သူတို့ရဲ့ တာဝန်တွေကို အတိအကျ လုပ်ဆောင်ခဲ့တယ်။ အေးဂျင့်အကြီးအကဲဖြစ်တဲ့ စကော့က ခရစ်နဲ့ ရှောင်တို့ကို ခြံဝင်းထဲက အဓိက အိမ်တစ်လုံးထဲမှာရှိတဲ့ ခံကတုတ်သဖွယ် လုံခြုံစိတ်ချရတဲ့ အခန်း တစ်ခန်းထဲကို ခေါ်သွားခဲ့တယ်။ ကျန်ရှိတဲ့ လုံခြုံရေး အေးဂျင့်တွေကလည်း သူတို့ ကိုင် ဆောင်တဲ့ လက်နက်ကြီးတွေနဲ့ ကိရိယာတန်ဆာပလာတွေကို ရှာဖွေခဲ့ကြတယ်။

သို့ပေမယ့် ထိုသူတွေဟာ သီးခြား အဆောက်အအုံ နှစ်ခုထဲမှာ ရောက်ရှိနေပြီး မလှုပ်နိုင်အောင် ရှိနေခဲ့တယ်။ စကော့ဟာ သူ့ရဲ့ အမိန့်ပေးမှုကို အသင့်အနေအထားနဲ့ ကိုင်စွဲရင်း လုံခြုံစိတ်ချရတဲ့ အခန်းထဲကနေ အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်နေတယ်။ ခရစ်က သူ့ရဲ့ ဖုန်းကို ခဏယူပြီး ဒေသတွင်းမှာရှိတဲ့ အဆက်အသွယ်တွေထံ ဆက်သွယ်ပါတယ်။ ဒီနောက်ထရီပိုလီ သံရုံးမှာရှိတဲ့ သူ့ရဲ့ လက်ထောက် ဂရက်ဟစ်ထံကိုလည်း ဆက်သွယ်ခဲ့ တယ်။

သူတို့ဟာ အိမ်ရဲ့ ကျန်ခဲ့တဲ့ နေရာတွေ အားလုံးမှာ ဒုန်းဒုန်းဒိုင်းဒိုင်းနဲ့ ပြေးလွှားပြီး အခန်းရဲ့ စတီးလ်တံခါးကို ထုနှက်နေတဲ့ အသံတွေကို ကြားနေရတယ်။ ဒီနောက်မှာတော့ မမျှော်လင့်ဘဲ တိုက်ခိုက်သူတွေဟာ ဆုတ်ခွာသွားခဲ့ကြတယ်။ သူတို့ဟာ အဆောက်အအုံကို ဒီဇယ်ဆီတွေ ဖြန့်ပြီး မီးတင်ပစ်ပါတော့တယ်။ ဒီဇယ်မီးကြောင့် ညောင်စော်နီလုတဲ့ မည်းမှောင်နေတဲ့ မီးခိုးတွေဟာ လေထုကို ဖုံးလွှမ်းသွားခဲ့တယ်။ မကြာမီမှာပဲ ခရစ်၊ ရှောင်နဲ့ စကော့တို့ဟာ မိမိတို့ရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို မြင်ရဖို့နဲ့ အသက်ရှူဖို့ပင် အနိုင်နိုင် ကြိုးစားခဲ့ရတယ်။

သူတို့အတွက် တစ်ခုတည်းသော မျှော်လင့်ချက်ကတော့ ခေါင်မိုးပေါ် ရောက်အောင် တက်ဖို့ပါပဲ။ ခေါင်မိုးပေါ်မှာ အရေးပေါ် ထွက်ပေါက်တစ်ခုရှိနေတာပါ။ စကော့ဟာ ရွေ့ကနေ ဦးဆောင်ပြီး လေးဖက်တွားသွားရင်း လမ်းကို ရွာဖွေနေတယ်။ သို့ပေမယ့် သူ နောက်ကို လှည့်ကြည့်လိုက်ချိန်မှာတော့ ခရစ်နဲ့ ရှောင်တို့ဟာ ခပ်စောစောကလို သူ့နောက်မှာ မရှိကြတော့ပါဘူး။

စကော့က သူတို့ရဲ့ အမည်တွေကို အော်ဟစ်ခေါ်ရင်းနဲ့ သူတို့ကိုရွာဖွေခဲ့ပေမယ့် မတွေ့ရပါဘူး။ နောက်ဆုံးမှာတော့ သူဟာ သတိမေ့မြောလုနီးပါးဖြစ်လာတဲ့အတွက် ခေါင်မိုးပေါ်ကို တက်တဲ့ လှေကားပေါ်ကို စတင်တက်ခဲ့တယ်။ လက်နက်ကိုင် တိုက်ခိုက်သူတွေဟာ မြှင့်ခင်းရဲ့ နေရာအများစုမှာ ရွာဖွေယူခဲ့ကြပြီးနောက်မှာတော့ ထွက်ခွာသွားကြတယ်။

နောက်ဆုံးမှာတော့ လုံခြုံရေး အေးဂျင့် သုံးယောက်တို့ဟာ ပင်မအဆောက်အအုံဆီကို လျှောက်လာကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ မီးခိုးတွေကို ဆီးဆီးရွားရွား ရှုရှိုက်မိတဲ့ ဝေဒနာနဲ့ အခြားအော်ရာတွေကိုလည်း ရရှိထားတဲ့ စီအိုင်အေ အဖွဲ့ဟာ သူတို့ရဲ့ နိုင်ငံသား အမေရိကန်တွေ တိုက်ခိုက်ခြင်း ခံနေရပြီဆိုတာကို သိရှိတဲ့ အချိန်ကစပြီး ကယ်ဆယ်ဖို့ ပြင်ဆင်မှုတွေ လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ဟာ ခပ်ဝေးဝေးမှ ပေါက်ကွဲသံတွေကို ကြားရချိန်က စပြီး သူတို့ရဲ့ လက်နက်တွေကို စုစည်းပြီး ကားနှစ်စီးနဲ့ သံတမန်မြှင့်တင်ရာနေရာကို သွားရောက်ခဲ့ကြတယ်။

စီအိုင်အေ အဖွဲ့ဟာ မြှင့်ခင်းထဲကို ရောက်တာနဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဌာနနဲ့ လုံခြုံရေး ဝန်ထမ်းတွေနဲ့အတူ မီးလောင်ကျွမ်းနေတဲ့ အဆောက်အအုံကို ရွာဖွေခဲ့ကြတယ်။ မကြာမီမှာပဲ ဒီဇယ်မီးခိုးတွေ ရွှေ့ရှိုက်မိတဲ့အတွက် သေဆုံးသွားခဲ့တဲ့ ရှောင်ရဲ့ အလောင်းကို တွေ့ခဲ့တယ်။ သို့ပေမယ့် ခရစ်ကိုတော့ မတွေ့ရသေးပါဘူး။

ကျွန်မဟာ ဘင်ဂါဇီမြို့မှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ တိုက်ခိုက်မှုအကြောင်းကို ကျွန်မတို့ ဌာနရဲ့ အမှုဆောင် အတွင်းဝန်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ စတီဖမ်းလ်ထံမှ ပထမဆုံး ကြားသိခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ အတွေးတွေဟာ ခရစ်ဆီကို ရောက်သွားပါတယ်။ သူတို့ လစ်ဇားနိုင်ငံမှာ သံအမတ်ကြီးတာဝန်ကို ယူဖို့ ကျွန်မပဲ တိုက်တွန်းခဲ့တာပါ။ ယခုအချိန်မှာ သူ့လူတွေဟာ အန္တရာယ် ကျရောက်နေပါပြီ။

ကျွန်မဟာ အိမ်ဖြူတော်၌ အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြံပေးအရာရှိ တွမ်ဒီနီလွန်နဲ့ အသင့် ဆက်သွယ်နိုင်တဲ့ ဖုန်းခလုတ်ကို နှိပ်လိုက်ပါတယ်။ သမ္မတအိုဘားမားဟာ ဘဲဥပုံ

ရုံးခန်းအတွင်းမှာ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး လီယွန်ပါနက်တာနဲ့ ပူးတွဲစစ်ဦးစီးအဖွဲ့ သဘာပတိ မာတီဘမ်ဆေးတို့နဲ့ အစည်းအဝေးထိုင်နေချိန်မှာ ဘင်ဂါဇီ တိုက်ခိုက်မှု သတင်းကို ကြားခဲ့ရ တာပါ။

သမ္မတအိုဘားမားဟာ တိုက်ခိုက်မှု သတင်းကို ကြားလျှင်ကြားချင်းပဲ လစ်ဗျားမှာရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ လူတွေကို ထောက်ပံ့ကူညီဖို့အတွက် လိုအပ်တာမှန်သမျှကို ဆောင်ရွက်ဖို့ အမိန့် ပေးခဲ့တယ်။ ကျွန်မကလည်း အတွင်းဝန် ပက်ကနေဒီ ခေါင်းဆောင်တဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဌာန လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ကို လစ်ဗျားမှာရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ လုံခြုံရေးအတွက် လိုအပ်တာ အားလုံးကို လုပ်ဆောင်ဖို့ ညွှန်ကြားခဲ့တယ်။

ကျွန်မက စီအိုင်အေ ဒါရိုက်တာ ဒေးဗစ်ပက်ထရီယတ်(စ)ကို ဖုန်းနဲ့ ဆက်သွယ်လိုက် ပါတယ်။ ကျွန်မတို့အနေနဲ့ ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ အခြားတိုက်ခိုက်မှုတွေအတွက် ပြင်ဆင်မှုတွေ လုပ်ရမှာပါ။ သခုအခါမှာ ဘင်ဂါဇီမှာ တိုက်ခိုက်ခံခဲ့ရပြီးနောက် ဘယ်နေရာမှာ တိုက်ခိုက်မှု တွေ ပေါ်ပေါက်လာဦးမှာလဲ။

ထရိုလိုမြို့မှာ လေယာဉ်တစ်စင်းကိုအမြန်ငှားရမ်းလိုက်ပြီး စစ်ဘက်နဲ့ ထောက်လှမ်း ရေးဘက်မှာ တာဝန်ရှိတဲ့ လူခွဲစစ်ဦးကို ဘင်ဂါဇီသို့စေလွှတ်ခဲ့တယ်။ ကမ္ဘာ့အင်အား အကြီး မားဆုံး စစ်တပ်ကြီးက ကျွန်မတို့ရဲ့ လူတွေကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်အောင် ဘင်ဂါဇီမြို့သို့ ဘာကြောင့် စေလွှတ်ခြင်းမပြုနိုင်တာလဲလို့ ဝေဖန်သူတွေက မေးခွန်းထုတ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ထိုမေးခွန်းရဲ့ အဖြေတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကတော့ ၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွင်းက အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အာဖရိက စစ်ဌာနချုပ်ကို ထူထောင်ခဲ့ပေမယ့် အာဖရိကမှာ အမေရိက ပြည်ထောင်စုရဲ့ စစ်ဘက် အခြေခံအဆောက်အအုံ များများစားစား မရှိဘူးဆိုတဲ့ အချက်ပါ ပဲ။ ဥရောပနဲ့ အာရှမှာလို အာဖရိကမှာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရဲ့ စစ်ဘက်ခြေလှမ်းတွေ ဟာ မရှိသလောက်ပါ။

ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှာရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ သံရုံးနဲ့ ကောင်စစ်ဝန်ရုံး ၂၇၀ ကျော် ကျွန်မတို့ ရဲ့ တပ်ဖွဲ့တွေထားရှိခြင်း မရှိဘူးဆိုတာကို ပင်တဂွန်က အစစ်ခံခဲ့တယ်။ သို့ပေမယ့် အချို့ သူတွေကတော့ ကျွန်မတို့ရဲ့ စစ်ဘက်ကို မေးခွန်းတွေ ဆက်ထုတ်ခဲ့တယ်။ တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး နောက်ရက်သတ္တပတ် အတော်ကြာမှာ အေစီ- ၁၃၀ အမေရိကန် လေယာဉ်တင် သင်္ဘောကြီးဟာ ဘင်ဂါဇီမြို့သို့ကို ဦးတည်ခုတ်မောင်းခဲ့ပြီး ထို့နောက်မှာမှ ပြန်တွေ့သွား ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းတွေ ထွက်ပေါ်လာခဲ့တယ်။

တကယ်တော့ ထိုအနီးအနားမှာ သာမကဘဲ အာဖရိကတိုက်တစ်ခုလုံးမှာ ဘယ်စစ် သင်္ဘောမှမရှိပါဘူး။ အနီးဆုံး စစ်သင်္ဘောဟာ အာဖရိကနက္ခတ်နဲ့ နိုင်ငံနဲ့ မိုင်တစ်ထောင်ခန့် အဝေးမှာတည်ရှိပါတယ်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ ဘင်ဂါဇီမြို့က သံရုံးဝင်းအတွင်းမှာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရဲ့ မရိန်းတပ်သားတွေကို တာဝန်ချထားခြင်း မရှိဘူးဆိုတဲ့ သတင်းကြောင့် အမေရိကန် နိုင်ငံသားတွေ သာမကဘဲ ကွန်ဂိုရက်လွတ်တော် အမတ်တွေပင် အံ့ဩကြရပါ တယ်။

ဘင်ဂါဒီသံရုံးပစ်ခတ်မှုတွေ ငြိမ်သက်သွားချိန်မှာတော့ ကျွန်မတို့ရဲ့ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့တွေ ရောက်ရှိလာပြီး ပျောက်ဆုံးသူတွေကို ရွာဖွေကြပါတယ်။ ရုတ်တရက်သံသံ လုပ်နေသူတွေထဲက အများစုဟာ ဆုတ်ခွာသွားခဲ့ကြပေမယ့် တိုက်ခိုက်ရေး သမားတွေနဲ့ လူသက်သူတွေဟာ အနီးအနားမှာ စုဝေးနေကြပါသေးတယ်။

သို့ပေမယ့် အချိန်ကြာတာနဲ့အမျှ အမေရိကန်တွေရဲ့ အသက်တွေအတွက် အန္တရာယ် ရှိနိုင်တယ် ဆိုတာကို သိရှိကြတဲ့ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဟာ သံရုံးဆီကို အမြန်ဆုံး သွားရောက်ခဲ့ကြတယ်။ သံရုံးလုံခြုံရေး အေးဗုဒ္ဓါးဦးကို သံချပ်ကာယာဉ်တစ်စီးထဲ စုပြီး ဝင်ရောက်စေခဲ့ပြီးနောက် ထိုယာဉ်ကို စီအိုင်အေတပ်စခန်း ရှိရာသို့ အမြန်မောင်းနှင်ခဲ့တယ်။

မိနစ်အနည်းငယ် အကြာမှာတော့ ထိုသံချပ်ကာယာဉ်ဟာ စီအိုင်အေ စခန်းဆီကို ရောက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ များမကြာမီမှာတော့ စီအိုင်အေတပ်ဖွဲ့တိုက်ခိုက်ရေး အဖွဲ့ဟာ ရှောင်စခန်းရဲ့ ရှုပ်အလောင်းကို သယ်ဆောင်ပြီး နောက်ကလိုက်လာခဲ့ပါတယ်။

ဝါရှင်တန်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးရုံးရဲ့ သတ္တမံထပ်မှာတော့ လူတိုင်းဟာ မိမိတို့လုပ်ဆောင်လုပ်ထိုက်တဲ့ အလုပ်မှန်သမျှကို လုပ်နေကြတယ်။ ဝါရှင်တန်နဲ့ လစ်ဗျားနိုင်ငံတွေမှာရှိတဲ့ အမေရိကန်အရာရှိတွေဟာ လုံခြုံရေး ပြန်လည်တည်ဆောက်နိုင်ရေးနဲ့ ပျောက်ဆုံးနေတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ သံအမတ်ကြီးကို ရွာဖွေနိုင်ရေးအတွက် လစ်ဗျားအရာရှိတွေနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး အလုပ်လုပ်နေကြပါတယ်။

ကျွန်မဟာ လစ်ဗျားသမ္မတ မာဂါရီအက်ဖ်ထံ ဖုန်းခေါ်ပြီး နောက်ထပ် တိုက်ခိုက်မှုတွေ ပြစ်ပွားလာနိုင်တဲ့ အခြေအနေတွေအကြောင်းကို ပြတ်ပြတ်သားသားပဲ ပြောဆိုသတိပေးခဲ့တယ်။ ကျွန်မက 'သူနဲ့ အခြားသူတွေဟာ အခြေအနေရဲ့ အရေးကြီးပုံကို နားလည်သိရှိမှာဖြစ်ပြီး သူတို့အနေနဲ့ ခြိမ်းခြောက်မှုဟာ ပြီးဆုံးသွားပြီလို့ ယူဆကြမယ်လို့ ဖထင်မိကြောင်း' ပြောဆိုလိုက်တယ်။ ထိုအခါမှာတော့ မာဂါရီအက်ဖ်က အလေးအနက် တောင်းပန်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မက သူ့ရဲ့ စိုးရိမ်မှုအတွက် ကျေးဇူးတင်စကား ပြောခဲ့ပြီး တစ်ဆက်တည်းမှာလည်း ကျွန်မတို့ဘက်က ဝမ်းနည်းတယ်ဆိုတာထက် ပိုမိုပြီး လိုချင်ကြောင်းကိုလည်း ပြောခဲ့တယ်။

ဘင်ဂါဒီနဲ့ ထရီပိုလီမြို့တွေမှာ ရှိကြတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ လူတွေကို အကာအကွယ်တွေ ချက်ချင်းပေးဖို့ လိုတယ်လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

ထိုအချိန်မှာပဲ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရဲ့ နောက်ထပ်အားဖြည့်မယ့် လုံခြုံရေးအဖွဲ့တွေဟာ ထရီပိုလီမြို့ကနေ ဘင်ဂါဒီလေဆိပ်ကို ရောက်ရှိခဲ့တယ်။ သူတို့ရဲ့ ရည်မှန်းချက်ကတော့ စီအိုင်အေတပ်စခန်းဆီကို မြန်နိုင်သမျှ မြန်မြန်ရောက်ရှိဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။

ဝါရှင်တန်မှာတော့ ကျွန်မဟာ ထရီပိုလီမြို့မှာရှိတဲ့ သံရုံးဘူတီယအကြီးအကဲ ဂရက်ဟစ်(စ်) နဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဌာနရဲ့ အဆင့်မြင့်အရာရှိရှစ်ဦးတို့နဲ့ ဖုန်းဖြင့်ဆက်သွယ်ကာ ကွန်ဖရင့်တစ်ရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဂရက်ဟာ ခရစ်ပျောက်ဆုံးသွားမီက ခရစ်နဲ့ နောက်ဆုံးစကားပြောခဲ့ရတဲ့ လူတွေထဲက တစ်ဦးပါ။

ကျွန်မနဲ့ စကားပြောပြီး သိပ်မကြာမီမှာပဲ သံရုံးမှာရှိတဲ့ ဂရက်နဲ့ သူ့ရဲ့ အဖွဲ့ဟာ စိတ်လှုပ်ရှားစရာကောင်းတဲ့ တယ်လီဖုန်းခေါ်ဆိုမှု တစ်ခုကို လက်ခံရရှိခဲ့ကြတယ်။

ထိုဖုန်းကတော့ မီးခိုးတွေနဲ့ မွန်းကျပ်နေတဲ့ ပုန်းခိုရာ အခန်းထဲကနေ ခရစ်နောက်ဆုံး ဆက်သွယ်ခဲ့စဉ်က အသုံးပြုခဲ့တဲ့ ဖုန်းပါ။ သို့ပေမယ့် ဖုန်းပြောသူကတော့ ခရစ် မဟုတ်ပါဘူး။ ထိုသူက ယခုအခါမှာ အမေရိကန် သံအမတ်ကြီးနဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ချင်းတူတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ ဒေသတွင်းက ဆေးရုံမှာ ရောက်ရှိနေတယ်လို့ အာရပ်ဘာသာစကားနဲ့ ပြောပါတယ်။

ထိုသူပြောတဲ့ အထဲမှာ နောက်ထပ်သတင်း အချက်အလက်တွေ သို့မဟုတ် ခရစ်ဖြစ်ကြောင်း သေချာတဲ့ အာမခံချက်တွေ မပါပါဘူး။ ထိုပြောဆိုမှုဟာ ကျွန်မတို့လူတွေ စီဒိုင်အေခြံဝင်းထဲက ထွက်လာအောင် ပြုလုပ်တဲ့ ထောင်ချောက်တစ်ခုပေလား။ ထိုကိစ္စကို ကျွန်မတို့ ဖော်ထုတ်ရပါလိမ့်မယ်။

ဂရက်ဟာ ဒေသအတွင်းမှာရှိတဲ့ အဆက်အသွယ်တစ်ယောက်ကို ဒေသဆိုင်ရာ ဆေးရုံကို သွားပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးဖို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ ထိုအဆက်အသွယ်ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်နှစ်ခန့်က ပစ်ချခံခဲ့ရတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ လေယာဉ်တစ်စင်းမှ လေယာဉ်မှူး တစ်ဦးကို ကယ်တင်ခဲ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်မှာ ကူညီခဲ့တဲ့သူ တစ်ဦးပါ။

နောက်ရက် အနည်းငယ်အကြာမှာတော့ တိုက်ခိုက်ခံခဲ့ရတဲ့ သံရုံးဝင်းအတွင်းမှ ကျွန်မတို့ အဖွဲ့ဆုတ်ခွာခဲ့ပြီးနောက်မှာ လုယက်သူတွေနဲ့ နံဘေးမှ ကြည့်နေကြသူတွေဟာ မီးခိုးတွေ တလူလူလွင့်တက်နေတဲ့ ခြံဝင်းအတွင်း လှည့်လည်သွားလာနေကြတဲ့ ပုံကို အပျော်တမ်း ဝီဒီယိုသမား တစ်ဦးက ရိုက်ကူးခဲ့တဲ့ ဝီဒီယို ထွက်ပေါ်လာပါတယ်။

လစ်ဗျားနိုင်ငံသားတစ်စုဟာ ထိုခြံဝင်းထဲမှာ ခရစ်ရဲ့ရုပ်ခန္ဓာကို တွေ့ခဲ့ကြတယ်။ သို့ပေမယ့် သူတို့က ထိုသူဟာ ဘယ်သူဘယ်ဝါဖြစ်တယ် ဆိုတာကို မသိဘဲ ဆေးရုံကို ပို့ခဲ့ကြပါတယ်။ ခရစ်ရဲ့ ရုပ်ခန္ဓာဟာ ဆေးရုံနဲ့ အရေးပေါ်ဌာနကို နံနက်တစ်နာရီကျော် ကျော်လောက်မှာ ရောက်ခဲ့တယ်။ ဆရာဝန်တွေဟာ ခရစ်ကို အသက်ပြန်ရှုလာ နိုင်အောင် ၄၅ မိနစ် ကြာမျှ ကြိုးစားခဲ့ကြပါတယ်။ သို့ပေမယ့် နံနက် ၂ နာရီဝန်းကျင် အချိန်မှာတော့ ခရစ်ဟာ မီးခိုးတွေ ရှူရှိုက်မိတဲ့အတွက် သေဆုံးခဲ့ရကြောင်း ကြေညာခဲ့ပါတယ်။

ခဏအကြာမှာတော့ လစ်ဗျားဝန်ကြီးချုပ်က ဂရက်ထံ ဖုန်းခေါ်ပြီး ထိုဖြစ်ရပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဝမ်းနည်းကြောင်း ပြောခဲ့တယ်။ နောက်နေ့မနက်မှာတော့ ခရစ်ရဲ့ ရုပ်အလောင်းကို တင်ဂါဗီမြို့မှာရှိတဲ့ အမေရိကန် အရာရှိတွေထံ သယ်ဆောင်ခဲ့ကြတယ်။



ကျွန်မဟာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အနေနဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဌာနရဲ့ USAID နဲ့ ကမ္ဘာ့တစ်ဝန်းမှာရှိတဲ့ ဌာနခွဲပေါင်း ၂၇၀ ကျော်တို့မှာ တာဝန်ထမ်းရွက်နေကြတဲ့ ဝန်ထမ်းပေါင်း ခုနစ်ထောင်နီးပါးကို တာဝန်ခံရပါတယ်။ တင်ဂါဗီမြို့မှာ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်လို ဖြစ်ရပ်မျိုး ပေါ်ပေါက်လာမယ်ဆိုရင် ကျွန်မရဲ့ တာဝန်ပုံဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ ထိုဖြစ်ရပ်မျိုး နောက်ထပ် မပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် ကျွန်မတို့ ဌာနရဲ့ စနစ်တွေနဲ့ လုံခြုံရေး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေမှာ ဘာတွေ ချို့ယွင်းအားနည်းနေတယ် ဆိုတာကို လေ့လာသုံးသပ်ရပါတယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ ၁၉၈၃ ခုနှစ်အတွင်းက ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ဘီရွတ်ကိစ္စ၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ် အတွင်းက ကင်ညာနဲ့ တန်ဝန်နီးယားမှာဖြစ်ခဲ့တဲ့ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ခံရမှု ဖြစ်ရပ်နဲ့ ၂၀၀၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုဆိုတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေမှ သင်ခန်းစာတွေ ရရှိခဲ့ ပြီးဖြစ်တယ်။

ပင်လယ်ရပ်ခြားနိုင်ငံတွေမှာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ထမ်းတွေ အသက်ဆုံးရှုံး ရတဲ့ အခါမျိုးတွေမှာ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုဆိုင်ရာ သုံးသပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်း ပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတွေ လုပ်ရပါတယ်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်ကစပြီး အဆိုပါစုံစမ်း စစ်ဆေးမှုပေါင်း တစ်ဆယ့်ကိုးခု ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ဘင်ဂါဒီကောင်စစ်ဝန်ရုံး တိုက်ခိုက်ခံရမှုနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သုံးသပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့မှာ ချယ်ယာမင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ဖို့ ရွေးချယ်ခံရသူကတော့ သောမတ်(စ)ပစ်ကာရင်ပါ။ ပစ်ကာရင်ဟာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဌာနရဲ့ အတွေ့အကြုံရင့်ကျက်တဲ့ အငြိမ်းစား အရာရှိ တစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် လူအများရဲ့ ရိုသေလေးစားမှုကို ခံရတဲ့ ပူးတွဲစစ်ဦးစီးအဖွဲ့ သဘာပတ် ဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်သူ အငြိမ်းစားရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုက်မုလန်ဟာလည်း ပစ်ကာရင်ရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖြစ် ပါဝင်ပါတယ်။ သူတို့နှစ်ဦးနဲ့အတူ အရည်အသွေး အမျိုးမျိုးနဲ့ ပြည့်စုံပြီး ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ပါဝင်ပါတယ်။

တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် ရက်သတ္တပတ် အနည်းငယ်အကြာဖြစ်တဲ့ စက်တင် ဘာ ၂၀ ရက်နေ့မှာတော့ ကျွန်မဟာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းလိုက်ကြောင်း ကြေညာ ခဲ့တယ်။ နိုင်ငံခြားရေးဌာနမှာရှိတဲ့ ဝန်ထမ်းမှန်သမျှ စုံစမ်းရေးအဖွဲ့နဲ့ အပြည့်အဝ ပူးပေါင်း ကြဖို့ ကျွန်မအနေနဲ့ အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့တယ်။

စုံစမ်းရေးအဖွဲ့ အနေနဲ့ ၎င်းရဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်တွေကို ဆောင်ရွက်နေချိန်မှာပဲ ကျွန်မအနေနဲ့ လတ်တလောမှာ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အလုပ်တွေကို ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။ ကမ္ဘာ့တစ်ဝန်းမှာရှိတဲ့ သံတမန်ဆိုင်ရာ လုံခြုံရေး အနေအထားတွေကို အသေးစိတ် သုံးသပ် ဖို့ အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့တယ်။

ကျွန်မဟာ အန္တရာယ်ကျရောက်နေတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာရှိတဲ့ သံရုံးတွေနဲ့ ကောင်စစ်ဝန်ရုံး တစ်ခါစင်ကျော်ရဲ့ လုံခြုံရေး အခြေအနေတွေကို ပူးတွဲအကဲဖြတ်မှုတွေ လုပ်ဖို့နဲ့ အထူးတပ် ဖွဲ့တွေနဲ့ သံတမန် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူတွေကို စေလွှတ်ဖို့အတွက် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ဖို့ ကာကွယ်ရေးဌာနကို ပန်ကြားခဲ့ပါတယ်။

တာဝန်ယူမှုဆိုင်ရာ သုံးသပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့က ၎င်းရဲ့ အစီရင်ခံစာကို ရေးသားပြီးစီး ချိန်မှာတော့ သံအမတ်ကြီး ပစ်ကာရင်နဲ့ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မုလန်တို့က ၎င်းတို့ရဲ့ တွေ့ရှိ

ချက်တွေကို ကျွန်မကို အကျဉ်းချုပ် အစီရင်ခံခဲ့တယ်။ သူတို့ရဲ့ အစီရင်ခံစာထဲမှာ သံတမန်
ရေးဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးဗျူဟာနဲ့ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသရေးရာဗျူဟာတို့ရဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှုအပိုင်းတွေမှာ
လစ်ဟာချက်တွေကို မကွယ်မထောက် ရေးသားထားတာ တွေ့ရတယ်။ ဒါ့အပြင် သံတမန်
ရေးဆိုင်ရာလုံခြုံရေးကို ကိုင်ကွယ်တဲ့ ရုံးတွေနဲ့ အိမ်ရှင်အစိုးရကကြား ဆက်ဆံရေးနဲ့
ပေါ်လစီတွေကို ညွှန်ကြားတဲ့ဌာနတွေအကြား ညှိနှိုင်းမှုတွေညှိဖျင်းတာတွေကိုလည်း
ဖော်ပြထားတယ်။

သုံးသပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့ရဲ့ အခြားသော အဓိကကျတဲ့ တွေ့ရှိချက်တစ်ခုကတော့
'နိုင်ငံခြားရေးဌာနဟာ ဒေသတွင်းရှိ လစ်ဖျားလုံခြုံရေးတွေ အပေါ် လွန်ကဲမှုမရှိအားထားလွန်း
နေတယ်' ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်က သဘောတူထားတဲ့ သံတမန် ဆက်ဆံ
ရေးဆိုင်ရာ ဝီယင်နာ သဘောတူညီချက်အရ အိမ်ရှင်နိုင်ငံတွေဟာ ၎င်းတို့ နိုင်ငံတွေမှာရှိတဲ့
သံတမန် အဖွဲ့အစည်းတွေ သံရုံးတွေအတွက် လုံခြုံရေး တာဝန်ကို ထမ်းရွက်ကြရတယ်။

တော်လှန်ရေးအလွန် ကာလ လစ်ဖျားနိုင်ငံမှာ အင်အားစုတွေဟာ အစိတ်စိတ်ကွဲ
လွက် ရှိနေတာပါ။ အစိုးရရဲ့ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုဟာ အကန့်အသတ်ရှိနေပြီး ပြည်သူ့ စစ်အဖွဲ့
တွေက လစ်ဖျားအစိုးရ လုပ်ရမယ့် အလုပ်တာဝန် အများအပြားကို လုပ်ဆောင်နေရပါတယ်။

ဒါကြောင့် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေး ဌာနဟာ စီအိုင်အေတ ထောက်ခံခဲ့တဲ့ ဒေသ
တွင်းက ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်တွေကို ကန့်သတ်စိုက်စားချုပ်ခွဲ ငှားရမ်းခဲ့တယ်။
ဒါ့အပြင် လက်နက်ကိုင်ဆောင်ခြင်း၊ မပြုတဲ့ လစ်ဖျားနိုင်ငံသား အရပ်သားတွေကိုလည်း
သံရုံးခြံဝင်း ထဲကို ဝင်ထွက်တဲ့လူတွေကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးဖို့အတွက် ငှားရမ်းခဲ့ပါတယ်။

သုံးသပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့က ၎င်းရဲ့ နောက်ဆုံးသုံးသပ်မှုမှာတော့ 'ဘင်ဂါဗီမြို့ သံရုံး
အဆောက်အအုံဝင်းအတွင်းမှာ ရှိခဲ့ကြတဲ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဝန်ထမ်းတွေဟာ
ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်လောက်တဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာပင် ၎င်းတို့ရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေကို
အသက်စွန့်ပြီး ကာကွယ်ဖို့ အဆင်သင့်ရှိခဲ့ကြတယ်' လို့ ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။

သုံးသပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့က လှေကျင့်ရေး၊ မီးဘေးလုံခြုံရေး ဝန်ထမ်းခန့်ထားရေးနဲ့
ခြိမ်းခြောက်မှု အခြေအနေအပေါ် ဆန်းစစ်လေ့လာမှုစတဲ့ အချက်တွေ အပါအဝင်
ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းဖို့ လိုအပ်တဲ့ အားနည်းချက် ၂၉ ချက်ကို တင်ပြအကြံပြုခဲ့ပါတယ်။ အဆိုပါ
အချက် ၂၉ ချက်စလုံးဟာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းဖို့ လိုအပ်တဲ့အချက်တွေ ဖြစ်တယ် ဆိုတာကို
ကျွန်မအနေနဲ့ ချက်ချင်းပဲ လက်ခံခဲ့တယ်။

ကျွန်မဟာ သုံးသပ်ရေးအဖွဲ့က ထောက်ခံတင်ပြထားတဲ့ အချက်အားလုံးကို အပြန်
ဆုံးနဲ့ အပြည့်အဝ အကောင်အထည်ဖော်ဖို့အတွက် အလုပ်အဖွဲ့တစ်ခုကို ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်း
ဖို့အတွက် ဝုတ်ယူနိုင်ငံခြားရေး တွမ်နိုက်(စ)ကို တာဝန်ပေးခဲ့ပါတယ်။

တွမ်နိုက်သို့ရဲ့ အဖွဲ့ကလည်း သုံးသပ်ရေး အဖွဲ့က ထောက်ခံတင်ပြထားတဲ့ အချက်တွေ
ကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရေးအတွက် သုံးသပ်ရေး ကော်မတီရဲ့
ထောက်ခံတင်ပြချက်တစ်ခုစီကို သီးခြား ဆောင်ရွက်ရမယ့် အချက်ပေါင်း ၆၄ ချက်
သတ်မှတ်ကာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။

ထိုအချက်တွေကို အကောင်အထည် ဖော်ဖို့အတွက် အချိန်သတ်မှတ်ကာ တွေ့ရှိတွေ့
နဲ့ ရုံးတွေကို တာဝန်ခွဲဝေပေးခဲ့တယ်။ ကျွန်မကတော့ သုံးသပ်မှု အဖွဲ့က ထောက်ခံတင်ပြ
တဲ့ အချက်မှန်သမျှကို အကောင်အထည်ဖော် မပြီးမချင်း တာဝန်မှ အနားယူမှာမဟုတ်ဘူး
လို့ ကတိပြုခဲ့တယ်။

နောက်လတွေ အတွင်းမှာတော့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊
စီအိုင်အေ၊ အက်ဖ်ဘီအိုင် (FBI) နဲ့ အခြားထောက်လှမ်းရေး အေဂျင်စီတွေမှ ဘက်လိုက်မှု
မရှိတဲ့ ဝါရင့်အရာရှိကြီးတွေ အများအပြားတို့ဟာ ကွဲပြားတဲ့ကွန်ဂရက်လွှတ်တော် တော်မတ်
ရှစ်ခုရဲ့ရှေ့မှောက်ကို သွားရောက်ခဲ့ကြတယ်။ ၎င်းတို့ဟာ စာမျက်နှာထောင်ချီရှိတဲ့
အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းတွေကို တင်ပြကြပြီး မေးခွန်းတွေကို ဖြစ်နိုင်သမျှ
အပြည့်အဝ ဖြေဆိုခဲ့ကြတယ်။

ဇန်နဝါရီလအတွင်းမှာတော့ ကျွန်မဟာ ဆီးနိတ်လွှတ်တော်နဲ့ အောက်လွှတ်တော်
ကိုယ်စားလှယ်တွေရှေ့မှာ ၅ နာရီကျော်မျှ အစစ်ခံခဲ့ရတယ်။ အဖွဲ့ဝင် ဒါလင်ပေါင်းများစွာရဲ့
ရှေ့မှောက်မှာ မေးခွန်းပေါင်း တစ်ရာကျော်ကို ဖြေဆိုခဲ့ရတယ်။

ကျွန်မရဲ့ ရာထူးသက်တမ်းဟာ ပြီးဆုံးဖို့ နီးကပ်လာတဲ့အတွက် ကျွန်မအနေနဲ့ မိမိရဲ့
နိုင်ငံနဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနတို့ကို ပိုပြီး လုံခြုံစိတ်ချရကာ ပိုမိုအင်အား ကောင်းလာ
အောင်ဆောင်ရွက်ဖို့ ကျွန်မအနေနဲ့ ဆုံးဖြတ်ထားတယ်ဆိုတာကို ဆီးနိတ်လွှတ်တော်နဲ့
အောက်လွှတ်တော် အမတ်တွေကို ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

ဘင်ဂါဇီတိုက်ခိုက်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်မက 'ကြိမ်ဖန်များစွာ ကျွန်မပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း
ပဲ ဒီဖြစ်ရပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်မ တာဝန်ယူတယ်။ ဒီတာဝန်ကို ဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်က
မှ ကျွန်မထက်ပိုပြီး တာဝန်ယူသင့်ပါဘူးလို့ ပြောခဲ့တယ်။

'အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဟာ ကမ္ဘာခေါင်းဆောင်ဆိုတဲ့ အရေးပါတဲ့ အခန်းကဏ္ဍ
ကို ထမ်းဆောင်နေရတယ်'လို့ လွှတ်တော်အမတ်တွေကို ကျွန်မက သတိပေးခဲ့တယ်။ အထူး
သဖြင့် တည်ငြိမ်မှုမရှိတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေမျိုးမှာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအနေနဲ့
ထိုတာဝန်ကို မယူခဲ့ရင် ဆိုးရွားတဲ့ အကျိုးဆက်တွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ်'လို့ ပြောဆိုခဲ့တယ်။

'ထိုအကြောင်းတွေကြောင့်ပဲ ကျွန်မဟာ ခရစ်စတီတီကို လစ်ဖျားနိုင်ငံ သံအမတ်
အဖြစ် တာဝန်ပေးခဲ့တာဖြစ်ပြီး ခရစ်ကလည်း ထိုအကြောင်းအချက်တွေကြောင့်ပဲ ယင်း
တာဝန်ကို ယူခဲ့တာဖြစ်တယ်။ အဲဒါဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့ တာဝန်ပဲ ဖြစ်တယ်'လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဘင်ဂါဇီတိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်ပွားပြီးနောက် ငါးရက်အကြာဖြစ်တဲ့ စက်တင်ဘာ ၁၆
ရက်မှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ ကုလသမဂ္ဂ သံအမတ်ကြီး စုစန်ရိုက်(စ)ရဲ့ တနင်္ဂနွေမနက် ရုပ်မြင်
သံကြား ဆွေးနွေးခန်းကို ရုပ်မြင်သံကြားတွေမှာ ပြသခဲ့တယ်။

မေးခွန်းတွေကို ဖြေဆိုရာမှာ စုစန်ရိုက်(စ)က ဘင်ဂါဇီမှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်နဲ့
ပတ်သက်တဲ့ အချက်အလက်တွေဟာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မရှိသေးဘဲ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတွေကို
ဆိုင်းငံ့ထားတယ်လို့ ပြောဆိုပါတယ်။ စုစန်ရိုက်(စ)က ဆက်လက်ပြီးတော့ လက်ရှိအချိန်မှာ

ရရှိထားတဲ့ အကောင်းဆုံးသတင်းတွေအရကတော့ တိုက်ခိုက်မှုတွေဟာ အရင်နာရီ အနည်းငယ်အတွင်းက ကိုင်ရိုမြို့မှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီးနောက် အလို့ အလျောက်ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ တုံ့ပြန်မှုတစ်ခုလို့ ပြောဆိုခဲ့တယ်။ ထိုဖြစ်ရပ်ဟာ ကိုင်ရိုမြို့မှာ ရှိတဲ့ အမေရိကန် သံရုံးကို ဆန္ဒပြသူတွေက တိုက်ခိုက်ခဲ့တာကို အတုယူပြီး လုပ်ခဲ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်အဖြစ် ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

သို့ပေမယ့် ဝေဖန်သူတွေကတော့ 'စုစန့်စိုက်(စ)ဟာ သမ္မတဘိုဘားမားရဲ့ စောင့်ကြည့်မှုအောက်မှာပဲ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ အောင်မြင်တဲ့ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုတစ်ခုကို ဖုံးကွယ်ဖို့အတွက် ဘယ်တုန်းကမှ မဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ကန့်ကွက်ပွဲတစ်ခုအဖြစ် ဇာတ်လမ်းဆင်ခဲ့တာသာ ဖြစ်တယ်'လို့ ပြောဆိုကြပါတယ်။

တကယ်တော့ စုစန့်ဟာ မှန်သည်ဖြစ်စေ၊ မှားသည်ဖြစ်စေ ထိုအချိန်တုန်းက ထောက်လှမ်းရေး အသိုက်အဝန်းက ယုံကြည်နေတဲ့ အချက်တစ်ခုကို ပြောဆိုခဲ့တာသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်မှာ အစစ်ခံခဲ့ရတဲ့ကလေးလည်း ကျွန်မတို့လည်း ဘင်ဂါဇီတိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွားရတဲ့ အကြောင်းရင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ထပ်တလဲလဲ မေးမြန်းခဲ့ကြတယ်။

'ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရဆိုရင် ကျွန်မအနေနဲ့ အချက်အလက်တွေကို အဓိကထားပြီး ပြောလိုခြင်း မရှိဘူး။ ကျွန်မအနေနဲ့ ကျွန်မတို့လူတွေ လုံခြုံအေးကင်းရေးကိုသာ အဓိက အာရုံစိုက်ပါတယ်' လို့ ပြောဆိုခဲ့တယ်။

သူတို့ရဲ့ မေးခွန်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်မရဲ့ အဖြေအပြည့်အစုံကတော့ အောက်ပါအတိုင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

'လေးစားစွာ တင်ပြရမယ်ဆိုရင် ဖြစ်ရပ်ကတော့ ကျွန်မတို့ဘက်က အမေရိကန်လေးဦး သေဆုံးခဲ့ရတယ်။ ဒီလိုဖြစ်ရတာဟာ ကန့်ကွက်ပွဲတစ်ခုကြောင့်လား၊ အမေရိကန်အချို့ကို မိမိတို့ သွားသတ်ကြမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ တစ်ညမှာ အပြင်ထွက်လာကြတဲ့ လစ်ဗျား အချို့ကြောင့်လား၊ ဒီနေရာမှာ ထိုအကြောင်းအချက် နှစ်ခုရဲ့ ခြားနားမှုဟာ ဘယ်လိုများ ကွာခြားနိုင်မှာလဲ။

'ကျွန်မတို့ရဲ့ အလုပ်က အာတွေဖြစ်ပျက်ခဲ့တယ် ဆိုတာကို ဖော်ထုတ်ပြီး ထိုအဖြစ်မျိုးနောက်တစ်ကြိမ် မဖြစ်အောင် ကာကွယ်တားဆီးဖို့အတွက် ကျွန်မတို့ လုပ်နိုင်သမျှအရာအားလုံးကို လုပ်ဖို့ပဲ မဟုတ်ပါလား။ ဆီးနိတ်လွှတ်တော် အမတ်မင်းများရှင့်။

'ယခုအခါမှာ ကျွန်မအနေနဲ့ ယင်းဖြစ်ရပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး သင်တို့ရဲ့ မေးခွန်းတွေကို မိုးသားစွာနဲ့ အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ဖြေဆိုဖို့အတွက် ကြိုးစားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် တကယ်အဖြစ်ကတော့ လူတွေဟာရရှိတဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေကို အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခြင်းနဲ့ ပြန်ကြားခြင်းတို့ကို တစ်ပြိုင်တည်း လုပ်ဆောင်ရတဲ့ အချိန်တွေမှာ အကောင်းဆုံးသတင်းအချက်အလက်တွေ ရရှိအောင် ကြိုးပမ်းကြရပါတယ်။

ယခုလိုပြောဆိုတဲ့ အချက်တွေကို ဘယ်လို ရရှိတယ်ဆိုတာကို ရှင်းပြဖို့အတွက် ထောက်လှမ်းရေး အသိုက်အဝန်းမှာ နည်းစနစ်တစ်ခု ရှိတယ်လို့ ကျွန်မ နားလည်ပါတယ်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်မရဲ့ အမြင်ကို ရှင်းအောင် ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ဒီစစ်သွေးကြွတွေဟာ ယခုလိုလုပ်ဖို့ ဘာလို့ ဆုံးဖြတ်ကြတာလဲဆိုတဲ့ အချက်ကို နောက်ကြောင်းပြန်ကာ လေ့လာဖော်ထုတ်ဖို့က သိပ်အရေးမကြီးဘူးလို့ ထင်တယ်။ ဒါထက် ပိုအရေးကြီးတာကတော့ ထိုသူတွေကို ရွာဖွေဖော်ထုတ်ပြီး တရားဥပဒေရှေ့မှောက်ကို ပို့ဆောင်ဖို့ပါပဲ။ ဒီနောက် ထိုအချိန်မှာ ဘာတွေ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တယ် ဆိုတာကို ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ သိရှိနားလည်အောင် ဆောင်ရွက်ရမှာပါ။



နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အဖြစ်နဲ့ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးမှာ တာဝန်ယူနေကြတဲ့ သံတမန်ဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးအရာရှိ အများအပြားကို သိရှိပါတယ်။ ကျွန်မဟာ သူတို့ရဲ့ တာဝန်ထမ်းဆောင်မှုနဲ့ သူတို့ရဲ့ တာဝန်ကျေပွန်မှုတို့အတွက် အထူးတလည် ကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်။ ကျွန်မကိုယ်တိုင်ရဲ့ ကာကွယ်ရေးအတွက် အထူးတာဝန်ယူခဲ့တဲ့ အဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင်ကြတဲ့ အေးဂျင့်နှစ်ဦးဖြစ်ကြတဲ့ ဖရက်ကတ်ချမ်နဲ့ ကတ်အော်လ်ဆန်တို့ဆိုရင် အလွန်တည်ငြိမ်ပြီး မဆုတ်မနစ်သော လုံ့လရှိကြသူတွေပါ။ ကျွန်မကတော့ သူတို့ကို ကျွန်မရဲ့အသက်ကိုပင် အပ်နှံထားတဲ့အထိ ယုံကြည်မှု ရှိခဲ့တယ်။

စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်တုန်းက ဘင်ဂါဇီမှာ ရှိခဲ့တဲ့ အေးဂျင့်ငါးယောက်ဆိုရင်လည်း ရန်သူအင်အားဟာ ၎င်းတို့ထက် အဆမတန်များပေမယ့် လှုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေကို ကာကွယ်ဖို့အတွက် မိမိတို့ရဲ့ အသက်တွေကို ပဓာနမထားဘဲ သူရဲကောင်းပီသစွာနဲ့ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြတယ်။

စိတိုင်းအေ အခြေစိုက်စခန်းကို မော်တာနဲ့ ပစ်ခတ်ရာမှာ စိုးရိမ်စရာ ကောင်းလောက်အောင်ဒဏ်ရာရခဲ့တဲ့ ဒေးဗစ်ဆိုရင် ဝေါ်လ်တာရိပ်ဆေးရုံမှာ လပေါင်းများစွာ တက်ရောက်ကုသခဲ့ရတယ်။ သူ့ဆေးရုံတက်နေစဉ်မှာ ကျွန်မသွယ်ကို သွားရောက်ခဲ့ပြီး ဆေးရုံက ဆင်းတဲ့အခါမှာ ကျွန်မအနေနဲ့ သူနဲ့သူ့ရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေကို ဂုဏ်ပြုလိုကြောင်း ပြောခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဘဝ နောက်ဆုံးနေ့ မတိုင်မီတစ်ရက်ဖြစ်တဲ့ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၃၁ ရက် နံနက်မှာတော့ ခန်းမတစ်ခုလုံးဟာ အေးဂျင့်ငါးဦးရဲ့ မိသားစုတွေ မိတ်ဆွေတွေနဲ့ ပြည့်လို့နေပါတယ်။ ဒေးဗစ်ဟာ ဘီးတပ်ကုလားထိုင်နဲ့ သွားလာနေ ရပေမယ့် အခမ်းအနားကို တက်ရောက်ခဲ့တယ်။ စတီဗင်မိသားစုတွေဟာလည်း ခရစ်ကို ကာကွယ်ဖို့အတွက် ဒီလူတွေအနေနဲ့ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြတဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို တန်ဖိုးထားကြောင်း ပြသဖို့အတွက် ထိုအခမ်းအနားကို တက်ရောက်လာခဲ့ကြတယ်။

ထိုသူတွေရဲ့ သူရသတ္တိနဲ့ သူတို့ရဲ့ တာဝန်ကျေပွန်မှုတို့ကို အိုးကျွေးဂုဏ်ပြုရတာကိုက ကျွန်မအတွက် ဂုဏ်ယူစရာတစ်ခုပါပဲ။ သူတို့ဟာ ကြီးမြတ်တဲ့ နိုင်ငံကြီး တစ်နိုင်ငံရဲ့ ခွန်အားနဲ့ စိတ်ဓာတ်တို့ကို ကိုယ်စားပြုခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်မအနေနဲ့ အေးဂျင့် တစ်ယောက်ဆီကို

နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ သူရဲကောင်းဘွဲ့တံဆိပ်တွေ ချီးမြှင့်ခဲ့တယ်။

ဆုတံဆိပ်တွေ ချီးမြှင့်တာကို ကြည့်ရှုနေကြသူတွေရဲ့ မျက်လုံးတွေထဲမှာ မျက်ရည်တွေ ဝဲနေတာတွေ ရတယ်။

ဘင်ဂါဗီမြို့မှာ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ အမှတ်တရဖြစ်ရပ်တွေဟာ ကျွန်မနဲ့အတူ အစဉ်အမြဲ ရှိနေမှာပါ။ ထိုဖြစ်ရပ်တွေက အနာဂတ်မှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ သံတမန်ဝန်ထမ်းတွေ သူတို့ရဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ဆောင်ရာမှာ ပုံဖော်ပေးသွားမှာပါ။

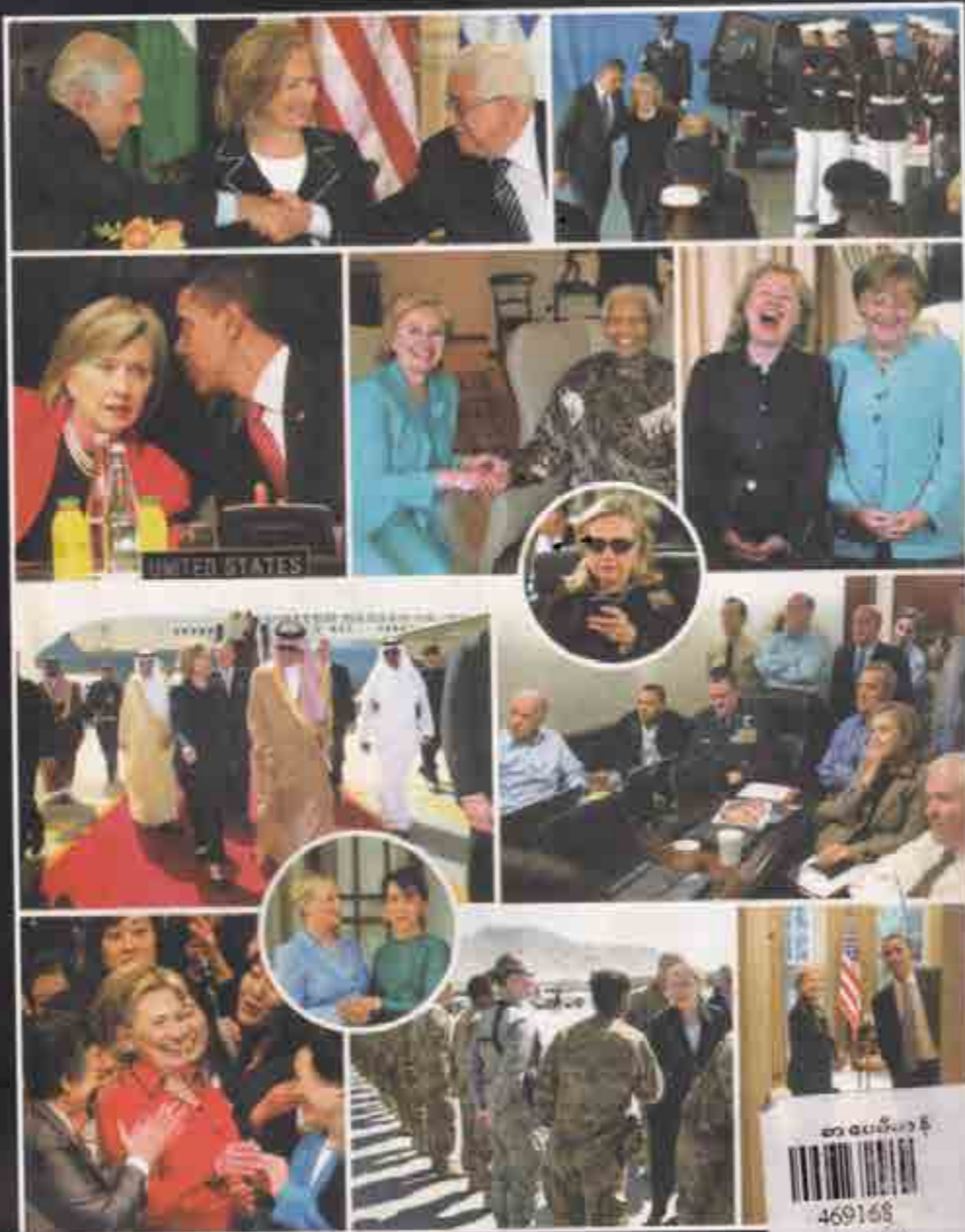
ကျွန်မတို့အနေနဲ့ကတော့ ခရစ်စတီဝင်၊ ရှောင်စမစ်၊ ဂလင်ဒိုဟာတီနဲ့ တိုင်ရွန်ပုဂံ(၈) တို့ကို သူတို့ အသက်ရှင် နေထိုင်စဉ်က အကြောင်းအရာတွေကို သတိရနေသလိုပဲ သူတို့ သေဆုံးခဲ့ရတဲ့ ဖြစ်ရပ်ကိုလည်း သတိရနေမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သူတို့အားလုံးဟာ အမေရိကန် အကျိုးစီးပွားတွေနဲ့ တန်ဖိုးတွေဟာ ခြိမ်းခြောက်ခံနေရတဲ့အတွက် လုံခြုံမှုအတွက် အာမ မခံနိုင်တဲ့ နေရာတွေမှာ သူတို့ကို တကယ်လိုအပ်နေတဲ့ အတွက် ထိုနေရာဆီကို မိမိတို့ ဆန္ဒအလျောက် သွားရောက်ခဲ့ကြသူတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။





ကွန်ပဟာ လျှင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲနေတဲ့ ကမ္ဘာကြီး အကြောင်းကို သိရှိလိုကြတဲ့ အမေရိကန်တွေနဲ့ ကမ္ဘာ့ အရင်ဆုံးမှာ နေထိုင်ကြသူ အားလုံးအတွက် ဒီစာအုပ်ကို ရေငုံတာပဲ။ မေဗီးအောင်တွေနဲ့ နိုင်ငံတွေဟာ အလုပ်တွေကို ယယ်လို အတွက်ကွ ဖူးမိန်းလုပ်ကိုင်နိုင်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံမှာ သူတို့ဟာ ဘာကြောင့် ဆန့်ကျင် ကွဲလွဲကြရတာပဲ။ သူတို့ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေဟာ ကွန်ပဟ် အားလုံးရဲ့ ဘဝတွေ အပေါ်မှာ ဘာကြောင့် သက်ရောက်မှုတွေ ရှိတယ်ဆိုတာကို သိရှိလိုသူ အမေဗီးအတွက် ဒီစာအုပ်ကို ရေငုံခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။



အမေဗီးနဲ့

 469168
 Ks 3,500